

ಮಾಡಿದ್ದೀರಿ. ಮಾನ್ಯ ಮಂತ್ರಿಗಳಾದ ಶ್ರೀ ಬಿ. ಶಿವರಾಮುರವರ ಜೊತೆ ಮಾತನಾಡಿ ಅಂಥ ಹೇಳಿಕೆಯನ್ನು ಅವರು ಕೊಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ, ಆ ಹೇಳಿಕೆಯನ್ನು ಯಾವ ಅರ್ಥದಲ್ಲಿ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದರು, ಅದು ಸರಿಯಾದ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ವರದಿ ಆಗಿದೆಯೇ ಅಥವಾ ಇಲ್ಲವೇ ಎನ್ನುವ ವಿಚಾರವನ್ನು ತಿಳಿದುಕೊಂಡು ನಾನು ಉತ್ತರವನ್ನು ಕೊಡುತ್ತೇನೆ.

ಶ್ರೀ ನೆಹರು ಚೆನ್ನಬಸಪ್ಪ ಓಲೇಕಾರ್: ಮಾನ್ಯ ಅಧ್ಯಕ್ಷರೇ....

ಉಪಾಧ್ಯಕ್ಷರು: ನೀವು ರೈಟಿಂಗ್‌ನಲ್ಲಿ ಕಳುಹಿಸಿಕೊಡಿ. ನಾಳೆ ಮಾತನಾಡುವಿರಂತೆ. ಈಗ ಬಜೆಟ್‌ಗೆ ಸಂಬಂಧಿಸಿದಂತೆ ಶ್ರೀ ವಾಟಾಳ್ ನಾಗರಾಜ್‌ರವರು ಚರ್ಚೆ ಪ್ರಾರಂಭ ಮಾಡಿ.

4. ವಿತ್ತೀಯ ಕಾರ್ಯಕಲಾಪ

2005-06ನೇ ಸಾಲಿನ ಆಯವ್ಯಯ ಅಂದಾಜುಗಳ ಮೇಲೆ ಸಾಮಾನ್ಯ ಚರ್ಚೆ

(ಮುಂದುವರೆದದು)

ಶ್ರೀ ವಾಟಾಳ್ ನಾಗರಾಜ್ (ಚಾಮರಾಜನಗರ): ಮಾನ್ಯ ಉಪಾಧ್ಯಕ್ಷರೇ, ಉಪಮುಖ್ಯ ಮಂತ್ರಿಗಳು ಹಾಗೂ ಆರ್ಥಿಕ ಮಂತ್ರಿಗಳಾಗಿರುವಂಥ ಶ್ರೀಮಾನ್ ಸಿದ್ದರಾಮಯ್ಯನವರು 2005-06ನೇ ಸಾಲಿನ ಆಯವ್ಯಯವನ್ನು ಮಂಡಿಸಿದ್ದಾರೆ. ಬಹುಶಃ ಅವರ ಪಾಲಿಗೆ ಬಹಳ ವರ್ಷಗಳ ಕಾಲ ಆಯವ್ಯಯವನ್ನು ಮಂಡಿಸತಕ್ಕಂತೆ ಸುಯೋಗ ದೊರಕಿದೆ. ನಾನು 1967 ರಿಂದ ಬಜೆಟ್ ಮಂಡಿಸಿರುವ ಬಹಳ ಜನ ಅರ್ಥಮಂತ್ರಿಗಳನ್ನು ನೋಡಿದ್ದೇನೆ. 1967 ರಲ್ಲಿ ದಿವಂಗತ ನಿಜಲಿಂಗಪ್ಪನವರು ಮುಖ್ಯಮಂತ್ರಿಯಾಗಿದ್ದಾಗ ಮಾನ್ಯ ರಾಮಕೃಷ್ಣ ಹೆಗಡೆಯವರು ಅರ್ಥಮಂತ್ರಿಗಳಾಗಿ ಬಜೆಟ್ ಮಂಡಿಸಿದ್ದರು. ಮಾನ್ಯ ಯಾಹ್ಯಾರವರು ಅರ್ಥಮಂತ್ರಿಯಾಗಿ ಬಜೆಟ್ ಮಂಡನೆ ಮಾಡಿರುವುದನ್ನು ನೋಡಿದ್ದೇನೆ. ಹಾಗೆಯೇ ಮಾನ್ಯ ಫೋರ್ಪಡೆಯವರು, ಶ್ರೀಮಾನ್ ಮೊಯಿಲಿಯವರು ಹೀಗೆ ಬಹಳ ಜನ ಅರ್ಥಮಂತ್ರಿಗಳು ಬಜೆಟ್ ಮಂಡನೆ ಮಾಡಿರುವುದನ್ನು ನಾನು ನೋಡಿದ್ದೇನೆ. ಇವರಲ್ಲಿ ಹೆಚ್ಚಿನ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಆಯವ್ಯಯವನ್ನು ಮಂಡಿಸಿರತಕ್ಕಂಥವರು ಶ್ರೀಮಾನ್ ಸಿದ್ದರಾಮಯ್ಯನವರು. ಜನರ ಸಮಸ್ಯೆಗಳ ಬಗ್ಗೆ ರಾಜ್ಯದ ಸಮಸ್ಯೆಗಳ ಬಗ್ಗೆ ರೈತರ ಸಮಸ್ಯೆಗಳ ಬಗ್ಗೆ ಸಾಮಾನ್ಯ ಜನರ ಕಾಳಜಿ ಬಗ್ಗೆ ಅವರಲ್ಲಿ ಪ್ರಮಾಣಿಕವಾದ ಚಿಂತನೆ ಇದೆ. ಆ ಚಿಂತನೆಗೆ ತಕ್ಕಂತೆ ಹಣಕಾಸಿನ ವ್ಯವಸ್ಥೆಯನ್ನು ಮಾಡತಕ್ಕಂಥ ಸವಲತ್ತುಗಳು ಅವರಿಗೆ ದೊರಕಿಲ್ಲವೆಂದು ನಾನು ಅಂದುಕೊಂಡಿದ್ದೇನೆ. ರಾಜ್ಯದ ಜನರ ಬಗ್ಗೆ ಚಿಂತನೆ ಬಹಳ ಇದೆ. ನಿಮಗಿರತಕ್ಕಂಥ ಕಾಳಜಿ ಬಗ್ಗೆ ನಾನು ಪ್ರಶ್ನೆ ಮಾಡತಕ್ಕಂಥದ್ದಲ್ಲ. ಈ ವಿಚಾರದಲ್ಲಿ ನಾನು ನಿಜಕ್ಕೂ ನಿಮ್ಮನ್ನು ಅಭಿನಂದಿಸುತ್ತೇನೆ. ಇನ್ನೂ ಬಹಳ ವರ್ಷಗಳ ಕಾಲ ನೀವು ಆಯವ್ಯಯವನ್ನು ಈ ಸದನದಲ್ಲಿ ಮಂಡಿಸಿ. ತಾವು ಮುಖ್ಯಮಂತ್ರಿಯಾದರೂ ಸಹ ಈ ಖಾತೆಯನ್ನು ತಮ್ಮಲ್ಲಿಯೇ ಇಟ್ಟುಕೊಂಡು ಮಂಡಿಸಿ ಎಂದು ನಾನು ಹೇಳುತ್ತಿದ್ದೇನೆ.

ಶ್ರೀ ಜಿ.ವಿ. ಶ್ರೀರಾಮರೆಡ್ಡಿ: ಬರೀ ನೀವು ಯಾವಾಗಲೂ ಆಯವ್ಯಯವನ್ನೇ ಮಂಡಿಸಿ ಎಂದು ಹೇಳಿಬಿಟ್ಟರೆ ಅವರು ಜೀವನದ್ದಕ್ಕೂ ಬರೀ ಹಣಕಾಸಿನ ಮಂತ್ರಿಯಾಗಿರಬೇಕೆನ್ನುವ ಅರ್ಥ ಬರುತ್ತದೆ. ಅವರು ಮುಖ್ಯಮಂತ್ರಿಗಳಾಗಬೇಕೆಂದು ಕೂಡಾ ಹೇಳಿ.

ಶ್ರೀ ವಾಟಾಳ್ ನಾಗರಾಜ್: ಇಲ್ಲ, ಆ ತರಹ ಹೇಳಲಿಲ್ಲ. ನಾನು ಹೇಳಿದ್ದನ್ನು ಸ್ವಲ್ಪ ನೀವು ಅರ್ಥ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳಬೇಕು.

ಶ್ರೀ ಎಸ್. ರಾಜೇಂದ್ರನ್: ಮುಖ್ಯಮಂತ್ರಿಗಳಾದರೂ ಅವರೇ ಹಣಕಾಸು ಮಂತ್ರಿಗಳು ಆಗಿರುತ್ತಾರೆ.

ಶ್ರೀ ವಾಟಾಳ್ ನಾಗರಾಜ್: ಅವರು ಮುಖ್ಯಮಂತ್ರಿ ಆದರೂ ಕೂಡ ಹಣಕಾಸಿನ ಮಂತ್ರಿಯಾಗಿ ಇರಲಿ ಎನ್ನುವ ಮಾತನ್ನು ನಾನು ಹೇಳಿದ್ದೇನೆ. ಈ ಸಾಲಿನ 13555 ಕೋಟಿ ರೂಪಾಯಿಗಳ ಯೋಜನೆಗಳು ಆಗಿದ್ದರೆ ಕಳೆದ ಸಾಲಿನಲ್ಲಿ ಯೋಜನೆ ಹಣ ಒಟ್ಟು ರೂ.10904 ಕೋಟಿಯಾಗಿತ್ತು. ಯೋಜನೆಗಳಿಗೆ ಇಟ್ಟ ಹಣವನ್ನು ಗಮನಿಸಿದರೆ ಕಳೆದ ಸಾಲಿಗಿಂತ ಈ ವರ್ಷ ಹೆಚ್ಚಿಗೆ ಹಣ ಇಟ್ಟಿದ್ದೀರಿ. ಸಾಮಾಜಿಕ ನ್ಯಾಯದ ಬಗ್ಗೆ ಆ ಕಳಕಳಿ ನಿಮಗಿಲ್ಲವೆಂದು ನಾನು ಹೇಳುವುದಿಲ್ಲ. ಸಾಮಾನ್ಯ ಜನರ ಭಾವನೆಗಳನ್ನು ನೀವು ಅರ್ಥಮಾಡಿಕೊಂಡಿದ್ದೀರಿ. ನಿಮಗೆ ಅವರ ಬಗ್ಗೆ ಕಳಕಳಿ ಇದೆ. ಆದರೆ ಎಲ್ಲೋ ಒಂದು ಕಡೆ ನಿಮ್ಮ ಕಳಕಳಿಗೆ ತಕ್ಕಂತೆ ಹಣ ಇಲ್ಲ ಎನ್ನುವುದು ನನ್ನ ಸ್ಪಷ್ಟವಾದ ನಿಲುವಾಗಿದೆ.

ಶ್ರೀ ಬಸವರಾಜ ರಾಯರೆಡ್ಡಿ: ಶ್ರೀ ನಾಗರಾಜ್‌ರವರೇ, ಕಳೆದ ಸಾಲಿನ ಪ್ಲಾನ್ ರಿವೈಸ್ ಆಗಿ ಅದು ರೂ.12200 ಕೋಟಿ ರೂಪಾಯಿಗಳಷ್ಟಾಗಿತ್ತು.

ಶ್ರೀ ವಾಟಾಳ್ ನಾಗರಾಜ್: ಅವರಿಗೆ ಪ್ರಮಾಣಿಕವಾದ ಉದ್ದೇಶವಿದೆ. ಅದನ್ನು ನಾನು ಅಲ್ಲಗಳೆಯುತ್ತಿಲ್ಲ. ಈ ಸಾಮಾಜಿಕ ನ್ಯಾಯ ಎಂದಾಗ ಸಾಮಾಜಿಕ ನ್ಯಾಯದ ಕಡೆಗೇ ತಮ್ಮ ಒತ್ತನ್ನು ಗಮನವನ್ನು ಹರಿಸಬೇಕಾದನ್ನು ಇರುತ್ತದೆ. ಮೊದಲನೆಯದಾಗಿ ಮಾನ್ಯ ಹಣಕಾಸು ಸಚಿವರಲ್ಲಿ ಕಳಕಳಿಯ ಮನವಿ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳುವುದೇನೆಂದರೆ, ನೀವು ಆಯವ್ಯಯವನ್ನು ಮಂಡನೆ ಮಾಡಿದ ದಿನಾಂಕ ಸರಿ ಇಲ್ಲ. ನಾನು ಜಾತಕ ಹೇಳುತ್ತಿಲ್ಲ ಅಥವಾ ನಕ್ಷತ್ರ ಹೇಳುತ್ತಿಲ್ಲ. ಈ 15 ದಿವಸಗಳಲ್ಲಿ 11ನೇ ತಾರೀಖು ನೀವು ಬಜೆಟ್ ಮಂಡನೆ ಮಾಡಿದ್ದೀರಿ. 5-6 ದಿವಸಗಳು ರಜೆ ಆಗಿದೆ. 28ನೇ ತಾರೀಖು ಈ ಬಜೆಟ್‌ಗೆ ಒಪ್ಪಿಗೆ ಕೊಡಬೇಕೆಂದು ನೀವು ನಮ್ಮನ್ನು ಕೇಳಿದ್ದೀರಿ. ನನಗನ್ನಿಸುವುದೇನೆಂದರೆ, ಈ ಆಯವ್ಯಯ ನಿಜಕ್ಕೂ ರಾಜ್ಯ ಶಾಸನಸಭೆಯಲ್ಲಿ ಒಂದು ಬಹಳ ಪವಿತ್ರವಾದಂಥ ದಿನವಾಗಿದೆ. ನಮ್ಮ ರಾಜ್ಯದ ಜನತೆಗೆ ಇದು ನಿಜಕ್ಕೂ ಪವಿತ್ರವಾದ ದಿನ ಮತ್ತು ನೀವು ಮಂಡನೆ ಮಾಡುವ ಆಯವ್ಯಯ ಒಂದು ತರಹ ನಮಗೆ ಯುಗಾದಿ ಹಬ್ಬ ಇದ್ದ ಹಾಗೆ. ಯುಗಾದಿ ಹಬ್ಬ ಮುಂದೆ ಬರುತ್ತದೆ. ಆದರೆ ನೀವು ಆಯವ್ಯಯವನ್ನು ಮಂಡನೆ ಮಾಡತಕ್ಕಂಥದ್ದು ನಮಗೆ ಹಬ್ಬದ ವಾತಾವರಣವಾಗಿ ನೀವು ಆಯವ್ಯಯವನ್ನು ಮಂಡನೆ ಮಾಡುವಾಗ ಈ ಸದನವೆಲ್ಲವೂ ನಿಮ್ಮ ಧೋರಣೆಯನ್ನು ನಿರೀಕ್ಷಣೆ ಮಾಡಿ ಜನರ ಮುಂದೆ

ಎನು ಹೇಳುತ್ತಿದ್ದೀರಿ. ರಾಜ್ಯದ ಮುಂದೆ ಏನು ಹೇಳುತ್ತಿದ್ದೀರಿ, ನಿಮ್ಮ ಭಾವನೆಗಳೇನು ಎನ್ನುವುದನ್ನು ನಾವು ನಿರೀಕ್ಷಣೆ ಮಾಡುತ್ತೇವೆ.

ಶ್ರೀ ಸಿದ್ದರಾಮಯ್ಯ (ಉಪ ಮುಖ್ಯಮಂತ್ರಿಗಳು): ಕೇಂದ್ರ ಸರ್ಕಾರ ಆಯವ್ಯಯವನ್ನು ಫೆಬ್ರವರಿ 28ಕ್ಕೆ ಮಂಡಿಸಿ ಅದಕ್ಕೆ ಈಗಾಗಲೇ ಪಾಲಿಮೆಂಟ್‌ನಲ್ಲಿ ಅಫ್ಫಾವಲ್ ಕೊಟ್ಟಾಗಿದೆ.

ಶ್ರೀ ವಾಟಾಳ್ ನಾಗರಾಜ್: ನಾನು ಏಕೆ ಹೇಳುತ್ತಿದ್ದೇನೆಂದರೆ, ಮಾರ್ಚ್ 1ನೇ ತಾರೀಖು ತಾವು ಬಜೆಟ್ ಮಂಡಿಸಿದ್ದರೆ ನಮಗೆ ಸಮಗ್ರವಾಗಿ ಚರ್ಚೆ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಅನುಕೂಲವಾಗುತ್ತಿತ್ತು ಮುಂದೆ ಬೇಡಿಕೆಗಳ ಮೇಲೆ ಚರ್ಚೆ ಮಾಡತಕ್ಕಂಥ ಪದ್ಧತಿ ಸರಿಯಲ್ಲ. ಇದು ಒಂದೇ ಸಾರಿ ಆಗಿಬಿಡಬೇಕು. ಸಂಪೂರ್ಣ ಸಾಮಾನ್ಯ ಚರ್ಚೆ ಜೊತೆಗೆ ಎಲ್ಲ ಇಲಾಖಾ ಬೇಡಿಕೆಗಳ ಮೇಲೆ ಒಟ್ಟಿಗೆ ಚರ್ಚೆ ಆದರೆ ಅದಕ್ಕೊಂದು ಶೋಭೆ ಬರುತ್ತದೆ. ಈಗ ಬಜೆಟ್ ಮೇಲೆ ಸಾಮಾನ್ಯ ಚರ್ಚೆ ಮಾಡಿ ಪುನಃ ಜೂನ್ ಜುಲೈ ತಿಂಗಳಲ್ಲಿ ಬೇಡಿಕೆಗಳ ಮೇಲೆ ಪ್ರತ್ಯೇಕ ಚರ್ಚೆ ಮಾಡುವುದು ಸರಿ ಕಾಣುವುದಿಲ್ಲ.

ಶ್ರೀ ಸಿದ್ದರಾಮಯ್ಯ: ಬೇಡಿಕೆಗಳ ಮೇಲೆ ಚರ್ಚೆ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಸಬ್ಜೆಕ್ಟ್ ಕಮಿಟಿಗಳು ಇವೆಯಲ್ಲ.

ಶ್ರೀ ವಾಟಾಳ್ ನಾಗರಾಜ್: ಅದು ನನಗೇನೋ, ಆ ಸಮಿತಿಗಳ ಬಗ್ಗೆ ಏನನ್ನಿಸುತ್ತದೆಯೆಂದರೆ ಸಮಿತಿಯನ್ನು ನೀವು ಮಾಡುವುದಾದರೆ ಅವುಗಳನ್ನು ಶಕ್ತಿಯುತವಾಗಿ ಮಾಡಿ. ಆ ವಿಷಯ ಸಮಿತಿಗಳಿಗೆ ಶಕ್ತಿ ಇಲ್ಲ. ನನಗೆ ಒಂದು ಹಂತದಲ್ಲಿ ಸಮಿತಿಗಳ ಬಗ್ಗೆ ಬಹಳ ಗೌರವವಿತ್ತು. ಹಿಂದಿನ ಅಧ್ಯಕ್ಷರಾಗಿದ್ದ ಶ್ರೀಮಾನ್ ರಮೇಶ್ ಕುಮಾರ್‌ರವರು ಆ ವಿಷಯ ಸಮಿತಿಗಳನ್ನು ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಕರ್ತೃರಾಗಿದ್ದಾರೆ. ವಿಷಯ ಸಮಿತಿಗಳು ಬರಬರುತ್ತಾ ಅದರ ಶಕ್ತಿಯೇ ಕುಂದುತ್ತಾ ಬಂದುಬಿಟ್ಟಿತು. ಅದು ಎಲ್ಲಿಯವರೆಗೆ ಬಂತೆಂದರೆ ಅಧ್ಯಕ್ಷರು ಕರೆದು ನಿಮ್ಮ ಸಮಿತಿಯಲ್ಲಿ ಇದೇ ಚರ್ಚೆ ಆಗಬೇಕು. ಇದರ ಮುಂದೆ ಹೋಗಕೂಡದು, ಈ ಲಕ್ಷಣರೇಖೆಯಿಂದ ದಾಟಕೂಡದು, ಎಂದು ಇವೆಲ್ಲವನ್ನೂ ಇಟ್ಟುಮೇಲೆ ಆ ಸಮಿತಿಗೆ ಇರುವ ಗಾಂಭೀರ್ಯವೇ ಹೊರಟುಹೋಯಿತು, ಸಮಗ್ರವಾಗಿ ಚರ್ಚೆ ಮಾಡತಕ್ಕಂಥ ಶಕ್ತಿಯೂ ಹೋಯಿತು. ಈಗ ನೀವು ಕೊಟ್ಟ ಹಣಕ್ಕೆ ಎಲ್ಲೋ ಒಂದು ಕಡೆ ಎಚ್ಚರವಹಿಸಿ ಹಣ ಖರ್ಚಾಗಿಯೋ ಅಥವಾ ಇಲ್ಲವೋ ಖರ್ಚಾಗುತ್ತದೋ ಇಲ್ಲವೋ ಎನ್ನುವುದನ್ನು ನೋಡುವುದಕ್ಕೆ ಶಕ್ತಿಯುತವಾದ ವಿಷಯ ಸಮಿತಿ ಇಲ್ಲವೇ ಸಲಹಾ ಸಮಿತಿಯನ್ನು ಮಾಡಿದರೆ ಒಳ್ಳೆಯದು. ಆ ಸಂಬಂಧಪಟ್ಟ ಸಚಿವಸಂಪುಟ ಸದಸ್ಯರಿಗೆ ಪ್ರತೀ ಇಲಾಖೆಗೆ ಒಂದು ಸಲಹಾ ಸಮಿತಿ ಇರಬೇಕು. ಸ್ವಲ್ಪ ಹಿಂದೆ ಲೋಕಸಭೆಯಲ್ಲಿ ಈ ತರಹದ ಸಲಹಾ ಸಮಿತಿ ಇತ್ತು ಮತ್ತು ಅದು ಈಗಲೂ ಇದೆ. ಈ ಸಲಹಾ ಸಮಿತಿ ಇಡೀ ವರ್ಷವೆಲ್ಲಾ ಇರಲಿ. ಅದಕ್ಕೇನೂ ಒಂದು ಮಿತಿಗಿತಿ ಹಾಕತಕ್ಕಂಥಾದ್ದಿಲ್ಲ. ಆ ಸಲಹಾ ಸಮಿತಿಯ ಅಧ್ಯಕ್ಷರಾಗಿ ಸಂಬಂಧಪಟ್ಟ ಸಚಿವರೇ ಇರುತ್ತಾರೆ. ಅದು ತಿಂಗಳಿಗೋ, 15 ದಿವಸಗಳಿಗೋ ಸಭೆ ಕರೆದು ಏನೇನು ಮಾಡಬೇಕಾದುದು ಎಂದು ಸಲಹಾ ಸಮಿತಿಯನ್ನು ರಚನೆ

ಮಾಡುವುದು ಒಳ್ಳೆಯ ವಿಧಾನ. ಈ ಸಾರಿ ತಾವು ಆಯವ್ಯಯವನ್ನು ಮಂಡಿಸಿದ್ದೀರಿ. ಮುಂದಾದರೂ ಮಂಡಿಸುವಾಗ ಮಾರ್ಚ್ 1ನೇ ತಾರೀಖು ಅಥವಾ 2ನೇ ತಾರೀಖು ಈ ಆಯವ್ಯಯವನ್ನು ಮಂಡಿಸುವಂಥ ಒಂದು ಯೋಚನೆಯನ್ನು ತಾವು ಮಾಡಬೇಕು. ಪ್ರಜಾತಂತ್ರ ವ್ಯವಸ್ಥೆಯಲ್ಲಿ ಇವತ್ತು ಯಾವ ಕಡೆಯಿಂದಲೂ ನಮಗೆ ಉಳಿದಿರುವುದು ಈ ಸದನ ಒಂದೇ. ಒಂದು, ದೇಶದಲ್ಲಿ ಲೋಕಸಭೆ, ಎರಡನೆಯದು, ಶಾಸನಸಭೆ, ನಾವು ಶಾಸನ ಸಭೆಗಳ ಶಕ್ತಿಯನ್ನು ಅಥವಾ ಶಾಸನ ಸಭೆಗಳ ಒಂದು ಆಯುಷ್ಯವನ್ನು ಇಲ್ಲಿ ಕಡಿಮೆ ಮಾಡಬಾರದು. ಇವತ್ತು ಇದು ಬಿಟ್ಟರೆ, ನಮಗೆ ಬೇರೆ ಶಕ್ತಿ ಇಲ್ಲ. ಬಹುಶಃ ಹಿಂದೆ ನಾನು ನೋಡಿದಾಗ, ಈ ದೇಶದ ಪ್ರಧಾನಿಯಾಗಿದ್ದ ಜವಹರಲಾಲ್ ನೆಹರೂರವರು ತಮ್ಮ ಲೋಕ ಸಭಾ ಭಾಷಣದಲ್ಲಿ 9 ತಿಂಗಳ ಕಾಲ ಲೋಕಸಭೆ ನಡೆಯಬೇಕು ಎಂದು ಹೇಳಿದ್ದರು. ಆಡಳಿತ ನಡೆಸುವುದಕ್ಕೆ ಅಧಿಕಾರಿಗಳಿದ್ದಾರೆ. ನಾವು ಇಡೀ ರಾಜ್ಯವನ್ನು ಯಾವ ದಿಕ್ಕಿಗೆ ತೆಗೆದುಕೊಂಡು ಹೋಗಬೇಕೆನ್ನುವ ಬಗ್ಗೆ ಸಮಗ್ರವಾಗಿ ಚರ್ಚೆ ನಡೆಯಬೇಕಾದರೆ ಕನಿಷ್ಠ 9 ತಿಂಗಳು ನಮಗೆ ಬೇಕೆನ್ನುವ ಮಾತನ್ನು ಅಂದಿನ ಪ್ರಧಾನಿಗಳು ಹೇಳಿರತಕ್ಕಂಥಾದ್ದು. ನಾನು ತಮಗೇನು ಹೇಳುತ್ತೇನೆಂದರೆ, ಅಧಿಕಾರಿಗಳು ಎಚ್ಚರವಿರಬೇಕಾದರೆ ಮತ್ತು ರಾಜ್ಯ ಸರಿದಾರಿಯಲ್ಲಿ ನಡೆಯಬೇಕಾದರೆ, ಸದನ ಬಹಳ ಪ್ರಾಮುಖ್ಯವಾದುದು. ಈ ಸದನಕ್ಕೆ ಹೆಚ್ಚಿನ ಶಕ್ತಿ ಇರುವಂಥಾದ್ದು. ಬಹಳ ಜನ ನಮ್ಮ ಸ್ನೇಹಿತರು ಗೈರು ಹಾಜರಾಗುತ್ತಾರೆ. ನನಗೆ ಅದರ ಬಗ್ಗೆ ಬೇಸರವಿಲ್ಲ. ಆದರೆ ಅವರು ಈ ಸದನದ ಬಗ್ಗೆ ಅರ್ಥ ಮಾಡಿಕೊಂಡಿಲ್ಲವೆಂದು ಅನ್ನಿಸುತ್ತದೆ. ಅವರ ಬಗ್ಗೆ ನನಗೆ ಬಹಳ ಗೌರವವಿದೆ. ನಾನು 67 ರಿಂದ ಇಲ್ಲಿಯವರೆಗೂ ಒಂದು ದಿನವೂ ಗೈರು ಹಾಜರಾಗಿಲ್ಲ. ಪ್ರಜಾತಂತ್ರ ವ್ಯವಸ್ಥೆಯಲ್ಲಿ ಈ ಸದನಕ್ಕಿರುವ ಶಕ್ತಿ ಇನ್ನು ಮತ್ತೊಂದು ನಮಗಿಲ್ಲ.

ಉಪಾಧ್ಯಕ್ಷರು: ನೀವು ಗೈರು ಹಾಜರಾಗುವುದಿಲ್ಲ. ಲೇಟ್ ಆಗಿ ಬರುತ್ತೀರಾ?

ಶ್ರೀ ವಾಟಾಳ್ ನಾಗರಾಜ್: ಇಲ್ಲ. ಇಲ್ಲೋ ನಿಮಗೆ ಹೇಳುವುದಾದರೆ, ಯಾವತ್ತೂ ನಾನು ಸದನಕ್ಕೆ ವೇಳೆ ತಡಮಾಡಿ ಬಂದ ದಿವಸವೇ ಇಲ್ಲ. ತಾವು ಎಲ್ಲೋ ಯಾವತ್ತೂ ಒಂದು ದಿವಸ ಅಪರೂಪಕ್ಕೆ ಬಂದಿದ್ದನ್ನು ನೋಡಿರಬಹುದು. ನಾನು ಯಾವತ್ತೂ ಆ ರೀತಿ ತಡವಾಗಿ ಬಂದಿಲ್ಲ. ಮತ್ತು ಎಲ್ಲಾ ವಿಚಾರಗಳಲ್ಲಿಯೂ ನಾನು ಭಾಗವಹಿಸಿದ್ದೇನೆ. ಈ ಸದನಕ್ಕಿರುವ ಶಕ್ತಿ ಏನು ಎನ್ನುವುದನ್ನು ನಾನು ಸುಮಾರು 1967 ರಿಂದ ನೋಡಿದ್ದೇನೆ. ಬಿ.ಆರ್. ಪಾಟೀಲ್‌ರವರ 1967 ರಲ್ಲಿ ಈ ಸದನ ನಡೆದರೆ ಎರಡೂ ಕಡೆ ಕನಿಷ್ಠ 200 ಜನ ಇದ್ದೇ ಇರುತ್ತಿದ್ದರು. ಈ ಸದನದಲ್ಲಿ ನಾವು ಏನೆಲ್ಲಾ ಹೋರಾಟಗಳು, ಆ ಭಾಷಣದ ತೀಕ್ಷ್ಣತೆ, ಆ ವೈಭವ ಎಲ್ಲವನ್ನೂ ನೋಡಿದ್ದೇವೆ. ಈಗ ಒಂದು ತರಹ ಸ್ಥಾನ ಕುರುಕ್ಷೇತ್ರ. ಭೀಮ, ಅರ್ಜುನ, ದುರ್ಯೋಧನ, ಕೌರವರು, ಪಾಂಡವರು ಎಲ್ಲರೂ ಮುಗಿದುಹೋಗಿ ಎಲ್ಲೋ ಒಂದು ಕಡೆ ಬೆಂಕಿ ಬಿದ್ದು ಯಾವುದೋ ಮೂಲೆಯಲ್ಲಿ ಆಳುವ ಧ್ವನಿಗಳು ಕೇಳುತ್ತಿದೆಯಲ್ಲ ಆ ಪರಿಸ್ಥಿತಿ ಇವತ್ತು ನಿರ್ಮಾಣವಾಗಿದೆ. ಈಗ ಭೀಮ ಇಲ್ಲ, ಅರ್ಜುನ ಇಲ್ಲ, ದುರ್ಯೋಧನ ಇಲ್ಲ, ಕರ್ಣ ಇಲ್ಲ, ಧರ್ಮರಾಯ ಇಲ್ಲ, ಎಲ್ಲರೂ

ಎಲ್ಲೋ ಹೋಗಿ ಒಂದು ಕಡೆ ಆ ಸ್ಮಶಾನ ಕುರುಕ್ಷೇತ್ರ ನಿಂತಾಗ ಎಲ್ಲೋ ಒಂದು ಧ್ವನಿ, ಒಂದು ಕಡೆ ಹೋಗಿ, ಮತ್ತೊಂದು ಕಡೆ ಸಾವಿನ ಧ್ವನಿ, ಎಲ್ಲೋ ಒಂದು ಕಡೆ ಆ ಒಂದು ಮಹಾಭಾರತ ಕುರುವಾಗುವ ಮುಂಚೆ ಇದ್ದಂಥ ಆ ಯುದ್ಧಭೂಮಿಯಲ್ಲಿ ಅದೇ ಸ್ಮಶಾನ ಕುರುಕ್ಷೇತ್ರ ಎನ್ನುವ ಭಾವನೆ ಇವತ್ತು ಬರುತ್ತಿದೆ. ಆ ಶಕ್ತಿಯನ್ನು ಮತ್ತೆ ತರುವುದಕ್ಕೆ ಸಿದ್ಧರಾಮಯ್ಯನವರು, ಅವರೆಲ್ಲರೂ ಪ್ರಯತ್ನ ಮಾಡಬೇಕು. ಸಿಂಧ್ಯರವರಿದ್ದಾರೆ, ನಾನು ಸಿಂಧ್ಯರವರನ್ನು ಒಪ್ಪುತ್ತೇನೆ. ಅವರಿಗೆ ಪ್ರಜಾತಂತ್ರ ವ್ಯವಸ್ಥೆ ಬಗ್ಗೆ ನಂಬಿಕೆ ಇದೆ. ಅವರು ಇಲ್ಲಿ ವಿರೋಧ ಪಕ್ಷದಲ್ಲಿದ್ದಾಗಲೂ ಪ್ರಾಮಾಣಿಕತೆ ಇತ್ತು. ಅದೇ ರೀತಿ ಖರ್ಗೆಯವರ ಬಗ್ಗೆ ಇದೆ, ಪ್ರಕಾಶ್‌ರವರ ಬಗ್ಗೆ ಇದೆ, ಧರ್ಮಸಿಂಗ್ ಮತ್ತು ಅನೇಕ ಸ್ನೇಹಿತರುಗಳಿಗಿದೆ. ಈ ಸದನದ ಶಕ್ತಿ ಮಹತ್ವದ್ದು ಈ ಸದನ ಹೊರಟು ಹೋದರೆ ನಮಗೆ ಬೇರೆ ಶಕ್ತಿ ಇಲ್ಲ. ಈ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ಇವತ್ತು ನಾನು ಈ ಇಡೀ ಸದನದ ಮೂಲಕ ಸೋಮನಾಥ ಚಟರ್ಜಿಯವರಿಗೆ ಅಭಿನಂದನೆ ಸಲ್ಲಿಸುತ್ತೇನೆ. ಅವರು ಸದನದ ಶಕ್ತಿ ಏನು ಎನ್ನುವುದನ್ನು ನಿನ್ನೆ ಎಲ್ಲ ವಿಧಾನಸಭೆಗಳ ಅಧ್ಯಕ್ಷರುಗಳ ಸಭೆ ಕರೆದು ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ. ಲಕ್ಷ್ಮಣರೇಖೆಯನ್ನು ದಾಟಬಾರದು ಎಂದು.

ಶ್ರೀ ಕೆ. ಜಯಪ್ರಕಾಶ್ ಹೆಗ್ಡೆ: ಅವರ ಮಾತಿಗೆ ನನ್ನ ಬೆಂಬಲವನ್ನು ವ್ಯಕ್ತಪಡಿಸುತ್ತೇನೆ. ನಾನು ಸೋಮನಾಥ ಚಟರ್ಜಿಯವರಿಗೆ ಅಭಿನಂದನೆ ಸಲ್ಲಿಸುತ್ತೇನೆ. ದುರಂತವೆಂದರೆ, ಇದರಲ್ಲಿ ಪುನಃ ಅಧ್ಯಕ್ಷರು ಎನ್‌ಡಿಎ ಮತ್ತು ಯುಪಿಎ ಅಂತ ಆಗಿ ಹೋಯಿತು. ಇದರಷ್ಟು ದೊಡ್ಡ ದುರಂತ ದೇಶಕ್ಕೆ ಯಾವುದೂ ಇಲ್ಲವೆಂದು ನನಗನ್ನಿಸುತ್ತದೆ. NDA Speakers did not participate in the meeting; they have boycotted, ಎಂದು ಹೇಳುವುದಿದೆಯಲ್ಲಾ, ಅದು ಎಲ್ಲೋ ಆ ಪೀಠಕ್ಕೆ ಆಗಿರವ ತೋರಿಸಿದ್ದಾರೆ, ಅವರು ಪಕ್ಷಪಾತವಾಗಿ ಕೆಲಸವನ್ನು ಮಾಡುತ್ತಾರೆಂಬ ಭಾವನೆಯನ್ನು ಕೊಟ್ಟಿದ್ದಾರೆಂದು ನನಗೆ ಅನಿಸುತ್ತದೆ. ಇಂಥ ಒಂದು ದುರಂತ ಆಗಬಾರದಿತ್ತು ಎಂಬುದು ನನ್ನ ಅನಿಸಿಕೆ.

ಶ್ರೀ ಆರಗ ಜ್ಞಾನೇಂದ್ರ: ನಮಗೆ ಬೇರೇನೂ ಇಲ್ಲ. ಈ ಸಾರಿ ರಾಜ್ಯಪಾಲರು ಕೂಡ ಎನ್‌ಡಿಎ:ಯುಪಿಎ ಆಗಿ ಬಿಟ್ಟರು ಅದೇ ಸಮಸ್ಯೆ ಆಗಿರುವುದು.

ಶ್ರೀ ಪಿ.ಜಿ.ಆರ್. ಸಿಂಧ್ಯ (ಕೈಗಾರಿಕೆ ಸಚಿವರು): ಮಾನ್ಯ ಜಯಪ್ರಕಾಶ್ ಹೆಗ್ಡೆಯವರು ಎತ್ತಿರುವ ವಿಚಾರವೇನಿದೆ ಮತ್ತು ಈಗ ಮಾನ್ಯ ಸೋಮನಾಥ ಚಟರ್ಜಿಯವರಿಗೆ ತಾವು ಗೌರವ ಅರ್ಪಣೆ ಮಾಡುವುದು ಮತ್ತು ಅವರು ತೆಗೆದುಕೊಂಡಿರುವ ನಿಲುವಿಕೆ ಸಮರ್ಥನೆ ಮಾಡುವುದು ಈ ಸದನದಲ್ಲಿ ಪ್ರಸ್ತಾವ ಮಾಡುವುದು ಔಚಿತ್ಯಪೂರ್ಣವಾಗಿದೆ. ಅದರ ಬಗ್ಗೆ ನಾವೆಲ್ಲರೂ ಸಹ ನಿಮ್ಮ ಜೊತೆ ಧ್ವನಿಗೂಡಿಸುತ್ತೇವೆ. ಆದರೆ ಬಾಕಿ ಸದನದ ಅಧ್ಯಕ್ಷರುಗಳು ಸೋಮನಾಥ ಚಟರ್ಜಿಯವರು ಕರೆದಿರುವ ಸಭೆಯಲ್ಲಿ ಭಾಗವಹಿಸಲಿಲ್ಲವೆನ್ನುವ ಆಕ್ಷೇಪವನ್ನು ವ್ಯಕ್ತಿ ಮಾಡುವುದು, ಬಹುಶಃ ಬೇರೆ ಸದನದ ಅಧ್ಯಕ್ಷರುಗಳ ಬಗ್ಗೆ ಇಲ್ಲಿ ನಾವು ಪ್ರಸ್ತಾಪ ಮಾಡುವುದು ಅಷ್ಟೊಂದು ಸೂಕ್ತ ಅಲ್ಲವೇನೋ ಎನ್ನುವುದನ್ನು ತಾವು ವಿಚಾರ ಮಾಡಿ.

ಶ್ರೀ ಕೆ. ಜಯಪ್ರಕಾಶ್ ಹೆಗ್ಡೆ: ಸೂಕ್ತ, ಹೌದು ಎನ್ನುವುದಕ್ಕೆ ಇದು ನಡೆದಂಥ ಘಟನೆ. ಅಲ್ಲಿ ಅವರು ಪ್ರತಿಕೆಯಲ್ಲಿ ಹೇಳಿಕೆ ಕೊಟ್ಟಿರುವಂಥಾದ್ದು.....

ಶ್ರೀ ಕೆ.ಆರ್. ರಮೇಶ್ ಕುಮಾರ್: ಸನ್ಮಾನ್ಯ ಸೋಮನಾಥ ಚಟರ್ಜಿಯವರು, ಲೋಕಸಭೆಯ ಅಧ್ಯಕ್ಷರು. He is not only the Speaker of the Lok Sabha he is the Presiding Officer of the Presidium. ಅದರ ಅಧ್ಯಕ್ಷರು ಕೂಡ ಅವರು. ಈ ತರಹದ ಒಂದು ಸ್ಥಿತಿ ಉದ್ಭವವಾದಾಗ, ಎಮರ್ಜೆನ್ಸಿ ಮೀಟಿಂಗ್ ಕರೆಯತಕ್ಕಂಥ ಪದ್ಧತಿ ಇದೆ. All the Presiding Officers, once they are chosen by the respective Houses, they belong to no party ಅವರೆಲ್ಲರೂ ಕುಳಿತು ಶಾಸಕಾಂಗದ ಸಾರ್ವಭೌಮತ್ವವನ್ನು ಎತ್ತಿಹಿಡಿಯುವುದಕ್ಕೆ ಈ ವಿಶೇಷ ಸಭೆ ಕರೆದಾಗ, ಅಲ್ಲಿ ಹೋಗಿ ತಮ್ಮ ಅಭಿಪ್ರಾಯಗಳನ್ನು ವ್ಯಕ್ತಪಡಿಸಬಹುದೇ ಹೊರತು ಸಭೆಯಲ್ಲಿ ಭಾಗವಹಿಸುವ ಹಂತದಲ್ಲೇ ಪಾರ್ಟಿ ಲೈನ್ಸ್ ಮೇಲೆ ಡಿವಿಜನ್ ಆಗತಕ್ಕಂಥಾದ್ದು it is not a good sign ಎಂದು ನನ್ನ ಗೆಳೆಯರಾದ ಜಯಪ್ರಕಾಶ್ ಹೆಗ್ಡೆಯವರು ಹೇಳಿರುವುದು. ನಾನು ಅದನ್ನು ಸಂಪೂರ್ಣವಾಗಿ ಅನುಮೋದಿಸುತ್ತೇನೆ. That is not a right thing to.....

ಶ್ರೀ ಎಂ.ಪಿ. ಪ್ರಕಾಶ್ (ಕಂದಾಯ ಸಚಿವರು): ಇದರಲ್ಲಿ ಇನ್ನೊಂದು ಮುಖ್ಯವಾದ ಪ್ರಶ್ನೆ ಇದೆ. ಇದು ಬಹಳ ಸೂಕ್ತವಾದುದು ಮತ್ತು ಪಕ್ಷಾತೀತವಾಗಿ ಸ್ಪೀಕರ್‌ಗಳು ಇರಬೇಕೆನ್ನುವ ಬಗ್ಗೆ ನಮ್ಮೆಲ್ಲರ ಒಪ್ಪಿಗೆ ಕೂಡ ಇದೆ. ಆದರೆ, ಸಂಸದೀಯ ವ್ಯವಹಾರಗಳ ಮಾತ್ರ ದೇಶವಾದ ಇಂಗ್ಲೆಂಡಿನಲ್ಲಿ ಮತ್ತು ಬೇರೆ ಕಡೆಗೆ ಕೂಡ ಸ್ಪೀಕರ್ ಆಗಿ ಯಾರನ್ನು ನಾವು ಚುನಾಯಿಸುತ್ತೇವೆ ಅವರ ವಿರುದ್ಧವಾಗಿ ಯಾವ ಪಕ್ಷಗಳೂ ಕೂಡ ಸ್ಪರ್ಧೆಯನ್ನು ಮಾಡಗೊಡಿಸುವುದಿಲ್ಲ. ನಿರಂತರವಾಗಿ 40-50 ವರ್ಷ ಕಾಲ ಆರೋಗ್ಯಕರವಾಗಿರುವವರಿಗೆ ಅಥವಾ ಅನ್ಯ ಆಪಾದನೆಗಳು ಅವರ ತಲೆ ಮೇಲೆ ಬರುವವರೆಗೂ ಕೂಡ ಅವರು ಸ್ಪೀಕರ್ ಆಗಿ ಮುಂದುವರೆಯುತ್ತಾರೆ. ಆದರೆ, ಈ ದೇಶದಲ್ಲಿ ದುರ್ವ್ಯವಹಾರದ ಪಕ್ಷದ ವತಿಯಿಂದ ಚುನಾವಣೆಯಲ್ಲಿ ಸ್ಪರ್ಧೆ ಮಾಡಬೇಕಾಗಿರುವುದರಿಂದ ನಾವು ಹೊರಗಡೆಗೆ ಎಷ್ಟೇ ಪಕ್ಷಾತೀತವೆಂದು ಹೇಳಿ ಆ ಪೀಠದ ಮೇಲೆ ಕುಳಿತಿದ್ದರೂ ಕೂಡ ಈ ಪಕ್ಷದ ಮುಲಾಜಿಗೆ ಬಿದ್ದು ಚುನಾವಣೆಯಲ್ಲಿ ಗೆದ್ದು ಬರಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ. ಈ ಕಾರಣಕ್ಕಾಗಿ ಈ ವೈರುಧ್ಯಗಳು ಇವೆ. ಒಂದು ಕಡೆ ನಾವು ದೊಡ್ಡ ಉಪದೇಶವನ್ನು ಮಾಡುತ್ತೇವೆ. ಮತ್ತೊಂದು ಕಡೆ ಈ ಪಕ್ಷದ ವತಿಯಿಂದ ಸ್ಪರ್ಧಿಸಬೇಕೆನ್ನುವ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ನಾವು ಸತ್ಯಪ್ರದಾಯವನ್ನು ಬೆಳೆಸದೇ ಇರುವ ಕಾರಣವಿರುವುದರಿಂದ ಈ ರೀತಿಯಾಗುತ್ತಿದೆ. ಈ ಸನ್ನಿವೇಶದಲ್ಲಿ ನಾವು ಇನ್ನೊಂದು ಕಲಿಯಬೇಕಾಗಿರುವ ಪಾಠವೆಂದರೆ, ಚಟರ್ಜಿಯವರ ಬಗ್ಗೆ ವಾಟಾಳ್ ನಾಗರಾಜ್‌ರವರು ಹೇಳಿದ್ದನ್ನು ಸಂಪೂರ್ಣವಾಗಿ ನಾನು ಒಪ್ಪುತ್ತೇನೆ. ಅದರ ಜೊತೆಗೆ, ಯಾವ್ಯಾವುದು ಸಂವಿಧಾನಬದ್ಧವಾಗಿ ಇರುವ ಅಧಿಕಾರ ನಮಗೆ ಪ್ರಾಪ್ತವಾಗಿರುತ್ತದೆ, ಹಾಗೆ ಪ್ರಾಪ್ತವಾಗಿರುವ ಅಧಿಕಾರವನ್ನು ನಿಷ್ಪಕ್ಷಪಾತವಾಗಿ ನಿರ್ವಹಿಸುವಂಥ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಅವರು ಇರಬೇಕು. ಒಂದು ಕ್ರಮ, ಒಂದು ಘಟನೆ, ಮತ್ತೊಂದು ಕ್ರಮ, ಮತ್ತು

ಘಟನೆಗೆ ಅದು ಪ್ರೇರೇಪಕವಾಗಿರುತ್ತದೆ. ಇದು ನಿಮಗೆಲ್ಲಾ ಗೊತ್ತಿದೆ. ಅವರ ಹೆಸರನ್ನು ಇಲ್ಲಿ ನಾನು ಹೇಳುವುದಿಲ್ಲ. ಏಕೆಂದರೆ, ಇನ್ನೊಬ್ಬರ ಬಗ್ಗೆ ಚರ್ಚೆ ಮಾಡಬಾರದು ಎಂಬ ನಿಯಮವಿರುವುದರಿಂದ, ಯಾವ ಜವಾಬ್ದಾರಿಯನ್ನು ಸಂವಿಧಾನ ನಮಗೆ ಕೊಟ್ಟಿರುತ್ತದೆ. ಅದನ್ನು ನಿರ್ವಹಿಸುವ ದೃಷ್ಟಿಯಲ್ಲಿ, ಪಕ್ಷದ ದೃಷ್ಟಿ ಇಟ್ಟುಕೊಂಡು ಯಾವುದೋ ಗುಂಪಿಗೆ ಅನುಕೂಲವಾಗುವ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಪ್ರಜಾಪ್ರಭುತ್ವದ ತತ್ವಗಳನ್ನು, ಸುಪ್ರೀಂಕೋರ್ಟ್ ನಿಯಮವನ್ನು, ತೀರ್ಮಾನಗಳನ್ನು ಗಾಳಿಗೆ ತೂರಿ ವರ್ತಿಸಿರತಕ್ಕಂಥಾದ್ದು ಕೂಡ ಅಷ್ಟೇ ಅಕ್ಷಮ್ಯ ಅಪರಾಧ.

ಶ್ರೀ ಆರಗ ಜ್ಞಾನೇಂದ್ರ: ಮಾನ್ಯ ಉಪಾಧ್ಯಕ್ಷರೇ, ಮಾನ್ಯ ಹೆಗಡೆಯವರಾಗಲಿ, ಇವರಾಗಲಿ ಎತ್ತಿರುವ ಪ್ರಶ್ನೆಗೆ ನನ್ನದೇ ಆದ ಒಂದು ಅಭಿಪ್ರಾಯವಿದೆ. ಇತ್ತೀಚೆಗೆ ಮಾನ್ಯ ಪ್ರಕಾಶ್‌ವರರು ಹೇಳಿದ ಹಾಗೆ, ಸ್ಪೀಕರ್ ಮತ್ತು ರಾಜ್ಯಪಾಲರ ಹುದ್ದೆ ಅತ್ಯಂತ ಪವಿತ್ರವಾಗಿರುವ ಹುದ್ದೆಗಳು ಎಂದು ನಾವು ಸಂವಿಧಾನದಲ್ಲಿ ಸ್ವೀಕಾರ ಮಾಡಿದ್ದೇವೆ. ಈ ಹುದ್ದೆಗಳಿಗೆ ಗೌರವ ತರುವ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಆ ಹುದ್ದೆಯಲ್ಲಿದ್ದವರೂ ಕೂಡ ನಡೆದುಕೊಳ್ಳುವ ಅವಶ್ಯಕತೆ ಇವತ್ತು ಇದೆ. ಬಹುಶಃ ಈ ಹಿನ್ನೆಲೆಯಲ್ಲಿ ಜಾರ್ಖಂಡ್ ಮತ್ತು ಗೋವಾ ರಾಜ್ಯದಲ್ಲಿ ನಡೆದಿರತಕ್ಕ ಇಡೀ ಘಟನಾವಳಿಗಳನ್ನು ಜನತಂತ್ರ ವ್ಯವಸ್ಥೆಯಲ್ಲಿ ನಂಬಿಕೆ ಇರತಕ್ಕಂಥ ಜನ ಇವತ್ತು ಯಾರೂ ಒಪ್ಪಿಕೊಳ್ಳುತ್ತಿಲ್ಲ. ಶಾಸಕಾಂಗ ತನ್ನ ಹಕ್ಕನ್ನು ಸರಿಯಾದ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಚಲಾಯಿಸದೇ ಹೋದಾಗ, ನ್ಯಾಯಾಂಗ ಅದರ ಕಡಿವಾಣವನ್ನು ಹಿಡಿಯುವಂಥ ವ್ಯವಸ್ಥೆಯನ್ನು ಮಾಡಿದೆ. ಇದು ಅನಿವಾರ್ಯ ಕೂಡ. ಅದರಿಂದಾಗಿ ಈ ಎರಡು ಹುದ್ದೆಗಳ ಬಗ್ಗೆ.....

SRI K.R. RAMESH KUMAR: You are right. ಜಾರ್ಖಂಡ್ ಮತ್ತು ಗೋವಾ ರಾಜ್ಯಗಳಲ್ಲಿ ನಡೆದಿರತಕ್ಕಂಥ ವಿಷಯ ಪ್ರಸ್ತಾಪ ಮಾಡಲಿಕ್ಕೆ ಎನ್‌ಡಿಎ ಇದೆ, ಭಾರತೀಯ ಜನತಾ ಪಕ್ಷ ಇದೆ. ಅವರು as a political party, ಮಾಡುತ್ತಾರೆ. ಇದು Presidium of Presiding Officers ಆದುದರಿಂದ, ನ್ಯಾಯಾಂಗ ತನ್ನ ಹತೋಟಿಯನ್ನು ಮೀರಿ ಅಥವಾ ಸೀಮಾರೇಖಾವನ್ನು ಉಲ್ಲಂಘಿಸಿ, ಶಾಸಕಾಂಗದ ಸಾರ್ವಭೌಮತೆಯನ್ನು ಪ್ರಶ್ನಿಸುವ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಕೆಲಸ ಮಾಡಿದಾಗ, ಆ ವಿಷಯವನ್ನು ಚರ್ಚೆ ಮಾಡಲಿಕ್ಕೆ ಅಜೆಂಡಾ ತೆಗೆದುಕೊಂಡಾಗ ಬಿ.ಜೆ.ಪಿ.ಯಿಂದ ಆಯ್ಕೆಯಾಗಿರತಕ್ಕಂಥವರು ಎಂದು ಇಟ್ಟುಕೊಳ್ಳೋಣ, ಅವರು ಪಕ್ಷದ ಮಮತೆಯನ್ನು ಮರೆತು ಪ್ರಿಸೈಡಿಂಗ್ ಆಫೀಸರ್ ಆಗಿ ಕೆಲಸ ಮಾಡಬೇಕಾಗಿತ್ತು. ಎನ್ನತಕ್ಕಂಥದ್ದು ಅವರ ಅಪೇಕ್ಷೆ. These are two different things. Political aspect of it, ನೀವು ಎಲ್ಲಾ ಇದ್ದೀರಿ, ನೀವು ಎಲ್ಲಾ ರೆಪ್ರೆಸೆಂಟ್ ಮಾಡುತ್ತೀರಿ. ಆದರೆ ಪ್ರಿಸೈಡಿಂಗ್ ಆಫೀಸರ್ ಆಗಿರತಕ್ಕಂಥವರು he does not belong to the party any further. He should not.

ಶ್ರೀ ಜಿ.ಸಿ. ಮಾಧುಸ್ವಾಮಿ: ಮಾನ್ಯ ಸೋಮನಾಥ ಚಟರ್ಜಿಯವರ ಬಗ್ಗೆ ಎಲ್ಲರಿಗೂ ಗೌರವ ಇದೆ. ಸುಪ್ರೀಂಕೋರ್ಟ್ ಗೆರೆಯನ್ನು ಧಾಟಿ ಹೋಗುತ್ತಿದೆ ಎನ್ನುವ ಭಾವನೆಯನ್ನು ಅವರು ಯಾವಾಗ ಎಕ್ಸ್‌ಪ್ರೆಸ್ ಮಾಡಿದರು ಎಂಬುದು ಕೂಡ the timing is also

important. ಯಾವಾಗ ಸುಪ್ರೀಂ ಕೋರ್ಟ್ ಇಂಟರ್‌ಫಿಯರ್ ಆಗಬೇಕಾಗಿತ್ತು, ಈ ಹರಣದಲ್ಲಿ ಆಗಿದೆ. ಇನ್ನೆಲ್ಲಿಗೂ ಹೋಗುವುದಕ್ಕೆ ಆಗುತ್ತಿರಲಿಲ್ಲ. ಜಾರ್ಖಂಡದಲ್ಲಿ ಎನ್ನಲ್ಲಿಗೂ ಹೋಗದ ಹಾಗೆ ಮಾರ್ಗ ಇಲ್ಲ - ಇರುವ ಸ್ಥಿತಿ ನಿರ್ಮಾಣವಾಗಿತ್ತು. ಆ ರೆಫರೆನ್ಸ್ ತೆಗೆದುಕೊಂಡು ಅವರು ಮಾತನಾಡಬಾರದಾಗಿತ್ತು. ಮಾನ್ಯ ಸೋಮನಾಥ ಚಟರ್ಜಿಯವರ ಬಗ್ಗೆ ಎರಡು ಮಾತಿಲ್ಲ. ಆದರೆ, the reference he has taken is not appreciable.

SRI K.R. RAMESH KUMAR: What I say is, taking this as correct position, ಇದನ್ನು ಪ್ರಿಸೈಡಿಂಗ್ ಆಫೀಸರ್ ಆಗಿರತಕ್ಕಂಥವರು ಅಲ್ಲಿ ಹೇಳಬೇಕಾಗಿತ್ತು. ಪಾರ್ಟಿ ಲೈನ್‌ನಲ್ಲಿ ಕಾನ್ವರೆನ್ಸ್‌ಗೆ ಹೋಗದೇ ಇರತಕ್ಕಂಥದ್ದು ಒಳ್ಳೆಯದಲ್ಲ. ತಾವು ಹೇಳತಕ್ಕಂಥವೂ ಏನಿದೆ, What was the option left open to the members of the Jharkhand Assembly, but to go to Supreme Court, this could have been presented before the Presidium. Taking a view on party line and boycotting the very conference itself, that does not set a good trend.

ಶ್ರೀ ಆರಗ ಜ್ಞಾನೇಂದ್ರ: ಅದನ್ನು ಅವರು ಪಾರ್ಟಿ ಲೈನ್ ನಲ್ಲಿ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆನ್ನುವುದು ಇಲ್ಲ. ಅಲ್ಲಿರತಕ್ಕಂಥ ಪ್ರಿಸೈಡಿಂಗ್ ಆಫೀಸರ್‌ಗಳಿಗೂ ಅವರದೇ ಆಗಿರತಕ್ಕಂಥ ಭಾವನೆಗಳಿವೆ, ಅವರದೇ ಆದಂಥ ಪ್ರತಿಭಟನಾ ವಿಧಾನಗಳಿವೆ. ಬಹುಶಃ ಈ ಹಿನ್ನೆಲೆಯಲ್ಲಿ ಅವರು ಅಟೆಂಡ್ ಆಗದೇ ಇರಬಹುದು ಎನ್ನುವುದು ನನ್ನ ಅನಿಸಿಕೆ. ಏಕೆಂದರೆ, ಸುಪ್ರೀಂ ಕೋರ್ಟ್ ಈ ಜಾರ್ಖಂಡದ ಹಿನ್ನೆಲೆಯಲ್ಲಿ ಮಾಡಿರತಕ್ಕಂಥ ಒಂದು ತೀರ್ಪಿನ ಹಿನ್ನೆಲೆಯಲ್ಲಿ.....

ಶ್ರೀ ಎಸ್.ಎಸ್. ಪಾಟೀಲ್: ಸಮರ್ಥನೆ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳುವುದಕ್ಕೆ ಇವರು ಯಾರು? ಈಗ ವಿಶ್ವೀಯ ಮೇಲೆ ಚರ್ಚೆಯಾಗುತ್ತಿದೆ.

ಶ್ರೀ ಆರಗ ಜ್ಞಾನೇಂದ್ರ: ಅವರವರು ತಮ್ಮ ತಮ್ಮ ಅಭಿಪ್ರಾಯಗಳನ್ನು ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ. ನಾನೂ ಕೂಡ ನನ್ನ ಅಭಿಪ್ರಾಯಗಳನ್ನು ಹೇಳಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ. ನನಗೆ ಒಂದು ನಿಮಿಷ ಅವಕಾಶ ಕೊಡಿ.

ಉಪಾಧ್ಯಕ್ಷರು: ಈಗ ನಾನು ಹೇಳುವುದು ಏನೆಂದರೆ, ಸಬ್ಜೆಕ್ಟ್ ಡೈವರ್ಸ್ ಮಾಡುವುದು ಬೇಡ.

ಶ್ರೀ ಆರಗ ಜ್ಞಾನೇಂದ್ರ: ಇಲ್ಲ ಇಲ್ಲ, ಅವರು ಎಲ್ಲರೂ ಕೂಡ ಮಾತನಾಡಿದ್ದಾರೆ. ಹೀಗಾಗಿ ನಾನೂ ಕೂಡ ಮಾತನಾಡುತ್ತಿದ್ದೇನೆ.

ಶ್ರೀ ಎಸ್.ಎಸ್. ಪಾಟೀಲ್: ಅವರು ಸಮರ್ಥನೆ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳುವುದು ಬೇಡ. ಈಗ ಬಜೆಟ್ ಮೇಲೆ ಚರ್ಚೆ ಆಗಲಿ.

ಶ್ರೀ ಆರಗ ಜ್ಞಾನೇಂದ್ರ: ನಿಮ್ಮ ಅಭಿಪ್ರಾಯ ನೀವು ಹೇಳಿ, ಅದರಲ್ಲಿ ಏನೂ ತೊಂದರೆಯಿಲ್ಲ, ಇಲ್ಲಿ ಎಲ್ಲರೂ ಮಾತನಾಡಿದ್ದಾರೆ, ಇಲ್ಲಿ ಚರ್ಚೆಯಾಗಲಿ, ಅದರಲ್ಲಿ ಏನೂ

ತೊಂದರೆಯಿಲ್ಲ, ಇಲ್ಲಿ ಚರ್ಚೆಯಾದ ಕೂಡಲೇ ಎನ್ನೇನೋ ಅನಾಹುತ ಆಗುತ್ತದೆ ಎನ್ನುವುದೂ ಏನೂ ಇಲ್ಲ. ನೋಡಿ, ಯಾವ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ, ಮಾನ್ಯ ಮಾಧುಸ್ವಾಮಿಯವರು ಹೇಳಿದ ಹಾಗೆ, ಸುಪ್ರೀಂಕೋರ್ಟಿನ ತೀರ್ಮಾನ ಆಗಲಿ, ನಡವಳಿಕೆಯಾಗಲಿ, ಅದು ಅನಿವಾರ್ಯವಾಗಿತ್ತು. ಈ ಹಿನ್ನೆಲೆಯಲ್ಲೇ ಪ್ರಿಸೈಡಿಂಗ್ ಆಫೀಸರ್ ಸಭೆಯಲ್ಲಿ ನಿರ್ಣಯವಾಗುತ್ತದೆ, ಚರ್ಚೆಯಾಗುತ್ತದೆ ಎನ್ನುವುದು ಗೊತ್ತಿತ್ತು. ಈ ಹಿನ್ನೆಲೆಯಲ್ಲಿ ಅವರು ಅಲ್ಲಿ ಹೋಗಿ ಅಲ್ಲಿ ಏನೋ ಗೊಂದಲವಾಗಿ ಅದೊಂದು ರೀತಿಯಾಗುವುದಕ್ಕಿಂತ ಅವರು ತಮ್ಮದೇ ಆದ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಪ್ರತಿಭಟನೆ ಮಾಡಿ ಹೊರಗೆ ಉಳಿದಿದ್ದಾರೆ. ಹೊರಗೆ ಉಳಿದವರನ್ನು ಬಿಜೆಪಿ ಲೈನ್‌ನಲ್ಲಿ ಅವರನ್ನು ನೋಡುವಂಥ ಅವಶ್ಯಕತೆಯೂ ಕೂಡ ಇಲ್ಲ. ಅವರಿಗೆ ಅವರದ್ದೇ ಆದಂಥ ಭಾವನೆಗಳು ಇವೆ: ಆ ಪೀಠದಲ್ಲಿರತಕ್ಕಂಥವರು ಅದಕ್ಕೆ ಪಾವಿತ್ರತೆ ಬರುವ ಹಾಗೆ ನಡವಳಿಕೆಯನ್ನು ನಡೆದುಕೊಳ್ಳದಿದ್ದಾಗ ಅದು ಅನಿವಾರ್ಯವಾಗುತ್ತದೆ. ಅದರಿಂದಾಗಿ ಇವತ್ತು ಅದು ಸರಿ ಅಥವಾ ತಪ್ಪು ಎನ್ನುವ ಚರ್ಚೆಗಿಂತಲೂ ಕೂಡ ಅದೊಂದು ಸುಪ್ರೀಂ ಕೋರ್ಟಿನ ಜಡ್ಜ್‌ಮೆಂಟ್ ಆಗಿದೆ, ಅದು ಸರಿ ಇದೆ ಎನ್ನುವುದು ನನ್ನ ಅಭಿಪ್ರಾಯ.

ಶ್ರೀ ಕೆ.ಆರ್. ರಮೇಶ್ ಕುಮಾರ್: ನಾವು ಇಲ್ಲಿ ಸುಪ್ರೀಂಕೋರ್ಟಿನ ಜಡ್ಜ್‌ಮೆಂಟ್ ಬಗ್ಗೆ ಚರ್ಚೆ ಮಾಡುತ್ತಿಲ್ಲ. ಪ್ರಿಸೈಡಿಂಗ್ ಆಫೀಸರ್ಸ್ ಬಾಡಿ ಡಿವೈಡ್ ಆಗಿದ್ದು ಒಳ್ಳೆಯದಲ್ಲ ಎನ್ನುತಕ್ಕಂಥದಾದ್ದು....

ಶ್ರೀ ಎಸ್. ಶಿವಣ್ಣ: ಸಾಕು ಬಿಡಿ ಸಾರ್, ಅದರ ಬಗ್ಗೆ ಸಾಕಷ್ಟು ಚರ್ಚೆಯಾಗಿದೆ. ಮತ್ತಾಕೆ ಆ ಚರ್ಚೆ?

ಶ್ರೀ ಕೆ.ಆರ್. ರಮೇಶ್ ಕುಮಾರ್: ಮಾನ್ಯ ಶಿವಣ್ಣನವರೇ, ಅದು ಆ ರೀತಿ ಅಲ್ಲ. ಒಂದು ಸಲ ನಾವು ಪ್ರಿಸೈಡಿಂಗ್ ಆಫೀಸರ್ಸ್ ಕಾನ್ವರೆನ್ಸ್‌ನಲ್ಲಿ ಭಾಗವಹಿಸಿದಂಥ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ಉತ್ತರ ಪ್ರದೇಶದ ಪ್ರಶ್ನೆ ಬಂತು. ಗೌರ್ರರ್ ತನ್ನ ಅಜ್ಜರ್‌ವರ್ಸ್ ವಿಧಾನ ಸಭೆಗೆ ಕಳುಹಿಸಿದರು, ಆವತ್ತು ನಾನು ಆಯ್ಕೆಯಾಗಿ ಬಂದಂಥ ರಾಜಕೀಯ ಪಕ್ಷದ ನಿಲುವು ಬೇರೆಯೇ ಇತ್ತು. ನಾನು ಪ್ರಿಸೈಡಿಂಗ್ ಆಫೀಸರ್ಸ್ ಕಾನ್ವರೆನ್ಸ್‌ನಲ್ಲಿ ತೆಗೆದುಕೊಂಡ ನಿಲುವು ಸಂವಿಧಾನಕ್ಕೆ ಒಳಪಟ್ಟಿತ್ತು. ಅವತ್ತು ನಿಮ್ಮ ರಾಜಕೀಯ ಪಕ್ಷಕ್ಕೆ ಅನುಕೂಲ ಆಗುವ ನಿಲುವು ನಾನು ತೆಗೆದುಕೊಂಡೆ. ಅಂದರೆ, But I am not a supporter of your party. ಸಂವಿಧಾನವನ್ನು ನಾವು ಸೇಫ್‌ಗಾರ್ಡ್ ಮಾಡಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ. ಗೌರ್ರರ್‌ಗೆ ಆ ರೀತಿ ಅಥಾರೀಟಿ ಇಲ್ಲ. ಸ್ಪೀಕರ್ ಮೇಲೆ ಸೂಪರ್‌ವೈಸ್ ಮಾಡತಕ್ಕಂಥದ್ದು ಸಾಧ್ಯವಿಲ್ಲ ಎನ್ನುತಕ್ಕಂಥ ನಿರ್ಣಯವನ್ನು ನಾವು ತೆಗೆದುಕೊಂಡೆವು. ನಾನು ಏನು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ ಎಂದರೆ, ಪ್ರಿಸೈಡಿಂಗ್ ಆಫೀಸರ್ಸ್, ತಾವು ಹೇಳಿದ ವಾದವನ್ನು ಸಭೆಗೆ ಹಾಜರಾಗಿ ಹೇಳಬಹುದಾಗಿತ್ತು. ಇದು ಬಹಳ ಅತ್ಯಂತ ಪವಿತ್ರವಾದಂಥ ಒಂದು ಬಾಡಿ. ಅದು ಈ ರೀತಿ ಡಿವೈಡ್ ಆದದ್ದು it is not a good thing for us After all ನಮ್ಮದು ಬೆಳೆಯತಕ್ಕಂಥ ಡೆಮಾಕ್ರಸಿ. ತಮಗೆ ಹೇಳುವುದಾದರೆ, ಬ್ರಿಟನ್‌ನಲ್ಲಿ, I don't get the name

of the person. ಮಾನ್ಯ ಮಾಧುಸ್ವಾಮಿಯವರೇ ಆಡಳಿತ ಪಕ್ಷಕ್ಕೂ ವಿರೋಧ ಪಕ್ಷಕ್ಕೂ ಎರಡೇ ಎರಡು ಅಂತರ ಇರುತ್ತದೆ. ಲೇಬರ್ ಪಾರ್ಟಿಯವರು ವಿರೋಧ ಪಕ್ಷದಲ್ಲಿ ಕುಳಿತುಕೊಂಡಿರುತ್ತಾರೆ. ಸ್ವೀಕರ್ ಮತ್ತು ಡೆಪ್ಯೂಟಿ ಸ್ಪೀಕರ್ ರಜೆಯ ಮೇಲೆ ಇರುತ್ತಾರೆ. ವಿರೋಧ ಪಕ್ಷದವರು ಹೋಗಿ ಪ್ಯಾನಲ್ ಭೇರ್ಮನ್ ಆಗಿ ಅಲ್ಲಿ ಕುಳಿತಿರುತ್ತಾರೆ. ಮನಿ ಬಿಲ್ ವೋಟಿಗೆ ಬರುತ್ತದೆ. ಅವರದ್ದು ಕ್ಯಾಪ್ಷಿಂಗ್ ವೋಟ್, ಅವರ ಕ್ಯಾಪ್ಷಿಂಗ್ ವೋಟನ್ನು ತನ್ನ ಪಕ್ಷವನ್ನು ನೆನಪಿನಲ್ಲಿ ಇಟ್ಟುಕೊಂಡು ಹಾಕಿದ್ದರೆ ಸರ್ಕಾರ ಬಿದ್ದು ಹೋಗುತ್ತಿತ್ತು, ಆ ಮನುಷ್ಯ ಪ್ಯಾನಲ್ ಭೇರ್ಮನ್ ಆಗಿ ಅಲ್ಲಿ ಕುಳಿತುಕೊಂಡು ಹೇಳುತ್ತಾರೆ, 'ಗ್ರೇಟ್ ಬ್ರಿಟನ್ನಿನ ಜನ ಕನ್ಸ್ಟಿಟ್ಯೂಷನ್ ಪಾರ್ಟಿಗೆ ಆಡಳಿತ ನಡೆಸಲಿಕ್ಕೆ ಅನುಮತಿಯನ್ನು ಕೊಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ, ನಾನು ಇಲ್ಲಿ ನಿಮಿತ್ತ ಮಾತ್ರ ಕುಳಿತಿದ್ದೇನೆ, ನಾನು ನನ್ನ ಹೊಣೆಯನ್ನು ಅಧ್ಯಕ್ಷನಾಗಿ ನಿರ್ವಹಿಸಬೇಕಾಗಿದೆ, ಲೇಬರ್ ಪಾರ್ಟಿಯ ಮೆಂಬರ್ ಆಗಿ ಅಲ್ಲ. I cast my vote with the Government ಅಂತ ಹೇಳಿ ಬಿಲ್ ಅನ್ನು ಸೇವ್ ಮಾಡುತ್ತಾರೆ. See, we should remember all these things, After all, we have taken Great Britain as the Mother of Parliaments for all our guidance. ಅಲ್ಲೂ ಕೂಡ ಸಂಸದೀಯ ಪ್ರಜಾಪ್ರಭುತ್ವ ಒಂದೇ ದಿವಸದಲ್ಲಿ ಬೆಳೆಯಲಿಲ್ಲ, it has taken years and years ಸೆಂಚುರೀಸ್ ತೆಗೆದುಕೊಂಡಿದೆ.

ಶ್ರೀ ಆರಗ ಜ್ಞಾನೇಂದ್ರ: ನಮ್ಮ ಸಂವಿಧಾನದ ವಿರುದ್ಧವಾಗಿ ಜಾರ್ಖಂಡ್‌ನ ಘಟನಾವಳಿಗಳು ನಡೆದಿದ್ದರೆ ನಮ್ಮ ಪ್ರಿನ್ಸಿಪಲ್ ಆಫೀಸರ್ಸ್ ಇವತ್ತು ಸುಪ್ರೀಂಕೋರ್ಟಿನ ಆದೇಶವನ್ನು ಅಪ್ರೀಷಿಯೇಟ್ ಮಾಡಬೇಕಾಗಿತ್ತು. ಈ ಹಿನ್ನೆಲೆಯಲ್ಲಿ ತರಾತುರಿಯಲ್ಲಿ ಸಭೆ ಕರೆದು ನಿರ್ಣಯ ಮಾಡುವಂಥಾದ್ದು ಎಷ್ಟರಮಟ್ಟಿಗೆ ಸಮಂಜಸ ಎನ್ನುವುದನ್ನೂ ಸಹ ನಾವು ಆಲೋಚನೆ ಮಾಡಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ. ಅದೂ ಕೂಡ ಪಾರ್ಟಿ ಲೆನ್ಸ್‌ನಲ್ಲಿ ನಡೆದಿದೆ. ಇದನ್ನೂ ಕೂಡ ಅರ್ಥ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ.

ಶ್ರೀ ಕೆ. ಜಯಪ್ರಕಾಶ್ ಹೆಗ್ಡೆ: ಅದಕ್ಕೆ ನಾನು ಏನು ಹೇಳುತ್ತೇನೆಂದರೆ, ಗೋವಾದಲ್ಲಿ ಮತ್ತು ಜಾರ್ಖಂಡ್‌ನಲ್ಲಿ ಏನು ನಡೆಯಿತು ಎಂದು ಆಪಾದನೆ ಮಾಡುತ್ತಾರೆ; ಅದೇ ತಪ್ಪನ್ನು ಈ ಪ್ರಿನ್ಸಿಪಲ್ ಆಫೀಸರ್ಸ್ ಮಾಡಿದರು. ಅದೇ ನನ್ನ ಅಭಿಪ್ರಾಯವನ್ನು ನಾನು ಹೇಳುತ್ತಿದ್ದೇನೆ.

ಶ್ರೀ ಆರಗ ಜ್ಞಾನೇಂದ್ರ: ಅದರ ವಿರುದ್ಧ ನಿರ್ಣಯ ಮಾಡಬೇಕಾಗಿತ್ತು.

ಶ್ರೀ ಜೆ.ಸಿ. ಮಾಧುಸ್ವಾಮಿ: ಜಾರ್ಖಂಡ್‌ನಲ್ಲಿ ಹಿಂದೆ ಇದ್ದ ಪ್ರಿನ್ಸಿಪಲ್ ಆಫೀಸರ್, ಪ್ರಿನ್ಸಿಪಲ್ ಆಫೀಸರ್ ಆಗಿ ಮಾಡಬೇಕಾದ ಕೆಲಸವನ್ನು ಮಾಡಲಿಲ್ಲ. Even with the instructions, even with the directions of the Supreme Court, he wanted to stall the House for two days. ಅಲ್ಲಿ ಅವರು ಸ್ವೀಕರ್ ಆಗಿ ಕೆಲಸ ಮಾಡಿದ್ದರೂ ಎಂದು ನಾವು ಅದನ್ನು ಕೇಳಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ ಅಲ್ಲವೇ? ಅದನ್ನು ರೆಫರೆನ್ಸ್

ಇಟ್ಟುಕೊಂಡು ಅವರು ಈ ಎರ್ಮಜನ್ನಿ ಮೀಟಿಂಗ್ ಕರೆಯಬೇಕಾಗಿತ್ತು ಎನ್ನುತ್ತಿದ್ದರು ಮೂಲಭೂತವಾದ ಪ್ರಶ್ನೆ.

ಉಪಾಧ್ಯಕ್ಷರು: ಈಗ ಸದನವನ್ನು ಮಧ್ಯಾಹ್ನ ಮೂರು ಗಂಟೆಗೆ ಸೇರುವಂತೆ ಮುಂದೂಡಲಾಗಿದೆ.

(ಸದನವು ಮಧ್ಯಾಹ್ನ 1 ಗಂಟೆ 27 ನಿಮಿಷಕ್ಕೆ ಮುಕ್ತಾಯಗೊಂಡು ಪುನಃ 3 ಗಂಟೆಗೆ

ಸಮಾವೇಶಗೊಳ್ಳಲು ನಿಶ್ಚಯಿಸಿತು)

(ಸದನವು 3 ಗಂಟೆ 20 ನಿಮಿಷಕ್ಕೆ ಪ್ರಾರಂಭವಾಯಿತು)

(ಮಾನ್ಯ ಸಭಾಧ್ಯಕ್ಷರಾದ ಶ್ರೀ ಕೃಷ್ಣ ರವರು ಅಧ್ಯಕ್ಷ ಪೀಠವನ್ನು ಅಲಂಕರಿಸಿದರು)

ವಿತ್ತೀಯ ಕಾರ್ಯಕಲಾಪಗಳು

2005-06ನೇ ಸಾಲಿನ ಆಯವ್ಯಯ ಅಂದಾಜುಗಳ ಮೇಲೆ ಮುಂದುವರೆದ ಚರ್ಚೆ

ಅಧ್ಯಕ್ಷರು: ಮಾನ್ಯ ವಾಟಾಳ್ ನಾಗರಾಜ್‌ರವರೆ, ತಾವು ಬಜೆಟ್ ಮೇಲೆ ಭಾಷಣವನ್ನು ಮುಂದುವರೆಸಿ.

ಶ್ರೀ ವಾಟಾಳ್ ನಾಗರಾಜ್: ಮಾನ್ಯ ಅಧ್ಯಕ್ಷರೆ, ಶಾಸನಸಭೆಯಲ್ಲಿ....

ಶ್ರೀ ಎಸ್.ಎಸ್. ಪಾಟೀಲ್: ಮಾನ್ಯ ಅಧ್ಯಕ್ಷರೆ, ವಿರೋಧಪಕ್ಷದ ಕಡೆಯ ಸದಸ್ಯರೂ ಕೂಡ ಕಡಿಮೆ ಇದ್ದಾರೆ. ಮಾನ್ಯ ವಾಟಾಳ್ ನಾಗರಾಜ್ ಅಂತಹ ಹಿರಿಯ ಸದಸ್ಯರು ಮಾತನಾಡುವ ವೇಳೆಗೆ ಆ ಕಡೆಯವರು ಖಾಲಿ ಇದ್ದಾರೆ.

ಶ್ರೀ ಗೋವಿಂದ ಎಂ. ಕಾರಜೋಳ: ನಮ್ಮ ಕಡೆಯ ಸದಸ್ಯರು ಹೆಚ್ಚಿನ ಸಂಖ್ಯೆಯಲ್ಲಿದ್ದಾರೆ. ನಮ್ಮಲ್ಲಿ ಏನೂ ಸಮಸ್ಯೆಗಳು ಇಲ್ಲ.

ಶ್ರೀ ಜಿ.ವಿ. ಶ್ರೀರಾಮರೆಡ್ಡಿ: ನಿಮ್ಮನ್ನು ನೋಡಿ ಇವರು ಕಲಿತುಕೊಂಡಿದ್ದಾರೆ.

ಶ್ರೀ ವಿಶ್ವೇಶ್ವರ ಹೆಗಡೆ ಕಾಗೇರಿ: ಮಾನ್ಯ ಅಧ್ಯಕ್ಷರೆ, ಬೆಲ್ ಹೊಡೆದು 35 ನಿಮಿಷದಲ್ಲಿ ಜನರು ಆಡಳಿತ ಪಕ್ಷದ ಸದಸ್ಯರು ಇದ್ದು ಸದನವನ್ನು ನಡೆಸುವುದಕ್ಕೆ ಮುಂದಾಗಬೇಕೆಂದು ತಾವು ಹೇಳಿದ್ದೀರಿ. ತಾವು ಹೇಳಿರತಕ್ಕಂಥಾದ್ದು ಆಡಳಿತ ಪಕ್ಷದ ಕಡೆಯವರಿಗೆ ಇನ್ನು ಪೂರ್ಣವಾಗಿ ತಾಕಿಲ್ಲ.

ಶ್ರೀ ಎಸ್.ಎಸ್. ಪಾಟೀಲ್: ಮಾನ್ಯ ಅಧ್ಯಕ್ಷರು ವಿರೋಧಪಕ್ಷದವರಿಗೆ ಇರಬೇಡ ಎಂದು ಏನು ಹೇಳಿದ್ದಾರೆಯೇ? ನಿಮ್ಮ ಹಣೆಬರಹ ಕೂಡ ಇದೆ ರೀತಿ ಆಗಿದೆ.

ಅಧ್ಯಕ್ಷರು: ಮಾನ್ಯ ವಾಟಾಳ್ ನಾಗರಾಜ್‌ರವರೆ, ತಾವು ಭಾಷಣವನ್ನು ಮುಂದುವರಿಸಿ.

ಶ್ರೀ ವಾಟಾಳ್ ನಾಗರಾಜ್: ಮಾನ್ಯ ಅಧ್ಯಕ್ಷರೆ, ತಾವು ಮಾತನಾಡಿ ಅಂದರೂ ಮಾತನಾಡುತ್ತೇನೆ, ಮಾತನಾಡಬೇಡಿ ಎಂದರೂ ಕೂಡ ಮಾತನಾಡುತ್ತೇನೆ. ಇವೆರಡರೂ ಕೂಡ ಮಾತನಾಡುತ್ತೇನೆ, ಇಲ್ಲದೆ ಇದ್ದರೂ ಕೂಡ ಮಾತನಾಡುತ್ತೇನೆ. ನಾನು ಒಂದು ಮಾತನ್ನು ತಮ್ಮ

ಗಮನಕ್ಕೆ ತರುವುದಕ್ಕೆ ಇಚ್ಛೆಪಡುತ್ತೇನೆ. ಈ ಪರಿಸ್ಥಿತಿಗೆ ಸಂಬಂಧಪಟ್ಟಂತೆ ನಾನು ಕವಿ ಶಿವರುದ್ರಪ್ಪನವರ ಒಂದು ಕವಿತೆಯನ್ನು ತಮ್ಮ ಗಮನಕ್ಕೆ ತರುತ್ತಿದ್ದೇನೆ. ಏಕೆಂದರೆ ನಾವು ಈ ಸದನವನ್ನು ಎಷ್ಟು ಲಘುವಾಗಿ ಕಾಣುತ್ತಿದ್ದೇವೆ ಎಂದರೆ ತಾವು ಮೊನ್ನೆ ಒಳ್ಳೆಯ ಆದೇಶವನ್ನು ಮಾಡಿದ್ದೀರಿ, ಸದನವನ್ನು ನಡೆಸುವುದಕ್ಕೆ ಕನಿಷ್ಠ 35 ಜನರು ಇರಲೇಬೇಕೆಂದು. ತಾವು ಇರಲಿಲ್ಲ, ನಾವು ಆಗಲೇ ಮಾತನಾಡುವಾಗ ಆಯವ್ಯಯ ಮಂಡನೆ ಮಾಡುವುದೇನೆಂದರೆ ನಮಗೆ ಯುಗಾದಿ ಹಬ್ಬ ಇದ್ದಹಾಗೆ, ಎಂದು ಹೇಳಿದೆ. ಆದರೆ ಇಲ್ಲಿ ಮಾನ್ಯ ಅಧ್ಯಕ್ಷರೆ, 1967 ರಿಂದ ತಾವು ನೋಡಿರಬಹುದು, ಇಡೀ ಸದನ ತುಂಬಿರುತ್ತಿತ್ತು. ಈ ಒಂದು ಪೀಠಗಳಲ್ಲಿ ಎಂಥೆಂಥ ದಿಗ್ಗಜರುಗಳು ಇದ್ದರೆಂದರೆ ಅದೊಂದು ಸುರ್ವರ್ಣಯುಗವಾಗಿತ್ತು ಎಂದು ತಮ್ಮ ಗಮನಕ್ಕೆ ತರುತ್ತಿದ್ದೇನೆ. ಇಲ್ಲಿ ಶಿವರುದ್ರಪ್ಪನವರ ಒಂದು ಕವನವನ್ನು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ.

“ ಎದೆ ತುಂಬಿ ಹಾಡಿದೆನು ಅಂದು ನಾನು
ಮನವಿಟ್ಟು ಕೇಳಿದಿರಿ ಅಲ್ಲಿ ನೀವು
ಎದೆ ತುಂಬಿ ಹಾಡಿದೆನು ಅಂದು ನಾನು
ಇಂದು ನಾ ಹಾಡಿದರೂ ಅಂದಿನಂತೆಯೆ ಕುಳಿತು ಕೇಳಿದಿರಿ,
ಸಾಕೆನೆಗೆ ಅದುವೇ ಬಹುಮಾನ,
ಇದೆ ತುಂಬಿ ಹಾಡಿದೆನು ಅಂದು ನಾನು ”

“ ಹಾಡುಹಕ್ಕಿಗೆ ಬೇಕೇ ಬಿರುದು ಸನ್ಮಾನ?
ಎಲ್ಲ ಕೇಳಲಿ ಎಂದು ನಾನು ಹಾಡುವುದಿಲ್ಲ
ಹಾಡುವುದು ಅನಿವಾರ್ಯ ಕರ್ಮ ನನಗೆ
ಕೇಳುವವರು ಇಹರೆಂದು ನಾ ಬಲ್ಲೆ ಅದರಿಂದ
ಹಾಡುವೆನು ಮೈದುಂಬಿ ಎಂದಿನಂತೆ ”

ನೀವು ಇಲ್ಲಿದ್ದೀರಿ ಎಂದು ತಿಳಿದುಕೊಂಡು.

“ ಎದೆ ತುಂಬಿ ಹಾಡಿದೆನು ಅಂದು ನಾನು
ಯಾರು ಕಿವಿ ಮುಚ್ಚಿದರೂ ನನಗಿಲ್ಲ ಚಿಂತೆ,
ಎದೆ ತುಂಬಿ ಹಾಡಿದೆನು ಅಂದು ನಾನು
ಮನವಿಟ್ಟು ಕೇಳಿದಿರಿ ಅಲ್ಲಿ ನೀವು
ಎದೆ ತುಂಬಿ ಹಾಡಿದೆನು ಅಂದು ನಾನು ”

ಶಿವರುದ್ರಪ್ಪನವರದ್ದು ಕವನ ಇದು. ನನಗನಿಸುತ್ತದೆ, ಈ ಸದನದ ಪರಿಸ್ಥಿತಿ ಈ ಮಟ್ಟಕ್ಕೆ ಇಳಿಯಬಾರದು. ನಾವು ಶಾಸಕರು ಏತಕ್ಕೆ ಆಗುತ್ತೇವೆ? ನಾವು ಖಂಡಿತವಾಗಿ ಶಾಸಕರಾಗಿ ಶಾಸನಸಭೆಗೆ ಬರಬಾರದು. ಶಾಸನಸಭೆಗೆ ಬರಬೇಕೆಂದು ನಾವು ಎಷ್ಟು ರಾಜಕೀಯವನ್ನು ಮಾಡುತ್ತೇವೆ, ಎಷ್ಟು ಹೋರಾಟವನ್ನು ಮಾಡುತ್ತೇವೆ ಯಾವ್ಯಾವ ರೀತಿ ನಾವು ಚುನಾವಣೆಯಲ್ಲಿ

ನಿಂತು ಶಾಸನ ಸಭೆಗೆ ಬರಬೇಕೆಂದು ಮಾಡುತ್ತೇವೆ. ಈ ಸಭೆ ಶಕ್ತಿಹೀನವಾಗಬಾರದು ಎಂದು ಬಹಳ ಕಳಕಳಿಯಿಂದ ನಾನು ಹೇಳುತ್ತಿದ್ದೇನೆ. ಈ ಸದನಕ್ಕೆ ಬರುವ ಎಲ್ಲಾ ಶಾಸಕರುಗಳು ಮುಂದೆ ಬರತಕ್ಕಂತಹ ಶಾಸಕರು ಇರಬಹುದು, ಈಗಿರತಕ್ಕಂತಹ ಶಾಸಕರು ಇರಬಹುದು, ಪ್ರಜಾತಂತ್ರ ವ್ಯವಸ್ಥೆ ಬಹಳ ಪ್ರಾಮಾಣಿಕವಾಗಿ ಉಳಿಯಬೇಕೆನ್ನುವುದಾದರೆ ಈ ಸದನದ ಗಾಂಭೀರ್ಯ, ಅದೊಂದು ಶಕ್ತಿ, ಪ್ರಾಮಾಣಿಕವಾಗಿ ಉಳಿಯಬೇಕು. ಸುಮ್ಮನೆ ಮುಖ್ಯಮಂತ್ರಿಗಳು ಅಲ್ಲಿಗೆ ಹೋದರು ಎಂದರೆ ಅಲ್ಲಿ 25 ಜನರ ಹಿಂಡು, ಇಲ್ಲಿ ಬಂದರೆ ಮಂತ್ರಿಗಳ ಹಿಂಡು. ಈ ಸದನವನ್ನು ತಾವು ಕರೆದಿರುವುದು ಇನ್ನೆಲ್ಲೋ ನಮ್ಮ ಶಾಸಕರು ಬೇರೆ ಕಡೆಗೆ ಓಡಾಡುವುದಕ್ಕಲ್ಲ. ನಾನು ಏನು ಹೇಳುತ್ತಿದ್ದೇನೆಂದರೆ, ಈ ಸದನದಲ್ಲಿ ಕೋರಂ ಮುಖ್ಯವಲ್ಲ. ಸಂಪೂರ್ಣವಾಗಿ ಎರಡು ಕಡೆ ಜನರು ಇದ್ದು ಚರ್ಚೆಯಲ್ಲಿ ಚಿಂತನಾ ಮಂಥನಾ ಆಗಬೇಕು. ನಾವು ಹೇಳಬೇಕು, ಅವರು ಆ ಕಡೆಯಿಂದ ಹೇಳಬೇಕು, ಇದು ಎರಡೂ ಕಡೆಗಳಿಂದ ನಡೆದರೆ ಆಗ ಅದಕ್ಕೊಂದು ಹೊಸ ರೂಪ, ಶಕ್ತಿ ಬರುತ್ತದೆ. ನಾನು ಬೆಳಿಗ್ಗೆ ಸಿದ್ಧರಾಮಯ್ಯನವರಿಗೂ ಹೇಳಿದೆ. ಮಾನ್ಯ ಯಡಿಯೂರಪ್ಪನವರು ಯಾವಾಗಲೂ ಇಲ್ಲಿಯೇ ಕುಳಿತಿರುತ್ತಾರೆ. ಮಾನ್ಯ ಮಲ್ಲಿಕಾರ್ಜುನ ಖರ್ಗೆಯವರು ಇಲ್ಲಿ ಕುಳಿತಿರುತ್ತಿದ್ದರು. ಮಾನ್ಯ ಪ್ರಕಾಶ್‌ರವರು ಇದ್ದಾಗ, ಇರುತ್ತಿದ್ದರು. ಇಲ್ಲಿಯೇ ಬಹುಶಃ ಸಾಕ್ಷಿಕಲ್ಲಿನ ಹಾಗೆ ಮಾನ್ಯ ಮಂಜುನಾಥ್‌ರವರು ಇದ್ದಾರೆ, ಅವರನ್ನು ಕೇಳಿ. 1967 ರಲ್ಲಿ ಉಪಾಧ್ಯಕ್ಷರಾಗಿ ಅಲ್ಲಿ ಕುಳಿತಿಿದ್ದರು. ಆಗ ಈ ಸದನದ ಪರಿಸ್ಥಿತಿ ಎಷ್ಟು ಚೆನ್ನಾಗಿತ್ತು, ಹಾಗೆ ಚರ್ಚೆಗಳು ನಡೆಯುತ್ತಿದ್ದವು ಎಂದರೆ ನಿಜಕ್ಕೂ ಅದೊಂದು ಸುವರ್ಣಯುಗ ಇದ್ದ ಹಾಗೆ ಇತ್ತು. ಮತ್ತೊಮ್ಮೆ ನಾವು ಆ ಸುವರ್ಣ ಯುಗವನ್ನು ಕಾಣಬೇಕು ಎನ್ನುವಂಥಾದ್ದು ನನ್ನ ಅನಿಸಿಕೆ. ನಾನು ಬೆಳಿಗ್ಗೆ ಮಾತನಾಡುವಾಗ ತಾವು ಇರಲಿಲ್ಲ. ತಾವು ನಿನ್ನದಿನ ಲೋಕಸಭಾ ಸ್ಪೀಕರ್‌ರವರಾದ ಶ್ರೀ ಸೋಮನಾಥ ಚಟರ್ಜಿಯವರು ಕರೆದಂತಹ ಸಭೆಗೆ ಹೋಗಿದ್ದೇರೆಂದು ಕಾಣುತ್ತದೆ. ಬಹಳ ಸಂತೋಷ. ನಿಮ್ಮನ್ನು ನಾನು ಅಭಿನಂದಿಸುತ್ತೇನೆ, ಏಕೆಂದರೆ ಈ ಪ್ರಜಾತಂತ್ರ ವ್ಯವಸ್ಥೆಯಲ್ಲಿ ನ್ಯಾಯಾಂಗ ಮತ್ತು ಶಾಸಕಾಂಗ ಈ ಪ್ರಶ್ನೆ ಬಂದಾಗ ಇತಿಹಾಸದಲ್ಲಿ ಪ್ರಪಂಚಮವಾಗಿ ಲೋಕಸಭಾ ಅಧ್ಯಕ್ಷರು ಒಂದು ದಿಟ್ಟ ನಿಲುವನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಂಡಿದ್ದರು. ಯಾರು ಏನೇ ಹೇಳಲಿ, ಆ ನಿಲುವನ್ನು ನಾನು ಇವತ್ತು ನಾನು ಸಮರ್ಥಿಸುತ್ತೇನೆ. ಸಂವಿಧಾನಬದ್ಧವಾಗಿ ನಮ್ಮದೇ ಆದಂತಹ ಲಕ್ಷಣರೇಖೆಯನ್ನು ಕೊಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ, ನಿಜ. ಶಾಸಕಾಂಗ, ನ್ಯಾಯಾಂಗ, ಪ್ರತಿಕಾರಂಗ ಆಡಳಿತ ಇವೆಲ್ಲಕ್ಕೂ ನಮ್ಮದೇ ಆದಂತಹ ಒಂದು ಲಕ್ಷಣರೇಖೆಯ ಬಗ್ಗೆಯೇ ಅವರು ಹೇಳಿದ್ದು. ಸಂವಿಧಾನ 122ರ ಪ್ರಕಾರ ನಮ್ಮ ಸದನ, ನಮ್ಮದೇ ಆದಂತಹ ಶಕ್ತಿ ನಮಗೆ ಇದೆ. ನಮ್ಮ ಶಕ್ತಿಯ ಮೇಲೆ ನ್ಯಾಯಾಂಗ ದಾಳಿ ಮಾಡುವುದಕ್ಕಾಗುವುದಿಲ್ಲ. ಆದ್ದರಿಂದ ಇದರ ಬಗ್ಗೆ ಅವರು ಬಹಳ ಉದಾತ್ತವಾಗಿ ಹೇಳಿದ್ದು ಈ ದೇಶದ ಚರಿತ್ರೆಯಲ್ಲಿ ಇತಿಹಾಸದಲ್ಲಿ ಅದು ಉಳಿಯುತ್ತದೆ. ನಾವು ರಾಜಕೀಯ ಮಾಡುವುದು ಬೇಕಾಗಿಲ್ಲ. ನಾವು ಆ ಪಕ್ಷದವರು ರಾಜಕೀಯ ಮಾಡುವುದಾಗಲೀ ಅಥವಾ ಯಾರೂ ಅಲ್ಲಿಗೆ ಹೋಗಲಿಲ್ಲ ಎನ್ನುವುದಾಗಲೀ ಅವರು ಕರೆದರೂ ಸರಿಯಿಲ್ಲ ಎನ್ನುವುದಾಗಲೀ ಅಲ್ಲ.

ಯಾರಾದರೊಬ್ಬರು ಇದನ್ನು ಧೈರ್ಯವಾಗಿ ಎತ್ತಿದರಲ್ಲಾ, ಲೋಕಸಭೆಯ ಅಧ್ಯಕ್ಷರಾಗಿ, ನಾನು ಅವರನ್ನು ಈ ಸಭೆಯ ಮೂಲಕ ಮುಕ್ತಕಂಠದಿಂದ ಅಭಿನಂದಿಸುತ್ತೇನೆ. ಮಾನ್ಯ ಮುಖ್ಯಮಂತ್ರಿಗಳಿಗೆ ಆಡಳಿತ ಪಕ್ಷದ ಎಲ್ಲಾ ಸದಸ್ಯರಿಗೂ ಮತ್ತು ಈ ಸದನದ ಎಲ್ಲರಿಗೂ ನಾನು ಅತ್ಯಂತ ಕಳಕಳಿಯಿಂದ ಮನವಿ ಮಾಡುತ್ತೇನೆ. ಪ್ರಜಾತಂತ್ರ ವ್ಯವಸ್ಥೆ ಇನ್ನೂ ಶಕ್ತಿಯುತವಾಗಿ ಬೆಳೆಯಬೇಕಾದರೆ ಅವರು ತಂದಿರತಕ್ಕಂತಹ ಆ ನಿಲುವನ್ನು ಬೆಂಬಲಿಸಿ ಈ ಸದನದಲ್ಲಿ ಒಂದು ನಿರ್ಣಯವನ್ನು ಮಾಡಿ, ಅದಕ್ಕೆ ನಮ್ಮೆಲ್ಲರ ಸಂಪೂರ್ಣ ಬೆಂಬಲವನ್ನು ಕೊಡುವುದಕ್ಕೆ ತಾವು ಸಾಧ್ಯವಾದರೆ ತಾವೆಲ್ಲರನ್ನೂ ಕರೆಯಿರಿ. ತಮ್ಮ ಕಾರ್ಯಾಲಯಕ್ಕೆ ಕರೆದು ಆದರ ಬಗ್ಗೆ ಮಾತುಕತೆಯನ್ನಾಡಿ ಅದಕ್ಕೆ ಬೆಂಬಲ ಕೊಡಬೇಕೆಂದು ಹೇಳಿ ನಾನು ತಮ್ಮಲ್ಲಿ ಕಳಕಳಿಯಿಂದ ಮನವಿ ಮಾಡುತ್ತೇನೆ. ಮಾನ್ಯ ಲೋಕಸಭಾಧ್ಯಕ್ಷರು ಮಾಡಿದಂತಹ ಆ ನಿರ್ಧಾರಕ್ಕೆ ನನ್ನ ಸಂಪೂರ್ಣವಾದ ಬೆಂಬಲವಿದೆ. ಶಾಸನಸಭೆ ಸರ್ವೋಚ್ಚ, ಲೋಕಸಭೆ ಸರ್ವಮಾನ್ಯ, ಇದನ್ನು ನಾವು ಯಾರೂ ದಾಟುವುದಕ್ಕೆ ಎಂದೂ ಸಾಧ್ಯವಿಲ್ಲ. ನ್ಯಾಯಾಲಯಗಳ ಬಗ್ಗೆ ನಮಗೆ ಅಗೌರವವೇನೂ ಇಲ್ಲ. ಅವರ ಬಗ್ಗೆ ನಮಗೆ ಬಹಳ ಅತ್ಯಂತ ಗೌರವವಿದೆ, ಅವರನ್ನು ಯಾವತ್ತೂ ಪೂಜಿಸತಕ್ಕಂಥದ್ದು. ಆದರೆ ಅವರು ಅಲ್ಲಿ ಬಿಟ್ಟು ಇಲ್ಲಿಗೆ ಬರಬಾರದು, ಮತ್ತು ನಾವು ಅಲ್ಲಿಗೆ ಹೋಗತಕ್ಕಂಥದ್ದು, ಇದು ಎಲ್ಲೋ ಒಂದು ಕಡೆ, ನಾವು ನಾವೇ ದಾರಿ ತಪ್ಪಿದರೆ ದೇಶದ ಅರಾಜಕತೆಯಾಗುತ್ತದೆ. ಇದರಿಂದ ಪ್ರಜಾತಂತ್ರ ಕೆಳಗೆ ಬೀಳುತ್ತದೆ ಮತ್ತು ನಾವ್ಯಾರೂ ಉಳಿಯುವುದಕ್ಕೆ ಸಾಧ್ಯವಿಲ್ಲ. ಆದ್ದರಿಂದ ನಾವು ದಂಡಿನ ಆಳ್ವಿಕೆಯಲ್ಲಿಲ್ಲ, ನಮ್ಮದೇ ಆದಂತಹ ಸಂವಿಧಾನ, ನಮ್ಮದೇ ಆದಂತಹ ಪ್ರಜಾತಂತ್ರ ವ್ಯವಸ್ಥೆಯ ಈ ದೃಷ್ಟಿ ಇರುವಾಗ ಇದಕ್ಕೆ ಒತ್ತು ಕೊಡಬೇಕಾದುದು ನಮ್ಮ ಕರ್ತವ್ಯ ಎನ್ನತಕ್ಕಂತಹ ಮಾತನ್ನು ಹೇಳಿ ನಾನು ತಮ್ಮ ಮೂಲಕ ಅವರಿಗೆ ಅಭಿನಂದನೆಯನ್ನು ಸಲ್ಲಿಸುತ್ತೇನೆ. ನಮ್ಮ ಹಣಕಾಸಿನ ಸಚಿವರು ಅನೇಕ ವಿಚಾರಗಳಲ್ಲಿ ಬೆಳಕನ್ನು ಚೆಲ್ಲಿದ್ದಾರೆ. ನಾನು ಅವರು ಹೇಳಿದ ಕೆಲವು ವಿಚಾರಗಳಲ್ಲಿ ಬೆಳಕನ್ನು ಚೆಲ್ಲಬೇಕೆಂದರೆ ಸಾಮಾಜಿಕ ನ್ಯಾಯ ದೊರಕಬೇಕು ಎಂದು ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ. ಈ ದೇವದಾಸಿ ಪದ್ಧತಿ ಅಂದರೆ ಏನು? ಇದನ್ನು ಹೋಗಲಾಡಿಸುವುದಕ್ಕೆ ನಿಮ್ಮ ಸರ್ಕಾರದ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮಗಳೇನು? ಇದಕ್ಕಾಗಿ ಎಷ್ಟು ಹಣವನ್ನು ಇಟ್ಟಿದ್ದೀರಿ? ಇದೊಂದು ಅನಿಷ್ಟ ಪದ್ಧತಿಯಾಗಿದ್ದು ಇದನ್ನು ಹೋಗಲಾಡಿಸುವುದಕ್ಕೆ ನಾವು ಏನು ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದೇವೆ? ಇತ್ತೀಚಿನ ಕೆಲ ಪ್ರತಿಕೆಗಳಲ್ಲಿ ಬಂದಿರುವುದನ್ನು ಮಾನ್ಯ ಉಪ ಮುಖ್ಯಮಂತ್ರಿಗಳು ಓದಿರಬಹುದು. ಈ ದೇವದಾಸಿ ಪದ್ಧತಿ ಇರುವಂತಹ ಜಾತ್ರೆ ಮತ್ತು ದೇವಸ್ಥಾನಗಳಲ್ಲಿ ದನಕರುಗಳನ್ನು ವ್ಯಾಪಾರ ಮಾಡುವ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಹೆಣ್ಣುಮಕ್ಕಳನ್ನು ವ್ಯಾಪಾರ ಮಾಡಿಕೊಂಡು ಹೋಗುವಂತಹ ಗಿರಾಕಿಗಳು ಆ ಒಂದು ಜಾತ್ರೆಗಳಿಗೆ ಬರುತ್ತಿದ್ದಾರೆ ಮತ್ತು ಆ ಜಾತ್ರೆಯಲ್ಲಿ ಹೆಣ್ಣುಮಕ್ಕಳನ್ನು ಕೊಂಡುಕೊಂಡು ಹೋಗಿದ್ದಾರೆ. ತಾನು ಶರೀರವನ್ನು ಮಾರುವಂತಹ ಈ ಒಂದು ಪರಿಸ್ಥಿತಿ ಇದೆ, ಇದರ ಬಗ್ಗೆ ನಾನು ಕಳಕಳಿಯಿಂದ ಹೇಳುತ್ತೇನೆ. ನಿಮಗೆ ಏನೊಂದು ಕಾಳಜಿ ಇದೆ. ಆ ಕಾಳಜಿಯ ಪ್ರದರ್ಶನವಾಗಬೇಕಾದರೆ ಮೊದಲು

ದೇವದಾಸಿ ಪದ್ಧತಿಯನ್ನು ತಪ್ಪಿಸತಕ್ಕಂತಹ ಒಂದು ಹೆಜ್ಜಿನ ಕಾಳಜಿಯನ್ನು ವಹಿಸಬೇಕು. ಇದರ ಬಗ್ಗೆ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳುವ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮ, ಇದು ಕ್ರಾಂತಿಕಾರಿಯಾಗಬೇಕು, ಸಮರೋಪಾದಿಯಲ್ಲಿ ಆಗಬೇಕು. ವೇಶ್ಯಾಪದ್ಧತಿ ಎಂದು ನಾವು ಹೇಳುತ್ತೇವೆ. ಇದರ ಬಗ್ಗೆ ನನಗೆ ಅರ್ಥವಾಗಲಿಲ್ಲ. ಈ ವೇಶ್ಯಾಪದ್ಧತಿ ಏತಕ್ಕಾಗಿ ನಡೆಯುತ್ತಿದೆ, ಇದರ ಪರಿಸ್ಥಿತಿ ಏನು? ಇದು ಯಾವ ಕಾರಣಕ್ಕಾಗಿ ಆಗುತ್ತಿದೆ, ಇದರ ಬಗ್ಗೆ ಚಿಂತನೆಯಾಗಬೇಕಲ್ಲಾ? ಎಲ್ಲೋ ಒಂದು ಕಡೆ ಇದರ ಬಗ್ಗೆ ನಾವು ಚಿಂತನೆಯನ್ನು ನಡೆಸಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ. ಈ ಪದ್ಧತಿ ನಡೆಯುತ್ತಿರುವಾಗ ವೇಶ್ಯರನ್ನು ನಾವು ಬಂಧಿಸುವುದು, ಅವರ ಮೇಲೆ ದಾಳಿ ಮಾಡುವುದು, ಅಲ್ಲಿ ಹೋಗಿ ಕರೆದುಕೊಂಡು ಬರುವುದು, ಅವರನ್ನು ನಾವು ನ್ಯಾಯಾಲಯದ ಮುಂದೆ ನಿಲ್ಲಿಸುವುದು, ಏತಕ್ಕಾಗಿ ಇದು ನಡೆಯಬೇಕು? ಇದು ಏತಕ್ಕಾಗಿ ನಡೆಯುತ್ತಿದೆ? ಇದರ ಪರಿಸ್ಥಿತಿ ಏನು? ಇದರ ಉದ್ದೇಶವೇನು? ಇದರ ಬಗ್ಗೆ ನಾವು ಬೆಳಕನ್ನು ಚೆಲ್ಲಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ. ಈ ಪದ್ಧತಿಯನ್ನು ನಿಲ್ಲಿಸಬೇಕಾದರೆ ಇದರ ಬಗ್ಗೆ ಸರ್ಕಾರ ಒಂದು ಸಮಿತಿಯನ್ನು ರಚನೆ ಮಾಡಬೇಕು. ಈ ವೇಶ್ಯಾ ಪದ್ಧತಿ ಜಾರಿಯಲ್ಲಿರಬೇಕೆ? ಅಥವಾ ಇದನ್ನು ನಿಲ್ಲಿಸಬೇಕೆ? ಈ ಪದ್ಧತಿ ಏತಕ್ಕಾಗಿ ನಡೆಯುತ್ತಿದೆ, ಈ ಪದ್ಧತಿಯ ಹಿಂದಿನ ಪ್ರಶ್ನೆ ಏನು? ಜೀವನದ ಪ್ರಶ್ನೆಯೇ? ಒಡಲಿನ ಪ್ರಶ್ನೆಯೇ? ಮಾನಸಿಕ ಪ್ರಶ್ನೆಯೇ? ಇದರ ಬಗ್ಗೆ ನಾವು ಚಿಂತನೆಯನ್ನು ಮಾಡದೆ ಇದ್ದರೆ ಅದು ಸರಿಯಲ್ಲ. ಸುಮ್ಮನೆ 'ವೇಶ್ಯರು ಸಿಕ್ಕಿದರು, ಅಲ್ಲಿ ಪೊಲೀಸರು ದಾಳಿ ಮಾಡಿ ಅವರನ್ನು ಕರೆದುಕೊಂಡು ಬಂದರು?' ಎಂದು ಇದು ದಿನನಿತ್ಯ ಆ ಹೆಣ್ಣು ಮಕ್ಕಳನ್ನು ನ್ಯಾಯಾಲಯದ ಮುಂದೆ ನಿಲ್ಲಿಸುವಂತಹ ಘೋರ ಕೃತ್ಯ ನಡೆಯುವಾಗ ಈ ಅನಿಷ್ಟ ಪದ್ಧತಿ, ಈ ಅಪರಾಧ ಇದನ್ನು ನಾವು ಸಾಮಾಜಿಕ ನ್ಯಾಯದ ಅಡಿಯಲ್ಲಿ ಅವರಿಗೆ ನಾವು ನ್ಯಾಯವನ್ನು ಒದಗಿಸಬೇಕಾದರೆ ಏನು ಮಾಡಬೇಕೆಂಬುದರ ಬಗ್ಗೆ ತಾವು ಸಮಗ್ರವಾದಂತಹ ಚಿಂತನೆಯನ್ನು ಮಾಡಬೇಕು; ಸಾಧ್ಯವಾದರೆ ಇದಕ್ಕೆ ಒಂದು ಸದನ ಸಮಿತಿಯನ್ನು ನೇಮಕ ಮಾಡಬೇಕು. ಈ ಸದನ ಸಮಿತಿಯ ಮೂಲಕ ಸಮಗ್ರವಾದಂತಹ ವಿಚಾರಗಳನ್ನು ಬೆಳಕಿಗೆ ತರುವಂಥಾದ್ದು ಆಗಬೇಕು. ಇದರಜೊತೆಗೆ ಬಹುಶಃ ಇಂತಹ ಅನೇಕ ವಿಚಾರಗಳನ್ನು ನಾನು ಪ್ರತಿಕೆಗಳಲ್ಲಿ ಓದಿದ್ದೇನೆ, 'ಹಿಜಡಾ' ಎನ್ನುವ ಜನಾಂಗದ ಬಗ್ಗೆ ನಾವು ನಗತಕ್ಕಂಥದ್ದಲ್ಲ, ಅವರನ್ನು ಹಾಸ್ಯ ಮಾಡತಕ್ಕಂಥದ್ದಲ್ಲ, ಈ ಬಗ್ಗೆ ಎಷ್ಟೋ ರಾಜ್ಯಗಳಲ್ಲಿ ಅನೇಕ ಸಮ್ಮೇಳನಗಳನ್ನು ಅವರು ನಡೆಸಿದ್ದಾರೆ. ಪೊಲೀಸರು ಈ ಜನಾಂಗದ ಮೇಲೆ ಕಿರುಕುಳ ನಡೆಸಿದ್ದಾರೆ. ಅವರು ದೈಹಿಕವಾಗಿ ಯಾವುದೋ ರೂಪದಲ್ಲಿ ಇರುತ್ತಾರೆಂದು ಅವರನ್ನು ನಾವು ಎಷ್ಟು ಕಡೆಗಣಿಸುತ್ತಿದ್ದೇವೆಂದರೆ.....

ಶ್ರೀ ಗೋವಿಂದ ಎಂ. ಕಾರಜೋಳ: ಮಾನ್ಯ ಅಧ್ಯಕ್ಷರೇ ಮಾನ್ಯ ಹಿರಿಯ ಸದಸ್ಯರಾದ ಶ್ರೀ ವಾಟಾಳ್ ನಾಗರಾಜ್ ಅವರು ಈ ದೇಶದಲ್ಲಿ, ಈ ರಾಜ್ಯದಲ್ಲಿರುವ ದೇವದಾಸಿ ಪದ್ಧತಿ ಮತ್ತು ವೇಶ್ಯಾ ಪದ್ಧತಿ ಬಗ್ಗೆ ಕಳಕಳಿಯಿಂದ ಮಾತನಾಡಿದರು. ಇದಕ್ಕೆ ಒಂದೇ ಪರಿಹಾರ. ಇದಕ್ಕೆ ಸದನ ಸಮಿತಿ ಬೇಕಾಗಿಲ್ಲ. ಅಥವಾ ಅಧಿಕಾರಿಗಳ ಮುಖಾಂತರ ತನಿಖೆ ನಡೆಸುವುದು, ಯಾವುದೂ ಅವಶ್ಯಕತೆ ಇಲ್ಲ. ಇದಕ್ಕೆ ಮೂಲ ಕಾರಣವೇನೆಂದರೆ, ಈ ಪರಿಶಿಷ್ಟ ಜಾತಿ ಜನಾಂಗದಲ್ಲಿ

ಅದರಲ್ಲಿಯೂ ವಿಶೇಷವಾಗಿ ಏನು ಅಸ್ಪೃಶ್ಯರಿದ್ದಾರೆ, ಆ ಜನಾಂಗದಲ್ಲಿರತಕ್ಕಂತಹ ಪದ್ಧತಿ ಇದು ಅವರಲ್ಲಿನ ಮೂಢನಂಬಿಕೆ ಒಂದು ಕಡೆಯಾದರೆ, ಇನ್ನೊಂದು ಕಡೆ ಅವರಿಗೆ ಶಿಕ್ಷಣ ಇಲ್ಲ. ಶಿಕ್ಷಣ ಇಲ್ಲದಿರುವುದೇ ಇದಕ್ಕೆ ಮೂಲ ಕಾರಣ, ನೀವು ಆ ಜನಾಂಗದವರಿಗೆ ನೂರಕ್ಕೆ ನೂರರಷ್ಟು ಶಿಕ್ಷಣವನ್ನು ಕೊಟ್ಟಿದ್ದೇ ಆದರೆ ಅವರೂ ಸಹ ಸುಧಾರಣೆಯಾಗಲಿಕ್ಕೆ ಸಾಧ್ಯವಿದೆ. ಹಣವನ್ನು ಕೊಡುವುದರಿಂದ, ಮತ್ತೊಂದು ವ್ಯವಸ್ಥೆಗಳನ್ನು ಮಾಡುವುದರಿಂದ ಇದರ ಸುಧಾರಣೆ ಆಗಲಿಕ್ಕೆ ಸಾಧ್ಯವಿಲ್ಲ. ಇದಕ್ಕೆ ಒಂದೇ ಪರಿಹಾರವೆಂದರೆ ಶಿಕ್ಷಣ. ಆ ಜನಾಂಗದವರಿಗೆ ನೂರಕ್ಕೆ ನೂರರಷ್ಟು ಶಿಕ್ಷಣವನ್ನು ಕೊಡುವುದಕ್ಕೆ ವ್ಯವಸ್ಥೆಯನ್ನು ಸರ್ಕಾರ ಮಾಡಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ; ಆ ಜನಾಂಗದ ಮಕ್ಕಳನ್ನು ವ್ಯವಸ್ಥಿತವಾಗಿ ನೋಡಿಕೊಳ್ಳಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ. ಹಾಗಾದಾಗ ಮಾತ್ರ ಮುಂದಿನ ಪೀಳಿಗೆ ಸುಧಾರಣೆಯಾಗಲಿಕ್ಕೆ ಸಾಧ್ಯವಾಗುತ್ತದೆ. ಇನ್ನು ಹಿಜಡಾಗಳ ಬಗ್ಗೆ ಮಾತನಾಡಿದರೂ ಹಿಜಡಾ ಎಂದರೆ ಸಮಂಸಕರು, ದೈಹಿಕವಾಗಿ ಶಕ್ತಿ ಇರಲಾರದಂತಹವರು. ಅವರು ಸವದತ್ತಿಯಲ್ಲಿ ಕೊಡ ಹೊತ್ತುಕೊಂಡು ಕುಣಿಯುವುದು ಮಾಡುತ್ತಾರೆ. ಅದರಲ್ಲೂ ಇದು ಉತ್ತರ ಕರ್ನಾಟಕದಲ್ಲಿ ಹೆಚ್ಚಾಗಿ ಕಂಡುಬರುತ್ತದೆ. ಕೊಡ ಹೊತ್ತು ಕುಣಿದು ಭಿಕ್ಷೆ ಬೇಡುವ ಪದ್ಧತಿಯನ್ನು ಅವರು ಇಟ್ಟುಕೊಂಡಿದ್ದಾರೆ. ಈ ನಮಂಸಕರು ಎಲ್ಲಾ ಜನಾಂಗದಲ್ಲೂ ಸಹ ಇದ್ದಾರೆ. ಆದರೆ ಉಳಿದ ಜನಾಂಗದವರಲ್ಲಿ, ಇದ್ದವರಲ್ಲಿ ಉದಾಹರಣೆಗೆ ಯಾರೂ ತಪ್ಪು ತಿಳಿಯಬಾರದು. ಬ್ರಾಹ್ಮಣರಲ್ಲಿ ನಮಂಸಕರು ಇದ್ದಾರೆ ಎಂದರೆ ಅವರು ಯಾವುದೇ ಒಂದು ಮಠ, ದೇವಸ್ಥಾನದಲ್ಲಿ ಪುರೋಹಿತ, ಆಚಾರರಾಗಿ ಅಥವಾ ಪೂಜಾರಿಗಳಾಗಿ ಕೆಲಸ ಮಾಡಿ ಗೌರವದಿಂದ ಇರುತ್ತಾರೆ. ಈ ಹಿಂದುಳಿದ ಮತ್ತು ಅಸ್ಪೃಶ್ಯ ಜನಾಂಗದಲ್ಲಿ ಇವರೇನು ಇದ್ದಾರೆ ಇವರು ಈ ರೀತಿಯಾಗಿ ಕೊಡಹೊತ್ತುಕೊಂಡು ಹೆಂಗಸರ ಹಾಗೆ ವೇಷಧರಿಸಿ, ಸೀರೆ ಉಟ್ಟು, ಬಳೆತೊಟ್ಟು, ಕುಂಕುಮ ಇಟ್ಟುಕೊಂಡು, ಕುಣಿಯುವುದು ಹಾಡುವುದು ಇದನ್ನೆಲ್ಲಾ ಮಾಡಿಕೊಂಡು ತಿರುಗಾಡುತ್ತಾರೆ. ಇದಕ್ಕೆಲ್ಲಾ ಮೂಲ ಕಾರಣ ಅವರಲ್ಲಿ ಸರಿಯಾದ ಶಿಕ್ಷಣ ಇಲ್ಲದಿರುವುದು. ಅದಕ್ಕಾಗಿ ಸರ್ಕಾರ ಬೇರೆ ಎಲ್ಲ ಡೊಳ್ಳು ಕಾರ್ಯಕ್ರಮವನ್ನು ನಿಲ್ಲಿಸಿ ಶಿಕ್ಷಣಕ್ಕೆ ಹೆಚ್ಚಿನ ಆದ್ಯತೆಯನ್ನು ಕೊಡಬೇಕೆಂದು ನಾನು ವಿನಂತಿಸುತ್ತೇನೆ.

ಶ್ರೀ ಡಿ.ಆರ್. ಪಾಟೀಲ್: ಈ ದೇವದಾಸಿ ಮಕ್ಕಳಿಗೆ ಶಿಕ್ಷಣ ಕೊಡಲಿಕ್ಕಿಂದು ಅಥಣಿ ತಾಲ್ಲೂಕಿನಲ್ಲಿ ಶ್ರೀ ಬಿ.ಎಲ್. ಪಾಟೀಲ್‌ರವರ ನೇತೃತ್ವದಲ್ಲಿ ಒಂದು ವಸತಿ ಶಾಲೆಯನ್ನು ಸ್ಥಾಪಿಸಿದ್ದಾರೆ. ಆ ಸಂಸ್ಥೆಗೆ ಕ್ರಿಶ್ಚಿಯನ್ ಚಿಲ್ಡ್ರನ್ ಫಂಡ್‌ನವರು ಇಲ್ಲಿಯವರೆಗೆ ಹಣಕಾಸಿನ ಸಹಾಯವನ್ನು ನೀಡುತ್ತಿದ್ದರು, ಈಗ ಕಳೆದ ಮೂರು ವರ್ಷಗಳಿಂದ ಆ ಹಣಕಾಸಿನ ಸಹಾಯವನ್ನು ಅವರು ನಿಲ್ಲಿಸಿದ್ದಾರೆ. ಅವರ ಟರ್ಮ್ ಇತ್ತು, ಅದಕ್ಕನುಗುಣವಾಗಿ ನಾವು ಹಣಕಾಸು ನೆರವು ನೀಡುವುದಾಗಿ ಆವರು ತಿಳಿಸಿದ್ದರು; ಅದರಂತೆ ಈಗ ಅವಧಿ ಮುಗಿದಿದೆ. ಅದಕ್ಕೆ ಸರ್ಕಾರದಿಂದ ಹಣಕಾಸಿನ ನೆರವು ಕೊಡಿಸಲಿಕ್ಕೆ ನಾವು ಮೂರು ವರ್ಷದಿಂದ ಪ್ರಯತ್ನ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದರೂ ಸಹ ಇದುವರೆಗೂ ಆಗಿಲ್ಲ. ಈಗ ಮಾನ್ಯ ಹಣಕಾಸಿನ ಸಚಿವರು ತಮ್ಮ ಬಜೆಟ್

ಭಾಷಣದಲ್ಲಿ ಬಡವರಿಗೆ, ಹಿಂದುಳಿದವರಿಗೆ, ಅಲ್ಪಸಂಖ್ಯಾತರಿಗೆ, ಹರಿಜನ-ಗಿರಿಜನರಿಗೆ ಅನುಕೂಲವಾಗುವಂತೆ ಇಂತಹ ಅನೇಕ ವಸತಿ ಶಾಲೆಗಳನ್ನು ಪ್ರಾರಂಭ ಮಾಡುತ್ತೇನೆಂದು ಘೋಷಿಸಿದ್ದಾರೆ. ನಮಗೆ ಇಂತಹ ವಸತಿ ಶಾಲೆಗಳಿಗೆ ವಿಶೇಷವಾದ ಅನುದಾನ ಕೊಡಲಿಕ್ಕೆ ಏನಾದರೂ ರೂಲ್ಸ್ ರೆಗ್ಯುಲೇಷನ್ಸ್ ಅಡ್ಡಿ ಬರುತ್ತಿದ್ದರೆ, ನೀವು ದಯವಿಟ್ಟು ಈಗ ಆರಂಭಿಸಲಿರುವ ಒಂದು ವಸತಿ ಶಾಲೆಯನ್ನು ಕಡಿಮೆ ಮಾಡಿರಿ. ಇದನ್ನೇ ಆ ವಸತಿ ಶಾಲೆ ಅಂತಹೇಳಿ ಅದಕ್ಕೆ ಅನುದಾನವನ್ನು ಜೋಡಿಸಿ ಕೊಟ್ಟರೆ ಬಹಳಷ್ಟು ದೇವದಾಸಿ ಕುಟುಂಬಗಳಿಗೆ ಇದರಿಂದ ಅನುಕೂಲವಾಗುತ್ತದೆ. ಸುಪ್ರೀಂಕೋರ್ಟ್ ಈ ಸಂಸ್ಥೆ ಬಗ್ಗೆ ರೆಫರೆನ್ಸ್ ಮಾಡಿ, ದೇವದಾಸಿ ಮಕ್ಕಳ ವಿಮೋಚನೆಯ ಸಲುವಾಗಿ ಏನಾದರೂ ಕೆಲಸವನ್ನು ಮಾಡುವುದಿದ್ದರೆ, ಆ ರೀತಿ ಕೆಲಸ ಮಾಡಿ ಎಂದು ಉಳಿದ ಎಲ್ಲಾ ಸಂಸ್ಥೆಗಳಿಗೆ ಆದೇಶ ನೀಡಿದೆ. ಹಾಗಾಗಿ ನಾವು ಮೂರು ವರ್ಷದಿಂದ ಪ್ರಯತ್ನಿಸಿದರೂ ಈ ಸಂಸ್ಥೆಗೆ ಅನುದಾನವನ್ನು ಕೊಡಿಸಲಿಕ್ಕೆ ಸಾಧ್ಯವಾಗಲಿಲ್ಲ. ಆದ್ದರಿಂದ ಮಾನ್ಯ ಸಿದ್ದರಾಮಯ್ಯನವರಿಗೆ ಈ ಬಗ್ಗೆ ಸ್ವಲ್ಪ ಬದ್ಧತೆ ಇದೆ. ದಯಮಾಡಿ ಈ ಸಂಸ್ಥೆಗೆ ಅನುಕೂಲವನ್ನು ಕಲ್ಪಿಸಿಕೊಡಬೇಕೆಂದು ನಾನು ಕೇಳಿಕೊಳ್ಳುತ್ತೇನೆ.

ಶ್ರೀ ವಾಟಾಳ್ ನಾಗರಾಜ್: ಮಾನ್ಯ ಅಧ್ಯಕ್ಷರೇ, ಇದೊಂದು ಸಾಮಾಜಿಕ ಪಿಡುಗು ಎನಿಸಿರುವ ಈ ಪದ್ಧತಿಯನ್ನು ಪರಿಹರಿಸಲು ಮಾನ್ಯ ಶ್ರೀ ಸಿದ್ದರಾಮಯ್ಯನವರಿಗೆ ಸಾಧ್ಯವಾಗುತ್ತದೆಂದು ನಾನು ಅಂದು ಕೊಂಡಿದ್ದೇನೆ ಹಾಗಾಗಿ ಇದರ ಬಗ್ಗೆ ಎರಡು ವಿಚಾರಗಳನ್ನು ತಮ್ಮ ಗಮನಕ್ಕೆ ತಂದಿದ್ದೇನೆ. ಈ ಬಗ್ಗೆ ಸರ್ಕಾರ ಯಾವ ರೀತಿ ಮುಂದುವರಿಯಬೇಕು, ಕ್ರಮ ಕೈಗೊಳ್ಳಬೇಕೆಂಬ ಬಗ್ಗೆ ಬಹಳ ಜರೂರಾಗಿ ಮಾಡತಕ್ಕಂತದ್ದು ತಮಗೆ ಸೇರಿದೆ. ಎರಡನೆಯದಾಗಿ ಈ ಶಾಸನಸಭೆಯನ್ನು ನೂರು ದಿನಗಳವರೆಗೆ ನಡೆಸಬೇಕೆಂದು ಮೊದಲಿನಿಂದಲೂ ನಮ್ಮ ಒತ್ತಾಯ ಇದೆ. ಗೈರು ಹಾಜರಿ ಆಗುವುದು, ಬಿಡುವುದು ಆ ವಿಚಾರ ಬೇರೆ. ಅದು ಅವರಿಗೆ ಸೇರಿದ ವಿಚಾರವಾಗಿದೆ. ಆದರೆ ಶಾಸನಸಭೆ ನೂರು ದಿನಗಳ ಕಾಲ ನಡೆಯಲೇಬೇಕು. ಅದಕ್ಕೆ ತಾವು ನಿರ್ಧಾರವನ್ನು ಕೈಗೊಳ್ಳಿ, ಈ ವರ್ಷದ ಬಗ್ಗೆ ಬಿಡಿ, ನನ್ನದೇನೂ ಅಭ್ಯಂತರ ಇಲ್ಲ. ಮಾನ್ಯ ಅಧ್ಯಕ್ಷರಿಗೂ ಹಾಗೂ ಆಡಳಿತ ಪಕ್ಷದ ತಮಗೂ ಸಹ ನಾನು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ, ನೂರು ದಿನಗಳ ಕಾಲ ಈ ಸದನ ನಡೆದರೆ, ರಾಜ್ಯದ ಆಡಳಿತ ಚುರುಕಾಗಿರುತ್ತದೆ, ಅಧಿಕಾರಿಗಳು ಎಚ್ಚರವಾಗಿರುತ್ತಾರೆ. ಅಧಿಕಾರಿಗಳಲ್ಲಿರತಕ್ಕಂತಹ ಈ ಮನೋಭಾವನೆ ಬದಲಾವಣೆಯಾಗುತ್ತದೆ. ಆ ದೃಷ್ಟಿಯಿಂದ ಮಾನ್ಯ ಅಧ್ಯಕ್ಷರು ಮತ್ತು ನೀವೆಲ್ಲರೂ ಸೇರಿ ಬೇಕಾದರೆ ಈ ಸದನದೊಳಗೆ ತಕ್ಷಣಕ್ಕೆ ಒಂದು ಸಭೆ ಸೇರಿ, ತಾವು ಎಲ್ಲ ಪಕ್ಷಗಳ ಮುಖಂಡರುಗಳನ್ನು ಕರೆದು ಮಾತನಾಡಿ 100 ದಿನಗಳ ಕಾಲ ಸದನ ನಡೆಸಲಿಕ್ಕೆ ಏನು ಕ್ರಮ ಕೈಗೊಳ್ಳಬಹುದೆಂಬ ಬಗ್ಗೆ ನೀವು ಚರ್ಚೆಯನ್ನು ಮಾಡಿ. ಅದು ನಿಜಕ್ಕೂ ಸೂಕ್ತ ಮತ್ತು ಒಳ್ಳೆಯದು. ಈಗ ಲೋಕಸಭೆಯಲ್ಲಿ ಸಂವಿಧಾನಬದ್ಧವಾಗಿ ಇಷ್ಟು ದಿನ ಸದನ ಸೇರಲೇಬೇಕೆಂಬ ಉದ್ದೇಶದಿಂದ, ಆಯವ್ಯಯ, ಚಳಿಗಾಲದ ಅಧಿವೇಶನ, ಬೇಸಿಗೆ ಅಧಿವೇಶನಗಳನ್ನು ಕರೆಯಲೇಬೇಕು ಎಂಬ ನಿಯಮವಿದೆ ಮತ್ತು ಆಯವ್ಯಯ, ರೈಲ್ವೆ

ಆಯವ್ಯಯ ಇಂತಹ ದಿನಾಂಕಗಳು ಎಂದು ನಿಗದಿಯಾಗಿದೆ. ಆದ್ದರಿಂದ ನಾವು ಸಹ ನಮ್ಮದೇ ಆದಂಥ ಒಂದು ಚೌಕಟ್ಟಿನಲ್ಲಿ ನಿಗದಿಮಾಡಿ ಕನಿಷ್ಠ ನೂರು ದಿನಗಳ ಕಾಲ ಅಧಿವೇಶನ ಕರೆದರೆ ಇಡೀ ರಾಜ್ಯ ಎಚ್ಚರವಾಗಿರುತ್ತದೆ ಮತ್ತು ಅಧಿಕಾರಿಗಳು ಪಾದರಸದಂತೆ ಕೆಲಸ ಮಾಡುತ್ತಿರುತ್ತಾರೆ. ಆಗ ಇಡೀ ರಾಜ್ಯದ ಅಧಿಕಾರಿಗಳು ಬಹಳ ಪ್ರಾಮಾಣಿಕವಾಗಿ ಕೆಲಸ ಮಾಡುತ್ತಾರೆ. ಇನ್ನು ತಾವು ಎಲ್ಲ ವಿಚಾರಗಳನ್ನು ಪ್ರಸ್ತಾಪ ಮಾಡಿದ್ದೀರಿ. ಈ ಸ್ಥಾನಗಳ ಬಗ್ಗೆ ಹೇಳಬೇಕಾದರೆ ಹಳ್ಳಿಗಳಲ್ಲಿ ಎಷ್ಟೋ ಕಡೆ ಒಂದು ಸತ್ತ ಹೆಣವನ್ನು ಹೂಳಬೇಕಾದರೆ ಒಂದು ಯುದ್ಧವೇ ನಡೆಯುತ್ತದೆ. ಯಾವುದಾದರೂ ಜಮೀನಿಗೆ ಒಂದು ಹೆಣವನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಂಡು ಹೋದರೆ ಸಮರವೇ ನಡೆದುಹೋಗುತ್ತದೆ. ನಾವು ಇನ್ನೂ ಹಳ್ಳಿಗಳಲ್ಲಿ, ಪಟ್ಟಣ ಪ್ರದೇಶಗಳಲ್ಲಿ ಸ್ಥಾನಗಳಿಗೋಸ್ಕರ ಜಾಗವನ್ನು ನಿಗದಿಪಡಿಸಿಲ್ಲ. ಹಳ್ಳಿಗಳಲ್ಲಿ ಯಾವುದೋ ಒಂದು ಜಮೀನಿಗೆ ಹೆಣವನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಂಡು ಹೋಗುವುದು, ಪಟ್ಟಣಗಳಲ್ಲಿ ಎಲ್ಲೋ ಒಂದು ಕಡೆ ಹೆಣವನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಂಡು ಹೋಗುವುದು ನಡೆದಿದೆ ನನಗೆ ಅನ್ನಿಸುತ್ತದೆ. ಸಾಯುವವರಿಗೆ ತೆರಿಗೆ ಹೊರೆ, ನಾನಾ ಜಂಜಾಟ, ನಾನಾ ರೀತಿಯ ನೋವು ಅನುಭವಿಸಿ, ಕೊನೆಯ ಸತ್ತ ಮೇಲೆ ಆ ಹೆಣವನ್ನು ಹೂಳುವುದಕ್ಕೆ ಇಡೀ ರಾಜ್ಯದಲ್ಲಿ ಒಂದು ಕಾಯಿದೆ ಆಗಲಿ. ಸತ್ತ ಹೆಣವನ್ನು ಯಾವ ಹಳ್ಳಿಯಲ್ಲಿ, ಯಾವ ಪಟ್ಟಣದಲ್ಲಿ ಮತ್ತು ರಾಜಧಾನಿಯಲ್ಲಿ ಯಾವ ರೀತಿ ಹೆಣವನ್ನು ಸಂಸ್ಕಾರ ಮಾಡಬೇಕು ಎಂಬ ಬಗ್ಗೆ ಒಂದು ಕಾಯ್ದೆಯಾಗಬೇಕು. ಉದಾಹರಣೆಗೆ ಬೆಂಗಳೂರಿನಲ್ಲಿ ಹರಿಶ್ಚಂದ್ರ ಫಾಟ್ ಇದೆ. ಇಡೀ ಬೆಂಗಳೂರಿನ ನಿವಾಸಿಗಳ ಹೆಣಗಳನ್ನು ಅಲ್ಲಿಗೆ ತೆಗೆದುಕೊಂಡು ಹೋಗುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಇದಕ್ಕಾಗಿ ಇನ್ನೂ ಹತ್ತಾರು ಕಡೆ ಎಲ್ಲೆಲ್ಲಿ ಹಳ್ಳಿ, ಪಟ್ಟಣಗಳಲ್ಲಿ ಸ್ಥಾನಗಳನ್ನು ನಿರ್ಮಿಸಬೇಕೆಂಬ ಬಗ್ಗೆ ಒಂದು ಮುನ್ಸೂಚನೆ ಕೂಡ ಇಲ್ಲ. ನಗರಪಾಲಿಕೆ, ಮಹಾನಗರಪಾಲಿಕೆ, ಪುರಸಭೆಗಳಿರಬಹುದು, ಸರ್ಕಾರವೇ ಈ ಕುರಿತು ಒಂದು ಸ್ಪಷ್ಟವಾದ ಕಾಯ್ದೆ ಮಾಡಿ ಆದೇಶವನ್ನು ಹೊರಡಿಸಬೇಕು. ಪ್ರತಿ ಹಳ್ಳಿ ಹಾಗೂ ಪಟ್ಟಣದಲ್ಲಿ ಸ್ಥಾನಗಳು ಹೀಗಿರಬೇಕೆಂದು ಒಂದು ವ್ಯವಸ್ಥಿತವಾಗಿ ಒಂದು ಕಾಯಿದೆಯನ್ನು ವ್ಯವಸ್ಥಿತವಾಗಿ ಮಾಡಬೇಕೆಂದು ತಮ್ಮ ಕರ್ತವ್ಯವೆಂದು ನಾನು ಕಳಕಳಿಯಿಂದ ತಮ್ಮಲ್ಲಿ ಕೇಳಿಕೊಳ್ಳುತ್ತೇನೆ.

ಶ್ರೀ ಬಿ.ಆರ್. ಪಾಟೀಲ್: ಮಾನ್ಯ ವಾಟಾಳ್ ನಾಗರಾಜ್‌ರವರೇ, ಸತ್ತ ಮೇಲೆ ಕೂಡ ಜಾತಿಯ ಸಮಸ್ಯೆ ಉದ್ಭವವಾಗುತ್ತದೆ. ವಿವಿಧ ಜಾತಿಗಳಿಗೆ ಸೇರಿದವರಿಗೆ ಬೇರೆ ಬೇರೆ ಕಡೆ ಸ್ಥಾನಗಳನ್ನು ನಿರ್ಮಿಸಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ, ಇದೊಂದು ದೊಡ್ಡ ದುರಂತ. ಸತ್ತ ಮೇಲೆ ಕೂಡ ಸೆಕ್ಯುಲರಿಸಮ್ ಬರುವುದಿಲ್ಲ. ಅದಕ್ಕೆ ತಮ್ಮ ಅಭಿಪ್ರಾಯವೇನು?

ಶ್ರೀ ವಾಟಾಳ್ ನಾಗರಾಜ್: ನಿಮ್ಮ ಮಾತಿಗೆ ನಾನು ಸ್ಪಂದಿಸುತ್ತೇನೆ. ಸಾಯುವುದಕ್ಕೆ ಮುಂಚೆ ಜಾತಿ, ಜಂಜಾಟ, ಗೊಂದಲ ಇವುಗಳಲ್ಲಿ ನಾವು ನಿರತರಾಗಿರುತ್ತೇವೆ. ಸತ್ತ ಮೇಲೂ ಕೂಡ ಜಾತಿ ಹೆಸರಿನಲ್ಲಿ ನಮಗೆ ಸ್ಥಾನಗಳು ಆಗಬಾರದು, ಅದಕ್ಕಾಗಿ ಬೇರೆ ಸಾರ್ವಜನಿಕ ಸ್ಥಾನಗಳನ್ನು ಮಾಡಿ. ಅವರದೇನೇ ಇರಲಿ, ಇದಕ್ಕೆ ಬಿಡುವುದಿಲ್ಲ. ತಕರಾರಿದೆ, ಗಲಾಟೆಯಾಗುತ್ತದೆಂದು ಹೇಳಿದರೆ ಸಾರ್ವಜನಿಕ ಸ್ಥಾನಗಳಿಂದ ಆರಂಭವಾಗಲಿ. ಅದು ಎಲ್ಲಿಗೆ

ತಲುಪುತ್ತದೆಯೋ ತಲುಪಲಿ, ಅದು ಶುರು ಮಾಡೋಣ. ಅದು ಆಗಲಿ ಎಂದು ನಾನು ನನ್ನ ಅಭಿಪ್ರಾಯವನ್ನು ತಮಗೆ ತಿಳಿಸಲಿಚ್ಛಿಸುತ್ತೇನೆ.

ಶ್ರೀ ಬಿ.ಆರ್. ಪಾಟೀಲ್: ಪರಿಶಿಷ್ಟಜಾತಿ, ಜನಾಂಗಕ್ಕೆ ಜಮೀನು ಇರುವುದಿಲ್ಲ ಅವರು ಸತ್ತಮೇಲೆ, ಅವರಿಗೆ ಹೊಳುವುದಕ್ಕೆ, ಸುಡುವುದಕ್ಕೆ ಜಾಗವೇ ಇರುವುದಿಲ್ಲ. ಬೇರೆ ಜಾತಿಯವರು ಅವರಿಗೆ ಬಿಡುವುದಿಲ್ಲ. ಅದೇತರಹ ಪ್ರತಿಯೊಂದು ಜಾತಿಗೂ ದೊಡ್ಡ ಸಮಸ್ಯೆ ಇದೆ. ಸತ್ತಮೇಲೆ ಈ ಸಮಸ್ಯೆಯ ಉದ್ಭವ ಇನ್ನೂ ಜಾಸ್ತಿಯಾಗುತ್ತದೆ. ಹಣ ಹೊತ್ತುಕೊಂಡು ಹೋಗಿ ಹೊಳವಹಾಗೆ ಇಲ್ಲ ಅಥವಾ ಅದನ್ನು ದಹನ ಮಾಡುವಹಾಗೆ ಇಲ್ಲ. ಇದು ಬಹಳ ದೊಡ್ಡ ಸಮಸ್ಯೆ. ಹಾಗಾಗಿ ಎಲ್ಲಾ ಸಮುದಾಯಕ್ಕೂ ಸರ್ಕಾರ ಜಾಗದ ವ್ಯವಸ್ಥೆ ಮಾಡಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ.

ಶ್ರೀ ಬಿ.ಎಸ್. ಯಡಿಯೂರಪ್ಪ (ವಿರೋಧ ಪಕ್ಷದ ನಾಯಕರು):-ಸತ್ತಮೇಲೆ ಸ್ಮಶಾನ ತುಂಬಾ ಅಗತ್ಯ ಇದೆ. ಎಲ್ಲಾ ಜನಾಂಗಕ್ಕೂ ಒಂದೇಕಡೆ ಸ್ಮಶಾನ ವ್ಯವಸ್ಥೆಯಾಗಬೇಕು, ಇದರ ಒಗ್ಗೆ ಎರಡು ಮಾತಿಲ್ಲ ಆದರೆ ಬದುಕಿದ್ದಾಗ ನಾವು ಹೇಗೆ ನಡೆದುಕೊಳ್ಳುತ್ತಿದ್ದೇವೆ? ಈ ರೋಗ ನಾವು ಬದುಕಿದ್ದಾಗಲೇ ಪ್ರಾರಂಭವಾಗುತ್ತದೆ. ಹಿರಿಜನರ ಕೇರಿ, ಅಲ್ಪಸಂಖ್ಯಾತರ ಕೇರಿ, ಬ್ರಾಹ್ಮಣರ ಕೇರಿ, ಲಿಂಗಾಯಿತರ ಕೇರಿ ಎಂದು ಇದೇನೋ ಬೆಳೆದುಕೊಂಡು ಬಂದಿದೆ. ಈಗ ಕೊನೇಪಕ್ಷ ನಮ್ಮ ಪುರಸಭೆ, ನಗರ ಸಭೆ, ಮಹಾನಗರ ಸಭೆಗಳಲ್ಲಿ ಸೈಟುಗಳು, ಕಾಲೋನಿಗಳನ್ನು ಮಾಡುವಂಥ ಕಾಲದಲ್ಲಿ ಎಲ್ಲಾ ವರ್ಗದ ಜನರನ್ನು ಒಟ್ಟುಗೂಡಿಸಿ, ಒಂದು ಲಾಟರಿ ಹಾಕಿಎತ್ತಿ, ಸಾಮರಸ್ಯ ದಿಂದ ಒಟ್ಟಿಗೆ ಬಾಳುವಂಥ ವ್ಯವಸ್ಥೆ ಮಾಡಿದರೆ, ಒಬ್ಬ ಹರಿಜನ, ಒಬ್ಬ ಮುಸ್ಲಿಂ, ಒಬ್ಬ ಲಿಂಗಾಯಿತ, ಒಬ್ಬ ಬ್ರಾಹ್ಮಣ ಸಾಲಾಗಿ ಮನೆಯಲ್ಲಿ ವಾಸ ಮಾಡುತ್ತಾರೆ. ಅವನ ಹೆಂಡತಿ ಅಲ್ಲಿಗೆ ಹೋಗುತ್ತಾಳೆ, ಇವನ ಹೆಂಡತಿ ಇಲ್ಲಿಗೆ ಬರುತ್ತಾಳೆ. ಕೊನೇಪಕ್ಷ ಬಡತನ ಇದ್ದರೆ, ಆ ಮುಂದುವರಿದವರ ಮಕ್ಕಳನ್ನುನೋಡಿ, ನಮ್ಮ ಮಕ್ಕಳನ್ನೂ ಅದೇರೀತಿ ಬೆಳೆಸಬೇಕು, ಇವರು ಬಟ್ಟೆಗಳನ್ನೇ ಚನ್ನಾಗಿ ಒಗೆದು, ಶಾಲೆಗೆ ಕಳುಹಿಸಬೇಕು ಎನ್ನುವ ಈ ಒಂದು ಜಾಗೃತಿ ಮೂಡುತ್ತದೆ. ದುರ್ದೈವವೆಂದರೆ ಸ್ವಾತಂತ್ರ್ಯ ಬಂದಾಗಿನಿಂದ ಇವತ್ತಿನವರೆಗೆ ನಮ್ಮ ಕಣ್ಣೆಲ್ಲಾ ಓಟಿನ ಮೇಲಾಯಿತು. ಆ ಓಟ್ ಬ್ಯಾಂಕ್ ರಾಜಕಾರಣ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಹೋಗಿ ಶಾಲೆಯಲ್ಲಿ ಓದುವುದರಿಂದ ಹಿಡಿದು ಬದುಕುವವರೆಗೆ, ಅವರ ಕಾಲೋನಿಯಿಂದ ಹಿಡಿದು ಎಲ್ಲಕ್ಕೂ ಜಾತಿ, ಜಾತಿ ಎಂದು ವಿಂಗಡಣೆ ಮಾಡಿ, ಮಾಡಿ ಇವತ್ತು ಈ ಸ್ಥಿತಿಗೆ ನಾವು ಬಂದಿದ್ದೇವೆ. ಆದೂ ಅಗಬೇಕು. ಈ ಸ್ಮಶಾನಗಳ ಜ್ವಲಂತ ಸಮಸ್ಯೆಯನ್ನು ತಾವು ಎಷ್ಟೋಸಾರಿ ಪ್ರಸ್ತಾಪ ಮಾಡಿದ್ದೀರಿ. ಆದರೆ, ಸರ್ಕಾರ ಇದನ್ನು ಕಿವಿಗೆ ಹಾಕಿಕೊಳ್ಳುತ್ತಲೇ ಇಲ್ಲ. ಇವರಿಗೆ ಎನು ಧಾಡಿಯಾಗಿದೆಯೋ ಗೊತ್ತಿಲ್ಲ. ಆ ಕಾಲದಲ್ಲಿ ಗೋಮಾಳ, ಸರ್ಕಾರಕ್ಕೆ ಸಂಬಂಧಪಟ್ಟಿದ್ದು ಜಮೀನು ಸಾವಿರಾರು ಎಕರೆ ಇತ್ತು. ಇವೆಲ್ಲವನ್ನೂ ಪರಭಾರೆಮಾಡಿ, ಹಣ ಹೊಳುವುದಕ್ಕೂ ಜಾಗವಿಲ್ಲದಹಾಗೆ ಮಾಡಿಟ್ಟಿದ್ದಾರೆಂಬ ಹೊರತು ಖೂರ ಮಧ್ಯೆ ಸರಿಯಾದ ಜಾಗದಲ್ಲಿ ನಾಲ್ಕೈದು ಎಕರೆ ಉಳಿಸಿಕೊಳ್ಳಬೇಕು ಎನ್ನುವ ಪ್ರಯತ್ನವೂ ಆಗಿಲ್ಲ. ಹಿಂದಿನವರು ಬಹಳ ಮುಂದಾಲೋಚನೆ ಮಾಡಿ ಈ ಪದ್ಧತಿಯನ್ನು ಮಾಡಿಕೊಂಡು

ಬಂದಿದ್ದರು. ಜಾನುವಾರುಗಳು ಮೇಯುವುದಕ್ಕೆ ಗೋಮಾಳ, ಸರ್ಕಾರಿ ಭೂಮಿ ಇವೆಲ್ಲಾ ಮಾಡಿದ್ದರು. ಈಗ ಇವೆಲ್ಲವನ್ನೂ ಕೈಬಿಟ್ಟಿರುವುದರಿಂದ, ಇವತ್ತು ಈ ಸ್ಥಿತಿಗೆ ಬಂದಿದೆ. ಮತ್ತೊಮ್ಮೆ ಹಿಂದಿನ ಪರಿಸ್ಥಿತಿಗೆ ವಾಪಸು ಹೋಗುವುದಕ್ಕೆ ಚಿಂತನೆ ನಡೆಯಬೇಕಾಗಿದೆ. ಈ ಸ್ಥಾನಕ್ಕಂತೂ ಆದ್ರತೆ ಮೂಲಕ ವ್ಯವಸ್ಥೆ ಮಾಡಬೇಕು. ಹೊಡದಾಟ ಎಂದರೆ, ನೀವು ಹೇಳಿದಹಾಗೆ ಆ ಡೆಡ್‌ಬಾಡಿ ಇಟ್ಟು ಕೊಂಡು ಬಡಿದಾಡುವಂಥಾದ್ದು ಕಣ್ಣೀರಿನ ಕರ್ಮಕತೆ ಅದು. ಇದಕ್ಕೆ ಏನಾದರೂ ಸರ್ಕಾರ ಯೋಚನೆ ಮಾಡಬೇಕು.

ಶ್ರೀ ವಾಟಾಳ್ ನಾಗರಾಜ್: -ಈ ಬಗ್ಗೆ ತಾವು ವ್ಯವಸ್ಥೆ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಸಾಧ್ಯ ಎಂದು ಹೇಳುತ್ತಿದ್ದೇನೆ. ಇವೆಲ್ಲಾ ಚರ್ಚೆ ಮಾಡದೇ ಬೇರೆ ದಿಕ್ಕಿಗೆ ಹೋಗಬಹುದಾಗಿತ್ತು. ಸಾಮಾಜಿಕ ಚಿಂತನೆಯನ್ನು ನಿಮ್ಮ ಗಮನಕ್ಕೆ ತರೋಣ, ಏನಾದರೊಂದು ಕ್ರಾಂತಿಕಾರಕವಾದಂಥ ಹೆಜ್ಜೆಯನ್ನು ತಾವು ಇಡುತ್ತೀರಿ ಅಥವಾ ಇದರ ಬಗ್ಗೆ ಚಿಂತನೆ ಮಾಡುತ್ತೀರಿ ಎಂದು ಸರ್ಕಾರದ ಗಮನಕ್ಕೆ ತರುತ್ತಿದ್ದೇನೆ. ಈ ಒಂದು ಪಿಡುಗು, ಇದು ಹೋಗುಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ. ಈ ಸ್ಥಾನಗಳ ಬಗ್ಗೆ ಏನು ಮಾಡಬೇಕೆನ್ನುವ ಬಗ್ಗೆ ಸರ್ಕಾರ ಚಿಂತನೆ ಮಾಡಬೇಕೆಂಬುದು ನನ್ನ ಅನಿಸಿಕೆ. ಇಷ್ಟು ವರ್ಷವಾಯಿತು, ಹೆಣ್ಣುಮಕ್ಕಳಿಗೆ ಗ್ರಾಮಾಂತರ ಪ್ರದೇಶಗಳಲ್ಲಿ ಶೌಚಾಲಯ ಇಲ್ಲ. ನಾವು ಈ ಸದನದಲ್ಲಿ ಕುಳಿತು ನಾಚಿಕೆ ಪಡಬೇಕು. ನಮಗೆ ನಿಜವಾಗಲೂ ಮಾನ ಇದ್ದರೆ, ಗೌರವ ಇದ್ದರೆ, ಈ ಸದನದಲ್ಲಿ ಕುಳಿತುಕೊಳ್ಳುವುದಕ್ಕೆ ನಮಗೆ ಯಾರಿಗೂ ಅಧಿಕಾರ ಇಲ್ಲವೆಂದು ನನಗನಿಸುತ್ತದೆ. 1947ನೇ ಇಸವಿಯಿಂದ ಇಲ್ಲಿಯವರೆಗೂ ಹೆಣ್ಣುಮಕ್ಕಳಿಗೆ ಶೌಚಾಲಯಗಳ ವ್ಯವಸ್ಥೆ ಆಗಿಲ್ಲ. ನಾವು ಬಿಡಿ, ಗಂಡಸರು ಕೆರೆಗೆ ಹೋಗುತ್ತೇವೆ, ಬಯಲಿಗೆ ಹೋಗುತ್ತೇವೆ. ಎಲ್ಲಿಗೆ ಬೇಕಾದರೂ ಹೋಗುತ್ತೇವೆ. ಆದರೆ, ಹೆಣ್ಣುಮಕ್ಕಳು ಹಳ್ಳಿಯಲ್ಲಿ ಆಬೇಲಿಯ ಪಕ್ಕದಲ್ಲಿ ನರಕಯಾತನೆ ಅನುಭವಿಸಬೇಕು. ಅವರಿಗೆ ಸ್ವಾತಂತ್ರ್ಯ ಇಲ್ಲವಲ್ಲ. ಹೆಣ್ಣುಮಕ್ಕಳಿಗೆ ಸ್ವಾತಂತ್ರ್ಯ ಎಲ್ಲಿದೆ? ತಾವು ಹೇಳಿ. ಹೆಣ್ಣು ಮಕ್ಕಳಿಗೆ ಶೌಚಾಲಯವಿಲ್ಲದೆ, ಸಂಜೆ 6 ಗಂಟೆ ಮೇಲೆ, ಬೆಳಿಗ್ಗೆ ಯಿಂದ ಕತ್ತಲೆಯನ್ನೇ ಕಾಯುತ್ತಾ ಇರುತ್ತಾರೆ. ಇದಕ್ಕಿಂತ ಅನಾಗರೀಕ, ಅನಿಷ್ಟ ಬೇರೆ ಏನಿದೆ? ನಮಗೆ ಎಲ್ಲಾದರೊಂದು ಕಡೆ ನಾಚಿಕೆಯಾಗಬೇಕು. ಸಮಾಜದಲ್ಲಿ ಮಲ ಹೊರುವ ಪದ್ಧತಿಯು ಅನ್ಯಾಯ, ಅನಿಷ್ಟ ಎಂದು ಹೇಳಿ ಅದರ ವಿರುದ್ಧ ಮಾನ್ಯಬಸವಲಿಂಗಪ್ಪನವರು ದೊಡ್ಡ ಕ್ರಾಂತಿಕಾರಿ ಹೆಜ್ಜೆ ಇಟ್ಟಿದ್ದು.ಆದರೆ, ಇವತ್ತು ಹೆಣ್ಣುಮಕ್ಕಳ ಶೌಚಾಲಯಗಳು ಇಲ್ಲ. ನೀವು ಯಾವುದಕ್ಕೆ ಹಣ ಕೊಡುವುದು? ಊಟಕ್ಕೆ ಕೊಡುತ್ತೀರಾ, ತಿಂಡಿಗೆ ಕೊಡುತ್ತೀರಾ, ಬಟ್ಟೆಗೆ ಕೊಡುತ್ತೀರಾ? ಹೆಣ್ಣುಮಕ್ಕಳಿಗೆ ಶೌಚಾಲಯ ಕೊಡುವುದಕ್ಕೆ ಯೋಗ್ಯತೆ ಇಲ್ಲವೆಂದರೆ ಈ ದೇಶದಲ್ಲಿ ಸರ್ಕಾರ ಏಕೆ ಆಗಬೇಕು, ನಿಮ್ಮ ಈ ಆಯವ್ಯಯ ಯಾರಿಗೆ ಬೇಕು?

ಅಧ್ಯಕ್ಷರು :- ಮಾನ್ಯ ನಾಗರಾಜ್‌ರವರೇ, ಇದಕ್ಕೆ ಯಾರು ಕಾರಣ, ಎಂಬುದನ್ನೂ ಹೇಳಿ.

ಶ್ರೀ ವಾಟಾಳ್ ನಾಗರಾಜ್:- ಇದಕ್ಕೆ ಸಮಾಜವೇ ಕಾರಣ.

ಅಧ್ಯಕ್ಷರು :- ಒಂದು ಮಾತು ಹೇಳುವುದಕ್ಕೆ ಇಷ್ಟಪಡುತ್ತೇನೆ. “ನಿರ್ಮಲ ಕರ್ನಾಟಕ” ಯೋಜನೆಯಲ್ಲಿ ಶೌಚಾಲಯ ಕಟ್ಟುವುದಕ್ಕೆ 1400-1800 ರೂಪಾಯಿಗಳನ್ನು ಸಹಾಯಧನ

ಎಂದು ಕೊಡತಕ್ಕ ಯೋಜನೆ ಇತ್ತು. ನನ್ನ ಕ್ಷೇತ್ರದಲ್ಲಿ ನಾವು ಆ ಶೌಚಾಲಯಗಳನ್ನು ಕಟ್ಟಿದ್ದೇವೆ. ನಮಗೆ ಆ ಸೆಕ್ಟರಿನವರು ದುಡ್ಡು ಕೊಡುತ್ತಾ ಇಲ್ಲವೆಂದುದೂ ಹೇಳಿದರು. ಆಗ ನಾನು, ಇ.ಬಿ.ಸಾಹೇಬರಿಗೆ, “ಹೋಗಿ ನೋಡಿ, ಶೌಚಾಲಯ ಕಟ್ಟಿಕೊಟ್ಟಿದ್ದರೂ ನೀವು ಅವರಿಗೆ ಹಣ ಬಿಡುಗಡೆ ಮಾಡುತ್ತಾ ಇಲ್ಲ, ನಿಮ್ಮ ಪಂಚಾಯ್ತಿ ಕಾರ್ಯದರ್ಶಿ ಏತಕ್ಕೆ ತಕರಾರು ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದಾನೆ” ಎಂದು. ಅವರು ಹೋಗಿ ವಿಚಾರಣೆ ಮಾಡಿದರೆ, ಅಲ್ಲೆ ಅವರು ಕಟ್ಟಿಯೇ ಇಲ್ಲ. ಏಕೆ ಈ ತರಹ ದೂರು ಕೊಟ್ಟಿದ್ದೀರಿ ಎಂದು ಕೇಳಿದರೆ “ ಎಷ್ಟೋ ಜನ ಶೌಚಾಲಯ ಕಟ್ಟದೇ ಪಂಚಾಯಿತಿ ಕಾರ್ಯದರ್ಶಿಯಿಂದ ಹಣ ಪಡೆದಿದ್ದಾರೆ. ಅವರಿಗೆ ಕೊಟ್ಟಮೇಲೆ ನಮಗೂ ಕೊಡಿಸಿ” ಎಂದರು. ಅಂದರೆ, ಹಳ್ಳಿಗಳಲ್ಲಿ ಯಾರೂ ಶೌಚಾಲಯವನ್ನು ಕಟ್ಟಲೇ ಇಲ್ಲ. ಆದರೆ ದುಡ್ಡು ಮಾತ್ರ ತೆಗೆದುಕೊಂಡಿದ್ದಾರೆ. ಇದಕ್ಕೆ ಏನು ಮಾಡಬೇಕೆಂಬುದನ್ನು ಹೇಳಿ.

ಶ್ರೀ ಗೋವಿಂದ ಎಂ ಕಾರಜೋಳ :- ಮಾನ್ಯ ಅಧ್ಯಕ್ಷರೇ, ತಮ್ಮ ಅನುಭವವನ್ನು ಹೇಳಿದಿರಿ. ಆದರೆ, ಮೂಲ ಸಮಸ್ಯೆ ಇರುವುದು, ಹಳ್ಳಿಗಳಲ್ಲಿ ಕುಡಿಯುವುದಕ್ಕೇ ನೀರಿಲ್ಲ. ಇನ್ನು ಅವರು ಕಟ್ಟುವುದು ಎಲ್ಲಿ? ಆಮೇಲೆ ಇನ್ನೊಂದು ಏನು ಸಮಸ್ಯೆ ಎಂದರೆ, ಹಳ್ಳಿಗಳಲ್ಲಿ ಸಾಲಾಗಿ, ರೈಲ್ವೆಬೋಗಿ ತರಹ ಮನೆಗಳನ್ನು ಕಟ್ಟಿಕೊಂಡು ಬಂದಿದ್ದಾರೆ. ಶೌಚಾಲಯ ಕಟ್ಟುವುದಕ್ಕೆ ಎಲ್ಲಾ ಜಾಗ ಇಲ್ಲ. ಅದಕ್ಕಾಗಿ ಏನು ಮಾಡಬೇಕೆಂದರೆ, ಸಾರ್ವಜನಿಕ ಶೌಚಾಲಯಗಳನ್ನು ಸರ್ಕಾರದವರು ನಿರ್ಮಿಸಬೇಕು. ಅಂದಾಗ ಮಾತ್ರ ಈ ಸಮಸ್ಯೆ ಪರಿಹಾರವಾಗುತ್ತದೆ. ನೀವು ಇಂಡಿವಿಜ್ಯುಯಲ್ ಆಗಿ, ಜನತಾ ಮನೆ ಕೊಟ್ಟವರಿಗೆ, ಆಶ್ರಯ ಮನೆ ಕೊಟ್ಟವರಿಗೆ, ಅಂಬೇಡ್ಕರ್ ಮನೆ ಕೊಟ್ಟವರಿಗೆ, ಶೌಚಾಲಯ ಕಟ್ಟಿಕೊಳ್ಳಿರಿ ಎಂದರೆ, ಅದು ಸಾಧ್ಯವಾಗುವುದಿಲ್ಲ. ಇವತ್ತು ಕುಡಿಯುವುದಕ್ಕೆ ನೀರಿಲ್ಲ. ಇದು ಸತ್ಯಸಂಗತಿ. ದಿನಕ್ಕೆ ನಾಲ್ಕೈದು ಕೊಡ ನೀರು ಸಿಗಬೇಕೆಂದರೇ ಬಹಳ ಕಠಿಣ ಪರಿಸ್ಥಿತಿ ಇದೆ. ತಮ್ಮ ಭಾಗದಲ್ಲಿ ನೀರು ಇರಬಹುದು. ನಮ್ಮ ಭಾಗದಲ್ಲಿ ಉತ್ತರ ಕರ್ನಾಟಕದೊಳಗೆ ನೀರೇ ಇಲ್ಲ. ಇಂತಹ ಕೆಟ್ಟ ಪರಿಸ್ಥಿತಿ ಇದೆ. ಅದಕ್ಕಾಗಿ, ಸಾರ್ವಜನಿಕ ಶೌಚಾಲಯಗಳನ್ನು ಸರ್ಕಾರದವರೇ ಜಾಗ ತೆಗೆದುಕೊಂಡು ಕಟ್ಟಿದರೆ ಹೆಣ್ಣು ಮಕ್ಕಳಿಗೆ ಈ ಸಸಸ್ಥೆಯನ್ನು ಪರಿಹಾರ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಸಾಧ್ಯವಿದೆ

ಶ್ರೀ ಎಸ್.ಎಸ್. ಪಾಟೀಲ್:- ಮಾನ್ಯ ಅಧ್ಯಕ್ಷರೇ, ಬಹಳ ಮಹತ್ವದ ಚರ್ಚೆ ನಡೆದಿದೆ. ಹಳ್ಳಿಗಾಡಿನಲ್ಲಿ ತಾಯಂದಿರಿಗಂತೂ ಬಹಿರ್ದೇಶಿಗೆ ಹೋಗಲಿಕ್ಕೆ ಬಹಳ ತೊಂದರೆ ಇದೆ. ಆ ಕಾರಣದಿಂದ ನನ್ನ ಕ್ಷೇತ್ರ ದಲ್ಲಿ ಹಳ್ಳಿ ಪಾಯಿಖಾನೆ ಟೈಪು, ಹಗೆ ಪಾಯಿಖಾನೆಗಳನ್ನು ಕಟ್ಟಿಸಿದೆ. ನೀರು ಇರುವುದಿಲ್ಲ, ನೀರು ಇರುವಹಾಗೆ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಆಗುವುದಿಲ್ಲ. ಅದು ಸಾಧ್ಯವೇ ಇಲ್ಲ, ನಮ್ಮ ಹಳ್ಳಿಯಲ್ಲಿ ನೀರು ಇರುವುದಿಲ್ಲ. ಅಷ್ಟು ನೀರು ನಾವು ಅಲ್ಲೇ ಕಳೆದರೆ, ದೇಶದಲ್ಲಿ ನೀರೇ ಇಲ್ಲದಹಾಗೆ ಆಗುತ್ತದೆ. ನಾವೆಲ್ಲಾ ಒಂದುಸಾರಿ ಮುಗಿಸಿ ಬಂದರೂ 10-10 ಲೀಟರ್ ನೀರು ಹೋಗುತ್ತದೆ. ಅದೆಲ್ಲಾ ಮಾಡಿ, ನಾವು ನೀರು ಇಲ್ಲದಹಾಗೆ ಮಾಡಿಕೊಂಡಿದ್ದೇವೆ. ಪರಿಸ್ಥಿತಿ ಹೇಗಿದೆಯೆಂದರೆ, ಹಳ್ಳಿಯಲ್ಲಿ ಶೌಚಾಲಯ ಮಾಡಿದರೆ, ಅಲ್ಲಿ ಸ್ವಚ್ಛ ಮಾಡುವವರು ಸಿಗುವುದಿಲ್ಲ.

ಆಮೇಲೆ ಒಬ್ಬರು ಹೋಗಿ ಬಂದು, ಹೊಲಸು ಮಾಡಿ, ಒಳಗೆ ಹೋಗದಹಾಗೆ ಮಾಡಿ, ಮತ್ತೆ ಅಲ್ಲಿ ಯಾರೂ ಹೋಗುವುದಿಲ್ಲ. ಮತ್ತೆ ಎಲ್ಲಿ ಹೋಗಿ ಕುಳಿತುಕೊಳ್ಳುತ್ತಿದ್ದರೋ ಅಲ್ಲಿಗೇ ಹೋಗುತ್ತಾರೆ. ಇದು ನಡೆದಿರುವುದು. ಅದಕ್ಕಾಗಿ, ಇದ್ದಲ್ಲದಕ್ಕೂ ವ್ಯವಸ್ಥೆ ಮಾಡಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ. ಅಲ್ಲಿ ಸ್ವಚ್ಛ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೂ ವ್ಯವಸ್ಥೆ ಮಾಡಬೇಕು. ಅದನ್ನು ಮಾಡದೇ ಇದ್ದರೆ ಖಂಡಿತವಾಗಿಯೂ ಪ್ರಯೋಜನ ಇಲ್ಲ. ನಮ್ಮ ಹಳ್ಳಿಯಲ್ಲಿ ಹಳೆಯ ಪಾಯಿಖಾನೆಗಳು ಹಾಗೆಯೇ ಇವೆ. ಇವತ್ತು ಕೂಡ ಹೊಲಸು ಆಗುವುದಿಲ್ಲ . ಮತ್ತೆ ಅದು ಗೊಬ್ಬರ ಆಗುತ್ತದೆ. ನಾವು ಹೊಲಗಳಿಗೆ ಉಪಯೋಗಿಸುವುದಕ್ಕೆ ಬರುತ್ತದೆ. ಇವರು ಮಾಡತಕ್ಕ ಇವತ್ತಿನ ಪಾಯಿಖಾನೆಗಳಲ್ಲಿ ಅದೆಲ್ಲಾ ಹಾಳಾಗಿ ಹೋಗುತ್ತದೆ. ಅದರಲ್ಲಿಯೇ ಮಾತ್ರ ಹೋಗುತ್ತದೆ, ಮಲ ಹೋಗುತ್ತದೆ ಎಲ್ಲವೂ ಹೋಗುತ್ತದೆ. ಆದರೆ, ನಮ್ಮದು ನಿಜವಾಗಿಯೂ ಎಲ್ಲದಕ್ಕೂ ಉಪಯೋಗವಾಗತಕ್ಕ ವ್ಯವಸ್ಥೆ ಹಳ್ಳಿಗಾಡಿನಲ್ಲಿ ಹಿಂದೆ ಸ್ವಚ್ಛ ಮಾಡುವವರು ಎಲ್ಲ ಬರುತ್ತಿದ್ದರು, ಈಗ ಅದೆಲ್ಲಾ ನಿಂತುಹೋಗಿದೆ. ಆದರೆ, ಸಾರ್ವಜನಿಕ ಶೌಚಾಲಯಗಳನ್ನು ಮಾಡಿದರೆ, ಸ್ವಚ್ಛ ಮಾಡುವವರು ಯಾರು? ಇದು ಸಮಸ್ಯೆ ಆಗಿದೆ.

ಶ್ರೀ ವಿ.ಸೋಮಣ್ಣ :-ಮಾನ್ಯ ಅಧ್ಯಕ್ಷರೆ, ನಮ್ಮ ಎಸ್.ಎಸ್.ಪಾಟೀಲ ಸಾಹೇಬರು ಇನ್ನೂ ಇಪ್ಪತ್ತೈದು ವರ್ಷ ಹಿಂದಕ್ಕೆ ಹೋಗಿ ಎಂದು ಹೇಳುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ದಯಮಾಡಿ, ಅವರವರ ಮನೆಗಳಲ್ಲಿ, ಅವರವರ ಶೌಚಾಲಯಗಳನ್ನು ಅವರವರೇ ಸ್ವಚ್ಛ ಮಾಡುವ ಕಾಲ ಬಂದಿರುವುದರಿಂದ, ಆಯಾ ಮನೆಗಳಲ್ಲಿ ವಾಸಮಾಡತಕ್ಕಂಥವರು, ಹಳ್ಳಿಗಾಡಿನಲ್ಲಿರತಕ್ಕಂಥವರು ಯಾರನ್ನು ಕರೆದು ಸ್ವಚ್ಛ ಮಾಡಿಸಿಕೊಳ್ಳಬೇಕಾದ ಅವಶ್ಯಕತೆ ಇಲ್ಲ. ಅವರಿಗೆ ಜಾಗರೂಕತೆ ಮೂಡಿಸಬೇಕಾದ ಸಂದರ್ಭ ಇವತ್ತು ಬಂದಿದೆ. ವಾಟಾಳ್ ನಾಗರಾಯಜ್ ಸಾಹೇಬರು ಹೇಳಿದಹಾಗೆ ನಾವು ಎನೂ ಮಾಡದೇ ಇದ್ದರೆ ಆಗುತ್ತದೆಯೇ? ಹಳ್ಳಿಗಾಡಿನಲ್ಲಿ ಜಾಗಕ್ಕೆ ಏನೂ ತೊಂದರೆ ಇಲ್ಲ. ಯಾವುದೋ ನಮ್ಮ ತಾತನ ಕಾಲದಲ್ಲಿ ತಂಬಿಗೆ ಹಿಡಿದುಕೊಂಡು ರಾತ್ರಿಹೊತ್ತು ಮಾತ್ರ ಹೆಣ್ಣುಮಕ್ಕಳು ಜಮೀನುಗಳ ಹತ್ತಿರ ಹೊರಗಡೆಗೆ ಹೋಗುತ್ತಿದ್ದರು. ಇವತ್ತು ಪರಿಸ್ಥಿತಿ ಬೇರೆ ಇರುವುದರಿಂದ, ಇವತ್ತೇನು ಬಂದಿದೆ, ಕೊನೆಪಕ್ಷ ಇದಕ್ಕೆ ಚಾಲನೆ ಕೊಡದೇಹೋದರೆ, ಇನ್ನೂ ಎಷ್ಟು ವರ್ಷ ಹೀಗೇ ಹೋಗುವುದು? ಇದು ಸತ್ಯವಾದ ಮಾತು. ಮೊನ್ನೆ ನಾನು ತುಮಕೂರಿಗೆ ಹೋಗಿದ್ದೆ. ಆಗ ನಮ್ಮ ಲೋಕಾಯುಕ್ತ ಅಧಿಕಾರಿ ಸಿಕ್ಕಿದಾಗ ಹೇಳಿದರು. ಯಾವುದೋ ಒಂದು ಹೋಬಳಿ ಹೆಡ್‌ಕ್ವಾರ್ಟರ್ಸ್ ಹೆಸರು ಹೇಳಿದರು. ಶೌಚಾಲಯ ಕಟ್ಟಿ ಎಂದು 15 ಲಕ್ಷ ರೂ ಕೊಟ್ಟರೆ ಅಲ್ಲಿನ ಉಪ ತಹಶೀಲ್ದಾರ್ ಮತ್ತಿತರಲ್ಲಾ ಸೇರಿಕೊಂಡು ತಿಂದುಬಿಟ್ಟು ಎಲ್ಲರೂ ಜೈಲಿನಲ್ಲಿದ್ದಾರೆ ಎನ್ನುವ ಮಾತನ್ನು ಹೇಳುತ್ತಿದ್ದರು. ಎಲ್ಲೋ ಒಂದು ಕಡೆ ಇದಕ್ಕೆ ಸರಿಯಾದ ರೂಪವನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಂಡು ಜಾಗೃತಿಯನ್ನು ಕ್ರಿಯೇಟ್ ಮಾಡಿ, ಸಾಮಾನ್ಯ ಜನರೂ ಕೂಡ ಈ ಸಮಸ್ಯೆಯನ್ನು ನಿವಾರಣೆ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಅವಕಾಶಗಳು ಇವೆಯೆನ್ನುವುದನ್ನು ಕಲ್ಪಿಸತಕ್ಕ ಕೆಲಸವನ್ನು ಸರ್ಕಾರಿ ಅಧಿಕಾರಿಗಳು

ಮತ್ತೆ ಸರ್ಕಾರ ಮಾಡದೇ ಹೋದರೆ, ಇನ್ನೂ ಎಷ್ಟು ದಿನ ಈ ಕಾಲದಲ್ಲಿ ಇರಬೇಕು? ಹಾಗಾದರೆ, ಸ್ವತಂತ್ರ ಬಂದಮೇಲೆ ಯಾವರೀತಿ ಇತ್ತೋ ಅದೇ ರೀತಿ ಇರಬೇಕೇ ಎಂಬುದನ್ನು ದಯಮಾಡಿ ಇಲ್ಲಿ ಕುಳಿತಿರುವ ನಾವೆಲ್ಲರೂ ಅರಿತುಕೊಳ್ಳ ಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ. ನಮ್ಮ ನಮ್ಮ ಮನೆಗಳಲ್ಲಿ ಮಾತ್ರ ಶೌಚಾಲಯಗಳು ಇರಬೇಕು. ಸಾಮಾನ್ಯ ಜನರ ಮನೆಯಲ್ಲಿ ಶೌಚಾಲಯ ಇರಬಾರದು ಎಂದಲ್ಲಿ ನಮ್ಮ ಮನೆಯಲ್ಲಿ ಇರತಕ್ಕಂಥಾದ್ದನ್ನು ಯಾರೂ ಬಂದು ತೊಳೆಯುತ್ತಾ ಇಲ್ಲ. ಆಯಾ ಮನೆಯಲ್ಲಿ ತಮ್ಮ ಸ್ವಚ್ಛತೆಯನ್ನು ಕಾಪಾಡುವ ದೃಷ್ಟಿಯಿಂದ ಕ್ಲೀನ್ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ದಯಮಾಡಿ, ಆ ದೃಷ್ಟಿಯನ್ನಿಟ್ಟು ಕೊಂಡು, ಮುಂದಾಲೋಚನೆಯನ್ನು ಮಾಡಿ, ಬ್ರಾಡ್ ವ್ಯೂಸ್‌ನಲ್ಲಿ ತೆಗೆದುಕೊಂಡು ಹೋಗಬೇಕು ಹಳ್ಳಿಗಾಡಿನಲ್ಲಿ ಇವತ್ತು ಶುರು ಮಾಡಿದರೆ ಇನ್ನು ಹತ್ತು ವರ್ಷಕ್ಕಾದರೂ, ಎಲ್ಲಾ ಹಳ್ಳಿಗಳಿಗೂ ಕೂಡ ಈ ಶೌಚಾಲಯ ಕೊಡತಕ್ಕ ಒಂದು ಪ್ರಕ್ರಿಯೆಗೆ ನಾವು ಚಾಲನೆ ಕೊಡಬಹುದು.

ಶ್ರೀ ಜಿ.ವಿ. ಶ್ರೀರಾಮರೆಡ್ಡಿ :-ಮಾನ್ಯ ಅಧ್ಯಕ್ಷರೇ, ಒಂದು ಸಮಸ್ಯೆ ಇದೆ. ನಮ್ಮ ಇಡೀ ಸಮಾಜದಲ್ಲಿ ಕಲ್ಚರಲ್ ಬ್ಯಾಕ್‌ವರ್ಡ್‌ನೆಸ್ ಇದೆ. ಮಾನ್ಯ ಸೋಮಣ್ಣನವರು ಹೇಳಿದಂತೆ ಆ ಕಲ್ಚರಲ್ ಬ್ಯಾಕ್‌ವರ್ಡ್‌ನೆಸ್ ಹೋಗಬೇಕಾದರೆ ನಾವು ಒಂದು ಚಳುವಳಿಯನ್ನೇ ಮಾಡಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ. ಇಲ್ಲದಿದ್ದರೆ ಆ ಕಲ್ಚರಲ್ ಬ್ಯಾಕ್‌ವರ್ಡ್‌ನೆಸ್ ಹೋಗುವುದಿಲ್ಲ. ಅದಕ್ಕೆ ಬಹಳ ಮುಖ್ಯವಾಗಿ ಬೇಕಾಗಿರುವಂತಾದ್ದು ಎರಡು ಅಂಶ. ಆ ಅಂದೋಲನಕ್ಕೆ ಹಣಕಾಸಿನ ಬೆಂಬಲ ಬೇಕು. ಮತ್ತೇ ನಾವು ಈಗ ಎನು ಈ ಆಶ್ರಯ ಮನೆಗಳು, ಇಂದಿರಾ ಆವಾಜ್ ಈ ಸ್ಕೀಮ್ ಗಳಲ್ಲಿ ಮನೆ ಕೊಡುತ್ತಿದ್ದೇವೆ. ಆ ಮನೆಗೆ ನಾವು ಕೊಡುತ್ತಿರುವಂತಹ ಹಣ ಹೆಚ್ಚು ಮಾಡಿ ಆ ಮನೆಯಲ್ಲಿ ಕಂಪೌಲೆಸರಿಯಾಗಿ ಟಾಯಲೇಟ್‌ನ್ನು ಕಟ್ಟತಕ್ಕಂಥ ಒಂದು ತೀರ್ಮಾನ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳಬೇಕು ಈಗ ಕಂಪೌಲೆಸರಿ ಇಲ್ಲ ಮತ್ತು ನಾವು ಹಣ ಕೊಡುತ್ತಿಲ್ಲ, 20 ಸಾವಿರ ರೂಪಾಯಿ ಕೊಟ್ಟರೆ ಇವತ್ತು ನೀವು ಆ 20 ಸಾವಿರದಲ್ಲಿ ಆಶ್ರಯ ಮನೆ ಕಟ್ಟಿರಿ ಅಂದರೆ ನಮಗೆಲ್ಲರಿಗೂ ವಾಸ್ತವಾಂಶ ಗೊತ್ತಿದೆ, 20 ಸಾವಿರ ಅಲ್ಲ, 40 ಸಾವಿರಕ್ಕೂ ಆ ಮನೆ ಕಟ್ಟಲಿಕ್ಕೆ ಆಗುವುದಿಲ್ಲ. ಆ ತರಹದ್ದು ಏನೂ ವ್ಯವಸ್ಥೆ ಇಲ್ಲದೇನೆ ನಾವು ಆಶ್ರಯ ಮನೆ ಕಟ್ಟಿ ಬಿಟ್ಟು ನೀವು ಲ್ಯಾಟ್ರಿನ್ ಕಟ್ಟಿರಿ ನಾವು ಪ್ರೈವ್ ಕೊಡುತ್ತೇವೆ, ಬೇಸಿನ್ ಕೊಡುತ್ತೇವೆಂದು ಹೇಳಿದರೆ ಖಂಡಿತವಾಗಿ ಅದು ಪ್ರಾಯೋಗಿಕವಾಗಿ ಸಾಧ್ಯವಿಲ್ಲ. ಅವರು ಬೇಸಿನ್, ಸಿಮೆಂಟ್ 250 ರೂಪಾಯಿ ತೆಗೆದುಕೊಂಡು ಹೋಗಿ ಅಂದರೆ ಸಿಮೆಂಟ್ ಅಲ್ಲಿಯೇ ಹೋಗುತ್ತದೆ, ಬೇಸಿನ್ ಇಲ್ಲಿಯೇ ಹೋಗುತ್ತದೆ. ಆ ತರಹದ್ದು ಆಗುವುದಿಲ್ಲ. ಮನೆಗೆ ನಾವು ಎನು ಹಣ ಕೊಡುತ್ತಿದ್ದೇವೆ ಅದನ್ನು ಹೆಚ್ಚು ಮಾಡಿ ಕಡ್ಡಾಯವಾಗಿ ಲ್ಯಾಟ್ರಿನ್‌ನ್ನು ಕಟ್ಟಿಸತಕ್ಕಂಥ ವ್ಯವಸ್ಥೆಯನ್ನು ಮಾಡತಕ್ಕಂಥ ಮೊದಲನೇಯ ಕೆಲಸವನ್ನು ನಾವು ಮಾಡಬೇಕಾಗಿದೆ. ಅದಕ್ಕೆ ನನ್ನ ಸಲಹೆ ಏನೆಂದರೆ 40 ಸಾವಿರ ರೂಪಾಯಿಗಳನ್ನು ಒಂದು ಆಶ್ರಯ ಮನೆಗೆ ನೀವು ಕೊಟ್ಟರೆ ಸರಿಯಾದಂತಹ, ವ್ಯವಸ್ಥಿತವಾದಂತಹ ಒಂದು ಮನೆಯಾಗುತ್ತದೆ. ಈಗ ಕೊಡತಕ್ಕಂಥ ಹಣದಲ್ಲಿ ಏನಿದೆ ಖಂಡಿತವಾಗಿಯೂ ಕೂಡ ನಿಮ್ಮ ಹಣ, ವೇಸ್ಟ್ ಆಗುತ್ತದೆ, ಮತ್ತು

ಅವರಿಗೆ ಮನೆಯೂ ಸಿಗುವುದಿಲ್ಲ. ಇದರಿಂದ ಯಾವುದೇ ರೀತಿಯಾದಂತಹ ಪ್ರಯೋಜನವಾಗುವುದಿಲ್ಲ. ಅದರ ಬಗ್ಗೆ ಚಿಂತನೆ ಮಾಡಿ.

ಅಧ್ಯಕ್ಷರು :- ಶ್ರೀರಾಮರೆಡ್ಡಿಯವರೇ, ಹೊಸ ಮನೆಗಳ ಪ್ರಶ್ನೆಯಲ್ಲ. ಈಗಲ್ಲಾ ಕಟ್ಟಿದ್ದಾರಲ್ಲಾ ಅವರಿಗೇನು ಹೇಳಿ.

ಶ್ರೀ ಜಿ.ವಿ. ಶ್ರೀರಾಮರೆಡ್ಡಿ :- ಹೊಸದಾಗಿ ಮನೆಗಳನ್ನು ಕಟ್ಟುವುದರಲ್ಲಿಯಾದರೂ ಪ್ರಾರಂಭ ಮಾಡಬೇಕಲ್ಲಾ. ಹಳೆಯದು ಆಯಿತು. ಹಳೆಯದಕ್ಕೆ ನಾವು ರಿಪೇರಿ ಮಾಡಿ ಬೇಸಿನ ಕೊಡುತ್ತೇವೆ, ಪೈಪ್ ಕೊಡುತ್ತೇವೆಂದು ಹೇಳಿದರೆ ಅದು ಪ್ರಯೋಜನವಾಗುತ್ತಿಲ್ಲ. ನಾವು ಅದನ್ನೇ ಎಕ್ಸ್‌ಪರಿಮೆಂಟ್ ಮಾಡಿದ್ದೇವಲ್ಲಾ. ಈಗ ಹೊಸದಾಗಿ ಕಟ್ಟುವ ಮನೆಗಳಿಗಾದರೂ ಆ ರೀತಿಯಾದಂತಹ ಒಂದು ವ್ಯವಸ್ಥೆಯನ್ನು ಪ್ರಾರಂಭ ಮಾಡಿದರೆ ಆರ್.ಡಿ.ಪಿ.ಆರ್ ಮಂತ್ರಿಗಳು ಇದ್ದಾರೆ. ಆರ್.ಡಿ.ಪಿ.ಆರ್. ನವರು ಅದರ ಬಗ್ಗೆ ರೀಸರ್ಚ್ ಮಾಡಿದರೆ ಒಳ್ಳೆಯದು. ಮನೆ ಕಟ್ಟಲಿಕ್ಕೆ ಹಣ ಜಾಸ್ತಿ ಮಾಡಬೇಕು, ಅದರಲ್ಲಿ ಕಡ್ಡಾಯ ಮಾಡಬೇಕು. ಮತ್ತೆ ಕುಡಿಯುವ ನೀರಿಗೆ ನಾವು ಯಾವ ರೀತಿ ಪ್ರಾಧಾನ್ಯತೆ ಕೊಡುತ್ತೇವೆಯೋ ಆ ರೀತಿ ನೀರಿನ ವ್ಯವಸ್ಥೆ ಮಾಡಿದರೆ ಮಾತ್ರ ಅದು ಪ್ರಯೋಜನವಾಗುವುದು.

ಅಧ್ಯಕ್ಷರು :- ಈಗ ಅಂಧೋಲನವಾಗಬೇಕು. ಜನರಲ್ಲಿ ತಿಳುವಳಿಕೆ ಬರಬೇಕು. ಜನರಲ್ಲಿ ತಿಳುವಳಿಕೆ ಮೂಡಿಸದೇ ಇದ್ದರೆ ನೀವು ಪ್ರತಿಯೊಂದನ್ನು ಹಣದ ರೂಪದಲ್ಲಿ ಲೆಕ್ಕ ಹಾಕಿದರೆ ಅದು ಆಗುವುದಿಲ್ಲ. ಈಗ ಪ್ರತಿಯೊಂದು ಮನೆಯಲ್ಲಿಯೂ ಸಹ ಹೆಣ್ಣು ಮಕ್ಕಳು ಇರುತ್ತಾರೆ. ಈ ಕಾಲದಲ್ಲಿ ಬಹಳ ಬದಲಾವಣೆಯಾಗಿದೆ. ಕೇಳಿ ಸ್ವಾಮಿ, ಹಿಂದೆ ಹಳ್ಳಿಗಳು ಬಹಳ ಚಿಕ್ಕದಾಗಿದ್ದವು. ಈಗ ಬಹಳ ದೊಡ್ಡದಾಗಿದೆ. ಆದ್ದರಿಂದ ಒಂದು ಶೌಚಾಲಯ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳಬೇಕು ಎನ್ನುತ್ತಕ್ಕಂಥ ಮನಸ್ಸು ಅವರಿಗೆ ಬರುವ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಎಚ್ಚರಿಕೆ ಮೂಡಿಸುವ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಒಂದು ಅಂಧೋಲನ ಮಾಡಬೇಕು.

ಶ್ರೀ ಜಿ.ವಿ.ಶ್ರೀರಾಮರೆಡ್ಡಿ :- ನಾನು ಅದಕ್ಕೆ ಮೊದಲೇ ಹೇಳಿದ್ದು ಅಂಧೋಲನ ವಾಗಬೇಕು ಅಂತ.

ಅಧ್ಯಕ್ಷರು :- ನಾವು ಹೇಳುವುದೇನೆಂದರೆ ಅವರಿಗೆ 10 ಸಾವಿರ ರೂ ಕೊಡಬೇಕು, 20 ಸಾವಿರ ರೂ ಕೊಡಬೇಕು ಅಂತ ಹಣದ ದೃಷ್ಟಿಯಿಂದ ಮಾತನಾಡುವುದು ಅಲ್ಲ ಅದು.

ಶ್ರೀ ಜಿ.ವಿ. ಶ್ರೀರಾಮರೆಡ್ಡಿ :- ನಾನು ಅದನ್ನು ಹೇಳಿದ್ದೇನೆ . ಕಲ್ಬರಲ್ ಬ್ಯಾಂಕ್‌ವರ್ಡ್ಸ್ ನಾನು ಫಸ್ಟ್ ಪ್ರಸ್ತಾಪ ಮಾಡಿದ್ದು. ಕಲ್ಬರಲ್ ಬ್ಯಾಂಕ್‌ವರ್ಡ್ಸ್ ಇಲ್ಲದೇ ಇರುವುದರಿಂದ ಆ ಕಲ್ಬರಲ್ ಬ್ಯಾಂಕ್‌ವರ್ಡ್ಸ್ ಹೋಗುವ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಮಾಡಬೇಕಾದರೆ ಒಂದು ಅಂಧೋಲನ ಮಾಡಬೇಕು ಅಂತಲೇ ನಾನು ಪ್ರಾರಂಭದಲ್ಲಿ ಹೇಳಿದ್ದು. ಅದು ಹೇಳಿ ಮತ್ತೆ ನಾನು ಇದನ್ನು ಹೇಳಿದ್ದು.

ಶ್ರೀ ಬಿ.ಆರ್. ಪಾಟೀಲ್ :- ತಾವು ಎತ್ತಿದಂತಹ ಪ್ರಶ್ನೆ ಬಹಳ ಮೂಲಭೂತದ್ದು. ಈಗ ಮಾನ್ಯ ಪಂಚಾಯತ್‌ರಾಜ್ ಸಚಿವರು ಇಲ್ಲೇ ಇದ್ದಾರೆ. ಒಂದು ಕಡ್ಡಾಯವಾದಂತಹ ನಿಯಮ ತರಲಿ. ಯಾವ ಗ್ರಾಮ ಪಂಚಾಯತಿಯವರು ಮಹಿಳೆಯರಿಗೆ ಶೌಚಾಲಯ ಕಟ್ಟುವುದಿಲ್ಲವೋ ಅಂತಹವರಿಗೆ ಅನುದಾನವನ್ನು ತಡೆ ಹಿಡಿಯುತ್ತೇವೆಂದು ಒಂದು ಮಾತನ್ನು ಹೇಳಿದರೆ ಬಹುಶಃ ಒಂದು ಅಂಕುಶವನ್ನು ಹಾಕಿದಂತೆ ಆಗುತ್ತದೆ. ಇದು ಏನಾಗಿದೆ ಎಂದರೆ ಈ ಹೊಸ ಪಂಚಾಯತ್‌ರಾಜ್ ವ್ಯವಸ್ಥೆಯಲ್ಲಿ ಪಂಚಾಯತಿಗಳಿಗೆ ಸಾಕಷ್ಟು ದುಡ್ಡು ಕೊಡುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಆ ಪಂಚಾಯತಿಯವರು ಬರೇ ರಸ್ತೆ ಹಾಕುವುದು, ಆ ಕೆಲಸದಲ್ಲಿ ಇದ್ದಾರೆಯೇ ಹೊರತಾಗಿ ಮೂಲಭೂತ ಸಮಸ್ಯೆಯನ್ನು ಬಗೆಹರಿಸುವುದರಲ್ಲಿ ಅವರಿಗೆ ಆಸಕ್ತಿ ಇಲ್ಲ. ಮಾನ್ಯ ಸಚಿವರಲ್ಲಿ ನಾನು ವಿನಂತಿ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳುತ್ತೇನೆ, ಅವರು ಇಲ್ಲೇ ಇದ್ದಾರೆ. ಅವರು ನವಗ್ರಾಮ ಅಂತ ಕಟ್ಟುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. 'ನವಗ್ರಾಮ' ಒಂದು ಹೊಸ ಬಡಾವಣೆಯಾಗಿದ್ದು ಆ ಹೊಸ ಬಡಾವಣೆಯಲ್ಲಿ ಮನೆ ಕಟ್ಟುವುದಕ್ಕೆ ಮಾತ್ರ ಯೋಜನೆ ಹಾಕುತ್ತಾರೆಯೇ ಹೊರತಾಗಿ ಅಲ್ಲಿ ಒಂದು ಶಾಲೆಗೆ ಸ್ಥಳದ ಅವಕಾಶ, ಒಂದು ಶೌಚಾಲಯಕ್ಕೆ ಅವಕಾಶ ಮಾಡಿಕೊಡುತ್ತಿಲ್ಲ. ಅಮೇಲೆ ಇವರು ಪಟ್ಟಣದ ಬಗ್ಗೆ ಕಲ್ಪನೆ ಹೇಳುತ್ತಾರೆ, ಮನೆಯಲ್ಲಿ ಶೌಚಾಲಯ ಕಟ್ಟಬೇಕು ಎಂದು ನಮ್ಮ ಗುಡಿಸಲಿನಲ್ಲಿ ಇರತಕ್ಕಂಥ ಜನರಿಗೆ ಇರಲಿಕ್ಕೆ ಜಾಗವಿಲ್ಲ, ಅವರು ಶೌಚಾಲಯ ಕಟ್ಟಲಿಕ್ಕೆ ಎಲ್ಲಿ ಸಾಧ್ಯವಿದೆ? ಹಾಗಾಗಿ ಸಾಮೂಹಿಕ ಶೌಚಾಲಯ ಕಟ್ಟಲಿಕ್ಕೆ ಸಾಧ್ಯತೆ ಇದೆ. ಅದಕ್ಕೆ ಬೇಕಾದ ಜಾಗವನ್ನು ಸಹ ಸರ್ಕಾರ ವಿಚಾರ ಮಾಡಬೇಕು. ಹಳ್ಳಿಗಳಲ್ಲಿ ಜಾಗವೇ ಇಲ್ಲ ಸುತ್ತಮುತ್ತ ಎಲ್ಲಾ ದೊಡ್ಡ ದೊಡ್ಡ ಶ್ರೀಮಂತರುಗಳ ಜಮೀನುಗಳು ಇರುತ್ತವೆ. ಅವರು ಯಾರೂ ಕೂಡ ಜಮೀನುಗಳು ಕೊಡುವುದಿಲ್ಲ. ಭೂಸ್ವಾಧೀನಪಡಿಸಿಕೊಂಡು ಪ್ರತಿ ಗ್ರಾಮ ಪಂಚಾಯತಿಯಲ್ಲೂ ಶೌಚಾಲಯಗಳನ್ನು ಜನಸಂಖ್ಯೆ ಅಧಾರದ ಮೇಲೆ ಕಟ್ಟಲೇಬೇಕು ಎನ್ನುವಂತಹ ಒಂದು ಕಡ್ಡಾಯ ನಿಯಮ ಹಾಕಿದರೆ ಬಹುಶಃ ತಮ್ಮ ಪೀರಿಯಡ್‌ನಲ್ಲಿ ಇದು ಒಂದು ದೊಡ್ಡ ಕ್ರಾಂತಿಯಾಗುವುದಕ್ಕೆ ಸಾಧ್ಯತೆ ಇದೆ.

ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರು:- ಶೌಚಾಲಯ ಇದ್ದರೆ ಗ್ರಾಮ ಪಂಚಾಯತಿ ಚುನಾವಣೆಗೆ ನಿಲ್ಲುವುದಕ್ಕೆ ಅರ್ಹತೆ ಎನ್ನತಕ್ಕಂಥ ಒಂದು ಆದೇಶ ಸರ್ಕಾರದಿಂದ ಬಂದಿತ್ತು. ಅದನ್ನು ಹಿಂತೆಗೆದುಕೊಂಡರು. ಆ ಆದೇಶ ಒಂದು ವೇಳೆ ಮುಂದುವರಿದಿದ್ದರೆ ಒಂದೊಂದು ಸಾರಿ ಒಂದಷ್ಟು ಜನ ಶೌಚಾಲಯಗಳನ್ನು ಕಟ್ಟಿಕೊಳ್ಳುತ್ತಿದ್ದರು. ಈ ರೀತಿ ಯಾವುದಾದರೊಂದು ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ಕಡ್ಡಾಯ ಮಾಡಿ ಪ್ರತಿಯೊಬ್ಬರೂ ಕೂಡ ಶೌಚಾಲಯವನ್ನು ನಿರ್ಮಿಸಿಕೊಳ್ಳುವಂತಹ ಒಂದು ವ್ಯವಸ್ಥೆಯನ್ನು ಸರ್ಕಾರದವರು ಮಾಡಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ.

ಶ್ರೀಬಂಡೆಪ್ಪ ಕಾಶಂಪುರ್:- ಮಾನ್ಯ ಅಧ್ಯಕ್ಷರೇ, ಮಾನ್ಯ ಸಚಿವರು ಇದ್ದಾರೆ. ಈಗ ನಮ್ಮ ಬೇದರ್‌ನಲ್ಲಿ ಈ ಜಲನಿರ್ಮಲನಲ್ಲಿ ಈಗ ಒಂದೊಂದು ಮನೆಗೆ ಒಂದೊಂದು ಶೌಚಾಲಯವನ್ನು ಕಟ್ಟಿ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ. ಅದರ ನನು ಹೋಗಿ ವಿಜಿಟ್ ಮಾಡಿದಾಗ ಕಟ್ಟಿಕೊಡುವುದಕ್ಕಿಂತ ಮೊದಲು ಮನೆಗಳು ಬಹಳ ಒಳ್ಳೆಯ ರೀತಿಯಲ್ಲಿದ್ದವು. ಈಗ ಒಂದು ಮನೆಗೆ 2800-2900 ರೂಪಾಯಿಗೆ

ಕೊಟ್ಟು ಶೌಚಾಲಯ ಕಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ. ಅದರ ಡೇ ಟ್ರೈಮ್‌ನಲ್ಲಿ ಯಾರೂ ಆ ಶೌಚಾಲಯಕ್ಕೆ ಹೋಗಿ ಕುಳಿತುಕೊಳ್ಳುವುದಕ್ಕೆ ಆಗುವುದಿಲ್ಲ . ಏಕೆಂದರೆ ಅದರ ಸುತ್ತಮುತ್ತ ಚಪ್ಪರ ಮೇಲೆವಿನಿದೆ ಡೇ ಟ್ರೈಮ್‌ನಲ್ಲಿ ಈ ಕಡೆಯಿಂದ ನೋಡಿದರೆ ಆ ಕಡೆ ಕಾಣಿಸುತ್ತದೆ. ಆ ರೀತಿ ಒಂದು ಶೌಚಾಲಯವನ್ನು ಕಟ್ಟುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಮತ್ತೆ ಅಲ್ಲಿ ನೀರು ಬೇರೆ ಇಲ್ಲ ಅದಕ್ಕೆ ಚನ್ನಾಗಿರುವ ಮನೆ ಎನ್ನು ಇದೆ ಅದರಲ್ಲಿ ಶೌಚಾಲಯ ಕಟ್ಟಿ ಅದನ್ನು ಉಪಯೋಗಿಸಿ ನೀರೆ ಇಲ್ಲ ಅಂದರೆ ಇದ್ದ ಮನೆಯ ವಾತಾವರಣವೆಲ್ಲಾ ಕಟ್ಟು ಹೋಗುವಂತಹ ಪರಿಸ್ಥಿತಿ ಅಲ್ಲಿ ಬರುತ್ತದೆ.

ಶ್ರೀ ಬಿ.ಎಸ್. ಯಡಿಯೂರಪ್ಪ (ವಿರೋಧ ಪಕ್ಷದ ನಾಯಕರು):—ಈಗಾಗಲೇ ಬಡವರಿಗೆ ಮನೆ ಕಟ್ಟಿ ಕೊಡಬೇಕಾದರೆ ಈ ಶೌಚಾಲಯವನ್ನು ಕಟ್ಟಲು ಸಾಮಗ್ರಿಗಳನ್ನು ಕೊಡುತ್ತಿರುವುದರಿಂದ, ಎಲ್ಲಿ ಜಾಗೃತಿ ಇದೆ ನಾವು ಚುನಾಯಿತ ಪ್ರತಿನಿಧಿಗಳು ಗಮನ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದೇವೆ ಅಲ್ಲಿ ನೂರಕ್ಕೆ ಎಪ್ಪತ್ತೈದು ಎಂಬತ್ತು ಭಾಗ ಯಶಸ್ವಿಯಾಗಿದೆ. ನೀರಿಲ್ಲ ನೀರಿಲ್ಲ ಎನ್ನುವ ಮಾತು ಹೇಳಬೇಡಿ. ಎಲ್ಲೋ ಬಯಲಿಗೆ ಹೋದರೂ ನೀರು ತೆಗೆದುಕೊಂಡೇ ಹೋಗಬೇಕಲ್ಲಾ? ಪ್ರಶ್ನೆ ಇರುವುದಾದ್ದು ಶ್ರೀಮಂತರಿಗೆ ಹೇಳಬೇಕಾಗಿಲ್ಲ, ಮಧ್ಯಮ ವರ್ಗದ ಜನರಿಗೆ ಹೇಳಬೇಕಾಗಿಲ್ಲ ಬಡವರಿಗೆ ದೇವರ ಮನೆ ಎಷ್ಟು ಮುಖ್ಯವೋ, ಅಡುಗೆ ಮನೆ ಎಷ್ಟು ಮುಖ್ಯವೋ ಶೌಚಾಲಯವೋ ಅಷ್ಟೇ ಮುಖ್ಯ ಅಂತ ಹೇಳಿ, ಆ ಸಾಮಗ್ರಿಗಳನ್ನು ಕೊಟ್ಟು ಅ ಮನೆ ಕಟ್ಟುವಂತಹ ಕೆಲಸದಲ್ಲಿ ತೊಡಗಿದರೆ, ಆ ಬಡವರಿಗೆ ಮನೆ ಮಂಜೂರು ಮಾಡಿದಾಗ ಅಶೌಚಾಲಯದ ಸಾಮಗ್ರಿಗಳೆಲ್ಲ ಅದರ ಒಂದು ಭಾಗ ಎಂದು ತೆಗೆದು ಕೊಡುವುದಾದರೆ ನೂರಕ್ಕೆ ಎಪ್ಪತ್ತು ಜನ ಉಪಯೋಗ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳುತ್ತಾರೆ ಮುಂದಕ್ಕೆ ಬರುವಂತಹವರೂ ಉಪಯೋಗಿಸಿಕೊಳ್ಳುತ್ತಾರೆ. ಇದು ಬಡವರ ಬಗ್ಗೆ ಆಗುತ್ತಿರುವಂತಹ ಚರ್ಚೆ, ಮಾನ್ಯ ವಾಟಾಳ್ ನಾಗರಾಜ್‌ರವರು ಮಾಡುತ್ತಿರುವಂಥಾದ್ದು. ವಾಟಾಳ್ ನಾಗರಾಜ್‌ರವರೇ ನಮ್ಮ ಅನುಭವದಲ್ಲಿ ನೂರಕ್ಕೆ ಎಪ್ಪತ್ತು ಕಡೆ ಬೆಂಗಳೂರು ನಗರ ಸೇರಿ ಸಾಮೂಹಿಕ ಶೌಚಾಲಯಗಳನ್ನು ಎಲ್ಲೆಲ್ಲಿ ಕಟ್ಟಿದ್ದೀರಿ ಅಲ್ಲಿ ನೀರಿನ ಅವ್ಯವಸ್ಥೆಯಿಂದ ಮೂಗು ಮುಚ್ಚಿಕೊಂಡು ಆ ಸುತ್ತ ಮುತ್ತಲಿನ ಏರಿಯಾದಲ್ಲಿ ಯಾರೂ ವಾಸ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಆಗದೇ ಉಸಿರು ಕಟ್ಟುವಂತಹ ಪರಿಸ್ಥಿತಿ ಬಂದಿದೆ. ಆದ್ದರಿಂದ ವೈಯಕ್ತಿಕ ಶೌಚಾಲಯ ಕಟ್ಟುವುದಕ್ಕೆ ವ್ಯವಸ್ಥೆಯಾಗಬೇಕು . ನೀರು ಕುಡಿಯುವುದಕ್ಕೆ ಎಷ್ಟು ಮುಖ್ಯವೋ ಶೌಚಾಲಯಕ್ಕೂ ಅಷ್ಟೇ ಮುಖ್ಯ. ಅದರಿಂದ ನೀರಿನ ವ್ಯವಸ್ಥೆಯನ್ನು ಇಂಪ್ರೂವ್ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ನಾವು ಗಮನ ಕೊಡಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ.

ಡಾ|| ಹೆಚ್.ಸಿ. ಮಹದೇವಪ್ಪ :—(ಗ್ರಾಮೀಣಾಭಿವೃದ್ಧಿ ಮತ್ತು ಪಂಚಾಯತ್‌ರಾಜ್ ಸಚಿವರು) ಮಾನ್ಯ ಅಧ್ಯಕ್ಷರೇ, ಹಿರಿಯ ಸದಸ್ಯರಾದಂತಹ ಮಾನ್ಯ ವಾಟಾಳ್ ನಾಗರಾಜ್‌ರವರು ಅತ್ಯಂತ ಪ್ರಮುಖವಾದಂತಹ ಸಮಸ್ಯೆಯನ್ನು ಎತ್ತಿ ಈ ಮನೆಯಲ್ಲಿ ಬೆಳಕನ್ನು ಚೆಲ್ಲಿದ್ದಾರೆ. ಗ್ರಾಮೀಣ ಪ್ರದೇಶದ ಮಹಿಳೆಯರು ಸ್ವಾಭಾವಿಕ ಪ್ರಕ್ರಿಯೆಯಲ್ಲಿ ಭಾಗವಹಿಸಬೇಕಾದಂತಹ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ಸೂರ್ಯ ಮುಳುಗಿದ ಮೇಲೆಯೇ ಮಾಡಬೇಕು. ಇಡೀ ದೇಶದ ಉದ್ದಗಲಕ್ಕೂ ಇದೇ ಇರುವುದು. ಲೋಹಿಯಾರವರು ಕೂಡ ಪಾರ್ಲಿಮೆಂಟ್‌ನ ಸದಸ್ಯರಾಗಿ ನೆಹರೂರವರು ಪ್ರಧಾನ

ಮಂತ್ರಿಯಾಗಿದ್ದಾಗ ಮಹಿಳೆಯರ ಬಗ್ಗೆ ಮಾತನಾಡತಕ್ಕಂಥ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ “ಹಳ್ಳಿಯ ಮಹಿಳೆಯರ ಬಗ್ಗೆ ನಿಮಗೇನು ಪರಿಚಯ ಇದೆ, ಅವರೆಲ್ಲರೂ ಕೂಡ ಸೂರ್ಯ ಮುಳುಗಿದ ಮೇಲೆ ರಸ್ತೆಯ ಎರಡು ಬದಿಗಳಲ್ಲಿ ಕುಳಿತು, ಅವರು ಅನುಭವಿಸತಕ್ಕಂಥ ಹಿಂಸೆಯನ್ನು ನೋಡಬೇಕು. ಅವರ ಹಿಂಬದಿಯ ಗೋಪ್ಯ ಭಾಗವನ್ನು ತೋರಿಸುತ್ತಾ ಮಾನಸಿಕ ಹಿಂಸೆಯನ್ನು ಅನುಭವಿಸುತ್ತಾರೆ” ಎನ್ನುತಕ್ಕಂಥ ಮಾತನ್ನು ಅವರು ಹೇಳಿದರು. ಈಗ ಕಳೆದ 52 ವರ್ಷಗಳಿಂದ ಇಲ್ಲಿಯಂತಹ ಬದಲಾವಣೆಗಳನ್ನು ನಾವು ಕಾಣುತ್ತಿದ್ದೇವೆ, ಮಹಿಳಾ ಸಂಘಟನೆಗಳು ಆಗಿವೆ. ಮಹಿಳಾ ಅಂತರರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ದಿನಾಚರಣೆಯನ್ನು ಆಚರಣೆ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದೇವೆ. ಅಧಿಕಾರದ ವಿಕೇಂದ್ರೀಕರಣದ ವ್ಯವಸ್ಥೆಯ ಮುಖಾಂತರ ಮೂವತ್ತೊಂದೂವರೆ ಪರ್ಸೆಂಟ್ ಮಹಿಳಾ ಮಿಸಲಾತಿಯನ್ನು ಕೊಟ್ಟು ಮೊನ್ನೆ ನಡೆದ ಚುನಾವಣೆಯಲ್ಲಿ ಸುಮಾರು 40 ಪರ್ಸೆಂಟ್ ಗಿಂತಲೂ ಹೆಚ್ಚು ಮಹಿಳೆಯರು ಆಯ್ಕೆಯಾಗಿದ್ದಾರೆ. ಸ್ತ್ರೀ ಶಕ್ತಿ ಸಂಘಗಳು ಕ್ರಿಯಾತ್ಮಕವಾಗಿ ಕೆಲಸ ಮಾಡಲಿಕ್ಕೆ ಪ್ರಾರಂಭ ಮಾಡುತ್ತಿವೆ. ಈಗ ಇಡೀ ರಾಷ್ಟ್ರದಲ್ಲಿ ಟೋಟಲ್ ಸ್ಯಾನಿಟೇಷನ್ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮ ಹಾಕಿಕೊಳ್ಳಬೇಕೆಂದು ಕೇಂದ್ರಬಜೆಟ್‌ನಲ್ಲಿ ಮತ್ತು ರಾಜ್ಯ ಬಜೆಟ್‌ನಲ್ಲೂ ಕೂಡಹೇಳಿ ಮೊನ್ನೆ ಹಣಕಾಸಿನ ಸಚಿವರು ಬಜೆಟ್ ಮಂಡನೆ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ. ರಾಜ್ಯದಲ್ಲಿ ಸುಮಾರು 30 ಪರ್ಸೆಂಟ್ ಪಾಪ್ಯುಲೇಷನ್ ಸ್ಯಾನಿಟೇಷನ್‌ಗೆ ಒಳಪಡಿಸಿಕೊಂಡಿದ್ದಾರೆ. ಇನ್ನೂ ಹೆಚ್ಚಿನ ಭಾಗಗಳಲ್ಲಿ ಶೌಚಾಲಯಗಳು ಇಲ್ಲ. ಇಂಡಿವಿಜ್ಯುಯಲ್ ಟಾಯ್‌ಲೆಟ್ಸ್ ಬಗ್ಗೆ ಹೆಚ್ಚು ಒತ್ತು ಕೊಟ್ಟರೆ ಅದು ಹೆಚ್ಚು ಯಶಸ್ವಿಯಾಗಿ ಆಯಾಯ ಮನೆಯವರೇ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳುವುದಕ್ಕೆ ಸಾಧ್ಯವಾಗುತ್ತದೆ ಎನ್ನುತಕ್ಕಂಥ ಅಭಿಪ್ರಾಯವೂ ಇದೆ. ಸಾಮೂಹಿಕ ಶೌಚಾಲಯಗಳನ್ನು ಮಾಡಿದರೆ ಅಲ್ಲಿಗೆ ನೀರಿನ ಸವಲತ್ತುಗಳನ್ನು ಕೊಡುವುದಕ್ಕೆ ಬಳಸಿದಂತಹ ನೀರು ರೀಸರ್ಕುಲೇಟ್ ಆಗಿ ನೀರು ಮತ್ತು ಸಾಲಿಡಬಡರ್ ಸಪರೇಟ್ ಆಗಿಹೋಗಿ ಯಾವ ರೀತಿ ತಂತ್ರಜ್ಞಾನವನ್ನು ಬಳಸಬೇಕು ಎನ್ನುವ ಬಗ್ಗೆ ಚರ್ಚೆ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದೇವೆ. ಮತ್ತೆ ಒಟ್ಟಾರೆ ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಟೋಟಲ್ ಸ್ಯಾನಿಟೇಷನ್ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮದ ಅಡಿಯಲ್ಲಿ ಇನ್ನು 5 ಅಥವಾ 10 ವರ್ಷದೊಳಗಡೆ ಏನು ಮಹಿಳೆಯರು ಕಷ್ಟವನ್ನು ಅನುಭವಿಸುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಅವರ ಗೌಪ್ಯತೆಯನ್ನು ಕಾಪಾಡುವ ಕೆಲಸದಲ್ಲಿ ನಾವೆಲ್ಲರೂ ಭಾಗಿಯಾಗಲು ಸರ್ಕಾರ ಪ್ರಯತ್ನ ಮಾಡುತ್ತಿದೆ ಸ್ತ್ರೀ ಶಕ್ತಿಗಳನ್ನು ಹೆಚ್ಚು ಹೆಚ್ಚು ಇನ್‌ವಾಲ್ವ್ ಮಾಡಿ ವೈಯಕ್ತಿಕ ಹಾಗೂ ಸಾಮೂಹಿಕ ಶೌಚಾಲಯ ಎಲ್ಲೆಲ್ಲಿ ಅಗತ್ಯವಿದೆ ಅವನ್ನು ಕಟ್ಟಲಿಕ್ಕೆ. ರಾಜ್ಯ ಸರ್ಕಾರದಲ್ಲೂ ಕೂಡ ಮಾನ್ಯ ಹಣಕಾಸು ಸಚಿವರು ಹಣಕಾಸಿನ ಸೌಲಭ್ಯವನ್ನು ಒದಗಿಸಿ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ. 500 ಸ್ವಚ್ಛ ಗ್ರಾಮಗಳನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳಲಿಕ್ಕೆ ಆಯವ್ಯಯದ ಮಂಡನೆಯನ್ನು ಕೂಡ ನಮಗೆ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ. ಕೇಂದ್ರ ಸರ್ಕಾರದವರೂ ಕೂಡ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ರಾಷ್ಟ್ರಪತಿಯವರು ಪುರ ಯೋಜನೆ ಕೆಳಗಡೆ. ಪಟ್ಟಣದ ನಾಗರಿಕರಿಗೆ ಏನು ಸೌಲಭ್ಯ ಕೊಡಲಾಗುತ್ತದೆಯೋ ಅದನ್ನು ಹಳ್ಳಿಗಳಿಗೂ ಕೂಡ ಬೇಕೆಂದು ಹೇಳಿ ಅವರದ್ದೂ ಕೂಡ ಒಂದು ಯೋಜನೆಯನ್ನು ಕೊಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ ಒಟ್ಟಾರೆ ನಮ್ಮೆಲ್ಲರ ಭಾವನೆ ಮತ್ತು ಹಿರಿಯ ಸದಸ್ಯರು ಚೆಲ್ಲಿದಂತಹ ಬೆಳಕು ಪ್ರಕಾರ ಹಳ್ಳಿಗಾಡಿನ ಮಹಿಳೆಯರಿಗೆ ಶೌಚಾಲಯ ಕೊಡುವುದರಲ್ಲಿ ಆದ್ಯತೆ ಇರಬೇಕು ಎನ್ನುವಾಥಾದ್ದು ಅದಕ್ಕೆ ಬೇಕಾದ

ಕಾರ್ಯಕ್ರಮವನ್ನು ರಾಜ್ಯ ಸರ್ಕಾರ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಪ್ರಾಮಾಣಿಕವಾದ ಪ್ರಯತ್ನವನ್ನು ಮಾಡುತ್ತದೆಯೆಂದು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ.

ಶ್ರೀ.ಬಿ.ಆರ್. ಪಾಟೀಲ್ : ತಾವು ಮಂತ್ರಿಗಳಾಗಿ ಈ ಗ್ರಾಮಪಂಚಾಯಿತಿ ಸಂಸ್ಥೆಗಳಿಗೆ ನಿರ್ದೇಶನವನ್ನು ಕೊಡಿ ನೀವು ನಿರ್ದಿಷ್ಟವಾಗಿ ಇಂತಹ ಸಮಸ್ಯೆಗಳನ್ನು ಬಗೆಹರಿಸಲೇ ಬೇಕು, ಇಲ್ಲವಾದರೆ ನಿಮಗೆ ಅನುದಾನವನ್ನು ಬಿಡುಗಡೆ ಮಾಡುವುದಿಲ್ಲವೆಂದು ಅವರಿಗೆ ಹೇಳಿಬಿಡಿ ಏಕೆಂದರೆ ಇದು ಬಹಳ ಮೂಲಭೂತವಾದ ಸಮಸ್ಯೆ.

ಡಾ: ಹೆಚ್.ಸಿ. ಮಹದೇವಪ್ಪ:-ಟೋಟಲ್ ಸ್ಯಾನಿಟೇಷನ್ ಕ್ಯಾಂಪೇನ್‌ನಲ್ಲಿರತಕ್ಕಂಥ ಪ್ರಯಾರಿಟಿಯಲ್ಲಿ ಶೌಚಾಲಯಕೂಡ ಸೇರಿದೆ. ಅದರ ಬಗ್ಗೆ ನಿರ್ದೇಶನವನ್ನೇನೂ ಕೂಡಬೇಕಾಗಿಲ್ಲ.

ಶ್ರೀ. ವಾಚಾಕ್ ನಾಗರಾಜ್:-ಮಾನ್ಯ ಅಧ್ಯಕ್ಷರೆ, ಗ್ರಾಮೀಣ ಸಚಿವರು ಲೋಹಿಯಾ ಬಗ್ಗೆ ಮಾತನಾಡಿದರು ಮತ್ತು ಇನ್ನು ಮುಂದೆ ಏನಾಗಬೇಕೆಂದು ತಮ್ಮ ಸಿದ್ಧಾಂತವನ್ನೂ ಕೂಡ ಹೇಳಿಬಿಟ್ಟರು. ಇದರಿಂದ ಬೇಲಿ ಪಕ್ಕದಲ್ಲಿ ಮಹಿಳೆಯರು ಶೌಚಾಲಯಕ್ಕೆ ಹೋಗುವುದು ತಪ್ಪಿತು ಎಂದು ನಾನು ತಿಳಿದುಕೊಂಡಿಲ್ಲ ಪ್ರಾಮಾಣಿಕವಾಗಿ ಹೇಳಬೇಕೆಂದರೆ ಈ ದೇಶಕ್ಕೆ ಸ್ವಾತಂತ್ರ್ಯ ಬಂದು 56 ವರ್ಷಗಳಾಗಿವೆ ಣಾವೆಲ್ಲರೂ ತಲೆತಗ್ಗಿಸಬೇಕಲ್ಲವೇ? ಬೆಂಗಳೂರು ನಗರದಂತಹ ಒಂದುವರ್ಗ. ಗ್ರಾಮೀಣ ಪ್ರದೇಶದ ಜನ ಅವರೇ ಒಂದು ವರ್ಗ ಇದರಲ್ಲಿ ಜಾತಿ ಇಲ್ಲ ಎರಡು ಭಾಗ ಬೆಂಗಳೂರು, ಮೈಸೂರು ಇಂತಹ ಪಟ್ಟಣಗಳಲ್ಲಿ ವಾಸ ಮಾಡತಕ್ಕಂಥ ಜನರಿಗೆ ಒಳಚರಂಡಿ ವ್ಯವಸ್ಥೆ ಶೌಚಾಲಯದ ವ್ಯವಸ್ಥೆ, ಮಹಿಳೆಯರು ಗೌಪ್ಯವಾಗಿ ಶೌಚಾಲಯಕ್ಕೆ ಹೋಗುವ ವ್ಯವಸ್ಥೆಗಳಿವೆ. ಆದರೆ ಗ್ರಾಮೀಣ ಪ್ರದೇಶದಲ್ಲಿ ಮಹಿಳೆಯರು ಬೇಲಿ ಪಕ್ಕದಲ್ಲಿಯೇ ಕುಳಿತುಕೊಳ್ಳಬೇಕು ಸಂಜೆ ಆರು ಗಂಟೆಯಾದ ಮೇಲೆ ಆ ಗ್ರಾಮೀಣ ಪ್ರದೇಶದ ಮಹಿಳೆಯರಿಗೆ ಸ್ವಾತಂತ್ರ್ಯ ಎಂಬುದು ಇರುವಂಥಾದ್ದು ಅದರಲ್ಲೂ ಕಾರುಗಳು ಮತ್ತು ವಾಹನಗಳ ಬಂದು ಬೆಳಕು ಕಂಡ ತಕ್ಷಣ ಅವರು ಎದ್ದು ನಿಲ್ಲುವುದು, ಮತ್ತೆ ಕುಳಿತುಕೊಳ್ಳುವುದು ಇಂತಹ ನರಕಯಾತನೆಯನ್ನು ಅವರು ಅನುಭವಿಸುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಈ ಸದನದಲ್ಲಿ ಆಯವ್ಯಯವನ್ನು ಮಂಡಿಸಿ ದೇಶದ ಬಗ್ಗೆ ಉದ್ವಿಗ್ನವಾಗಿ ಭಾಷಣ ಮಾಡಿ ಸಮಾಜಿಕ ಚಿಂತನೆ ಬಗ್ಗೆ ನಾವು ಚಿಂತನೆ ಮಾಡತಕ್ಕಂಥ ಜನ ನಮಗೆ ಸ್ವಲ್ಪವಾದರೂ ಮರ್ಯಾದೆ ಇದೆ ಎಂದು ತಿಳಿದುಕೊಂಡರೆ, ನನಗಂತೂ ಇಲ್ಲ ನಮಗೆ ಗೌರವವಿದೆ ಎಂದರೆ, ಗೌರವವಿಲ್ಲವೆಂದು ಎಂದು ನಾವು ಪ್ರಾಮಾಣಿಕವಾಗಿ ಹೇಳಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ. ನೀವು ಆಹಾರಕ್ಕೆ ಹಣ ಕೊಡದಿದ್ದರೂ ಪರವಾಗಿಲ್ಲ ರಸ್ತೆ ಬಗ್ಗೆ ಹಣ ಕೊಡದಿದ್ದರೂ ಚಿಂತೆ ಇಲ್ಲ ಆದರೆ ಮಹಿಳೆಯರ ಶೌಚಾಲಯದ ಈ ವಿಚಾರದಲ್ಲಿ ನೀವು ವಿಶೇಷವಾದ ಗಮನ ಕೊಡಬೇಕು. ಮಾನ್ಯ ಅಧ್ಯಕ್ಷರೆ, ತಾವು ಹೇಳಿದಂತೆ ಒಂದೂವರೆ ಸಾವಿರ ರೂಪಾಯಿಗಳ ಶೌಚಾಲಯ ಅದು ಅರ್ಥವಿಲ್ಲದ್ದು. ಅದಕ್ಕೆ ಶೌಚಾಲಯವೆಂದು ಕರೆಯಲು ಸಾಧ್ಯವೇ ಇಲ್ಲ ಅದಕ್ಕೆ ಆ ಒಂದೂವರೆ ಸಾವಿರ ರೂಪಾಯಿಗಳನ್ನು ಅವರು ತಿಂದುಕೊಂಡಿರಬೇಕು. ಒಂದೂವರೆ ಸಾವಿರ ರೂಪಾಯಿಗಳಲ್ಲಿ ಶೌಚಾಲಯ ಹೇಗೆ ಸಾಧ್ಯ

ಎರಡು ಕಲ್ಲು ಅದರ ಮೇಲೆ ಕುಳಿತುಕೊಳ್ಳುವುದು ಇದು ಶೌಚಾಲಯ. ಇದಕ್ಕೆ ಒಂದೂವರೆ ಸಾವಿರ ರೂಪಾಯಿಗಳೇ? ಇದನ್ನು ಶೌಚಾಲಯವೆಂದು ಹೇಳುತ್ತೀರಾ? ಸುತ್ತ ತೆಂಗಿನ ಗರಿ ಇದ್ದು ಹೊರಗಡೆಗೆ ಯಾವಾಗ ಒಳಗೆ ಕುಳಿತಿರುವುದು ಕಾಣುತ್ತದೆ. ಇದು ಶೌಚಾಲಯವೇ? ಅಲ್ಲ. ಈಗ ಇದೇ ಊರಿನಲ್ಲಿ ಗ್ರಾಮೀಣ ಪ್ರದೇಶದಿಂದ ಬಂದಿರತಕ್ಕಂಥ ಅವರ ಮತಗಳಿಂದ ಆಯ್ಕೆಯಾಗಿರುವ ಮಂತ್ರಿಗಳ ಮನೆ, ಅಲ್ಲಿಂದ ಹುಟ್ಟಿ ಬಂದಂಥ ಅಧಿಕಾರಿಗಳ ಮನೆ, ಅಲ್ಲಿ ಹುಟ್ಟಿದಂತಹ ರಾಜಕಾರಣಿಗಳ ಮನೆಗಳು ಬೆಂಗಳೂರು ಮೈಸೂರು ಇಂತಹ ನಗರಗಳಲ್ಲಿವೆ. ಬೆಂಗಳೂರಿನ ಪಂಚತಾರ ಹೋಟೆಲ್‌ಗಳು, ಒಳ್ಳೆಯ ಬಂಗಲೆಗಳು, ಮನೆಗಳು ರಸ್ತೆಗಳು ಇದೆಲ್ಲಾ ನೋಡಿದಾಗ, ಅದೇ ಒಂದು ರಾತ್ರಿ ನಮ್ಮ ಹಳ್ಳಿಗಳಿಗೆ ಹೋಗಿ ಮಲಗಿ ನೋಡಬೇಕು ನಮ್ಮ ಹೆಣ್ಣು ಮಕ್ಕಳು, ಅದು ನಮ್ಮ ತಾಯಿಯಾಗಿರಬಹುದು, ಹೆಂಡತಿಯಾಗಿರಬಹುದು, ತಂಗಿಯಾಗಿರಬಹುದು ಅವರು ಎಲ್ಲಿಗೆ ಹೋಗುತ್ತಾರೆ? ಆದರೆ ಬಗ್ಗೆ ನಮಗೆ ಮಾನಸಿಕ ಚಿಂತನೆ, ಮಾನಸಿಕ ಯೋಚನೆ, ಗೌರವ ಗಾಂಭಿರ್ಯ ಏನಿದೆ? ನನ್ನನ್ನು ಹೆತ್ತ ತಾಯಿ ಬೇಲಿ ಪಕ್ಕದಲ್ಲೇ ಶೌಚಾಲಯಕ್ಕೆ ಹೋಗುವುದಾದರೆ ನಮ್ಮ ಪರಿಸ್ಥಿತಿ ಏನು? ಇದರ ಬಗ್ಗೆ ನಮಗೆ ಸಾಮಾಜಿಕ ಕಳಕಳಿ ಪ್ರಾಮಾಣಿಕವಾಗಿ ಇದ್ದರೆ, ಇದನ್ನು ಕ್ರಾಂತಿಕಾರಕ ರೂಪದಲ್ಲಿ ಮಾಡಿ ಪ್ರತಿ ಹಳ್ಳಿಗೆ ಉತ್ತಮ ಸಾರ್ವಜನಿಕ ಶೌಚಾಲಯ ನಾಲ್ಕು ದಿಕ್ಕುಗಳಲ್ಲಿ ನಾಲ್ಕು ಇರಬೇಕು ಅದಕ್ಕೆ ನೀರಿನ ಸಮಸ್ಯೆ ಶುಚಿಯಾಗಿರತಕ್ಕಂಥದ್ದುಮಾಡಿ ಈ ವ್ಯವಸ್ಥೆ ಇರತಕ್ಕಂಥ ಕಾಮಗಾರಿ ಕೆಲಸದಲ್ಲಿ ಕನಿಷ್ಠ ಈ ವರ್ಷ ಪ್ರತಿ ಹಳ್ಳಿಗಳಿಗೆ ಎರಡೆರಡು ಶೌಚಾಲಯಗಳನ್ನು ಇಡೀ ಕರ್ನಾಟಕದ ಉದ್ದಗಲಕ್ಕೂ ಮಾಡಿ ಇಡೀ ದೇಶದಲ್ಲೇ ನೀವು ಮಾದರಿಯಾಗುವುದು ಒಳ್ಳೆಯದು . ಇಲ್ಲಿವೆಂದರೆ ನೀವು ಹೆಣ್ಣು ಮಕ್ಕಳ ಶೌಚಾಲಯವನ್ನು ನೀವು ಕೊಡಲಿಲ್ಲವೆಂದರೆ, ನಾವು ನಿಜವಾಗಿಯೂ ಇಲ್ಲಿ ಈ ಆಯವ್ಯಯವನ್ನು ಮಂಡಿಸುವುದಕ್ಕಾಗಲಿ ಇದಕ್ಕೆ ಹಣಕಾಸಿನ ಒಪ್ಪಿಗೆ ಪಡೆಯುವುದಕ್ಕಾಗಲಿ ಇದು ಒಂದು ತರಹ ಹಾಸ್ಯಾಸ್ಪದವಾಗುತ್ತದೆ. ಇದು ಒಳ್ಳೆಯ ಸೂಚನೆಯಲ್ಲ ನಾವು ಎಲ್ಲೋ ಒಂದು ಕಡೆ ಪಾಪದ ಕೆಲಸವನ್ನು ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದೇವೆ ಎಂದು ಹೇಳಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ. ನಾವು ಹೆಣ್ಣು ಮಕ್ಕಳ ಬಗ್ಗೆ ಉದಾತ್ತವಾದ ಭಾಷಣ, ಚಿಂತನೆ ಮಾಡುತ್ತೇವೆ ಗ್ರಾಮೀಣ ಹೆಣ್ಣುಮಕ್ಕಳು ಸಮಾಜದ ಶೋಷಣೆಗೆ ಒಳಗಾಗಿದ್ದಾರೆ ಎಂದು ಉದ್ಬುಧವಾದ ಭಾಷಣ ಮಾಡುತ್ತೇವೆ ಹೆಣ್ಣು ಮಕ್ಕಳಿಗೆ ಇದೊಂದು ನರಕ ಮತ್ತು ಈ ನರಕ ಯಾತನೆಯಿಂದ ಅವರನ್ನು ಪಾರು ಮಾಡಬೇಕೆಂದು ನಾನು ಸರ್ಕಾರಕ್ಕೆ ಹೇಳುತ್ತಿದ್ದೇನೆ. ಮಾನ್ಯ ಅಧ್ಯಕ್ಷರೇ ತಾವು ಅಧ್ಯಕ್ಷರಾಗಿದ್ದುಕೊಂಡು ನಮ್ಮ ಸರ್ಕಾರಿ ಆಸ್ಪತ್ರೆ ಗಳಿಗೆ ಭೇಟಿ ಕೊಡಬಾರದೆಂದು ಎಲ್ಲೂ ಇಲ್ಲ ತಾವು ಈ ಸದನ ಮುಗಿದ ಮೇಲೆ ಎಲ್ಲಾ ಕಡೆ ಗೌಪ್ಯವಾಗಿ ನಮ್ಮ ಸರ್ಕಾರಿ ಆಸ್ಪತ್ರೆಗಳಿಗೆ ಹೋಗಿ. ಸರ್ಕಾರಿ ಆಸ್ಪತ್ರೆಗಳು ಜನರ ಪಾಲಿಗೆ ನರಕವಾಗಿವೆ ಇದರ ಬಗ್ಗೆ ಬೇರೆ ಮಾತಿಲ್ಲ. ಉದಾರಹಣೆಗೆ ಕೃಷ್ಣರಾಜೇಂದ್ರ ಆಸ್ಪತ್ರೆಯಲ್ಲೊಂದು ಶೌಚಾಲಯವಿದೆ ಯಾರಾದರೂ ಹೋಗಿ ಒಳಗಡೆ 5 ನಿಮಿಷ ನಿಂತು ಹೊರಗೆ ಬರುವಷ್ಟುರಲ್ಲಿ ಅವರು ಬದುಕಿ ಬಂದರೆ ನಾನು ಅಧ್ಯಕ್ಷರೇ, ನಿಮಗೆ ಕೇಳಿದ್ದು ಕೊಡುತ್ತೇನೆ. ಆ ಕಟ್ಟಡ ಗರ್ಭಂಧ, ಆ ಪರಿಸ್ಥಿತಿ, ಅದರ ವ್ಯವಸ್ಥೆಯನ್ನು ನೋಡಿದರೆ ಅಸಹ್ಯವಾಗುತ್ತದೆ ಅಲ್ಲಿಯ ಹಾಸಿಗೆ ವ್ಯವಸ್ಥೆ ಅಡಿಗೆ ಮನೆ, ಆ ಭೇದ.

ಸೊಳ್ಳೆ ಹಲ್ಲಿ, ಆ ಹಾಲು ಇವುಗಳ ಬಗ್ಗೆ ದುರಂತಹಗಳನ್ನು ನೋಡಿದರೆ ಇದು ಸರ್ಕಾರಿ ಆಸ್ಪತ್ರೆಗಳ ವ್ಯವಸ್ಥೆ ಎನಿಸುತ್ತದೆ. ನಮ್ಮಲ್ಲಿ ಎಂತೆಂಥ ಕಟ್ಟಡಗಳಿವೆ . ಬೌರಿಂಗ್ ಆಸ್ಪತ್ರೆ ಇರುಬಹುದು, ವಿಕ್ಟೋರಿಯಾ ಆಸ್ಪತ್ರೆ ಇರಬಹುದು ಕೃಷ್ಣರಾಜೇಂದ್ರ ಆಸ್ಪತ್ರೆ ಇರಬಹುದು, ವಾಣಿವಿಲಾಸ್ ಆಸ್ಪತ್ರೆ ಇರಬಹುದು, ಯಾವುದನ್ನೇ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳಿ, ನಮ್ಮಲ್ಲಿ ಎಂತೆಂಥ ದೊಡ್ಡ ಕಟ್ಟಡಗಳಿವೆ, ಆಸ್ಪತ್ರೆಗಳಿವೆ ಒಂದು ಕಡೆ ಸರ್ಕಾರಿ ಆಸ್ಪತ್ರೆಗಳು, ಇನ್ನೊಂದು ಕಡೆ ಪಂಚತಾರ ಖಾಸಗಿ ನರ್ಸಿಂಗ್ ಹೋಂಗಳು ಇವೆ ಬಡವರಿಗೇನಾದರೂ ಹೃದಯ ನೋವು ಎಂದು ಖಾಸಗಿ ಆಸ್ಪತ್ರೆಗಳಿಗೆ ಹೋಗಿ ಎಷ್ಟಾಗಬಹುದೆಂದು ಕೇಳಿದರೆ ಒಂದು ಲಕ್ಷದ ಎಂಬತ್ತು ಸಾವಿರ ರೂ ಎನ್ನುವುದರೊಳಗಾಗಿ ಹೋದವನು ಕ್ಲೋಸ್ ! ಬಿಲ್ಲನ್ನೇ ಕಟ್ಟಬೇಕಾಗಿಲ್ಲ. ಅವನು ಒಂದೇಸಾರಿಗೆ ಹೊರಟುಹೋಗಿರುತ್ತಾನೆ. ವೈದ್ಯರು ಬಂದು ಅವನನ್ನು ನೋಡುವುದೇ ಭೇಕಾಗಿಲ್ಲ. ಅಂದರೆ ನಾವು ಸರ್ಕಾರಿ ಆಸ್ಪತ್ರೆಗಳನ್ನು ಹಿನಾಯವಾಗಿ ನೋಡುತ್ತಿದ್ದೇವೆ. ಇವುಗಳ ಬಗ್ಗೆ ಒಳ್ಳೆಯ ಅಭಿಪ್ರಾಯವಿಲ್ಲ, ಸರ್ಕಾರಿ ಆಸ್ಪತ್ರೆಗಳು ಸರಿಯಾದ ರೀತಿಯಲ್ಲಿಲ್ಲ. ಮಾನ್ಯ ಉಪ ಮುಖ್ಯಮಂತ್ರಿಗಳಲ್ಲಿ ನಾನು ಕಳಕಳಿಯಿಂದ ಮನವಿ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳುತ್ತಿದ್ದೇನೆ, ಖಾಸಗಿ ನರ್ಸಿಂಗ್ ಹೋಂಗಳಿಗೆ ಕಡಿವಾಣ ಹಾಕುವುದು ನಿಮಗೆ ಸಾಧ್ಯ. ಈ ರೀತಿಯಾಗಿರಬೇಕು. ಇಂತಿಂಥ ರೋಗಕ್ಕೆ ಎಷ್ಟಷ್ಟು ಬೆಲೆ ಇದೆ ಎನ್ನುವುದನ್ನೆಲ್ಲಾ ಅಲ್ಲಿಂದ ತರಿಸಿಬಿಡಿ ಯಾವ್ಯಾವ ರೋಗಕ್ಕೆ ಎಷ್ಟಷ್ಟು ಇದೆ, ತಪಾಸಣೆಗೆ ಎಷ್ಟು, ಮೂತ್ರ ಪರೀಕ್ಷೆಗೆಗೆ ಎಷ್ಟು ರಕ್ತ ಪರೀಕ್ಷೆಗೆಗೆ ಎಷ್ಟು ಎಂದು ಪ್ರತಿಯೊಂದು ಪರೀಕ್ಷೆಗೆ ಎಷ್ಟೆಷ್ಟು ಎನ್ನುವುದನ್ನೆಲ್ಲ ಸಮಗ್ರವಾಗಿ ತರಿಸಿ, ಕುಳಿತುಕೊಂಡು ಸರ್ಕಾರ ಈ ದರವನ್ನು ನಿಗದಿ ಮಾಡುತ್ತದೆ, ನೀವು ಅದಕ್ಕೆ ಒಪ್ಪಲಿಲ್ಲವೆಂದರೆ ಸರ್ಕಾರ ನಿಮಗೆ ಅನುಮತಿಯನ್ನು ಕೊಡುವುದಿಲ್ಲ ಎಂದು ನೀವು ಹೇಳಿ ಇವತ್ತು ಬೆಂಗಳೂರು, ಮೈಸೂರು, ಮಂಗಳೂರು ಇಂತಹ ಕಡೆ ದೊಡ್ಡ ದೊಡ್ಡ ನರ್ಸಿಂಗ್ ಹೋಂಗಳನ್ನು ಯಾರು ದೊಡ್ಡವರು ತೆಗೆಯುತ್ತಿದ್ದಾರೆ, ಅದು ಸೇವೆಯಲ್ಲ ಅವುಗಳು ಇರುವುದು ಸೇವೆಗಾಗಿಯಲ್ಲ ನರ್ಸಿಂಗ್ ಹೋಂಗಳು ಇರುವುದು ಶ್ರೀಮಂತರಿಗಾಗಿ, ಶ್ರೀಮಂತರ ರೋಗಕ್ಕಾಗಿ ಹೊರತು ಬಡವರ ಕಲ್ಯಾಣಕ್ಕಾಗಿ ಅಲ್ಲ ಬಡವರ ಕಲ್ಯಾಣಕ್ಕಾಗಿ ಇರತಕ್ಕಂಥ ಆಸ್ಪತ್ರೆಗಳ ಬಗ್ಗೆ ಸರ್ಕಾರಕ್ಕೆ ಚಿಂತನೆ ಇಲ್ಲ.

ಶ್ರೀ.ಬಿ.ಎಸ್.ಯಡಿಯೂರಪ್ಪ (ವಿರೋಧಪಕ್ಷದ ನಾಯಕರು) :-ಶ್ರೀಮಂತರಿಗಾಗಿ ಅಲ್ಲಿ ಲೂಟಿ ನಡೆಯುತ್ತದೆ, ಅವರಿಗೆ ಬೇಕಾದ ಅನುಕೂಲತೆಗಳು ಅಲ್ಲಿ ಸಿಗುತ್ತದೆ. ಶಕ್ತಿ ಇದ್ದವರು ಅಲ್ಲಿಗೆ ಹೋಗುತ್ತಾರೆ. ಇದೊಂದು ಭಾಗ ಅವರ ಮೇಲೆ ಹತೋಟಿ ಇಡಬೇಕು, ಆದರೆ ಬಗ್ಗೆ ಎನೂ ಪ್ರಶ್ನೆಯೇ ಇಲ್ಲ. ಅದನ್ನು ಮಾಡಿಸಿ, ನಮ್ಮ ನಿಮ್ಮ ಗಮನ ಎಲ್ಲಿರಬೇಕು? ನಮ್ಮ ಸರ್ಕಾರಿ ಆಸ್ಪತ್ರೆಗಳ ಬಗ್ಗೆ ನಾಗರಾಜ್ ನೀವು ಯೋಚನೆ ಮಾಡಿ, ನಾನು ಮುಖ್ಯಮಂತ್ರಿಗಳನ್ನು ಕೇಳುತ್ತಿದ್ದೇನೆ ಒಂದು ವಾರದ ಹಿಂದೆ ಪತ್ರಿಕೆಯಲ್ಲಿ ಬಂದಿತು ಒಬ್ಬ ಹೆಣ್ಣುಮಗಳು ಹೆರಿಗೆಗಾಗಿ ಸತ್ಪುಸ್ಥಳವಾಗಿ ಅವಳ ಮಗಳು ಬಿಕ್ಕಿ ಬೇಡಿ ಡಾಕ್ಟರುಗಳಿಗೆ ದುಡ್ಡು ಕೊಟ್ಟಳು. ಸರ್ಕಾರ ಅದನ್ನು ತನಿಖೆ ಮಾಡಿಸಿತಾ? ಅಲ್ಲಿ ಡಾಕ್ಟರು ಬದುಕಿದ್ದನಾ? ಜಿಲ್ಲಾಡಳಿತ ಬದುಕಿತ್ತಾ? ಬಡತನದ ಬೇಗೆಯಲ್ಲಿ ಆಕೆ ಹೆರಿಗೆಗೆ ಬಂದು, ಆಕೆಯ ಮಗಳು ಮಂಡ್ಯದಲ್ಲಿ ಬಿಕ್ಕಿ ಬೇಡಿದ್ದುದನ್ನು

ಎಲೆಕ್ಟಾನಿಕ್ ಮಿಡಿಯಾದಲ್ಲಿ ತೋರಿಸುತ್ತಾತೆ ಅನ್ನುವುದಾದರೆ ನಾವು ಎಲ್ಲಿಗೆ ಬಂದು ಮುಟ್ಟಿದ್ದೇವೆ? ಎಲ್ಲಾದರೂ ಭಯವಿದೆಯಾ ನಾಗರಾಜ್? ಇದರಲ್ಲಿ ಎರಡು ಸಂಗತಿ: ಒಂದು, ತಾವು ಇದೇ ವಿಷಯ ಪ್ರಸ್ತಾಪ ಮಾಡಿದಾಗ ನಾನು ಹಿಂದೇನೂ ಹೇಳಿದ್ದೇನೆ. ವೀರೇಂದ್ರಪಾಟೀಲರು ತಮ್ಮ ಕೋನೇ ದಿವಸದಲ್ಲಿ ಬೌರಿಂಗ್ ಆಸ್ತತ್ಯಕ್ಕೆ ಹೋದಾಗ ಅಲ್ಲಿ ವ್ಯವಸ್ಥೆಯನ್ನು ನೋಡಿ ನೊಂದಿದ್ದರು ಅವರನ್ನು ನೋಡಲು ಹೊಗಿದ್ದ ನನಗೆ ಹೇಳಿ “ಯಡಿಯೂರಪ್ಪನವರೇ ಏನಾದರೂ ಮಾಡಿ, ನಮ್ಮ ನಮ್ಮ ಬಡವರಿಗೆ ಎಲ್ಲಾ ರೀತಿಯ ಅನುಕೂಲತೆಗಳು ಇಲ್ಲಿ ಆಗಬೇಕು.” ಎಂದರು ಬೌರಿಂಗ್ ಆಸ್ತತ್ಯೆಯಲ್ಲೂ ಸಹ ಒಂದೊಂದು ಟೆಸ್ಟ್ ಮಾಡಿಸಬೇಕೆಂದರೂ ಬೇರೆ ಬೇರೆ ನರ್ಸಿಂಗ್ ಹೋಮಿಗೆ ಸ್ವಿಪ್ ಕೊಟ್ಟು ಕಳಿಸುತ್ತಾರೆ. ಏಕೆಂದರೆ ಎಕ್ಸಿಪೈಂಟ್ಸ್ ಬಂದಿವೆ ಇದೆ ಟೆಕ್ನಿಕಲ್ ಹ್ಯಾಂಡ್ಸ್ ಇಲ್ಲ, ಅವುಗಳನ್ನು ಆಪರೇಟ್ ಮಾಡುವವರಿಲ್ಲ, ಎಕ್ಸಿಪೈಂಟ್ಸ್ ಇದೆ ಆದರೆ ಅದರ ವ್ಯವಹಾರ ಬೇರೆಯವರ ಜೊತೆಗೆ. ಒಬ್ಬ ಪೇಶೆಂಟಿಗೆ ಇಷ್ಟು ಅಂತ ಕಮಿಶನ್ ಇರುತ್ತದೆ ಇದನ್ನು ಕಣ್ಣಿರಿದು ನಾವು ನೋಡಿಕೊಂಡು ಕೂತಿದ್ದೇವಲ್ಲಾ ಯಾವಾಗ ಸುಧಾರಣೆ ಆಗುವುದು? ಎಲ್ಲಿದೆ ಬಿಗಿ? ಇದನ್ನೆಲ್ಲ ಇಲ್ಲಿ ಅಕಸ್ಮಾತ್ ಇಲ್ಲಿಬಂದು ಪ್ರಸ್ತಾಪ ಮಾಡುತ್ತೇವಲ್ಲಾ ತಕ್ಷಣ ಸರ್ಕಾರ ಗಮನ ಕೊಡುತ್ತಾ? ಸಂಬಂಧಪಟ್ಟ ಅಧಿಕಾರಿಗಳು ಗಮನ ಕೊಡುತ್ತಾರೆಯೇ? ಅವರ್ಯಾರೂ ಬರುವುದು ಬೇಡ, ಬೇಕಾದರೆ ನಾವೇ ವಿರೋಧಪಕ್ಷದವರೇ ನಾಲ್ವೈದು ಜನ ಶಾಸಕರುಗಳು ಸೇರಿಕೊಂಡು ಬೆಂಗಳೂರಿನಲ್ಲಿರುವ ಆಸ್ತತ್ಯಕ್ಕೆ ಒಂದು ಸುತ್ತು ಹೋಬರೋಣ ಆ ನರಕ ನೋಡಿಬಿಟ್ಟರೆ, ಕೋಟಿ ಕೋಟಿ ರೂಪಾಯಿ ನಾವು ಕೊಡುತ್ತಾ ಇದ್ದೇವೆ. ಅದನ್ನು ಬಹಿರಂಗವಾಗಿ ಮಾರ್ಕೆಟ್‌ಗೆ ಕೊಟ್ಟ ಔಷಧಿಗಳನ್ನು ಮಾರಾಟ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳುತ್ತಾರೆ. ಈ ತರಹ ಬಡವರು ಬಂದಾಗ ಹೆರಿಗೆಗೆ ದುಡ್ಡೆಲ್ಲದೆ ಭಿಕ್ಷೆ ಎತ್ತುವ ಸ್ಥಿತಿ ಬಂದರೆ ನಾವೇನು ನಾಗರಿಕ ಸಮಾಜದಲ್ಲಿ ಬದುಕಿದೀವಾ? ಸರ್ಕಾರಕ್ಕೆ ಇದರ ಬಗ್ಗೆ ಕಳಕಳಿ ಇಲ್ಲ. ಆಮೇಲಧಿಕಾರಿಗಳಿಗೆ ಇಂತಹ ಕಡೆ ಗಮನಹರಿಸಬೇಕೆಂಬುದು, ಆ ರೀತಿಯ ಎಲ್ಲಾ ವಿಚಾರಗಳು ಬತ್ತಿಹೋಗಿವೆರೀ. ಅವರಿಗೆ ಜವಾಬ್ದಾರಿ ಮರೇತೇ ಹೋಗಿದೆ.

ಶ್ರೀ ಡಿ.ಆರ್. ಪಾಟೀಲ್: ಸರ್ಕಾರಿ ಆಸ್ತತ್ಯಗಳನ್ನು ಸುಧಾರಿಸುವುದರ ಜೊತೆಗೇನೇ ಖಾಸಗಿ ನರ್ಸಿಂಗ್ ಹೋಂಗಳಲ್ಲಿ ಕನಿಷ್ಠ 20 ಪರ್ಸೆಂಟ್ ಬಡವರಿಗೇ ಮೀಸಲಿಡಬೇಕು, ಪುಕ್ಕಟೆ ಕೊಡಬೇಕು ಅಂತ ಮಾಡುವುದರಲ್ಲಿ ಏನು ತೊಂದರೆ ಇದೇ? ಇದು ಆಗುವುದಿಲ್ಲ ಎನ್ನಬೇಡಿ. ಅವರು, ಎಲ್ಲಾ ಫೆಸಿಲಿಟೀಸನ್ನೂ ಉಪಯೋಗ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳುತ್ತಾರೆ. ಸಮಾಜದ ಮತ್ತು ಸರ್ಕಾರದ ಎಲ್ಲಾ ಸವಲತ್ತು ಉಪಯೋಗ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳುತ್ತಾರೆ. ಒಂದು ಹತ್ತೂ ಹದಿನೈದು ಪರ್ಸೆಂಟ್ ಬಿಡ್ ಬಡವರಿಗೆ ರಿಸರ್ವ್ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಬರುವುದಿಲ್ಲ ಅಂದರೆ, ಪುಕ್ಕಟೆ ಸೇವೆ ಕೊಡುವುದಿಲ್ಲ ಅಂದರೆ ಒತ್ತಾಯ ಮಾಡಿ ಅದನ್ನು ಮಾಡಿಸಬೇಕು.

ಅಧ್ಯಕ್ಷರು: ನೀವು ಸರ್ಕಾರಿ ಆಸ್ತತ್ಯ, ಅಂತ ಹೇಳಿ ಅಲ್ಲಿರುವ ವೈದ್ಯರು ಮತ್ತು ಸಿಬ್ಬಂದಿಗೆ ಹಣ ಕೊಟ್ಟು ಅವರಿಂದಲೇ ಕೆಲಸ ಮಾಡಿಸಲು ಸಾಧ್ಯವಿಲ್ಲದೇ ಇದ್ದರೆ ಖಾಸಗಿಯವರ ಹತ್ತಿರ 15-20 ಪರ್ಸೆಂಟ್ ಬೆಡ್ ಇಡಬೇಕೆಂದು ಕೇಳುವುದರಲ್ಲಿ ಏನರ್ಥ ಇದೆ? ಇದು ಸಾಧ್ಯವಾ? ಅಂದರೆ

ಸರ್ಕಾರ ಏನೂ ಮಾಡುವುದಕ್ಕಾಗುವುದಿಲ್ಲ ಅಂತ ಆಗಿಹೋಯಿತಲ್ಲಾ? ಏನಾದರೂ ಮಾಡಬಹುದು ಅನ್ನುವುದನ್ನು ಹೇಳಿ.

ಶ್ರೀ ಕೆ.ಆರ್. ರಮೇಶ್ ಕುಮಾರ್: ಖಾಸಗಿ ನರ್ಸಿಂಗ್ ಹೋಮಿನಲ್ಲಿ ಪರಿಣತರು ಯಾರು ಹೇಳಿ? ಎಲ್ಲಾ ನಮ್ಮವರೇ. ಅವರು ಇಲ್ಲಿ ಸಂಬಳ ಪಡೆದು ಅಲ್ಲಿಗೆ ಬರುವುದಕ್ಕೆ ಪೇಶೆಂಟ್‌ಗೆ ಸ್ಲಿಪ್ ಬರೆದುಕೊಡುತ್ತಾರೆ. ಮಾನ್ಯ ಯಡಿಯೂರಪ್ಪನವರು ಬಹಳ ಚೆನ್ನಾಗಿ ಹೇಳಿದರು. ನಮ್ಮಲ್ಲಿರುವ ಯಾವ ಎಕ್ಸ್‌ಪೆಂಟ್ಸ್ ಕೆಲಸ ಮಾಡುವುದಿಲ್ಲ. ಸ್ಕ್ಯಾನ್ ಆಗಬೇಕಾ, ಎಕ್ಸ್‌ರೆ ಆಗಬೇಕಾ, ಇಂತಲ್ಲಿಗೆ ಹೋಗುವ ಅಂತ ಸ್ಲಿಪ್ ಕೊಡುತ್ತಾರೆ. ಇವರಿಗೆ ಅವರಿಗೆ ಅಂಡರ್ ಸ್ಟಾಂಡಿಂಗ್ ಇದೆ: ಆಮೇಲೆ ಈ ಡಾಕ್ಟರುಗಳು ಯಾರು? ಅವರೆಲ್ಲಾ ನಮ್ಮವರೇ. ಇಲ್ಲಿ ನಾವ್ಯಾರಿದ್ದೇವೆ 224 ಜನ ನಮಗೆ ಬಹಳ ಹತ್ತಿರದವರು . ಅವರನ್ನು ಬಿಟ್ಟು ನಾವು ಬದುಕುವ ಹಾಗಿಲ್ಲ, ನಮ್ಮನ್ನು ಬಿಟ್ಟು ಅವರು ವ್ಯಾಪಾರ ಮಾಡುವಂತಿಲ್ಲ. ನಾವು ಮಾತಾನಾಡುವುದು ನಿಲ್ಲಿಸುವುದಿಲ್ಲ ಪರಿಸ್ಥಿತಿ ಸುಧಾರಿಸುವುದೂ ಇಲ್ಲ. ಕೆಲವರು 15-20-25 ವರ್ಷ ಅವರ ಇಡೀ ಸರ್ವಿಸ್ ಎಲ್ಲ ಬೆಂಗಳೂರಿನಲ್ಲಿ ಕಳೆದಿದ್ದಾರೆ. ಹುಬ್ಬಳಿಯಲ್ಲರುವವರು ಹುಬ್ಬಳಿಯಲ್ಲೇ ಇದ್ದಾರೆ. ಅಲ್ಲಿಂದ ಅವರು ಕದಲುವುದೇ ಇಲ್ಲ. ಯಾರು ಕದಲಿಸುತ್ತಾರೆ? ಆಮೇಲೆ ಬೇಕಾದವರೇನಾದರೂ ಇದ್ದುಬಿಟ್ಟರೆ ಅವರನ್ನು ಮೇಲೆ ತರಲಿಕ್ಕೆ ಬೇರೆಯವರನ್ನೆಲ್ಲಾ ಮುಗಿಸುವುದಕ್ಕೆ ರಾಮ ರಾಮ, ನಮ್ಮ ರಾಜಕಾರಣದಲ್ಲಿ ಅಷ್ಟೇನೂ ನಡೆಯುವುದಿಲ್ಲ, ಹಾಳಾಗಿಹೋಗಿ ಬಿಡುವ ಅಂತ ಬಿಟ್ಟು ಬಿಡುತ್ತೇವೆ. ನಿಜವಾದ ರಾಜಕೀಯ ನೀವು ನೋಡಬೇಕಾದರೆ ಈ ಆಸ್ಪತ್ರೆಗಳಿಗೆ ಹೋಗಿ ನೋಡಬೇಕು ಅವನಿಗೆ ಯೋಗ್ಯತೆ ಇದೆಯೋ ಇರುವುದಿಲ್ಲವೋ, ಜಾತಿ ಉಪಜಾತಿ, ರಾಜಕೀಯ- ಪಕ್ಷ, ಪಂಗಡ, ಯಾವತ್ತೋ ಏನೋ ಸಹಾಯ ಮಾಡಿದ್ದು, ಚಿಕ್ಕಪ್ಪ ಚಿಕ್ಕಮ್ಮನಿಗೆ ಹತ್ತಿರ ಇದ್ದಲ್ಲಿದ್ದು ಆ ವಾಣಿವಿಲಾಸ ಆಸ್ಪತ್ರೆ ಒಂದಕ್ಕೆ ಹೋದರೆ ಸಾಕು. ನಿಜವಾಗಿಯೂ ನಮ್ಮ ಮಹಾರಾಜರು ಆ ಕಾಲದಲ್ಲಿ ಎಷ್ಟು ದೊಡ್ಡ ಮನಸ್ಸಿನಿಂದ ಎಷ್ಟು ಹಣ ಖರ್ಚು ಮಾಡಿ ಎಂತೆಂತಹ ಸುಂದರ ಕಟ್ಟಡ ಕಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ. ಈಗ ಏನೂ ಉಳಿದಿಲ್ಲ. ನೀವು ಹೇಳಿದಂತೆ ದುಡ್ಡಿದ್ದರೆ ಹೋಗಿ ಟ್ರೇಟ್‌ಮೆಂಟ್ ಪಡೆಯಬಹುದು, ಇಲ್ಲದೇಹೋದರೆ ಸಾಯುವುದಕ್ಕೆ ಸಿದ್ಧವಾಗಬೇಕು, ನಾವು ಅಂತಹ ಅರ್ಜಿಗಳನ್ನು ಮುಖ್ಯಮಂತ್ರಿಗಳಿಗೆ ಕೊಡುವುದೇ ಆ ಸಹಾಯಕ್ಕೆ. ಅವನಿಗೆ ಕ್ಯಾನ್ಸರ್ ಇವನಿಗೆ ಕಿಡ್ನಿ ತೊಂದರೆ ಇದೆ ಎಂದು ಇರುತ್ತದೆ ನಾವು ಒಂದು ತರಹ ನಗೆಪಾಟಲು ಪದಾರ್ಥ ಆಗಿಬಿಟ್ಟಿದ್ದೇವೆ. ಇವರು ನಮ್ಮನ್ನು ಬಿಡುವುದಿಲ್ಲ, ನಮಗೆ ವೋಟ್ ಕೊಟ್ಟ ತಪ್ಪಿಗೆ ತಗೊಂಡು ಹೋಗಿ ನಮ್ಮ ಶಿಫಾರಸ್ಸಿನಿಂದ ಬದುಕಿಕೊಳ್ಳಬೇಕು. ಅವರ ಮುಲಾಜಿನಲ್ಲಿ ನಾವಿರುವುದು. ಅವರು ಬದುಕಿಗೆ ನಮ್ಮ ಮುಲಾಜಿಗೆ ಬರುವುದು ಎಂತಹ ವಿಪರ್ಯಾಸ ನೋಡಿ. ಈ ಸದನದಲ್ಲಿ 1967 ರಿಂದ ಇರುವವರು ಬಹುಶ ನೀವೂ ಮತ್ತು ಬಸವಣ್ಣಪ್ಪ ಇಬ್ಬರೇ. ಒಂದು ಕಡೆಯಿಂದ ನೀವು ಎಲ್ಲಾನೂ ನೋಡಿಬಿಟ್ಟಿದ್ದೀರಿ. ಯಾವುದಾದರೂ ಒಂದು ಸೆಲ್ಯೂಶನ್ ಈ ಸರ್ಕಾರಕ್ಕೆ ಹೇಳಿ. ಈ ಡಾಕ್ಟರುಗಳು ಯಾರಿದ್ದಾರೆ ಎಲ್ಲಾ ಕೊಬ್ಬಿ ಮದ ಜಾಸ್ತಿಯಾಗಿ ಮನುಷ್ಯರಂತೆ ವರ್ತಿಸುವುದೇ ಇಲ್ಲ. ಅವರನ್ನು ಸ್ವಲ್ಪ ಸಡನ್ನಾಗಿ ನೋಡಿದರೆ ಮೈಗಳಂತೆ ಕಾಣುತ್ತಾರೆ. ಇಂಥವರಿಗೆಲ್ಲಾ ಏನು ಮಾಡಬೇಕು ಹೇಗೆ

ಮಾಡಬೇಕು ಅಂತ ಒಂದು ಸೂಚನೆಯೇ ಕೊಡಿ. ಇವರು ಅದನ್ನು ಗಣನೆಗೆ ತೆಗೆದು ಕೊಳ್ಳಲಿಲ್ಲ ಅಂದರೆ ನಾವು ಆಮೇಲೆ ಬೇರೆ ಆಲೋಚನೆ ಮಾಡೋಣ. ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳುತ್ತಾರಾ ಅಂತ ಒಂದು ಪ್ರಯತ್ನ ಮಾಡಿ ನೋಡೋಣ. ಏನು ಮಾಡಬಹುದು ಅಂತ ಸ್ವಲ್ಪ ಗಂಭೀರ ವಾಗಿರತಕ್ಕಂಥ ಸಲಹೆ ಕೊಡಿ.

ಶ್ರೀ ವಾಟಾಳ್ ನಾಗರಾಜ್ : ಅಧ್ಯಕ್ಷರೇ ನಾನು ಬಹಳ ನೋವಿನಿಂದ ಈ ಮಾತನ್ನು ಹೇಳುತ್ತಿದ್ದೇನೆ. ತಮಗೆ ನಾನು ಸಲಹೆ ಮಾಡಿದೆ ಅಧ್ಯಕ್ಷರೇ, ಮನವಿ ಮಾಡಿದ್ದೇನೆ, ನೀವು ಸದನ ಮುಗಿದ ಮೇಲೆ ಗೌಪ್ಯವಾಗಿ ಹೋಗಿ ಅಧ್ಯಕ್ಷರು ಬರುತ್ತಾ ಇದ್ದಾರೆ ಅಂತ ಯಾರಿಗೂ ಹೇಳುವುದು ಬೇಡ. ನೀವೇ ಹೋಗಿ ನೋಡಿ ಅಡಿಗೆ ಮನೆ ಇದೆ, ಅಲ್ಲಿ ರೋಗಿಗಳಿಗೆ ಕೊಡುವುದಕ್ಕಾಗಿ, ಹಾಲಿನ ಹಂಡೆಯಲ್ಲಿ ಹಾಲಿರುತ್ತದೆ. ಇಲಿಗಳು ನೆಗೆದು ಈಜು ಹೊಡೆದು ಹೋಗುತ್ತವೆ. ಸರ್ಕಾರದ ಹಾಲು ಅದು. ಬ್ರೆಡ್, ಅಡಿಗೆ ಮನೆಯಲ್ಲಿ ಇಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ, ಅದನ್ನೇನಾದರೂ ನಾವೂ ನೋಡಿದರೆ ಮತ್ತು ಯಾವುದೋ 300 ವರ್ಷದ ಹಾಸಿಗೆ ಅಲ್ಲಿ ಹೋಗಿ ಮಲಗಿಕೊಂಡರೆ ನಿಮಗೆ ರೋಗ ಬಂದು ಬಿಡುತ್ತದೆ. ಯಾರಿಗಾದರೂ ರೋಗವಿಲ್ಲವೆಂದರೆ ಸುಮ್ಮನೆ ಕರೆದುಕೊಂಡು ಹೋಗಿ ಅಲ್ಲಿ ಮಲಗಿಸಿ ನಿಮಗೆ ಯಾವುದಾದರೂ ರೋಗ ಬರುತ್ತದೆ. ಕಿಡ್ನಿರೋಗ ಬರುತ್ತದೆ ಇಲ್ಲ, ಹೃದಯರೋಗ ಬರುತ್ತದೆ, ಕರಳುರೋಗ ಬರುತ್ತದೆ ಸತ್ಯ. ಇದು ಸರ್ಕಾರಿ ಆಸ್ಪತ್ರೆಗಳ ನರಕ ದೃಶ್ಯ. ಆ ಬ್ರೆಡ್ ಒಳಗೆ ತೂತು ಮಾಡಿ ಜಿರಲೆ ಈ ಕೊನೆಯಿಂದ ಆ ಕೋನಿಗೆ ಹೋಗುತ್ತದೆ. ಅದು ಹೋದ ನಂತರ ಬ್ರೆಡ್ ಕಟ್ ಮಾಡಿ; ಇಲಿ ಈಜು ಹೊಡೆದಂತಹ ಹಾಲಿನಲ್ಲಿ ಹಾಕುತ್ತೇವೆ, ರೋಗಿಗಳಿಗೆ ಅದನ್ನು ಕೊಡುತ್ತೇವೆ. ಇದು ಕುಡಿದ ನಂತರ ಇಲ್ಲಿಯ ರೋಗ ಮತ್ತು ಇರುವ ರೋಗ ಎರಡೂ ಸೇರಿ ಹೊಸದೊಂದು ರೋಗ ಬರುತ್ತದೆ; ಇದು ಸತ್ಯ. ಸಾರ್, ಬೇಕಾದರೆ ನನ್ನ ಜೊತೆಯಲ್ಲಿ ಬನ್ನಿ. ನಾನು ಹೇಳಿದ ಇಲಿ ಸಿಗಲಿಲ್ಲ, ಹಾತೆ ಹುಳು ನಿಮಗೆ ಸಿಗಲಿಲ್ಲ ಅಂದರೆ ನಾನು ಸದನದಲ್ಲಿ ಒಪ್ಪಿಕೊಳ್ಳುತ್ತೇನೆ. ಮತ್ತು ನಾನು ರಾಜೀನಾಮೆ ಕೊಟ್ಟು ಹೊರಹೋಗುತ್ತೇನೆ. ನಾಳೆ ಬೆಳಿಗ್ಗೆ ನಾವು ಗೌಪ್ಯವಾಗಿ ಹೋಗೋಣ. ಅಂದರೆ ನಮ್ಮ ಆಸ್ಪತ್ರೆಗಳ ಪರಿಸ್ಥಿತಿ ಆ ವ್ಯವಸ್ಥೆ ಹೀಗಿದೆ ರಾತ್ರಿ 12 ಗಂಟೆ ಮೇಲೆ ಆ ರೋಧನ ನೋಡಬೇಕು. ವಾರ್ಡಿನಲ್ಲಿ ವೈದ್ಯರಿರುವುದಿಲ್ಲ; ನಾನು ರೀತಿಯ ರೋಗಿಗಳು ಇರುತ್ತಾರೆ ಒಂದು ಕಡೆ ಅಪಘಾತದಿಂದ ಬಂದಿರುವವರು, ಒಂದು ಕಡೆ ಕಿಡ್ನಿ ಇನ್ನೊಂದು ಕಡೆ ಹೃದಯ, ಆ ರೋಗಿಗಳ ಧ್ವನಿ ನೋಡಿದರೆ ಬಹುಶಃ ನರಕ ಇದೆಯೆಂದು ನಾನು ಅಂದುಕೊಂಡಿಲ್ಲ, ಯಮಲೋಕ ಇದೆಯೆಂದು ನಾನು ಅಂದುಕೊಂಡಿಲ್ಲ ಅದರ ಬಗ್ಗೆ ನನಗೆ ನಂಬಿಕೆಯೇನೂ ಇಲ್ಲ ಅದೇನಾದರೂ ಇದ್ದರೆ ಅದು ಇದೇ ಯಮಲೋಕ, ಬೇರಾವುದೂ ಇಲ್ಲ. ಆಸ್ಪತ್ರೆಯೇ ನರಕ, ಯಮಲೋಕ. ಈ ಯಮಲೋಕದಲ್ಲಿ ನಾವು ಬದುಕುತ್ತಿದ್ದೇವೆ. ಇನ್ನು ಬೆಂಗಳೂರಿನಲ್ಲಿರುವಂಥ ಸರ್ಕಾರಿ ಆಸ್ಪತ್ರೆಗಳು, ಮೈಸೂರಿನಲ್ಲಿರುವ ಸರ್ಕಾರಿ ಆಸ್ಪತ್ರೆಗಳು, ಹುಬ್ಬಳ್ಳಿ-ಧಾರವಾಡದಂಥ ಸರ್ಕಾರಿ ಆಸ್ಪತ್ರೆಗಳ ಹೆಜ್ಜೆಬರಹವೇ ಹೀಗಾದರೆ ಪ್ರಾಥಮಿಕ ಆರೋಗ್ಯ ಕೇಂದ್ರಗಳ ಗತಿಯೇನು? ಮೈಸೂರಿನಲ್ಲೊಂದು ಆಸ್ಪತ್ರೆಗೆ ಹೋದೆ, ಯಾರೋ ನಮ್ಮೊಂದಿಗಿರುವವರನ್ನು ನೋಡುವುದಕ್ಕೆ ಹೇಗಿದೆ ಎಂದರೆ ಜಾತ್ರೆಯಲ್ಲಿ

ಹಾಸಿಗೆ ಹಾಸಿದಹಾಗೆ ಇದೆ. ಇಲ್ಲಿ ಅಲ್ಲಿ ಉದ್ದಕ್ಕೂ ಹಾಸಿಗೆ . ಅದೇನೂ ಗೊಪ್ಪತೆ ಇಲ್ಲ. ಇದು ಏನು ಹಣೆಬರಹ? ನನಗೇನಾದರೂ ಅಕಸ್ಮಾತ್ ಭಗವಂತ ಯಾವುದೂ ಬರದಿದ್ದರೆ ಸರಿ ನಾನು ಸತ್ತರೂ ಚಿಂತೆ ಇಲ್ಲ, ಅಲ್ಲಿ ಹೋಗಿ ಮಲಗುವುದಿಲ್ಲ, ನಾನು ಸಾವಿಗೆ ಶರಣಾಗುತ್ತೇನೆ. ಆದರೆ ಆ ಆಸ್ಪತ್ರೆ ಹೋಗುವುದು ಬೇಡ , ಸಾವಿಗೆ ಶರಣಾಗೋಣ. ಒಬ್ಬ ರೋಗಿ ಆಸ್ಪತ್ರೆಗೆ ಬಂದ ತಕ್ಷಣ ಆತನಿಗೆ ನೀವೇನೂ ಮಾಡದಿದ್ದರೂ ಕನಿಷ್ಠ ಗೌಪತ್ಯ ಇರಬೇಕು ಸುತ್ತ ಎಲ್ಲರೂ ಮಲಗಿರುತ್ತಾರೆ ಇಲ್ಲಿ ಮಲಗಿದ್ದಾನೆ, ಪಕ್ಕದಲ್ಲಿ ಉದ್ದಕ್ಕೂ ಬೇರೆಯವರು ಮಲಗಿದ್ದಾರೆ ಅಲ್ಲೊಬ್ಬ ರೋಗಿ ಕೂಗಿಕೊಳ್ಳುತ್ತಾನೆ, ಇಲ್ಲೊಬ್ಬ ರೋಗಿ ನೋವಿನಿಂದ ನರಳುತ್ತಾನೆ. ಇದೇ ಬರಿ ರೋಗಿಗಳ ಜಾತ್ರೆ. ಇದನ್ನು ನಡೆಸತಕ್ಕಂಥವರು ಯಾರು? ಸಾಮಾನ್ಯ ಜನ ಅಲ್ಲ, ಪ್ರತಿಷ್ಠಿತ ವ್ಯಕ್ತಿಗಳು, ಭಾರಿ ಭಾರಿ ದೊಡ್ಡ ದೊಡ್ಡ ವ್ಯಕ್ತಿಗಳು. ಅವರು ಕರೆದ ತಕ್ಷಣ ಮುಖ್ಯಮಂತ್ರಿಗಳು, ಮಂತ್ರಿಗಳು ಏನು ದಂಡೋ ದಂಡು ಹೋಗುತ್ತಾರೆ. ಆದರೆ ಅವರ ಕಣ್ಣಿಗೆ ಇವುಗಳಾವುದೂ ಕಾಣುವುದಿಲ್ಲ. ಇಲ್ಲಿ ಮಲ್ಯ ಆಸ್ಪತ್ರೆ ಇದೆ. ಅದು ಭಾರಿ ದೊಡ್ಡ ಶ್ರೀಮಂತರ ಆಸ್ಪತ್ರೆ. ಬಡವರಲ್ಲ, ಭಾರಿ ಶ್ರೀಮಂತರದ್ದು. ಅಲ್ಲಿಗೆ ನೀವು ಹೋಗುವ ಹಾಗೇ ಇಲ್ಲ. ಕನಿಷ್ಠ ನಿಮಗೆ ಆಸ್ಪತ್ರೆ ನೋಡಿದರಾದರೂ ರೋಗ ವಾಸಿ ಆಗಬಹುದು ಎಂದರೂ ನೀವು ಆಸ್ಪತ್ರೆ ನೋಡುವ ಹಾಗೆ ಇಲ್ಲ. ಆ ಆಸ್ಪತ್ರೆಗೆ ನಾವು ಕ್ರೀಡಾಂಗಣದ ಆಟದ ಮೈದಾನವನ್ನು ಬಿಟ್ಟುಕೊಟ್ಟಿದ್ದೇವೆ. ಏಕೆ ಅವರಿಗೆ ಬಿಟ್ಟುಕೊಟ್ಟಿದ್ದೇವೆ? ಯಾವ ಕಾರಣಕ್ಕೆ ನಾವು ಅವರಿಗೆ ಬಿಟ್ಟುಕೊಟ್ಟಿದ್ದೇವೆ ಕಾರಣವೇನು? ಅದನ್ನು ನಮ್ಮ ಸರ್ಕಾರ ನಮಗೆ ನೇರವಾಗಿ ಹೇಳಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ. ಮಾನ್ಯ ಉಪಮುಖ್ಯಮಂತ್ರಿಗಳೇ ಮಲ್ಯ ಆಸ್ಪತ್ರೆ ಎದುರಿಗೆ ಆಸ್ಪತ್ರೆಗೆ ಬರುವ ಶ್ರೀಮಂತರ ವಾಹನಗಳನ್ನು ಬಿಡುವುದಕ್ಕೆ ನಾವು ಕ್ರೀಡಾಂಗಣದ ಜಾಗವನ್ನು ಕೊಟ್ಟಿದ್ದೇವೆ. ಏಕೆ ಅಲ್ಲಿ ಕೊಡಬೇಕು? ಏಕೆ? ನನಗೆ ಇದು ಅರ್ಥವಾಗಲಿಲ್ಲ. ಸಾವಿರಾರು ವಾಹನಗಳು ನಿಂತು ಕೊಳ್ಳುವುದಕ್ಕೆ ಕ್ರೀಡಾಂಗಣವನ್ನು ಬಿಟ್ಟುಕೊಟ್ಟಿದ್ದೇವೆ. ಎಂ.ಎಸ್.ರಾಮಯ್ಯ, ಏನು ಪ್ರಬುದ್ಧವಾದ ಹೆಸರು. ಯಾವ ಊರಿಗೆ ಹೋದರೂ ಎಂ.ಎಸ್.ರಾಮಯ್ಯ ಆಸ್ಪತ್ರೆಗೆ ಹೋಗಿ ಅನ್ನುತ್ತಾರೆ. ಏನು ಪುಕ್ಕಾಟೆಯೇ? ಅವರು ನಮಗೆ ಕೊಡುವುದು. ಅವರ ಆಸ್ಪತ್ರೆಗೆ ನಾವ್ಯಾಕೆ ನಾಮಫಲಕವನ್ನು ಹಾಕಬೇಕು? ಇದು ನನಗೇನೂ ಅರ್ಥವಾಗಲಿಲ್ಲ. ಏನು ಕಾರಣ? ಸರ್ಕಾರ ಯಾವ ಮುಲಾಜಿಗೂ ಒಳಗಾಗದೆ ಸಂಪೂರ್ಣವಾಗಿ ಇದರ ಬಗ್ಗೆ ಕುಳಿತುಕೊಂಡು ನಿಷ್ಕೂರವಾದರೂ ಚಿಂತೆ ಇಲ್ಲ, ಯಾರು ಏನೇ ಆದರೂ ಚಿಂತೆ ಇಲ್ಲ. ಒಂದು ನಿರ್ಧಾರ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳಬೇಕು. ಇಂಥ ಆಸ್ಪತ್ರೆಗಳು ಒಂದಲ್ಲಿ, ಎರಡಲ್ಲಿ, ಬಹಳ ಇವೆ. ಆಸ್ಪತ್ರೆಗಳ ಬಗ್ಗೆ ಒಂದು ಕ್ರಾಂತಿಯಾಗಬೇಕು, ಜನರ ಕ್ರಾಂತಿಯಾಗಬೇಕು, ಸಾಮಾಜಿಕ ಕ್ರಾಂತಿಯಾಗಬೇಕು. ಇದು ಆಗಲಿಲ್ಲವೆಂದರೆ ಇದು ನಿಜಕ್ಕೂ ಒಳ್ಳೆಯ ವಾತಾವರಣವನ್ನು ನಿರ್ಮಾಣ ಮಾಡುವುದಕ್ಕಾಗುವುದಿಲ್ಲ. ನನಗನಿಸುತ್ತದೆ, ರಮೇಶಕುಮಾರ್‌ರವರು ಹೇಳಿದ ಪ್ರಕಾರ ಇಡೀ ಸರ್ಕಾರಿ ಆಸ್ಪತ್ರೆಗಳ ಎಲ್ಲಾ ಯಂತ್ರಗಳಿಗೂ ಅನಾರೋಗ್ಯ. ಎಲ್ಲ ಯಂತ್ರಗಳಿಗೂ ಒಂದು ಕಡೆ ಪಾರ್ಶ್ವವಾಯು, ಒಂದು ಕಡೆ ನರರೋಗ, ಒಂದು ಕಡೆಗೆ ತಲೆರೋಗ, ಇನ್ನೊಂದು ಕಡೆಗೆ ಕರುಳುರೋಗ. ಇದೇ ತರಹ ಆಸ್ಪತ್ರೆಯ ಆ ಎಲ್ಲ ಯಂತ್ರಗಳಿಗೆ ಎಲ್ಲಾ ರೀತಿಯ ರೋಗ. ಇನ್ನು

ಅಂಥದರಲ್ಲಿ ಆಪರೇಷನ್ ಥಿಯೇಟರ್ ಅದರ ವ್ಯವಸ್ಥೆ, ಅದರ ಪರಿಸ್ಥಿತಿ, ಅದರ ಕರ್ಮ ಇದು ಒಂದು ಕಡೆ. ಮತ್ತೊಂದು ಕಡೆ ನಮ್ಮ ಸರ್ಕಾರದಲ್ಲಿ ವೈದ್ಯರುಗಳ ಮಹಾಪಂಡಿತರಿದ್ದಾರೆ, ಮೇಧಾವಿಗಳಿದ್ದಾರೆ, ಉನ್ನತ ಶ್ರೇಣಿಯವರಿದ್ದಾರೆ. ಅದೆಲ್ಲಾ ನಾನು ಇಲ್ಲ ಎಂದು ಹೇಳುವುದಕ್ಕೆ ಹೋಗುವುದಿಲ್ಲ. ಮತ್ತು ಬಹಳ ಜನ ನಮ್ಮ ರಾಜ್ಯದಲ್ಲಿ ನಮ್ಮ ಅನೇಕ ವೈದ್ಯರುಗಳು ನಮ್ಮಲ್ಲಿ ಏನು ಮಾಡಬೇಕು? ಕರ್ನಾಟಕದಲ್ಲಿ ನಮ್ಮ ಸೇವೆಯನ್ನು ಮಾಡತಕ್ಕವರು ಇರಬೇಕು. ಆದರೆ ಹಣಕ್ಕಾಗಿ ಹೊರಗಡೆ ಹೋಗುತ್ತಾರೆ. ಈ ವೈದ್ಯರುಗಳ ಬಗ್ಗೆ ತಮಗೆ ಜ್ಞಾಪಿಸುತ್ತಿದ್ದೇನೆ, ಹೆಚ್.ಎಂ.ಚನ್ನಬಸಪ್ಪನವರು ಆರೋಗ್ಯ ಸಚಿವರಾಗಿದ್ದರು. ಸಿದ್ಧವೀರಪ್ಪನವರು ಆರೋಗ್ಯ ಸಚಿವರಾಗಿದ್ದಾರೆ. ತಮಗೆ ಜ್ಞಾಪಕ ಇರಬೇಕು. ಸರ್ಕಾರಿ ವೈದ್ಯರು ಯಾರೂ ನರ್ಸಿಂಗ್ ಹೋಂಗಳಿಗೆ ಹೋಗಕೂಡಹದು. ಯಾರೇ ನರ್ಸಿಂಗ್ ಹೋಂಗೆ ಹೋದರೂ ಅವರು ತಮ್ಮ ಹುದ್ದೆಯನ್ನು ಕಳೆದುಕೊಳ್ಳುತ್ತಾರೆ. ಇದನ್ನು ಸ್ಪಷ್ಟವಾಗಿ ನಿಷ್ಕಾರವಾಗಿ, ದಿಟ್ಟತನದಿಂದ ನಡೆಸಿದಂಥವರ ಇತಿಹಾಸ, ಈ ಸದನಕ್ಕೆ ಇದೆ. ಚನ್ನಬಸಪ್ಪ, ಸಿದ್ಧವೀರಪ್ಪನವರ ಇತಿಹಾಸ ಈ ಸದನಕ್ಕೆ ಇದೆ. ತಾವು ಸರ್ಕಾರ ದಿಂದ ತೀರ್ಮಾನವನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳಿ. ತಾವು ಯಾವುದೇ ನರ್ಸಿಂಗ್ ಹೋಂಗೆ ಹೋದರೂ ನಮ್ಮ ಸರ್ಕಾರಿ ವೈದ್ಯರುಗಳು ಸಿಗುತ್ತಾರೆ. ಎಲ್ಲೇ ಹೋಗಿ. ಇಲ್ಲಿ 12 ಗಂಟೆಗೆ, ಇನ್ನೊಂದು ಕಡೆಗೆ 13 ಗಂಟೆಗೆ, ಇನ್ನೊಂದು ಕಡೆ 14 ಗಂಟೆಗೆ, ಇನ್ನೊಂದು ಕಡೆಗಡ 15 ಗಂಟೆಗೆ, 16, ರಾತ್ರಿ ಮೂರು ಗಂಟೆಯಾದರೂ ಎಲ್ಲಾ ಹೋಗುತ್ತಿರುತ್ತಾರೆ. ಇದು ನನಗೇನೂ ಅರ್ಥವಾಗಲಿಲ್ಲ. ಇವರು ಮನುಷ್ಯರೂ ಅಲ್ಲವೋ ಅಥವಾ ಇವರ ವ್ಯವಸ್ಥೆ ಏನು?

ಶ್ರೀ ಬಿ.ಎಸ್.ಯಡಿಯೂರಪ್ಪ :- ಮಾನ್ಯ ಅಧ್ಯಕ್ಷರೇ, ಒಳ್ಳೆಯ ಚರ್ಚೆಯಾಗುತ್ತಿದೆ. ನಿಜವಾಗಿಯೂ ಈ ಸದನದಲ್ಲಿ ಇದು ಆಗಬೇಕಾದ ಚರ್ಚೆ. ಇಲ್ಲಿ ಎರಡು ಸಂಗತಿ ಇದೆ. ಒಂದು, ಗ್ರಾಮೀಣ ಪ್ರದೇಶದಲ್ಲಿ ಪ್ರಾಮಾಣಿಕವಾಗಿ ಸೇವೆ ಮಾಡಬೇಕೆಂದು ಹೇಳಿ ಡಾಕ್ಟರ್ ಆಗಿರುವಂಥವರಿಗೆ ಸರಿಯಾದ ರೀತಿ ಸಂಬಳಸಾರಿಗೆ ಅನುಕೂಲ ಮಾಡಿಕೊಡುವಂಥಾದ್ದು ಇಲ್ಲ. ನಾನು ನಿನ್ನ ಮಾತನಾಡುತ್ತಾ ಹೇಳಿದೆ. ನಾನೊಬ್ಬ ವಿರೋಧ ಪಕ್ಷದ ನಾಯಕ. ನಾನೇ ನಾಚಿಕೆಯಿಂದ ತಲೆತಗ್ಗಿಸಬೇಕು. ರಮೇಶ್‌ಕುಮಾರ್‌ರವರೇ ಹಂತ್ರೆಡ್ ಬೆಡ್ ಆಸ್ಪತ್ರೆ ಒಬ್ಬ ಡಾಕ್ಟರ್ ಇದ್ದಾನೆ, ಅವನ ಮೇಲೆ ಒಂದು ತನಿಖೆಯಾಗುತ್ತಿದೆ, ಸಪ್ಲೆಂಡ್ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ. ಅವನನ್ನು ರಿಲೀವ್ ಮಾಡಬೇಡಿ ಎಂದು ಹೇಳಿದ್ದೇವೆ. ಏಕೆಂದರೆ ಅವನು ಹೋದರೆ ಅಲ್ಲಿ ಡಾಕ್ಟರ್ ಇಲ್ಲ. ಇದು ಶಿಕಾರಿಪುರ ಹೆಡ್‌ಕ್ವಾರ್ಟರ್‌ನಲ್ಲಿ ಇರುವ ನನ್ನ ಸ್ಥಿತಿ. ಅದಕ್ಕೆ ನಾನು ನಿಂತುಕೊಳ್ಳಲಿಲ್ಲ. ನಾವು ಅವತ್ತಿನಿಂದ ಏನು ಸಲಹೆ ಕೊಡುತ್ತಿದ್ದೇವೆ, ಎಂದರೆ ಒಬ್ಬ ಮೆಡಿಕಲ್ ಗ್ರಾಜ್ಞುಯೇಟ್ ಆಗುತ್ತಿದ್ದ ಹಾಗೆ ಕಡ್ಡಾಯವಾಗಿ ಐದು ವರ್ಷ ಗ್ರಾಮೀಣ ಪ್ರದೇಶಗಳಲ್ಲಿ ಅವನು ಕೆಲಸ ಮಾಡಲೇಬೇಕು. ಅದರ ಆಧಾರದ ಮೇಲೆ ಅಡ್ಮಿಷನ್. ಏನು ಕಷ್ಟ ಇದೆ? ಐದು ವರ್ಷ ಅವನು ಗ್ರಾಮೀಣ ಪ್ರದೇಶದಲ್ಲಿ ಸರ್ವಿಸ್‌ನ್ನು ಮಾಡಲೇಬೇಕು. ಆ ಕಂಡೀಷನ್ ಮೇಲೆ ಅವನನ್ನು ಅಡ್ಮಿಟ್ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳಿ. ಕೊನೆಯ ಪಕ್ಷ ಸರ್ಕಾರಿ ಆಸ್ಪತ್ರೆಯಲ್ಲಿ ಬರತಕ್ಕಂಥವರು, ಖಾಸಗಿಯವರದ್ದು ಬಿಡಿ.

ಲಕ್ಷಗಟ್ಟಲೆ ಡೊನೇಷನನ್ನು ಕೊಟ್ಟು ಹೋಗಿರುತ್ತಾನೆ. ನಮ್ಮ ಸರ್ಕಾರಿ ಮೆಡಿಕಲ್ ಕಾಲೇಜಿನಲ್ಲಿ ನಾವು ಇದನ್ನು ಕಡ್ಡಾಯ ಮಾಡಬಹುದಲ್ಲವೇ? ಎರಡನೇಯದು, ಇವತ್ತು ಕಾಂಟ್ರಾಕ್ಟ್ ಬೇಸಿಸ್‌ನಲ್ಲಿ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳುತ್ತಿದ್ದೀರಲ್ಲಾ, ಪಕ್ಕದ ರಾಜ್ಯಗಳಲ್ಲಿ 25 ಸಾವಿರ ರೂಪಾಯಿ ಸಂಬಳ, ನಾವು ಬಿಕ್ಷೆ ಕೊಟ್ಟಹಾಗೆ ಹತ್ತು ಸಾವಿರ ರೂಪಾಯಿ ಕೊಡುತ್ತೇವೆ. ಅವನು ಇಲ್ಲಿಯೇ ಇರಬೇಕೆಂದು ಏಕೆ ನಿರೀಕ್ಷೆ ಮಾಡುತ್ತೀರಿ? ಆದ್ದರಿಂದ ಸರ್ಕಾರ ಎಲ್ಲೊ ಒಂದುಕಡೆ ಸೀರಿಯಸ್ ಆಗಿ ಅಕ್ಕ ಪಕ್ಕದ ರಾಜ್ಯಗಳಲ್ಲಿ ಏನು ಕೊಡುತ್ತಿದ್ದಾರೆ, ಅದೇ ರೀತಿ ನಾವು ತಿಂಗಳ ಸಂಬಳವನ್ನು ಸಮಯಕ್ಕೆ ಸರಿಯಾಗಿ ಕೊಡುತ್ತೇವೆ, ಇಲ್ಲಿಯೇ ಕೆಲಸ ಮಾಡು ಎಂದರೆ ಅವನ್ಯಾಕೆ ಹೊರಗಡೆ ಹೋಗುತ್ತಾನೆ? ಇಲ್ಲಿ ಸರ್ವಿಸ್ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಸಿದ್ಧ ಇದ್ದಾನೆ. ನಮ್ಮಲ್ಲಿ ಡಾಕ್ಟರ್ಸ್ ಇದ್ದಾರೆ. ಆದರೆ ಆಸ್ಪತ್ರೆಗಳಲ್ಲಿ ಡಾಕ್ಟರ್ಸ್ ಇಲ್ಲ. ಮೇಸ್ರು ಇದ್ದಾರೆ. ಶಾಲೆಯಲ್ಲಿ ಮೇಸ್ರು ಇಲ್ಲ.

ಶ್ರೀ ಕೆ.ಆರ್. ರಮೇಶ್‌ಕುಮಾರ್:- ಮಾನ್ಯ ಯಡಿಯೂರಪ್ಪನವರೇ, ನೀವು ಹೇಳಿದ್ದು ಸತ್ಯ. ಈ ಹುಡುಗರು ಪಾಸು ಮಾಡುತ್ತಾರಲ್ಲಾ, ಇವರಿಗೇನೋ ಒಂದು ಕೆಟ್ಟ ರೋಗ ಇದೆ. ಬೆಂಗಳೂರಿನಲ್ಲಿ ನರ್ಸಿಂಗ್ ಕೊಡುವುದಕ್ಕಿಂತ ಕಡಿಮೆ ಸಂಬಳ ಕೊಟ್ಟರೂ ಆ ಪ್ಯಾಂಟ್ ಟೈಟ್ ಆಗಿ ಹಾಕಿಕೊಂಡು ಇಲ್ಲೇ ಸಾಯುತ್ತಾರೆ. ಹತ್ತು ಸಾವಿರವಲ್ಲ, ಹದಿನೈದು ಸಾವಿರ ಕೊಡುತ್ತೇವೆಂದರೂ ಅವರು ಬರುವುದೇ ಇಲ್ಲ. ಅವರಿಗೇನೋ ರೋಗ. ಅವರು ನರ್ಸಿಂಗ್ ಹೋಂನಲ್ಲಿ ಈ ನರ್ಸ್‌ಗಳು ಇರುತ್ತಾರಲ್ಲಾ, ನರ್ಸ್‌ಗೆ ಸಂಬಳ ಜಾಸ್ತಿ. ಡಾಕ್ಟರಿಗೆ ಕಡಿಮೆ ಸಂಬಳ. ಹಲ್ಲು ಕಿರಿದುಕೊಂಡು ಇಲ್ಲೇ ಬಿದ್ದಿರುತ್ತಾವೆ. ಅದೇನೋ ಒಂದು ತರಹದ ಖಾಯಿಲೆ. ಅದೇನು ಖಾಯಿಲೆಯೋ ಗೊತ್ತಿಲ್ಲ. ಅದೂ ಒಂದು ತರಹದ ರೋಗವೇ!

ಶ್ರೀ ಬಿ.ಎಸ್. ಯಡಿಯೂರಪ್ಪ:- ಮಾನ್ಯ ವಾಟಾಳ್ ನಾಗರಾಜ್‌ರವರು ಮಾತನಾಡುತ್ತಾ ಮಾನ್ಯ ಚನ್ನಬಸಪ್ಪನವರ ಕಾಲದಲ್ಲಿ ಬಿಗಿಯಾದ ನಿಲುವಿನ ಬಗ್ಗೆ ಹೇಳಿದರು. ಬೇಕಾದರೆ ಇವತ್ತು ನಮ್ಮ ಆರೋಗ್ಯ ಸಚಿವರು ಪರೀಕ್ಷೆ ಮಾಡಲಿ. ಯಾರು ಈ ರೀತಿ ಬೇರೆ ಬೇರೆ ನರ್ಸಿಂಗ್ ಹೋಮ್‌ಗಳಿಗೆ ಹೋಗುತ್ತಾರೆ, ಮಧ್ಯಾಹ್ನಹದ ಮೇಲೆ ಮತ್ತು ಬೇರೆ ಬೇರೆ ಸಮಯಗಳಲ್ಲಿ. ನೀನು ನಾಳೆಯಿಂದ ಹೋಗಬೇಡಿ ಎಂದು ಹೇಳಿ. 90 ಪರ್‌ಸೆಂಟ್ ಡಾಕ್ಟರ್ಸ್ ರಾಜೀನಾಮೆ ಕೊಡುತ್ತಾರೆ. ಏಕೆಂದರೆ ಇದು ವಾಸ್ತವಿಕ ಸ್ಥಿತಿ. ಅವರಿಗೆ ಗೊತ್ತಿದೆ, ನಾವು ಇಲ್ಲದೆ ಈ ಆಸ್ಪತ್ರೆ ನಡೆಯುವುದಿಲ್ಲ, ಬದುಕುವಹಾಗೆ ಇಲ್ಲ ಎಂದು. ನಿಮಗೆ ಬೇರೆಯವರು ಸಿಗುವುದಿಲ್ಲ. ಆ ಉಸಿರು ಕಟ್ಟುವಂಥ ವಾತಾರಣಕ್ಕೆ ನಾವು ಬಂದು ಮುಟ್ಟಿದ್ದೇವೆ.

ಶ್ರೀವಾಟಾಳ್ ನಾಗರಾಜ್ :-ಮಾನ್ಯ ಅಧ್ಯಕ್ಷರೇ, ಇದು ಇದಕ್ಕಿಲೋ ಒಂದು, ಕಡೆ ನಾವು ಈ ಆಸ್ಪತ್ರೆಗಳ ಸುಧಾರಣೆ ಆಗದಿದ್ದರೆ ಕಷ್ಟ. ಬಹಳ ಪ್ರಾಮಾಣಿಕವಾಗಿ ಆಸ್ಪತ್ರೆಗೆ ಹೋಗದೆ ಇರುವುದಕ್ಕೆ, ನಮ್ಮ ಆರೋಗ್ಯವನ್ನು ನಾವು ಕಾಪಾಡಿಕೊಂಡಿರಬೇಕು ಎಂದು ಹೇಳಿ ನಾನು ಇವತ್ತಿನವರೆಗೂ.....

ಶ್ರೀ ಬಿ.ಎಸ್. ಯಡಿಯೂರಪ್ಪ:- ಸಿದ್ದರಾಮಯ್ಯನವರು ತಪ್ಪು ತಿಳಿದುಕೊಳ್ಳಬಾರದು, ರಮೇಶ್‌ಕುಮಾರರವರೂ ತಪ್ಪು ತಿಳಿದುಕೊಳ್ಳಬಾರದು. ಬಜೆಟ್ ಬಗ್ಗೆ ಪ್ರಮುಖರು ಮಾತನಾಡುವ ಕಾಲದಲ್ಲಿ ಮತ್ತೆ ಅದೇ ವಿಷಯಕ್ಕೆ ಬಂದಹಾಗೆ ಆಗುತ್ತದೆ ಬೇಡ. ಇವತ್ತು ನಮ್ಮ ಮಂತ್ರಿಗಳದ್ದು. ಯಾವ ರೀತಿ ಹಾಜರಾತಿ ಇರಬೇಕು? ನೀವು ಡಾಕ್ಟರ್ ಬಗ್ಗೆ ಮಾತನಾಡಿದಿರಿ, ಹಜ್ಜಿ ಆರೋಗ್ಯ ಸಚಿವರಿಗೆ ರೆಫರ್ ಆಗುತ್ತದೆ. ಪ್ರೈಮರಿ ಶಾಲೆ ಬಗ್ಗೆ ಮಾತನಾಡಿದಿರಿ, ಶಿಕ್ಷಣ ಸಚಿವರಿಗೆ ರೆಫರ್ ಆಗುತ್ತೆ. ಗ್ರಾಮೀಣಾಭಿವೃದ್ಧಿ ಬಗ್ಗೆ ಮಾತನಾಡಿದಿರಿ. ಗ್ರಾಮೀಣ ಸಚಿವರಿಗೆ ರೆಫರ್ ಆಗುತ್ತದೆ. ಅಂದರೆ ಎಲ್ಲೋ ಒಂದು ಕಡೆ.....

ಶ್ರೀ ಸಿದ್ದರಾಮಯ್ಯ (ಉಪ ಮುಖ್ಯಮಂತ್ರಿಗಳು) :- ನಾನು ರಿಪ್ಲೈ ಕೊಡುತ್ತೇನೆಲ್ಲಾ

ಶ್ರೀ ಬಿ.ಎಸ್.ಯಡಿಯೂರಪ್ಪ :- ರಿಪ್ಲೈ ಅಲ್ಲ ಸಾರ್. ದಯಮಾಡಿ ನೋಡಿ. ನಿಮ್ಮ ಮನಸ್ಸಿನಲ್ಲಿರುವುದು ರೆಡಿ ಉತ್ತರ. ಅದು ಆ ರೀತಿ ಅಲ್ಲವೇ ಅಲ್ಲ. ನಾನು ಹೇಳುವಂಥದ್ದು ಎರಡು ಸಂಗತಿ. ಆರ್ಟ್‌ಲೀಸ್ಟ್ ಒಂದು ವರ್ಷದಲ್ಲಿ 40-50 ದಿವಸ ನಾವು ಸದನವನ್ನು ನಡೆಸುತ್ತಿಲ್ಲ. ಇಲ್ಲದಿದ್ದರೆ ಆ ಮನೆಯಲ್ಲಿ ಇರಬೇಕು, ಇಲ್ಲದಿದ್ದರೆ ಈ ಮನೆಯಲ್ಲಿ ಇರಬೇಕು ಎನ್ನುವಂಥ ಕಳಕಳಿ ಇಲ್ಲದಿದ್ದರೆ ನಮ್ಮ ಶಾಸಕರುಗಳಿಗೆ ಸೇರಿಸಿ ನಾನು ಹೇಳುವಂಥಾದ್ದು. ನೀವು ಪ್ರಾರಂಭ ಮಾಡಿದಾಗ ಅದನ್ನು ಹೇಳಿದಿರಿ.

ಶ್ರೀ ಕೆ.ಆರ್. ರಮೇಶ್‌ಕುಮಾರ್:- ಎರಡೂ ಕಡೆ ಬೇಡ. ಈ ಮನೆಗೂ ಬೇಡ, ಆ ಮನೆಗೂ ಬೇಡ. ಕಡೆಯ ಪಕ್ಷ ಅವರ ಮನೆಯಲ್ಲಾದರೂ ಇದ್ದಾರೆಯೇ ಚೆಕ್ ಮಾಡಿ.

ಶ್ರೀ ಬಿ.ಎಸ್.ಯಡಿಯೂರಪ್ಪ :- ಇರುವುದಿಲ್ಲ. ಇದನ್ನು ನಾವು ಎಲ್ಲೋ ಒಂದು ಕಡೆ ಸೀರಿಯಸ್ ಆಗಿ ಯೋಚನೆ ಮಾಡದಿದ್ದರೆ ಇದು ನಿಮ್ಮ ಅನುಭವದಿಂದ 40-50 ವರ್ಷದ ಅನುಭವದಿಂದ ಇದು ಸುಧಾರಣೆಯಾಗಬೇಕೆಂದು ಹೇಳಿ ನಾವು ಮಾತನಾಡುತ್ತಿರಬೇಕಾದರೆ ಸಿದ್ದರಾಮಯ್ಯನವರು ಹಣಕಾಸಿಗೆ ಸಂಬಂಧಪಟ್ಟಂತೆ ಉತ್ತರವನ್ನು ಕೊಡುತ್ತಾರೆ. ಇದಕ್ಕೆ ಅವರು ಉತ್ತರ ಕೊಡುತ್ತಾರೆಯೇ? ಕೊಡುವುದಕ್ಕೆ ಸಾಧ್ಯವೇ? ಸಂಬಂಧಪಟ್ಟ ಸಚಿವರು ನೋಟ್ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳಬೇಕು. ಆಮೇಲೆ ಇವತ್ತೇ ಗ್ರಾಮೀಣಾಭಿವೃದ್ಧಿ ಬಗ್ಗೆ, ಮೆಡಿಕಲ್ ಎಜುಕೇಷನ್ ಬಗ್ಗೆ, ಮತ್ತೊಂದು ವಿಷಯದ ವಾಟಾಳ್ ಹೀಗೆ ಮಾತನಾಡಿದರು ಎಂದು ಅವರ ಅಧಿಕಾರಿಗಳ ಜೊತೆಗೆ ಚರ್ಚೆಯನ್ನು ಮಾಡಿ ಏನಪ್ಪ ಇದನ್ನು ಸರಿಮಾಡಬಹುದಾ, ಸುಧಾರಣೆ ಮಾಡಬಹುದಾ ಎಂದಾದರೂ ಅದು ಆಗಬೇಕಲ್ಲಾ? ಅದಕ್ಕೆ ತಾನೇ ನಾವು 24 ಗಂಟೆ ಇವರಿಗಲ್ಲಾ ಅನುಕೂಲ ಕಲ್ಪಿಸಿರುವುದು. ಇಲ್ಲಿ ನಿಂತುಕೊಂಡು ಹೇಳಬಾರದು. ಇವತ್ತು ನಮಗೆ ಇರುವ ಅನುಕೂಲಗಳು, ಹವ್ಯವಸ್ಥೆಗಳು ಏನು? ಶಾಸಕರು, ಮಂತ್ರಿಗಳು, ಯಾರಿಗೂ ಇಲ್ಲದೇ ಇರುವಂತಹ ಒಂದು ವೈಭವ ಜೀವನ ನಡೆಸಿಕೊಂಡು ನೀವು ಜನರ ಸೇವೆ ಮಾಡಬಹುದು. ಈಗಲೂ ನಿನ್ನ ಹೆಂಡತಿ, ಮಕ್ಕಳು, ಅಂತ ಸ್ವಂತ ವ್ಯವಹಾರ ಇದ್ದರೆ ಇಲ್ಲಿ ಏಕೆ ಬರಬೇಕು? ಎಂಎಲ್‌ಎ ಏಕೆ ಆಗಬೇಕು? ಮಂತ್ರಿ ಏಕಾಗಬೇಕು? 24 ಗಂಟೆ, ವರ್ಷದ 365 ದಿವಸ ಜನಸೇವೆ ಮಾಡುತ್ತೇನೆ ಎನ್ನುವ

ಯೋಗ್ಯತೆ ಅವನಿಗೆ ಇದ್ದರೆ ಅವನು ಚುನಾವಣೆಗೆ ನಿಲ್ಲಬೇಕು. ಮಂತ್ರಿಯಾಗಿ ಅಥವಾ ಇನ್ನೊಬ್ಬನಾಗಿ ಇಲ್ಲಿ ಬಂದು ಕುಳಿತುಕೊಳ್ಳಬೇಕು. ಬೇರೆ ಕೆಲಸ ಇದ್ದರೆ ಮೊದಲು ರಾಜೀನಾಮೆ ಕೊಡಬೇಕು.

ಶ್ರೀ ವಾಟಾಳ್ ನಾಗರಾಜ್ :-ಕರೆಕ್ಟ್.

ಶ್ರೀ ಬಿ.ಎಸ್.ಯಡಿಯೂರಪ್ಪ:- ಆದರೆ ಇದು ಆಗುವುದಿಲ್ಲ ಸಾರ್. ಎಲ್ಲೋ ಒಂದು ಕಡೆ ನಾವು ಕಠಿಣವಾಗಿ ಮಾತನಾಡದೇ ಇದ್ದರೆ, ಅನಿವಾರ್ಯವಾದಾಗ ಯಾಳುವುದೋ ಶಾಸಕ ಬಿಡುವಿಲ್ಲದೇ ಹೋಗಿರುತ್ತಾನೆ. ಆದರೆ ಬೇರೆ ಟೈಮಿನಲ್ಲಿ ಇಲ್ಲಿ ಕುಳಿತುಕೊಳ್ಳಬೇಕು, ಕೇಳಬೇಕು ಇದು ನನ್ನ ಕರ್ತವ್ಯ- ಎಂದು ತಿಳಿದುಕೊಳ್ಳಬೇಕು. ಯಾವನೇ ಶಾಸಕ? ಇಲ್ಲಿ ಎಂಎಲ್‌ಎ ಆಗುವ ಮುಂಚೆ ಊರಿನಲ್ಲಿ ಓಡಾಡಿದರೆ ಅವರ ಹೆಂಡತಿ, ಮಕ್ಕಳು ಮಾತನಾಡಿಸುತ್ತಿರಲಿಲ್ಲ. ಜನರ ಆರ್ತಿವಾದದಿಂದ ಒಬ್ಬ ಎಂಎಲ್‌ಎ ಆದ ಮೇಲೆ ಇಲ್ಲಿ ಕುಳಿತುಕೊಳ್ಳುವುದಕ್ಕೆ ಪುರುಸೊತ್ತು ಇರುವುದಿಲ್ಲ. ಮಂತ್ರಿ ಆದ ಮೇಲೆ ಗೂಟದ ಕಾರು ತೆಗೆದುಕೊಂಡು ಊರು ಸುತ್ತುವುದಕ್ಕೆ ಹೋಗುತ್ತಾರೆ. ಇಲ್ಲಿ ಕುಳಿತುಕೊಳ್ಳುವುದಕ್ಕೆ ಪುರುಸೊತ್ತು ಇಲ್ಲ. ಏನಿ ಅಲ್ಲಿ ಕಡಿಯುವಂತಹದು? ಇಲ್ಲಿ ಸದನ ನಡೆಯುವಂತಹ ಕಾಲದಲ್ಲಿ ಸಚಿವ ಮೊದಲು ಇರಬೇಕು. ಅವನ ಹದ್ದುಬಸ್ತಿನಲ್ಲಿ, ತನ್ನ ಒಂದು ಹತೋಟಿಯಲ್ಲಿ ಇಲ್ಲಿ ಕುಕ್ಕರಬಡಿಯಬೇಕು ಎಂದು ಅವರಿಗೆ ಅನಿಸದೇ ಇದ್ದರೆ 'ಗೋರ್ಕಲ್ಲ ಮೇಲೆ ಮಳೆ ಸುರಿದಂತೆ ಸರ್ವಜ್ಞ ಎಂತಾಗುತ್ತದೆ. ನಾನು ಸಿಟ್ಟಿನಿಂದ ಈ ಮಾತನ್ನು ಹೇಳುತ್ತಿದ್ದೇನೆ. ನಿನ್ನ ಸಾಯಂಕಾಲ ಯಾರೋ ಹೇಳುತ್ತಿದ್ದರು, ಯಡಿಯೂರಪ್ಪನವರೇ, ಸಿಟ್ಟು ಬಿಟ್ಟು ಬಿಡಿ ಎಂದು. ಏನು ಮಾಡಲಿ ಸಿಟ್ಟು ಮಾಡಿ? ಏನು ಮಾಡಲಿ ರಮೇಶ್ ಕುಮಾರ್? ಈ ವ್ಯವಸ್ಥೆಯನ್ನು ನೋಡಿ ಏತಕ್ಕಾಗಿ ಸಿಟ್ಟು ಮಾಡಬೇಕು?

ಶ್ರೀ ವಾಟಾಳ್ ನಾಗರಾಜ್ :- ಸತ್ಯ ತಾವು ತಡವಾಗಿ ಬಂದಿರಿ. ಕವಿ ಶಿವರುದ್ರಪ್ಪನವರ ಕವನ ಓದಿ ಬಿಟ್ಟೇ ನಾನು ಭಾಷಣವನ್ನು ಶುರು ಮಾಡಿದೆ. ಆದ್ದರಿಂದ ಈಗ ಯಾರೂ ಇಲ್ಲದೇ ಇದ್ದರೂ ನಾನು ಮಾತನಾಡಬೇಕು ಎಂದು ತೀರ್ಮಾನ ಮಾಡಿದ್ದೇನೆ. ಯಾರೂ ಇಲ್ಲ ಎಂದು ತಿಳಿದುಕೊಳ್ಳಿ. ಅಧ್ಯಕ್ಷರು, ನಾವಿಬ್ಬರೇ ಸಾಕು. ಅವರಿಗೇ ನಾನು ಹೇಳಿ ಬಿಡುತ್ತೇನೆ. ಅದಕ್ಕೂ ನಾನು ತೀರ್ಮಾನಕ್ಕೆ ಬಂದಿದ್ದೇನೆ. ನಾವು ಅದರ ಬಗ್ಗೆ ಇನ್ನು ಚಿಂತನೆ ಮಾಡಬೇಕಾಗಿಲ್ಲ. ನಾವು ಇನ್ನೇನು ಹೇಳುವುದು? ಹೇಳಿ ಹೇಳಿ ಸರಿ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಆಗುವುದಿಲ್ಲ. ಕನಿಷ್ಠ ಸೌಜನ್ಯ ಇಲ್ಲ. ನಾವೇನೂ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಆಗುವುದಿಲ್ಲ. ನಮ್ಮ ಸ್ನೇಹತರಿಗೆಲ್ಲ ದಿನಾ ನೀವು ಸರಿ ಇಲ್ಲ, ಸರಿ ಇಲ್ಲ ಎಂದು ನಾವು ಹೇಳುವುದು ಅರ್ಥವಿಲ್ಲದ ಹಾಗೆ ಆಗಿದೆ. ಯಾರೂ ಇಲ್ಲದೇ ಇದ್ದರೂ ಚಿಂತೆ ಇಲ್ಲ.

ಶ್ರೀ ಡಿ.ಆರ್. ಪಾಟೀಲ್:- ದಯವಿಟ್ಟು ತಾವು ತಪ್ಪು ತಿಳಿದುಕೊಳ್ಳಬೇಡಿ. ವಿದಿಯೋ ಕಾನ್‌ಫರೆನ್ಸ್‌ನಲ್ಲಿ ನೀವು ಮಾತನಾಡುವುದನ್ನೆಲ್ಲಾ ನೋಡುವುದಕ್ಕೆ ಹತ್ತಿದ್ದಾರೆ.

ಶ್ರೀ ವಾಟಾಳ್ ನಾಗರಾಜ್ :- ಆಯಿತು ನಾವ್ಯಾಕೆ ತಪ್ಪು ತಿಳಿದುಕೊಳ್ಳೋಣ? ಅಲ್ಲ ನಮಗೆ ಸದನದಲ್ಲಿ ಎಲ್ಲರೂ ಇದ್ದಾಗ ಈ ಸದನಕ್ಕೆ ಒಂದು ಶೋಭೆ, ಸದನಕ್ಕೆ ಒಂದು ಶಕ್ತಿ. ಮತ್ತು

ಮಧ್ಯೆ ಮಧ್ಯೆ ನೀವು ಎದ್ದು ನಿಂತಾಗ ನಾವೇಕೆ ಕುಳಿತುಕೊಳ್ಳುತ್ತೇವೆ? ಇದು ಚರ್ಚೆ ಅಂತಲೇ. ಇಲ್ಲಿ ಚಿಂತನ ಮತ್ತು ಮಂಥನ ನಡೆಯಬೇಕು. ನಿಮ್ಮ ಅನುಭವ, ನಮ್ಮ ಅನುಭವದ ಮಾತು ನಡೆಯುವಾಗ ಅದಕ್ಕೆ ಒಂದು ಚಿಂತನೆ ಆಗಬೇಕು. ಆ ಚಿಂತೆ ಹೊರಗಡೆ ಬಂದಾಗಲೇ ಅದಕ್ಕೆ ಒಂದು ತಾತ್ಪರ್ಯ. ಅದರ ಅರ್ಥ ಹೊರಗೆ ಬರುತ್ತದೆ ಏನೂ ಇಲ್ಲದೆ ನಾವೇನು ಮಾಡೋಣ? ಹೇಗೆ? ಅಧಿಕಾರಿಗಳು ಕುಳಿತಿರುತ್ತಾರೆ. ಇನ್ನು ಯಾರೋ ಕುಳಿತಿರುತ್ತಾರೆ. ಟಿವಿ ಮುಂದೆ ನಿಮ್ಮ ಭಾಷಣ ಕೇಳುತ್ತಿದ್ದೆ ಅಂದರೆ ನಾನು ನಮ್ಮ ಮನೆಯಲ್ಲಿ ಕುಳಿತುಕೊಂಡು ಟೀಪ್‌ಮಾಡಿ ಇಲ್ಲಿ ತಂದಿಟ್ಟು ಬಿಡಬಹುದಲ್ಲ, ನೀವು ಕೇಳಿಕೊಳ್ಳಿ ಎಂದು. ಹಾಗಾದರೆ ಸದನದ ಗಾಮಭೀರ್ಯ ಏನು ಆಗಬೇಕು? ಅದು ಅವರ ಹಣೆಬರಹ. ಮಾನ್ಯ ಅಧ್ಯಕ್ಷರೇ ನಾನು ತಮಗೆ ಹೇಳುತ್ತಿದ್ದೇನೆ. ಆಸ್ತತ್ಯಗಳ ಬಗ್ಗೆ ಒಂದು ಪರಿಣಾಮಕಾರಿಯಾಗಿ ಚಿಂತನೆ ಆಗಬೇಕು. ನಾನು ತಮ್ಮನ್ನು ಕಳಕಳಿಯಿಂದ ಮನವಿ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದೇನೆ ತಮ್ಮ ಜೊತೆಯಲ್ಲಿ ಮತ್ತೆ ನಾನು ಮಾವನಾಡುತ್ತೇನೆ . ಒಂದು ಸಾರಿ ನಾವು ನೀವು ಗೌಪ್ಯವಾಗಿ ಬೆಂಗಳೂರಿನ ಆಸ್ತತ್ಯಗಳಿಗೆ ಹೋಗೋಣ. ತಾವು ದಯಮಾಡಿ. ಹಿಂದೆ ಮುಂದೆ ಯಾರೂ ಬೇಕಾಗಿಲ್ಲ. ಸಡನ್ ಆಗಿ ನಾವು ನುಗ್ಗೋಣ. ಅಲ್ಲಿ ಅಡಿಗೆ ಮನೆಯ ಪರಿಸ್ಥಿತಿಯನ್ನು ನೋಡೋಣ. ಇದು ಆಹಾರವನ್ನು ನಮ್ಮ ರೋಗಿಗಳಿಗೆ ಕೊಟ್ಟರೆ ಎಷ್ಟರಮಟ್ಟಿಗೆ ತೊಂದರೆ ಆಗಬಹುದು ಎನ್ನುವುದನ್ನು ನಾವು ಆರಿತುಕೊಂಡು, ಒಂದು ಕ್ರಾಂತಿಕಾರಕ ರೂಪದಲ್ಲಿ ಆಸ್ತತ್ಯಗಳ ಬಗ್ಗೆ ಚಿಂತನೆ ಆಗಬೇಕು ನೀವು. ಆಸ್ತತ್ಯಗಳಿಗೆ ಹಣ ಕೊಡುವುದು ಒಂದೇ ಅಲ್ಲ. ಹಣ ಕೊಟ್ಟರೆ ಲೆಕ್ಕ ಇರಬೇಕು. ಬ್ರೆಡ್ ಇಷ್ಟು ಕೊಟ್ಟಿದ್ದೇವೆ, ಹಾಲಿಗೆ ಇಷ್ಟು ಕೊಟ್ಟಿದ್ದೇನೆ, ಸೂಜಿಗೆ ಇಷ್ಟು ಕೊಟ್ಟಿದ್ದೇವೆ? ಔಷಧಿಗೆ ಇಷ್ಟು ಕೊಟ್ಟಿದ್ದೇವೆ ಎಂದು ಇವೆಲ್ಲಕ್ಕೂ ಲೆಕ್ಕ ಇರಬೇಕು. ಈ ಲೆಕ್ಕ ನೋಡಿಕೊಳ್ಳುವುದಕ್ಕೆ ಇನ್ನೊಬ್ಬ ಇರಬೇಕು. ಇವೆಲ್ಲಾ ನೋಡಿಕೊಳ್ಳದೇ ನೀವು ಹೋದಿರಿ ಎಂದರೆ ಸೂಜಿನೂ ಬರುವುದಿಲ್ಲ, ಬ್ರೆಡ್ಡೂ ಬರುವುದಿಲ್ಲ, ಹಾಲೂ ಬರುವುದಿಲ್ಲ, ಔಷಧಿಯೂ ಬರುವುದಿಲ್ಲ, ಆ ರೋಗಿಯ ಕೂಗು ತಪ್ಪಿದ್ದಲ್ಲ ಆದ್ದರಿಂದ ನೀವೇನು ಈ ಯೋಜನೆಗಳಿಗೆ ಈ ಸಾರಿ ಸುಮಾರು ಸ್ವಲ್ಪ ಹೆಚ್ಚು ಕಡಿಮೆ 13 ಸಾವಿರ ಕೋಟಿ ರೂಪಾಯಿಗಳನ್ನು ಕೊಟ್ಟಿದ್ದೀರಿ, ಇದನ್ನು ನೋಡಿಕೊಳ್ಳುವುದಕ್ಕೆ ಯಾರಾದರೂ ಒಬ್ಬರು ಯಜಮಾನರು ಬೇಕಲ್ಲ? ಆಸ್ತತ್ಯಗೆ ಔಷಧಿ ತಲುಪಿದೆಯೇ? ಆಸ್ತತ್ಯಗೆ ಬ್ರೆಡ್ ತಲುಪಿದೆಯೇ? ಇವೆಲ್ಲಾ ನೋಡಿಕೊಳ್ಳಬೇಕಲ್ಲಾ ಇದನ್ನು ನೋಡುವುದಕ್ಕೆ, ಚೆಕ್ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಮತ್ತು ಆಸ್ತತ್ಯಗಳ ಸುಧಾರಣೆ ಬಗ್ಗೆ ತಾವು ಚಿಂತನೆ ಮಾಡಬೇಕು. ಇನ್ನು ಹೆರಿಗೆಯ ಆಸ್ತತ್ಯ ವಿಚಾರ. ಇನ್ನು ಅದಕ್ಕಿಂತ ಬೇರೆ ಕೆಟ್ಟದ್ದು ಇಲ್ಲ. ಹೆರಿಗೆ ಆಗಲೇ ಬಾರದು, ಹೆರಿಗೆ ಆಗಕೂಡದು. ಆ ಹೆರಿಗೆ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ಹೆರಿಗೆ ಆಗುವ ಮಹಿಳೆ, ಅನುಭವಿಸುವ ತೊಂದರೆ ಬಗ್ಗೆ ವಾಣಿ ವಿಲಾಸ ಆಸ್ತತ್ಯ ಮತ್ತು ಈ ತರಹ ಅನೇಕ ಆಸ್ತತ್ಯಗಳು ಏನು ಇದೆ ಅಲ್ಲಿಗೆ ಹೋಗಿನೋಡಬೇಕು ಅಲ್ಲಿಯ ಪರಿಸ್ಥಿತಿಯನ್ನು ನೋಡಿದರೆ ನನಗೆ ಅನ್ನಿಸುತ್ತದೆ ಏನೆಂದರೆ ಹೆಣ್ಣಾಗಿ ಹುಟ್ಟಬಾರದು. ಇದು ಅಪಮಾನ, ಅಗೌರವ. ಹೆಣ್ಣಿಗೆ ಮಾಡತಕ್ಕ ಒಂದು ಲೋಪ. ಇದರ ಬಗ್ಗೆ ನಾವು ಚಿಂತನೆ ಮಾಡಲಿಲ್ಲ ಎಂದರೆ ನಾವು ಎಲ್ಲೋ ಒಂದು ಕಡೆ

ಅಪಾಯಕ್ಕೆ ಸಿಕ್ಕುತ್ತೇವೆ. ಹಾಗೆಯೇ ಹಲ್ಲಿನ ಆಸ್ತತ್ವ ವಿಚಾರ. ಇವತ್ತು ಹಲ್ಲು ಕಿತ್ತು ಬಿಟ್ಟಿರುತ್ತಾರೆ. ಹಲ್ಲು ಜೋಡಿಸುವುದಕ್ಕೆ ಮಿಷನ್ ಇಲ್ಲ. ನಮ್ಮ ಗತಿ ಏನಾಗಬೇಕು? ನಾಳೆ ಆ ಮಿಷನ್ ಬರುವವರೆಗೆ ನಾವು ಈ ಹಲ್ಲನ್ನು ಜೋಬಿನಲ್ಲಿ ಇಟ್ಟುಕೊಂಡು ಹೋಗಬೇಕು. ಮಿಷನ್ ಬಂದರೆ ಹಲ್ಲು ಜೋಡಿಸುತ್ತಾರೆ. ಒಂದು ಸಾರಿ ಅಲ್ಲಿ ಬ್ಯಾಟರಿ ಕೆಟ್ಟು ಹೋಗಿರುತ್ತದೆ, ಇಲ್ಲ ಪವರ್ ಇರುವುದಿಲ್ಲ. ಇದೇನು ಎಂದು ಅರ್ಥ ಆಗುತ್ತಿಲ್ಲ. ಆಸ್ತತ್ವಗಳು ಎಷ್ಟು ಸುಸಜ್ಜಿತವಾಗಿ ಇರಬೇಕು. ತಾವು ರಾತ್ರಿ ಸಮಯದಲ್ಲಿ ಟಿವಿ ಯಲ್ಲಿ ಡಿಸ್ಕವರಿಚಾನಲ್ ನೋಡಬೇಕು. ಆ ಡಿಸ್ಕವರಿ ಚಾನಲ್‌ನಲ್ಲಿ ಪ್ರಾಣಿಗಳನ್ನು ಎಷ್ಟು ಚೆನ್ನಾಗಿ ನೋಡಿಕೊಳ್ಳುತ್ತಾರೆ ಎಂದರೆ ಪ್ರಾಣಿಗಳು ಅದು ಕೋತಿ ಇರಬಹುದು, ನಾಯಿ ಇರಬಹುದು. ಆ ಪ್ರಾಣಿಗಳನ್ನು ಮನುಷ್ಯರಿಗಿಂತ ಹೆಚ್ಚಾಗಿ ಎಷ್ಟು ಚೆನ್ನಾಗಿ ನೋಡಿಕೊಳ್ಳುತ್ತಾರೆ. ನಮ್ಮಲ್ಲಿ ಮನುಷ್ಯರಾಗಿ ಈ ದೇಶದಲ್ಲಿ ಈ ರಾಜ್ಯದಲ್ಲಿ ನಾವು ಹುಟ್ಟಿದ್ದೇ ತಪ್ಪೇನೋ ಎನ್ನುವ ರೀತಿ ನಮಗೆ ಆಗುತ್ತಿದೆ. ಈ ಆರೋಗ್ಯ ತಪಾಸಣೆ ಎನ್ನುವುದು ಹಿಂದೆ ಹಳ್ಳಿಯಲ್ಲಿ ಇರಲಿಲ್ಲ. ತಾವು ಕೇಳಿರಬಹುದು. ಇದ್ದಕ್ಕಿದ್ದ ಹಾಗೆ ಜನರು ಸತ್ತು ಹೋಗಿ ಬಿಡುತ್ತಿದ್ದರು ಆತ ಪುಣ್ಯ ಮಾಡಿದ್ದ ಕಣ್ಣು ನೋವಿಲ್ಲ, ಏನೂ ಇಲ್ಲ. ಇದ್ದಕ್ಕಿದ್ದಹಾಗೆ ಸತ್ತು ಹೋಗಿ ಬಿಟ್ಟು ಎನ್ನುತ್ತಿದ್ದರು ಅಂದರೆ ಆತ ಪುಣ್ಯ ಮಾಡಿದ್ದ ಅಂತ. ಆತನದ್ದು ಒಳ್ಳೆಯ ಸಾವು ಎನ್ನುತ್ತಿದ್ದರು. ನಾವು ಒಳ್ಳೆಯದು ಎಂದರೆ ಅದು ಅರ್ಥವಿಲ್ಲದ್ದು. ಅದರ ಅರ್ಥ ಏನು ಅಣದರೆ ಅವರು ತಪಾಸಣೆ ಮಾಡಿಸಿಕೊಂಡಿರಲಿಲ್ಲ. ಈಗ ಅನೇಕ ವೈಜ್ಞಾನಿಕವಾಗಿ ತಪಾಸಣೆ ವಿಧಾನಗಳು ಬಂದಿವೆ. ಆದ್ದರಿಂದ ನಾನು ಏಕೆ ಹೇಳುತ್ತಿದ್ದೆನೆಂದರೆ ಇದು ಆರೋಗ್ಯ ಮತ್ತು ಆಸ್ತತ್ವಗಳ ವಿಚಾರ ಸರ್ಕಾರಿ ಆಸ್ತತ್ವಗಳ ಪುನರ್ ನಿರ್ಮಾಣ, ಆಸ್ತತ್ವಗಳ ಸಮಗ್ರ ಚಿಂತನೆ, ಕಾಯಕಲ್ಪ ಆಗಬೇಕು ಸರ್ಕಾರಿ ಆಸ್ತತ್ವ ಎಂದರೆ ಇದು ಬಡವರ ಬಡವರಿಗಾಗಿ ಜನ ಸಾಮಾನ್ಯರಿಗಾಗಿ ಮಧ್ಯಮ ವರ್ಗದವರಿಗೆ ಇರತಕ್ಕದ್ದು ಸರ್ಕಾರಿ ಆಸ್ತತ್ವಗಳು ಸರ್ಕಾರಿ ಆಸ್ತತ್ವಗಳಿಗೆ ಅನಾರೋಗ್ಯವಾದರೆ ಈ ಜನಕ್ಕೆ ಆರೋಗ್ಯ ನೋಡಿಕೊಳ್ಳತಕ್ಕಂಥ ವ್ಯವಸ್ಥೆ ಇಲ್ಲಿ. ಕರ್ನಾಟಕದಲ್ಲಿರತಕ್ಕಂಥ ಐದು ಕೋಟಿ ಜನರಲ್ಲಿ 50 ಲಕ್ಷ ಜನ ನರ್ಸಿಂಗ್ ಹೋಂಗೆ ಹೋಗುವುದಕ್ಕೆ ಆಗುವುದಿಲ್ಲ, ಅವರಿಗೆ ಆಶ್ರಯ ಇಲ್ಲ. ಈ ಪರಿಸ್ಥಿತಿ ನಿರ್ಮಾಣ ಆಗಿರುವುದರಿಂದ ನರ್ಸಿಂಗ್ ಹೋಂಗಳಿಗೆ ಕಡಿವಾಣ ಹಾಕಬೇಕು, ಮತ್ತು ಸರ್ಕಾರಿ ಆಸ್ತತ್ವಗಳನ್ನು ಸಮಗ್ರವಾಗಿ ಪ್ರಮಾಣಿಕವಾಗಿ ಬೆಳೆಸತಕ್ಕಂಥ ವ್ಯವಸ್ಥೆ ಆಗಬೇಕು ಇದಾದ ಮೇಲೆ ನಾನು ಹಿಂದಿನಿಂದಲೂ ಹೇಳುತ್ತಿದ್ದೇನೆ. ಮಾನ್ಯ ಸಿಂಧ್ಯಾರವರೇ ನಿಮಗೆ ನಾನು ಹೇಳುತ್ತಿದ್ದೇನೆ, ಮುಂದೆ ನಮಗೆ ಭೂಮಿಯಲ್ಲಿ ನೀರು ಸಿಕ್ಕುವುದಿಲ್ಲ. ಈಗಾಗಲೇ ನೀವು ಸಿಕ್ಕಾಪಟ್ಟೆ ಕೊಳವೆ ಬಾವಿಗಳನ್ನು, ಯದ್ವಾ ತದ್ವಾ ಇಡೀ ರಾಜ್ಯದ ಮೂಲೆ-ಮೂಲೆಯಲ್ಲಿ ಸಾವಿರ ಅಡಿಯವರೆಗೂ ತೋಡಿದ್ದೀರಿ. ಇದರಿಂದ ನೀರು ಸಿಕ್ಕುವುದಿಲ್ಲ ಮುಂದೆ ಏನು ಮಾಡಬೇಕು?

ಶ್ರೀ ಕುಮಾರ್ ಬಂಗಾರಪ್ಪ:- ತಾವು ಮುಂದಿನ ಇಲಾಖೆಗೆ ಹೋಗುವುದಕ್ಕಿಂತ ಮುಂಚೆ, ಆಸ್ತತ್ವ ಬಗ್ಗೆ ತಾವೇನು ಕೆಲವು ವಿಚಾರಗಳನ್ನು ಹೇಳಿದ್ದೀರಿ, ಅದರಲ್ಲಿ ಸಂಪೂರ್ಣವಾಗಿರತಕ್ಕಂಥ ನನ್ನ ಸಹಮತಿ ಇದೆ. ಇದರಲ್ಲಿ ನಮ್ಮ ಕೆಲವು ಜವಾಬ್ದಾರಿಗಳು

ಇದ್ದಾವೆ. ಏಕೆಂದರೆ ಒಂದೊಂದು ಆಸ್ಪತ್ರೆಗಳಿಗೂ ಕೂಡ ನಾವು ಚುನಾಯಿತ ಪ್ರತಿನಿಧಿಗಳನ್ನು ಸದಸ್ಯರನ್ನಾಗಿ ಮಾಡಿರುತ್ತೇವೆ. ಎಲ್ಲಾ ಆಸ್ಪತ್ರೆಯಲ್ಲಿಯೂ ಕೂಡ ನಾವು ಅಲ್ಲೇ ಸ್ಥಳೀಯರನ್ನು ಸದಸ್ಯರನ್ನಾಗಿ ಮಾಡಿ ಕಮಿಟಿಗಳು ಕೂಡ ಆಗಿವೆ. ಹಾಗಾದರೆ ನಾವು ಮತ್ತು ಅವರು ಸೇರಿಕೊಂಡು ಏನು ಮಾಡುತ್ತೇವೆ ಎನ್ನುತಕ್ಕಂಥ ಪ್ರಶ್ನೆ ಬರುತ್ತದೆ ಏಕೆಂದರೆ ಈ ಹಣಕಾಸಿನ ವ್ಯವಸ್ಥೆಯಲ್ಲಿ ಸಂಪೂರ್ಣವಾಗಿ ಸರ್ಕಾರದಿಂದ ಬಂದ ಹಣದಲ್ಲಿಯೇ ಆಸ್ಪತ್ರೆಯಲ್ಲಿ ಏನು ಔಷಧಿಗಳು ಬರುತ್ತವೆ ಎನ್ನುವುದರ ಬಗ್ಗೆ ನಮ್ಮನ್ನು ನಾವು ಮುಂದಿಟ್ಟು ಕೊಂಡೇ ಖರೀದಿ ಮಾಡುತ್ತಾರೆ. ಆಮೇಲೆ ಕೆ.ಡಿ.ಪಿ ಮೀಟಿಂಗ್‌ನಲ್ಲಿ ಎಲ್ಲಾ ವಿಚಾರಗಳ ಬಗ್ಗೆ ನಾವು ಚರ್ಚೆ ಮಾಡಬೇಕು. ಇದು ಹೇಗೆ ನಡೆಯುತ್ತಿದೆ ಎಂದು ನೋಡುವುದಕ್ಕೂ ವ್ಯವಸ್ಥೆ ಇದೆ. ಹಾಗಾದರೆ ನಾವು ಇಲ್ಲಿ ಇದ್ದುಕೊಂಡು ಈ ಆಸ್ಪತ್ರೆಗಳ ಬಗ್ಗೆ ಈ ತರಹದ ಸಮಸ್ಯೆಗಳನ್ನು ಇದೆ ಎನ್ನುತಕ್ಕ ವಾದವನ್ನು ನಾವು ಇಲ್ಲಿ ಮಂಡಿಸುತ್ತೇವೆ ಎನ್ನುವುದಾದರೆ ಈ ವ್ಯವಸ್ಥೆಗಳನ್ನು ಮಾಡಿರತಕ್ಕ ಸಮಯದಲ್ಲಿ ನಮ್ಮ ಕೈಯಲ್ಲಿ ಇದ್ದಾಗಲೂ ಕೂಡ ನಾವು ಏಕೆ ಮಾಡುತ್ತಿಲ್ಲ ಎನ್ನುವುದರ ಬಗ್ಗೆ ಕೂಡ ಯೋಚನೆ ಮಾಡಬೇಕು.

ಶ್ರೀ ಬಿ.ಎಸ್. ಯಡಿಯೂರಪ್ಪ :- ಮಾನ್ಯ ರಮೇಶ್ ಕುಮಾರ್ ಅವರೇ ಹಿಂದೆ ನಾನು ವಿರೋಧ ಪಕ್ಷದ ನಾಯಕನಾಗಿದ್ದಾಗ ಚಿಕ್ಕಮಗಳೂರಿಗೆ ಯಾತಕ್ಕೋ ಹೋದಾಗ ಅಲ್ಲಿಗೆ ಹೋದೆ. ನಾನೇನು ಕಂಡೆ ಅದನ್ನು ಅಲ್ಲಿಯ ಪತ್ರಕರ್ತರೂ ಬಂದು ನೋಡಿದರು ಅದು ಎಲ್ಲಾ ಪತ್ರಿಕೆಯಲ್ಲೂ ಬಂತು ಅದು ದೊಡ್ಡ ಹಗರಣವೇ ಆಯಿತು. ಯಡಿಯೂರಪ್ಪನವರು ಬಂದು ಎಲ್ಲಾ ಬಯಲು ಮಾಡಿದರು ಎಂದು ಪತ್ರಿಕೆಯಲ್ಲಿ ಬಂತು. ಉದಾಹರಣೆಗೆ ಶಿಕಾರಿಪುರ. ಹಿಂದೆ ಸರ್ಕಾರ ವರ್ಲ್ಡ್ ಬ್ಯಾಂಕ್ ನಿಂದ ದುಡ್ಡು ಕೊಟ್ಟಾಗ ನಾವು ದೊಡ್ಡ ಬಿಲ್ಡಿಂಗ್‌ನ್ನು ಕಟ್ಟಿದ್ದೇವೆ. ಹತ್ತು ಪತ್ರ ಸರ್ಕಾರಕ್ಕೆ ಬರೆದಿದ್ದೇನೆ. 100 ಬೆಡ್‌ಗಳ ಸರ್ಕಾರಿ ಆಸ್ಪತ್ರೆಗೆ ಬೇಗ ಹಾಕಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ, ಒಬ್ಬರೇ ಡಾಕ್ಟರ್ ಇದ್ದಾರೆ ಎಂದು ಹೇಳಿದ್ದೇನೆ ವಿಧಾನಸೌಧದ ಮೂರನೇ ಮಹಡಿಯಿಂದ ಕೆಳಗಡೆ ಹಾರಿಕೊಳ್ಳುವುದು ಬಿಟ್ಟರೆ ಬೇರೆ ಇನ್ನೇನಾದರೂ ಇದೆಯಾ ಸ್ವಾಮಿ? ನಾವು ಈಗ ಇರುವ ಎಲ್ಲಾ ಶಾಸಕರೂ ಒಂದು ಹಾಸ್ಟಲ್‌ಗೆ ಹೋಗುತ್ತೇವೆ, ವಿಸಿಟ್ ಮಾಡುತ್ತೇವೆ ಎಂದು ಇಟ್ಟುಕೊಳ್ಳಿ. ಒಂದು ಆಸ್ಪತ್ರೆಗೆ ಹೋಗುತ್ತೇವೆ. ವಿಸಿಟ್ ಮಾಡಿದ ಮೇಲೆ ನಮಗೇನು ಅನ್ನಿಸುತ್ತದೆ, ಅದನ್ನು ಸರ್ಕಾರದ ಗಮನಕ್ಕೆ ತಂದಾಗ, ಇವನು ಪ್ರಾಮಾಣಿಕವಾಗಿ ವರದಿಯನ್ನು ಕೊಟ್ಟಿದ್ದಾನೆ, ಇದನ್ನು ಏನಾದರೂ ಬಿಗಿಮಾಡಬೇಕು ಎಂದು ನಮ್ಮ ಅಧಿಕಾರಿಗಳು, ಸರ್ಕಾರಕ್ಕೆ ಅನ್ನಿಸಿದರೆ ನೀವು ವಿಸಿಟ್ ಹೋದುದಕ್ಕೆ ಗೌರವ ಬರುತ್ತದೆ, ಅದು ಸಾರ್ಥಕ ಆಗುತ್ತದೆ. ಇವೊತ್ತು ವಿರೋಧ ಪಕ್ಷದ ನಾಯಕನಾಗಿ ನಾನು ಎಲ್ಲಿಗೆ ಬೇಕಾದರೂ ಹೋಗಿ ಇನ್ಸ್‌ಪೆಕ್ಷನ್ ಮಾಡಬಹುದು ಆದರೆ, ಅಲ್ಲಿಗೆ ಹೋದಂಥ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ನಮಗೆ ಗೌರವ ಸಿಗದಿದ್ದರೆ, ನಾವು ಸಲ್ಲಿಸಿದ ವರದಿಗೆ ಮನ್ನಣೆ ಸಿಗದಿದ್ದರೆ ಪ್ರಯೋಜನವಿಲ್ಲ ಬರೀ ರಾಜಕೀಯ ಕನ್ನಡಕ ಹಾಕಿಕೊಂಡು ನಾವು ನೋಡುವಂತಹ ಪ್ರವೃತ್ತಿ ಏನು ಈಗ ಬೆಳೆದಿದೆ, ಇದು ಎಲ್ಲಿಯೋ ಒಂದು ಕಡೆ ನಾವೂ ನೀವೂ ಸೇರಿ, ನಾನಾಗಲಿ

ನೀವಾಗಲಿ ಧಾರಾಳತನ, ದೊಡ್ಡತನ ಬಂದಾಗ ಈ ಶಾಸನಸಭೆ, ಶಾಸಕರು, ಸರ್ಕಾರ, ವಿರೋಧ ಪಕ್ಷ ಇವುಗಳಿಗೆ ಒಂದು ಅರ್ಥ ಬರುತ್ತದೆ, ಗೌರವ ಬರುತ್ತದೆ. ಆದರೆ ಬಗ್ಗೆ ನಮ್ಮ-ನಮ್ಮಲ್ಲಿ ಸ್ವಲ್ಪ ಬಿಗಿ ತಂದುಕೊಂಡರೆ ಒಳ್ಳೆಯದು ಈಗ ಎಲ್ಲಾದಕ್ಕೂ ರಾಜಕಾರಣ ಬಂದು ಹೋಗಿದೆ. ಅದಕ್ಕೆ ನಾವೂ -ನೀವೂ ಹೊರತಾಗಿರಬೇಕು. ಮಂತ್ರಿಗಳು, ಅಧಿಕಾರಿಗಳು ಕೂಡ ಅಷ್ಟೆ. ಪ್ರಮಾಣಿಕವಾಗಿರುವ ಅಧಿಕಾರಿಗಳು ಬಹಳಷ್ಟು ಜನರಿದ್ದಾರೆ ಅವರು ತಮ್ಮದೇ ಆದ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಕ್ರಮ ಕೈಗೊಳ್ಳುವುದಕ್ಕೆ ಅವರ ಕೈಕಟ್ಟಿರುವಂಥ ವಾತಾವರಣವಿದೆ. ಆದುದರಿಂದ, ಇದರ ಬಗ್ಗೆ ಸಮಗ್ರವಾದ ಚರ್ಚೆ ಮಾಡಬೇಕು. ಇದಕ್ಕೆ ಈ ಪರಿಹಾರವಿದೆಯೇ ಹೊರತು ಬೇರೆ ದಾರಿ ಇದೆಯೆಂದು ನನಗನಿಸುವುದಿಲ್ಲ.

ಶ್ರೀ ಕುಮಾರ ಬಂಗಾರಪ್ಪ :- ನಾನು ಅದಕ್ಕೋಸ್ಕರವೇ ಹೇಳಿದ್ದು ಸರ್ವೇಸಾಮಾನ್ಯವಾಗಿ ಮಾತನಾಡುತ್ತಾ ವಿಚಾರದಲ್ಲಿ ಏನಾಗಿದೆಯೆಂದರೆ, ಸರ್ಕಾರಿ ಆಸ್ಪತ್ರೆಗಳಿಗೆ ಯಾರೂ ಹೋಗಲೇ ಬಾರದು ಎಂಬ ವಾತಾವರಣ ಇಲ್ಲಿಂದ ಸೃಷ್ಟಿಯಾಗಿಬಿಟ್ಟರೆ, ತಾವು ಹೇಳಿರತಕ್ಕ ಉದಾಹರಣೆಗಳೇನಿದೆ, ತಾವು ಮೈಸೂರು ಆಸ್ಪತ್ರೆಯ ಬಗ್ಗೆ ಹೇಳಿದಿರಿ, ಹುಬ್ಬಳ್ಳಿ ಆಸ್ಪತ್ರೆಯ ಬಗ್ಗೆ ಹೇಳಿದಿರಿ. ಹುಬ್ಬಳ್ಳಿ ಆಸ್ಪತ್ರೆಗೆ ನಾವೇ ಒಂದು ಸಲ ಹೋದಾಗ ಒಳಗೆ ಡೆಂಜನ್ ರೀತಿ ಇದೆ, ರಾತ್ರಿ ವೇಳೆ ಒಳಗಡೆ ಹೋಗಿ ಪೇಶೆಂಟ್‌ನ್ನು ನೋಡಬೇಕೆಂದರೆ ಲೈಟ್ ಇಲ್ಲದೆ ಬ್ಯಾಟರಿ ಹಾಕಿಕೊಂಡು ಹೋಗಬೇಕಾದ ಸಂದರ್ಭ ಕೂಡ ಅಲ್ಲಿದೆ. ನಾನು ಇಲ್ಲವೆಂದು ಹೇಳುವುದಿಲ್ಲ ಆದರೆ ಇದನ್ನು ಸರ್ವೇಸಾಮಾನ್ಯವಾಗಿ ಇರತಕ್ಕಂಥ ವ್ಯವಸ್ಥೆಯೆಂದು ಎಲ್ಲಾ ಸರ್ಕಾರಿ ಆಸ್ಪತ್ರೆಗಳ ಮೇಲೆ ಮಾಡಿದರೆ, ಎಲ್ಲೆಲ್ಲ ಕೆಲವು ಆಸ್ಪತ್ರೆಗಳು ಚೆನ್ನಾಗಿ ನಡೆಯತಕ್ಕದ್ದೂ ಕೂಡ ಇದೆ. ಆದ್ದರಿಂದ ಈ ರೀತಿಯಾದ ವಾತಾವರಣ ಎಲ್ಲಾ ಕಡೆ ಇದೆ ಎನ್ನುವಂಥವಾದ ಸೃಷ್ಟಿಯಾಗಬಾರದು ಎನ್ನುವುದಕ್ಕೋಸ್ಕರ ಈ ಮಾತನ್ನು ಹೇಳುತ್ತಿದ್ದೇನೆ.

ಶ್ರೀ ವಾಟಾಳ್‌ನಾಗರಾಜ್ :- ಮಾನ್ಯ ಕುಮಾರ್ ಬಂಗಾರಪ್ಪನವರ ಸಲಹೆ ಸರಿಯಾಗಿದೆ, ಅದನ್ನು ನಾನು ಒಪ್ಪುತ್ತೇನೆ. ಇದರಲ್ಲಿ ನಮ್ಮ ಜವಾಬ್ದಾರಿಯೂ ಇದೆ. ಆದರಿಂದ ನಾವು ಹಿಂದೆ ಸರಿಯತಕ್ಕದ್ದಲ್ಲ. ಆಸ್ಪತ್ರೆಗಳ ಸುಧಾರಣೆಗೆ ನಾವು ಬಹಳ ಮಾಡಬೇಕಾಗಿದೆ. ಸರ್ಕಾರ ಈ ಆಸ್ಪತ್ರೆಗೆ ಕೊಟ್ಟ ಹಣವನ್ನು ಯಾವ ರೀತಿಯಾಗಿ ಖರ್ಚು ಮಾಡುತ್ತಾರೆ, ಏಕೆ ಖರ್ಚು ಮಾಡುತ್ತಾರೆ ಇದರ ಬಗ್ಗೆ ನಾವು ಎಚ್ಚರ ವಹಿಸಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ. ನಾನು ಮಳೆ ನೀರಿನ ಬಗ್ಗೆ ಮಾತನಾಡುತ್ತಿದ್ದೆ. ನನ್ನ ಪ್ರಕಾರ ಭೂಮಿಯಲ್ಲಿರುವ ನೀರು ಹತ್ತು ವರ್ಷಗಳ ನಂತರ ಬತ್ತಿಹೋಗುತ್ತದೆ. ಇದರ ಬಗ್ಗೆ ಮುಂದೇನು? ಮಳೆಯ ನೀರನ್ನು ತಡೆಯತಕ್ಕದ್ದು ಇದರ ಬಗ್ಗೆ ಅನೇಕ ಪ್ರಾಮಾಣಿಕವಾದ ಯೋಜನೆಗಳ ಬಗ್ಗೆ ಸರ್ಕಾರದವರು ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ. ಮಳೆನೀರನ್ನು ತಡೆಯುವುದಕ್ಕೆ ಏನು ಕಾರ್ಯಕ್ರಮವನ್ನು ಹಾಕಿಕೊಂಡಿದ್ದೀರಿ? ಮಳೆ ನೀರು ಪೋಲಾಗದ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ, ಅದು ರಸ್ತೆ ಮೋರಿಗಳಲ್ಲಿ ಹೋಗದ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ತಡೆದರೆ ನಮಗೆ ಕನಿಷ್ಠ ನಾಲ್ಕು ತಿಂಗಳು ನೀರು ದೊರೆಯುತ್ತದೆ. ಇದರಿಂದ ಇಡೀ ರಾಜ್ಯಕ್ಕೆ ನಾಲ್ಕು ತಿಂಗಳು ನೀರನ್ನು

ಉಳಿಸತಕ್ಕದ್ದು ಒಂದು ವ್ಯವಸ್ಥೆ ಯಾಗುತ್ತದೆ ಇದಕ್ಕೆ ನಾವೇನು ಕಾರ್ಯಕ್ರಮ ಹಾಕಿಕೊಂಡಿದ್ದೇವೆ? ಈ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮವನ್ನು ನಾವು ಬಹಳ ಪ್ರಮಾಣಿಕವಾಗಿ ಹಾಕಿಕೊಳ್ಳಬೇಕಾದ್ದು ನಮ್ಮ ಕರ್ತವ್ಯ ಜೊತೆಗೆ ಮುಂದೆ ಕುಡಿಯುವ ನೀರಿಗೆ ಏನು ಮಾಡುವುದು? ಕುಡಿಯುವ ನೀರಿಗೆ ನಮ್ಮಿಳ ಪಾತ್ರದಿಂದ ನೀರನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳಬೇಕು ಮತ್ತು ಪಕ್ಕದಲ್ಲಿ ಬರತಕ್ಕ ಹಳ್ಳಿಗಳು, ಪಟ್ಟಣಗಳಿಗೆ ನೀರನ್ನು ನೀವು ಕೊಡಬೇಕು. ಎಲ್ಲೂ ನೀರು ಸಿಗಲಿಲ್ಲವೆಂದರೆ ಅಂತಿಮವಾಗಿ ಸಮುದ್ರದಿಂದ ನೀರನ್ನು ತರಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ ನಿಮಗೆ ಮುಂದೆ ಎಲ್ಲೂ ನೀರು ಸಿಕ್ಕಲಿಲ್ಲವೆಂದರೆ ಸಮುದ್ರದ ನೀರನ್ನು ತಂದು ಕುಡಿಯುವ ನೀರನ್ನಾಗಿ ಪರಿವರ್ತನೆ ಮಾಡಬೇಕು. ಆ ಕಾಲ ಬರುತ್ತದೆ. ಅದಕ್ಕಾಗಿ ತಾವು ಮುಂದೆ ತಮ್ಮ ಯೋಜನೆಯನ್ನು ಮಾಡುವಾಗ ಪರಿಣಾಮಕಾರಿಯಾಗಿ, ಮಾಡಬೇಕು. ಇಷ್ಟು ಬೆಂಗಳೂರಿನಲ್ಲಿ 82 ಲಕ್ಷ ಜನರಿದ್ದಾರೆ, 92 ಲಕ್ಷ ಊರಿನಲ್ಲಿರುವವರು 20 ಲಕ್ಷ ಜನರು ಒಂದು ಹೋಗತಕ್ಕವರು. ಇನ್ನು ಐದು ವರ್ಷವಾದರೆ ಕನಕಪುರ-ಬೆಂಗಳೂರು, ಹೊಸಕೋಟೆ-ಬೆಂಗಳೂರು, ರಾಮನಗರ-ಬೆಂಗಳೂರು, ನೆಲಮಂಗಲ-ಬೆಂಗಳೂರು, ಎಂದು ಬೆಂಗಳೂರು ಸೇರಿ ಒಂದೂವರೆ ಕೋಟಿ ಜನಸಂಖ್ಯೆಯಾಗಿಬಿಡುತ್ತದೆ, ಇದೇ ಒಂದು ರಾಜ್ಯ ಇದ್ದಹಾಗೆ ಇನ್ನು ಮುಂದೇನು? ಒಂದು ಕಡೆ ಬೆಂಗಳೂರಿನ ಬೆಳವಣಿಗೆ ಮತ್ತೊಂದು ಕಡೆ ಬೆಂಗಳೂರಿನಲ್ಲಿ ಮೇಲುಸೇತುವೆಗಳು, ರಸ್ತೆಗಳು, ಸಂಚಾರಿ ವ್ಯವಸ್ಥೆ ಮುಂತಾದುವಕ್ಕೆ ಸಾವಿರಾರು ಕೋಟಿ ರೂಪಾಯಿಗಳನ್ನು ಹಾಕುತ್ತಿದ್ದೇವೆ, ಹಳ್ಳಿಗಾಡಿಗೆ ಒಂದು ಕಿಲೋ ಮೀಟರ್ ರಸ್ತೆ ಕೊಡಲು ನಮಗೆ ಆಗುತ್ತಿಲ್ಲ. ಇಲ್ಲಿ ಬೆಂಗಳೂರಿನ ಮೇಲುಸೇತುವೆಗಳಿಗೆ ಖರ್ಚು ಮಾಡಿರುವಷ್ಟು ಹಣದಲ್ಲಿ ಇಡೀ ರಾಜ್ಯದ ಹಳ್ಳಿಗಾಡಿನ ರಸ್ತೆಗಳನ್ನು ಮಾಡಬಹುದು. ಇದು ನನಗೆ ಅರ್ಥವಾಗುತ್ತಿಲ್ಲ. ಇದು ಬೆಂಗಳೂರಿನವರೇ ಬೇರೆ ಜನ, ಹಳ್ಳಿಗಾಡಿನ ಜನರೇ ಬೇರೆ. ಎನ್ನುವ ರೀತಿ ಆಗಿದೆ. ಈ ಪರಿಸ್ಥಿತಿ ನಿರ್ಮಾಣ ಆಗಬಾರದು, ಹಳ್ಳಿಗಾಡಿನ ಜನರಿಗೆ ಕನಿಷ್ಠ ಎತ್ತಿನಗಾಡಿಯಲ್ಲಿ ಓಡಾಡತಕ್ಕ ಸಾಮಾನ್ಯ ರಸ್ತೆಗಳನ್ನಾದರೂ ತಾವು ನಿರ್ಮಾಣ ಮಾಡತಕ್ಕ ವ್ಯವಸ್ಥೆ ಮಾಡಬೇಕು. ಹಾಗೆಯೇ ಕುಡಿಯುವ ನೀರಿನ ವ್ಯವಸ್ಥೆ ಆಸ್ತತ್ಯ, ಇವುಗಳ ಬಗ್ಗೆ ನೀವು ನಿಮ್ಮ ಪ್ರಮಾಣಿಕವಾದ ಚಿಂತನೆಯನ್ನು ಮಾಡಬೇಕಾಗಿದೆ. ಇಲ್ಲದೇ ಇದ್ದರೆ ಗ್ರಾಮೀಣ ರಸ್ತೆಗಳು ಸಂಪೂರ್ಣವಾಗಿ ಹದಗೆಟ್ಟವೆ ಆದ್ದರಿಂದ ಗ್ರಾಮೀಣ ರಸ್ತೆಗಳ ಬಗ್ಗೆ ಬಹಳ ಪ್ರಾಮಾಣಿಕವಾಗಿ ಚಿಂತನೆ ಮಾಡಬೇಕಾಗಿದೆ. ಮುಖ್ಯಮಂತ್ರಿಗಳ ರಸ್ತೆ ಅನುದಾನ, ಇದು ಏನಾಗಿದೆ ಎಂದರೆ, ಮಾನ್ಯ ಯಡಿಯೂರಪ್ಪನವರೇ, ಇದನ್ನು ಎಲ್ಲಾ ಕ್ಷೇತ್ರಗಳಿಗೂ ಸಮಾನವಾಗಿ ಹಂಚಿಲ್ಲವೆಂದು ತಮಗೆ ಗೊತ್ತಿರಬಹುದು. ಶಕ್ತಿ ಇರುವವರ ಕಡೆಗೆ ಎರಡೆರಡು ಕೋಟಿ, ಶಕ್ತಿ ಇಲ್ಲದವರಿಗೆ ಐದು ಲಕ್ಷ ಮೂರು ಲಕ್ಷ ತಾವು ಅದರ ಪಟ್ಟಿಯನ್ನು ತರಿಸಿ ನೋಡಬೇಕು. ಇದು ಸರಿಯಲ್ಲ ಮತ್ತು ಸರಿಯಾದ ಮಾರ್ಗವಲ್ಲ, ಸರಿಯಾದ ನೀತಿಯಲ್ಲ. ಇದರ ಬಗ್ಗೆ ನಾವು ಪ್ರಾಮಾಣಿಕವಾಗಿ ಕೆಲಸ ಮಾಡಬೇಕು ಎರಡನೆಯದಾಗಿ, ಆಡಳಿತ ಸುಧಾರಣೆ ಆಡಳಿತ ಸುಧಾರಣೆ ಎಂದರೇನು? ನಾವು ಬಂದವರಲ್ಲ ಅಧಿಕಾರಿಗಳಿಗೆ ಗುಲಾಮರಾಗಿದ್ದೇವೆ ನಮ್ಮ ಸರ್ಕಾರಗಳ ಮಂತ್ರಿಗಳಿರಬಹುದು, ಯಾರೇ ಇರಬಹುದು, ಒಂದು ರೀತಿ ಗುಲಾಮಗಿರಿ,

ಅಧಿಕಾರಿಗಳು ಹೇಳಿದ್ದಕ್ಕೆ ನಾವು ಶರಣಾಗಿದ್ದೇವೆ, ಅವರಿಗೆ ನಾವು ಶರಣಾರ್ಥಿ ಮಾಡುತ್ತೇವೆ. ಈ ಅಧಿಕಾರಶಾಹಿಯನ್ನು ಹದ್ದುಬಿಸಿನಲ್ಲಿಡತಕ್ಕ ಆಡಳಿತ ಬೇಕು, ಅಧಿಕಾರಶಾಹಿಯನ್ನು ಲಗಾಮು ಹಿಡಿದು ನಿಲ್ಲಿಸತಕ್ಕ ಆಡಳಿತ ಬೇಕು ನಮ್ಮಲ್ಲಿ ಆಡಳಿತ ಎಂದರೆ ಏನು? ನಾನು ಯಾರನ್ನೂ ವೈಯಕ್ತಿಕವಾಗಿ ಟೀಕೆ ಮಾಡುತ್ತಿಲ್ಲ ಐ.ಎ.ಎಸ್., ಐ.ಪಿ.ಎಸ್. ಎಂದರೆ ಅವರು ನೇರವಾಗಿ ಸ್ವರ್ಗದ ಬಾಗಿಲುಹೊರೆ ದೇವೇಂದ್ರನನ್ನೇ ಮಾತನಾಡಿಕೊಂಡು ಇಳಿದು ಬಂದು ನಮಗೆ ಹೇಳಿದ ಹಾಗೆ ಐ.ಎ.ಎಸ್., ಐ.ಪಿ.ಎಸ್., ಅಧಿಕಾರಿಗಳು ಇಂದ್ರನ ಅರಮನೆಯಿಂದ ಸೀದಾ ಕೆಳಕ್ಕೆ ಇಳಿದಂತೆ. ಅವರ ನಡತೆ, ವ್ಯವಸ್ಥೆ ರಾಜಕಾರಣಿಗಳ ಬಗ್ಗೆ ತೋರತಕ್ಕ ಅನಾದರಣೆ, ಅವರು ನಡೆದುಕೊಳ್ಳತಕ್ಕ ರೀತಿ-ನೀತಿ ಇವೆಲ್ಲವನ್ನು ನಾವು ನೋಡಿದಾಗ ನನಗನ್ನಿಸುತ್ತದೆ ಏನೆಂದರೆ ಏನೇ ಪ್ರಜಾತಂತ್ರ ವ್ಯವಸ್ಥೆಯಲ್ಲಿ ಇದ್ದರೂ, ಏನೇ ಪ್ರಜಾಪ್ರಭುತ್ವ ಎಷ್ಟೆ ದಕ್ಷ ಮಂತ್ರಿಗಳಿದ್ದರೂ ಅವರ ಮುಂದೆ ಏನೂ ನಡೆಯುವುದಿಲ್ಲ. ಆದ್ದರಿಂದ ಅಧಿಕಾರಶಾಹಿಯನ್ನು ಒಂದು ಹತೋಟಿಯಲ್ಲಿ ತರಲಿಲ್ಲವೆಂದರೆ ಪ್ರಜಾತಂತ್ರ ವ್ಯವಸ್ಥೆ ಉಳಿಯುವುದಿಲ್ಲ ಪ್ರಜಾತಂತ್ರ ವ್ಯವಸ್ಥೆಗೆ ಇದು ಅಪಾಯಕಾರಿ ಬೆಳವಣಿಗೆ ನಾನು ಇವತ್ತು ಹೇಳುತ್ತಿದ್ದೇನೆ. ಹದಿನೈದು ವರ್ಷದ ಅಧಿಕಾರಿಗಳ ಆಸ್ತಿಯ ಬಗ್ಗೆ ಸಮಗ್ರ ತನಿಖೆಯಾಗಬೇಕು. ತೀರಾ ಹಿಂದಕ್ಕೆ ಹೋಗುವುದು ಬೇಡ, ಹದಿನೈದು ವರ್ಷದ ಅಧಿಕಾರಿಗಳ ಆಸ್ತಿ ಅವರ ವ್ಯವಸ್ಥೆ ಅವರು ಇರತಕ್ಕ ಪರಿಸ್ಥಿತಿ, ಮೊದಲು ಇದ್ದದ್ದೇನು, ಈಗ ಏನಿದೆ ಎಂಬ ಬಗ್ಗೆ ಸಮಗ್ರವಾದಂಥ ಸ್ವತಂತ್ರವಾದಂಥ ತನಿಖೆ ನಡೆಯಲಿ. ಅದೇ ರೀತಿ ರಾಜಕಾರಣಿಗಳಿಗೂ ನಡೆಯಲಿ, ನಾವೂ ತಯಾರಾಗಿದ್ದೇವೆ, ನಮ್ಮದು ಅವರದ್ದು ಇಬ್ಬರದ್ದೂ ತನಿಖೆ ನಡೆಯಲಿ.

ಶ್ರೀ ಕೆ.ಆರ್. ರಮೇಶ್‌ಕುಮಾರ್: ಮೊನ್ನೆ ಹೌಸ್‌ಕಮಿಟಿ ಮಾಡಲು ಕೇಳುತ್ತಿದ್ದಿರಲ್ಲಾ ಇದಕ್ಕೆ ಹೌಸ್‌ಕಮಿಟಿಯನ್ನು ಕೇಳಿ.

ಶ್ರೀ ವಾಟಾಳ್ ನಾಗರಾಜ್:- ನಾನು 1967 ಇದ್ದೇನೆ. 1967ನ್ನು ಬಿಟ್ಟುಬಿಡೋಣ, 72 ಕೂಡಬೇಡ ಆದರೆ 1972 ರಿಂದ ಇಲ್ಲಿಯವರಿಗೆ ಅಧಿಕಾರಿಗಳು ಮತ್ತು ರಾಜಕಾರಣಿಗಳು ಇವರಿಬ್ಬರನ್ನು ಒಂದು ಸ್ವತಂತ್ರ ತನಿಖೆ ನಡೆದುಹೋಗಲಿ. ಯಾರ್ಯಾರದ್ದು ಆಸ್ತಿ ಎಷ್ಟೆಷ್ಟು ಈ ಸದನಕ್ಕೆ ನಾವು ಬರಲು ಯೋಗ್ಯತೆ ಇದೆಯೆ, ನಾವು ಎಷ್ಟು ಬ್ರಷ್ಟಾಚಾರ ಮಾಡಿರಬಹುದು, ಏನು ಅನ್ಯಾಯ ಮಾಡಿರಬಹುದು, ಏನು ಲೂಟಿ ಮಾಡಿರಬಹುದು, ಎಷ್ಟು ಮನೆಗಳು ಇರಬಹುದು, ಏನೇನು ಮಾಡಿರಬಹುದು ಇದೆಲ್ಲದರ ಬಗ್ಗೆ ಸಮಗ್ರವಾದ ತನಿಖೆಯಾಗಿ ನಮ್ಮದು ತೆರೆದ ಪುಸ್ತಕವಾಗಿ ಹೊರಕ್ಕೆ ಬಂದುಬಿಡಲಿ. ನಮ್ಮ ಪುಟವನ್ನು ನಾವೆಲ್ಲ ಬಿಚ್ಚಿಬಿಡೋಣ. ಯಾರ್ಯಾರ ಹೆಸರಿನಲ್ಲಿ ಬೇನಾಮಿ ಹೆಸರಿನಲ್ಲಿ ಹೆಂಡತಿಯ ಹೆಸರಿನಲ್ಲಿ ಅಣ್ಣನ, ತಮ್ಮನ, ಬೇರೆಯವರ ಹೆಸರಿನಲ್ಲಿ ಜವಾನನ ಹೆಸರಿನಲ್ಲಿ ಟೈಪಿಸ್ಟನ ಹೆಸರಿನಲ್ಲಿ ಯಾರ್ಯಾರದ್ದೋ ಹೆಸರಿನಲ್ಲಿ ನಾವು ಆಸ್ತಿ ಮಾಡಿರಬಹುದು ಅದು ನಮ್ಮದು ಇರಬಹುದು, ಅಧಿಕಾರಿಗಳದ್ದು ಇರಬಹುದು, ತನಿಖೆ ನಡೆಯಲಿ. ಇದಕ್ಕಾಗಿ ಒಂದು ಸ್ವತಂತ್ರ ಸಮಿತಿಯ ನೇಮಕವಾಗಲಿ. ನಮ್ಮ ರಾಜ್ಯದ್ದೇ ಬೇಡ ಬೇರೆ ರಾಜ್ಯದ ಒಂದು ಸಮಿತಿ ರಚನೆಯಾಗಿಬಿಡಲಿ ನಾನು ಏಕೆ ಈ ಸಮಯದಲ್ಲಿ ಹೇಳುತ್ತೇನೆಂದರೆ,

ಕೆಂಗಲ್ ಹನುಮಂತಯ್ಯನವರು ಈ ಸದನವನ್ನು ಕಟ್ಟಿಸಿದರು. ಆಗ ಈ ವಿಧಾನ ಸೌಧ ಕಟ್ಟಲಿಕ್ಕೆ ಒಂದು ಕೋಟಿ ಎಪ್ಪತ್ತುಲಕ್ಷ, ರೂಪಾಯಿ ಖರ್ಚಾಯಿತು ಪಕ್ಕದಲ್ಲೇನು ವಿಕಾಸಸೌಧ ಕಟ್ಟಿ ಮಹಾರಾಷ್ಟ್ರಕ್ಕೆ ಹೋಗಿದ್ದಾರಲ್ಲಾ ಅದಕ್ಕೆ ಸ್ವಲ್ಪ ಹೆಚ್ಚು ಕಡಿಮೆ ನೂರರಿಂದ ನೂರಾಹತ್ತು ಕೋಟಿ. ಅದರಲ್ಲಿ ನಲವತ್ತು ಕೋಟಿ ನೆಗೆದುಬಿದ್ದು ಹೋಗಿದೆ. ಅಲ್ಲಿಗೆ ಖರ್ಚಾಗಿರುವುದು ಎಪ್ಪತ್ತು ಕೋಟಿ. ಅದಕ್ಕೆ ಒಂದು ಅಮಗ್ರ ತನಿಖೆಯಾಗಬೇಕು. ಬಾಗಿಲು ಕಲ್ಲುಗಳಲ್ಲೂ ಎಲ್ಲಾ ಲಂಚ ಬ್ರಷ್ಟಾಚಾರ ನಡೆದು ಎಲ್ಲಾ ಲೂಟಿಯಾಗಿದೆ ಆದ್ದರಿಂದ ಅದರ ಬಗ್ಗೆ ಸಮಗ್ರವಾದ ತನಿಖೆಯಾಗಲೇ ಬೇಕು. ಅದರ ಬಗ್ಗೆ ಬೇರೆ ಮಾತೇ ಇಲ್ಲ. ನಾನು ಅದನ್ನು ಇಲ್ಲಿ ಕಟ್ಟಬೇಡಿ ಎಂದು ಮೊದಲೇ ಹೇಳಿದೆ. ಅದು ಏಕೆ ಇಲ್ಲಿ ಬೇಕಾಗಿತ್ತು? ಇಲ್ಲಿ ಕೆಂಗಲ್ ಹನುಮಂತಯ್ಯನವರು ಕಟ್ಟಿಸಿದ ಇಂಥ ಭವ್ಯವಾದ ಸೌಧ ಇರುವಾಗ ಇದು ಏಕೆ ಬೇಕಾಗಿತ್ತು ತಮಗೆ ಕಟ್ಟಬೇಕೆಂಬ ಆಸೆ ಇದ್ದರೆ ಹುಬ್ಬಳ್ಳಿ, ಧಾರವಾಡದಲ್ಲಿ ಕಟ್ಟಬಹುದಾಗಿತ್ತು ಇದರಿಂದ ತಮಗೆ ಭಾವೈಕ್ಯತೆ ಬರುತ್ತಿತ್ತು ಬೆಳಗಾಂನಲ್ಲಿ ಕಟ್ಟಬಹುದಾಗಿತ್ತು ಗುಲ್ಬರ್ಗಾದಲ್ಲಿ ಕಟ್ಟಬಹುದಾಗಿತ್ತು ರಾಯಚೂರಿನಲ್ಲಿ ಕಟ್ಟಬಹುದಾಗಿತ್ತು ಏನು ಪಕ್ಕಪಕ್ಕದಲ್ಲೇ ಕಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ ಹನುಮಂತಯ್ಯ ಒಮ್ಮದನ್ನು ಕಟ್ಟಿದರು, ನಾನೂ ಒಂದು ಕಟ್ಟಬೇಕೆಂದು ನೀವು ಕಟ್ಟಿದ್ದಾ ಏನು ನಿಮಗೆ ಕಿರೀಟವೆ? ನಿಮ್ಮ ಸ್ವಂತ ಆಸ್ತಿಯೇ ಇದು? ಅದಕ್ಕೆ ನಾನು ಮುಂದೆ ಬರುತ್ತೇನೆ ಈಗ 1972 ರಿಂದ ಇಲ್ಲಿಯವರೆಗೆ ಅಧಿಕಾರಿಗಳು ಮತ್ತು ರಾಜಕಾರಣಿಗಳು ಇವರಿಬ್ಬರದ್ದು ಸಮಗ್ರ ತನಿಖೆ ಆಗಬೇಕು ಶಕ್ತಿ ಇದ್ದರೆ ಯಾರಿಗಾದರೂ ತಾಕತ್ತು ಇದ್ದರೆ ತನಿಖೆ ನಡೆಸಲಿ, ನಾವೂ ತಯಾರಾಗಿದ್ದೇವೆ. ಇದು ಎಲ್ಲೆಲ್ಲಿಂದ ಬಂತು? ಇದರಲ್ಲಿ ಯಾರು ತಪ್ಪಿತಸ್ತರು ಇದ್ದಾರೆಂದರೆ ಅವರು ಈ ಸದನಕ್ಕೆ ಬರಲೇಬಾರದು, ಈ ಸದನದ ಒಳಗೆ ನಾವು ಕಾಲಿಡಲೇ ಬಾರದು. ನಾವು ಅಲ್ಲಿಗೆ ನಿವೃತ್ತಿಯಾಗಿದ್ದೇವೆ, ಶಿಕ್ಷೆ ಅಷ್ಟೆ ಸಾಕು ನಾವು ಈ ಸದನದಿಂದ ಹೊರಟು ಹೋಗುತ್ತೇವೆ. ನಾವು ಎಲ್ಲೆ ಮೀರಿ ಎಲ್ಲಿಗೆ ಹೋಗುತ್ತಿದ್ದೇವೆ? ಈ ದೇಶದ ಬಡನಾಡಿನ ಬೆವರು ಸುರಿಸಿದ ರೈತನ, ಜನಸಾಮಾನ್ಯನ ಹಣವನ್ನು ನಾವು ಈ ರೀತಿ ದೋಚಿದರೆ ಯಾರನ್ನು ದರೋಡೆಕೋರರೆಂದು ಕರೆಯಬೇಕು? ಎಲ್ಲಿ? ಯಾರ ದರೋಡೆ? ಇದು ಗೌರವವಾಗಿ ದರೋಡೆ ಮಾಡುವುದೇನು? ಲೋಕಾಯುಕ್ತ ಅವೆಲ್ಲಾ ಸುಮ್ಮನೆ ಅರ್ಥವಿಲ್ಲದ್ದು ಬಿಡಿ ಇವೆಲ್ಲಾ ಪ್ರಚಾರ, ಇದು ಯಾರಿಂದಲೂ ಆಗುವುದಿಲ್ಲ. ಇದನ್ನೆಲ್ಲಾ ನಾವು ದಿನಾ ನೋಡುತ್ತಿದ್ದೇವೆ, ಅದರ ಬಗ್ಗೆ ನಾನು ಜಾಸ್ತಿ ಚರ್ಚೆ ಮಾಡಲು ಹೋಗುವುದಿಲ್ಲ ಇದಕ್ಕೆ ಸ್ವತಂತ್ರವಾದಂಥ ತನಿಖಾ ಸಂಸ್ಥೆಯಿಂದ ತನಿಖೆಯಾಗಬೇಕು. ನಾನು ಏಕೆ ಹನುಮಂತಯ್ಯನವರ ಬಗ್ಗೆ ಹೇಳಿದೆ ಎಂದರೆ, ಈ ಸದನವನ್ನು, ವಿಧಾನಸೌಧವನ್ನು ಕಟ್ಟುವಾಗ ಅಪವ್ಯಯವಾಗಿದೆಯೆಂದು ಆಗ ಕೋಲಾರ ಜಿಲ್ಲೆಯ ನಾಗೇರಡ್ಡಿಯವರು ಹನುಮಂತಯ್ಯನವರಿಗೆ 'ಹನುಮಂತಯ್ಯನವರೇ, ಈ ಸದನ ಕಟ್ಟುವವಾಗಿ ಬ್ರಿಟಿಷರ ನಡೆದಿದೆ, ತನಿಖೆಯಾಗಬೇಕು' ಎಂದರು. ಇವತ್ತು ಅಂಥ ಆದರ್ಶ ಈಗ ಇಲ್ಲಿ ಅದಕ್ಕೆ ಹನುಮಂತಯ್ಯನವರು ಏನು ಹೇಳಿದರೆಂದರೆ, ತನಿಖೆಯಾಗುವುದಾದರೆ ಈ ರಾಜ್ಯದವರಿಂದ ಆಗುವುದು ಬೇಡ, ಹೊರಗಡೆಯಿಂದ ತನಿಖಾಧಿಕಾರಿಯವರು ಬರಲಿ, ತನಿಖೆ ನಡೆದುಹೋಗಲಿ

ಎಕೆಂದರೆ ಇಲ್ಲಿಯವರಿಂದ ತನಿಖೆಯಾದರೆ ನಾನು ಅವರಿಗೆ ಶಿಷ್ಟಾರಸ್ಸು ಮಾಡಿದಹಾಗೆ ಆಗುತ್ತದೆಯೆಂದು ಬರುತ್ತದೆ. ಆದ್ದರಿಂದ ಹೊರಗಿನವರಿಂದ ತನಿಖೆಯಾಗಲಿ ನಾನು ತಪ್ಪಿತಸ್ತನಾದರೆ ರಾಜೀನಾಮೆ ಕೊಡುತ್ತೇನೆಂದು ಹವರು ಹೇಳಿದರು. ಇವತ್ತು ನನ್ನ ನೇರ ಸವಾಲು ಏನೆಂದರೆ, ಅಧಿಕಾರಿಗಳು ಮತ್ತು ನಮ್ಮದು ಎರಡರ ಬಗ್ಗೆಯೂ ಯಾವ ಏಜೆನ್ಸಿಯಾದರೂ ಚಿಂತೆ ಇಲ್ಲ ತನಿಖೆ ನಡೆಯಲಿ ಇದರಲ್ಲಿ ಹೊರಗಡೆಯಲ್ಲಿ ಯಾವ್ಯಾವ ದಿಕ್ಕಿನಲ್ಲಿ ಲೂಟಿ ನಡೆದಿದೆ, ದರೋಡೆ ನಡೆದಿದೆ, ರಸ್ತೆ ದರೋಡೆ ಕೋರರು ಅವರು ಬೇರೆ. ಅವರೇ ಬೇರೆ ಇವರೇ ಬೇರೆ, ಅವರಿಗೆ ಇಂಡಿಯನ್ ಪೀನಲ್ ಕೋಡ್ ಇದೆ, ಅವರು ಬೇರೆ ಇವರಿಗೇ ಬೇರೆ. ಆದ್ದರಿಂದ ನಾನು ಇದನ್ನು ವೈಭವೀಕರಣ ಮಾಡುತ್ತಿಲ್ಲ.

ಶ್ರೀ ಕೆ.ಆರ್. ರಮೇಶ್‌ಕುಮಾರ್ :- ಎಲ್ಲಾ ಅಧಿಕಾರಿಗಳಿಗೂ ಒಂದೇ ಎನ್‌ಕ್ವೇರಿನಾ? ತಾವು ಸರಿಯಾಗಿ ಹೇಳುತ್ತಿಲ್ಲ. ಐ.ಎ.ಎಸ್., ಐ.ಪಿ.ಎಸ್., ಐ.ಎಫ್.ಎಸ್. ಅವರಿಗೆ ಒಂದಾ? ಆ ಮೇಲೆ ಆರ್.ಟಿ.ಒ., ಪಿಡಬ್ಲ್ಯೂಡಿ., ಎಕ್ಸೆಸ್, ಪೊಲೀಸ್ ಇವರಿಗೆ ಒಂದಾ? ಅದು ಹೇಗೆ? ಈ ವರ್ಗದಿಂದ ಈ ವರ್ಗಕ್ಕೆ ಎಂದು ತಾವು ಬಿಡಿಸಬೇಕಲ್ಲ? ತಾವು ಎಲ್ಲರ ಮೇಲೆ ಎನ್‌ಕ್ವೇರಿ ಎಂದರೆ ನಮಗೆ ಗೊತ್ತಾಗುವುದು ಹೇಗೆ? ರೆವಿನ್ಯೂ ಇನ್ಸ್‌ಪೆಕ್ಟರ್ ಅವರಿಂದ ರೆವಿನ್ಯೂ ಕಮಿಷನರ್‌ವರೆಗೆ ಒಂದೇ ಎನ್‌ಕ್ವೇರಿ ಎಂದರೆ ಹೇಗೆ? ಈ ಗ್ರೇಡೇಶನ್ ಹೇಗೆ?

ಶ್ರೀ ಬಿ.ಆರ್. ಪಾಟೀಲ್:- ಸರ್ಕಾರ ಎನ್‌ಕ್ವೇರಿ ಮಾಡಿಸಲು ತಯಾದರೆ ನಾವು ಸಲಹೆ ಕೊಡೋಣ,

ಶ್ರೀ ಕೆ.ಆರ್. ರಮೇಶ್‌ಕುಮಾರ್:- ವಾಟಾಳ್ ನಾಗರಾಜ್‌ರವರ ಮನಸ್ಸಿನಲ್ಲೇನಿದೆ ಎಂಬುದು ನಮಗೆ ಗೊತ್ತಾಗಲಿ. ಈಗ ಒಳ್ಳೆಯ ಏರಿಯಾದಲ್ಲಿರುವ ಆರ್.ಟಿ.ಒ. ಗೆ ಒಬ್ಬ ಐ.ಎ.ಎಸ್. ಅಧಿಕಾರಿಗಿಂತ ಜಾಸ್ತಿ ಆದಾಯ ಇರುತ್ತದೆ, ಇದನ್ನು ಹೇಗೆ ಮಾಡುವುದು? ತಾವು ಹಿರಿಯ ಸದಸ್ಯರಾಗಿರುವುದರಿಂದ ಸದನಕ್ಕೆ ಬೆಳಕು ಚೆಲ್ಲಬೇಕು.

ಶ್ರೀ ಬಿ.ಎಸ್. ಯಡಿಯೂರಪ್ಪ:- ಭ್ರಷ್ಟಾಚಾರ ತಾಂಡವವಾಡುತ್ತಿದೆಯೆಂದು ಹಿಂದಿನ ಸರ್ಕಾರ ಮುಖ್ಯಮಂತ್ರಿಗಳ ಅಧ್ಯಕ್ಷತೆಯಲ್ಲಿ ಮುಖ್ಯಕಾರ್ಯದರ್ಶಿಯವರು ಒಬ್ಬ ಸದಸ್ಯರಾಗಿ ಒಂದು ಸಮಿತಿ ರಚನೆಯಾಯಿತು.

ಶ್ರೀ ವಾಟಾಳ್ ನಾಗರಾಜ್ ಯಾವಾಗ?

ಶ್ರೀ ಬಿ.ಎಸ್. ಯಡಿಯೂರಪ್ಪ:- ಎಸ್.ಎಂ.ಕೃಷ್ಣರವರಿದ್ದಾಗ, ಭ್ರಷ್ಟಾಚಾರ ನಿರ್ಮೂಲನೆ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೋಸ್ಕರ ಮುಖ್ಯಮಂತ್ರಿಗಳ ಅಧ್ಯಕ್ಷತೆಯಲ್ಲಿ ಮುಖ್ಯಕಾರ್ಯದರ್ಶಿ ಹಾಗೂ ಇತರ ಪ್ರಮುಖರ ಒಂದು ಸಮಿತಿಯಾಯಿತು. ನಾನು ಇದೇ ಮನೆಯಲ್ಲಿ ಯಾವಾಗಲಾದರೂ ಆ ಸಮಿತಿಯ ಸಭೆ ಮಾಡಿದ್ದೀರಾ ಎಂದು ಪ್ರಶ್ನೆ ಕೇಳಿದ್ದೆ. ಆ ಸಮಿತಿ ಇದೆಯೋ ಇಲ್ಲವೋ ಎಂದು ಇತ್ತೀಚಿನ ಜನಕ್ಕೆ ಗೊತ್ತಿದೆಯೋ ಇಲ್ಲವೋ ನನಗೆ ಗೊತ್ತಿಲ್ಲ. ಆ ಸಮಿತಿ ರಚನೆಯಾದಮೇಲೆ ಒಂದು ಸಲವೂ ಸೇರಲೇ ಇಲ್ಲವಂತೆ, ಮಾನ್ಯ ಎಸ್.ಎಂ. ಕೃಷ್ಣರವರು ಎಲ್ಲೋ ಒಂದು

ಗೌರವಾನ್ವಿತ ಸ್ಥಾನದಲ್ಲಿದ್ದಾರೆ. ನಮಗೆ ಎಂಥ ಪರಿಸ್ಥಿತಿ ಬಂತು ಎಂದರೆ, ವಿಕಾಸಸೌಧವನ್ನು ಕಟ್ಟಿದರು, ಅದು ಕೆಲಸ ಇನ್ನೂ ಮುಗಿದಿಲ್ಲ ಅಂದರೆ ಅವರಿಗೆ ಆಗಲೇ ಮುಂದೆ ನಾನು ಇರಲಿಕ್ಕಿಲ್ಲ, ಆದ್ದರಿಂದ ಈಗಲೇ ಉದ್ಘಾಟನೆ ಮಾಡೋಣವೆಂದು ಭವಿಷ್ಯ ಬಿದ್ದಿತ್ತಾ? ಕಟ್ಟಡ ಮುಗಿಯುವುದಕ್ಕೆ ಒಂದು ವರ್ಷ ಮೊದಲೇ ಉದ್ಘಾಟನೆ ಆಗಿಹೋಯಿತಲ್ಲ ನಾವೆಲ್ಲಾ ಇದ್ದೆವೆಲ್ಲಾ ಆದ್ದರಿಂದ ಎಲ್ಲೋ ಒಂದು ಕಡೆ ನಾವೇ ಗೂಟಬಡಿಸಿಕೊಂಡು ಇರುತ್ತೇವೆ, ಕಲ್ಲಿನಲ್ಲಿ ನಮ್ಮ ಹೆಸರು ಬಿದ್ದಿರಬೇಕು, ಎಂಬ ಪರಿಸ್ಥಿತಿ ಇದೆ. ಮತ್ತು ಆ ಸಮಿತಿಗಳು ಸಮಿತಿಗಳಾಗಿಯೇ ಉಳಿದಿರತಕ್ಕದ್ದು, ಪ್ರತಿನಿತ್ಯ ಲೋಕಾಯುಕ್ತರು ತನಿಖೆ ಮಾಡುತ್ತಿರುವುದರಲ್ಲಿ 50 ಪರಸೆಂಟ್ ಆದರೂ ಸತ್ಯ ಇದೆ ತಾನೆ? 25? ಪರಸೆಂಟ್ ಆದರೂ ಸತ್ಯ ಇದೆ ತಾನೆ? ಎಲ್ಲಾದರೂ ಒಂದು ಕಡೆ ಅವರು ಕೊಟ್ಟಂಥ ವರದಿ ಪ್ರಕಾರ ಪ್ರಾಸಿಕ್ಯೂಟ್ ಮಾಡಬೇಕೆಂದು ಮುಖ್ಯಕಾರ್ಯದರ್ಶಿಯವರಿಗೆ ವರದಿ ಕೊಟ್ಟಮೇಲೆ ಒಬ್ಬ ಅಧಿಕಾರಿಯನ್ನು ಬಿಗಿ ಮಾಡಿ ಅವರ ಮೇಲೆ ಕ್ರಮ ತೆಗೆದುಕೊಂಡಿದೇವೆಂದು ಹೇಳುವಂಥ ತಾಕತ್ತು ಇವತ್ತು ಮುಖ್ಯಮಂತ್ರಿಗಳಾಗಲಿ, ಮುಖ್ಯಕಾರ್ಯದರ್ಶಿಯವರಾಗಲಿ ಇದೆಯಾ? ಅವರು ಎದ್ದು ನಿಂತು ಹೇಳುತ್ತಾರೆಯೆ? ಅಂದರೆ ಇವೆಲ್ಲವೂ ರಾಜಕೀಯ ದೊಂಬರಾಟ, ಪ್ರತಿಕೆಯಲ್ಲಿ ಪ್ರಚಾರಕ್ಕಾಗಿ ಏನಾದರೂ ಒಂದರಲ್ಲಿ ತುದಿ ಮುಟ್ಟಿಸಿರತಕ್ಕದ್ದು ಇದೆಯಾ?

ಶ್ರೀ ಕೆ.ಆರ್. ರಮೇಶ್‌ಕುಮಾರ್ :- ಮಾನ್ಯ ಯಡಿಯೂರಪ್ಪನವರೇ, ಅದೂ ಕೂಡ ಗೊತ್ತಾಗುತ್ತಿಲ್ಲ ಮೊನ್ನೆ ಲ್ಯಾಂಡ್ ಆರ್ಮಿದ್ದು ಒಂದು ಸಾವಿರ ಕೋಟಿ ರೂಪಾಯಿಗಳ ಭ್ರಷ್ಟಚಾರ ಎಂದು ಬಂತು. ಒಂದು ಸಾವಿರ ಕೋಟಿ ರೂಪಾಯಿಗಳ ಅಲ್ಲಿ ದುರುಪಯೋಗವಾಗಿದೆಯೆಂದು ಲೋಕಾಯುಕ್ತದವರಾದರೂ ಕನ್‌ಫರ್ಮ್ ಮಾಡಬೇಕು, ಅಥವಾ ಲ್ಯಾಂಡ್ ಆರ್ಮಿಯವರಾದರೂ ಅದನ್ನು ಡಿನೈ ಮಾಡಬೇಕು. ಪೇಪರ್‌ನಲ್ಲಿ ನೋಡುತ್ತೇವಲ್ಲಾ ಇದಕ್ಕೆ ನಾವು ಯಾವ ಸೀರಿಯಸ್‌ನೆಸ್ ಕೊಡಬೇಕು ಎಂಬ ಮನಸ್ಸೇ ಬರುವುದಿಲ್ಲ ಇವರು ಎಲ್ಲೆಲ್ಲಿ ಹೋಗಿದ್ದಾರೆ? ರೈಡ್ ಯಾವುದು? ಇನ್‌ವೆಕ್ಷನ್ ಯಾವುದು? ವಿಜಿಟ್ ಯಾವುದು? ಅದರ ಮೇಲೆ ಫಾಲೋಅಪ್ ಅಕ್ಷನ್ ಏನು? ಎಷ್ಟು ಜನರಿಗೆ ಫನಿಸ್‌ಮೆಂಟ್ ಆಗಿದೆ? ಯಾರುಯಾರನ್ನು ಸಸ್‌ಪೆಂಷನ್‌ನಲ್ಲಿ ಇಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ? ಏನೂ ಗೊತ್ತಿಲ್ಲ ಅದೂ ಕೂಡ ಒಂದು ತರಹ ತಮಾಶೆಯ ವಿಚಾರಣೆಯಾಗಿದೆ. ಅದನ್ನೂ ಕೂಡ ನೀವೇನು ತೀರಾ ಸೀರಿಯಸ್ ಆಗಿ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳುವಂತಿಲ್ಲ. ಅದಕ್ಕೊಂದು ಪ್ರೊಸೀಜರ್ ಇದೆಯಲ್ಲವೆ? ಇದು ಹೇಗಾಗಿದೆ ಎಂದರೆ, ನಾವು ಹುಚ್ಚಾಸ್ವತ್ತಿಗೆ ಹೋದರೆ ನೀನೇಕೆ ಇಲ್ಲಿ ಬಂದೆ ಹುಚ್ಚ ಎಂದು ನಮ್ಮನ್ನು ಅವನು ಕೇಳುತ್ತಾನೆ. ಅವನು ತಾನು ಒಳ್ಳೆಯ ಆರೋಗ್ಯವಾಗಿದ್ದೇನೆ, ಒಳ್ಳೆಯ ಜಾಗದಲ್ಲಿದ್ದೇನೆ, ಇವನ್ಯಾವನ್ನೋ ಹುಚ್ಚ ಬಂದ ಎಂದು ನಮ್ಮನ್ನು ನೋಡುತ್ತಾನೆ. ಈಗ ನಮ್ಮ ಪರಿಸ್ಥಿತಿ ಕೂಡ ಹಾಗಾಗಿಬಿಟ್ಟಿದೆ. ಯಾವುದನ್ನು ಸೀರಿಯಸ್ ಆಗಿ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳಬೇಕೋ ಎಂಬುದು ನಮಗೇ ಗೊತ್ತಿಲ್ಲ ಒಂದು ಸಾವಿರ ಕೋಟಿ ರೂಪಾಯಿಗಳ ದುರುಪಯೋಗವಾಗಿದೆ ಎಂದು ಎಲ್ಲಾ ಪ್ರತಿಕ್ರೇಮ ಮುಖಮುಖಗಳಲ್ಲಿ ಬಂದು ಒಂದು ವಾರಕೂಡ ಆಗಿಲ್ಲ Neither the Government has

denied nor the lokayukta has confirmed or the officials concerned have disagreed ಇದರ ಅರ್ಥವೇನು? where are you heading? ಆ ರೀತಿಯ ವ್ಯಾಖ್ಯಾನ ಬಂದಾಗ ಯಾರೂ ಅದಕ್ಕೆ ಪ್ರತಿಕ್ರಿಯೆಯನ್ನು ಕೊಡದಿದ್ದರೆ ನಾವೆಲ್ಲಾ ಏನಾಗಿದ್ದೇವೆ ಅಂತ? ನಾವೆಲ್ಲಾ ಬದುಕಿದ್ದೇವೋ? ಸತ್ತಿದ್ದೇವೋ? ಹೊತ್ತು ಹೋಗದೆಯೇ ನಾವು ಇಲ್ಲಿ ಕುಳಿತಿದ್ದೇವಷ್ಟೆ. All these things have lost their sanctity. The Chief secretary should pull up.

ಯಾರು ಆ ಕನ್‌ಸರ್ನ್ಸ್ ಸೆಕ್ರೆಟರಿ? ಯಾರು ಕನ್‌ಸರ್ನ್ಸ್ ಎಂ.ಡಿ.? ಏನಿದು ಎಂದು ಹೇಳಬೇಕು, ಅಥವಾ ಲೋಕಾಯುಕ್ತದವರು ಎಕ್ಸ್‌ಪ್ಲನೇಷನ್ ಕೊಡಬೇಕು, ಒಂದು ಸ್ಪಷ್ಟತೆ ಕೊಡಬೇಕು. ಆದರೆ ಏನೂ ಇಲ್ಲ, ಅವರೂ ಹೊರಡುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಅವರದ್ದೂ ಟಿ.ವಿ. ಯಲ್ಲಿ ತೋರಿಸಿದ್ದೇ ಇವರದ್ದು ಟಿ.ವಿ.ಯಲ್ಲಿ ತೋರಿಸಿದ್ದೇ. ಈಗ ಟಿ.ವಿ.ಯದ್ದು ಬಾರಿ ಕಷ್ಟ ಈ ಟಿ.ವಿ.ಗೋಸ್ಕರ ಅರ್ಥ ಜನರಿಗೆ ಚಪಲ ಬಂದುಬಿಟ್ಟಿದೆ, ಎಲ್ಲರೂ ಟಿ.ವಿ. ಮುಂದೆ ಬರಲಿಕ್ಕೆ ಏನೇನು ಬೇಕಾದರೂ ಹೇಳುತ್ತಾರೆ. ಈಗ ಇವರೂ ಮಾತನಾಡುತ್ತಾ 22 ಲಕ್ಷ ಕೋಟಿ ರೂಪಾಯಿ ದುರುಪಯೋಗವಾಗಿದೆಯೆಂದು ಹೇಳಿಬಿಟ್ಟರೆ ನಾಳೆ ಅದೇ ಹೆಡ್ ಲೈನ್‌ನಲ್ಲಿ ಬರುತ್ತದೆ, ಅದು ಆಗಿದೆಯಾ? ಇಲ್ಲವೋ? ನಿಜವೋ? ಸುಳ್ಳೋ? ಅದಕ್ಕೆ ಏನಾದರೂ ಆಧಾರ ಇದೆಯೋ? ಏನೂ ನೋಡುವುದಿಲ್ಲ. ಯಾರು ಏನು ಬೇಕಾದರೂ ಮಾತನಾಡುತ್ತಾರೆ, ಪ್ರಜಾಪ್ರಭುತ್ವದಲ್ಲಿ ವಾಕ್ ಸ್ವಾತಂತ್ರ್ಯದ ಪೂರ್ಣ ಫಲ ನಮಗೆ ಸಿಕ್ಕಿದೆ.

ಶ್ರೀ ಗೋವಿಂದ ಎಂ. ಕಾರಜೋಳ:- ಮಾನ್ಯ ಅಧ್ಯಕ್ಷರೆ, ಭ್ರಷ್ಟಾಚಾರ ಆರೋಪವನ್ನೇನು ಎದುರಿಸುತ್ತಿದ್ದಾರೆ ಅಂಥವರಿಗೆಲ್ಲಾ ಪ್ರಮೋಷನ್ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ. ಇವತ್ತು ಆ ರೀತಿ ನೂರಾರು ಜನ ಇಲ್ಲೇ ಸಿಕ್ಕುತ್ತಾರೆ ಭ್ರಷ್ಟಾಚಾರದ ಆಪಾದನೆ ಮೇಲೆ ಯಾರು ಎನ್‌ಕ್ವರಿ ಫೇಸ್ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದಾರೆ ಅವರಿಗೆಲ್ಲಾ ಕ್ಲಾಸ್ ಒನ್ ಪೋಸ್ಟ್‌ಗಳಿಗೆ ಪ್ರೋಮೋಷನ್ ಸಿಕ್ಕುತ್ತದೆ.

ಶ್ರೀ ಕೆ.ಆರ್.ರಮೇಶ್ ಕುಮಾರ್:- ಯಾರ ಮೇಲೆ ಏನು ಚಾರ್ಜ್ ಇರುತ್ತದೇ ಎಂಬುದೇ ಗೊತ್ತಾಗುವುದಿಲ್ಲವಲ್ಲಾ? ಮಾನ್ಯ ಕಾರಜೋಳರವರ, ಯಾರ ಮೇಲೆ ಏನು ಆಪಾದನೆ ಇದೆ, ಚಾರ್ಜ್ ಏನು ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ ಎಷ್ಟು ದಿವಸ ಅವರನ್ನು ಸಸ್‌ಪೆನ್‌ನಲ್ಲಿ ಇಟ್ಟಿದ್ದರು, ಆ ಚಾರ್ಜ್‌ಸ್ ಫೇಮ್ ಮಾಡಲು ಸಾಕ್ಷಿಗಳು ಏನೇನು, ಯಾರಿಗೆ ಏನೂ ಗೊತ್ತಿಲ್ಲವಲ್ಲಾ? ನಿಮ್ಮ ಹತ್ತಿರ ಏನಾದರೂ ಮಾಹಿತಿ ಇದ್ದರೆ ಸರಿ. ಆದರೆ ನಾವೆಲ್ಲಾ ಅಂದಜಿನಮೇಲೆ ಮಾತನಾಡಬೇಕು ಕರುಡರೆಲ್ಲಾ ಸೇರಿ ಆನೆ ಹೇಗಿದೆ ಎಂದು ಹೇಳಿದಂತೆ. ಕಾಲು ಹಿಡಿದುಕೊಂಡವನು ಆನೆ ಕಂಬ ಇದ್ದಂತೆ ಇದೆಯೆಂದು ಹೇಳುತ್ತಾನೆ, ಬಾಲ ಹಿಡಿದು ಕೊಂಡವನು ಆನೆ ಪೊರಕೆ ಇದ್ದಂತೆ ಇದೆಯೆಂದು ಹೇಳುತ್ತಾನೆ, ಕಿವಿ ಹಿಡಿದು ಕೊಂಡವನು ಮೊರ ಇದ್ದಂತೆ ಇದೆಯೆಂದು ಹೇಳುತ್ತಾನೆ ಕುರುಡ ಆನೆಯನ್ನು ಹೇಗೆ ಕಲ್ಪಿಸಿಕೊಳ್ಳುತ್ತಾನೋ ಹಾಗೆ ನಾವೆಲ್ಲಾ ಈ ಭ್ರಷ್ಟಾಚಾರದ ಬಗ್ಗೆ ಹಾಗೆ ಮಾತನಾಡುತ್ತೇವೆ. ನಮ್ಮದು ಮೂರು ಕಾಸೋ, ಆರು ಕಾಸೋ, ಯಾವುದೋ ಕಾರನ್ನು

ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳುವುದೋ, ಮನೆ ಕಟ್ಟುವುದೋ, ಅದೋ ಇದೋ ಇದ್ದರೆ ಬೀದಿಯಲ್ಲಿ ಹರಾಜು ಹಾಕಿಬಿಡುತ್ತಾರೆ. ಇವರು ಮಾತ್ರ ಊರೆಲ್ಲಾ ನುಂಗಿದರೂ ಕೂಡ ಏನೂ ಗೊತ್ತಿಲ್ಲದಿರುವ ರೀತಿ ಇರುತ್ತಾರೆ.

ಶ್ರೀ ಸಿ.ಎಸ್. ಪುಟ್ಟೇಗೌಡ :- ಒಳ್ಳೆಯ ವಿಚಾರವನ್ನು ಕೆದಕಿದ್ದೀರಿ ಇದು ಏನಾಗಿಬಿಟ್ಟಿದೆ ಎಂದರೆ, ಬೆಕ್ಕಿಗೆ ಗಂಟೆ ಕಟ್ಟುವವರು ಯಾರು ಎಂಬಂತಾಗಿದೆ ಒಬ್ಬ ಧರ್ಮಸಿಂಗ್‌ರವರನ್ನು ಇದನ್ನು ತೀರ್ಮಾನ ಮಾಡಲು ಸಾಧ್ಯವಿದೆ, ಅವರು ಸಮರ್ಥರು ಆದರೆ ವಿಫಲರಾಗಿದ್ದಾರೆಂದು ಹೇಳೋಣವೆ ಅಥವಾ ಈ ರಾಜ್ಯದ ಮುಖ್ಯಕಾರ್ಯದರ್ಶಿ ಒಬ್ಬರು ಸಮರ್ಥರಾಗಿದ್ದಾರೆ, ಅವರಿಗೆ ನಾವೆಲ್ಲಾ ಆಧರೈಸ್ ಮಾಡಿಬಿಟ್ಟಿದ್ದೇವೆ, ಪ್ರೇಕ್ಷಕರ ಗ್ಯಾಲರಿಗೆ ಕೂರಿಸಿದ್ದೇವೆ ಅವರು ಮಾತನಾಡಲು ಶಕ್ತಿ ಇದೆ, ಆದರೆ ಅವರು ವಿಫಲರಾಗಿದ್ದಾರೆ ಎಂದು ಹೇಳೋಣವೆ? ಅಥವಾ ನಮ್ಮೆಲ್ಲರ ಜವಾಬ್ದಾರಿ ನಿರ್ವಹಣೆಯಲ್ಲಿ ಎಲ್ಲೋ ಕಡೆ ಫೇಲಾಗಿದ್ದೇವೆಂದು ಕಲ್ಪಿಸಿಕೊಳ್ಳಬೇಕೆ?

ಕಷ್ಟ ಇದೆ, ನಮಗೆ ಹೇಗಾಗಿದೆ ಎಂದರೆ ಜನರ ಮಧ್ಯೆ ಓಡಾಡುವಾಗ ಲೇ ಮಗಾ, ಎಂಗೋ ಸ್ವಲ್ಪ ದಾದಾಗರಿ ಮಾಡುವವರು, ರೌಡಿಸಂ ಮಾಡುವವರು, ಭ್ರಷ್ಟಾಚಾರ ಮಾಡುವವರ ಜೊತೆಗೆ ಹೊಂದಾಣಿಕೆ ಮಾಡಿಕೊಂಡು ಬದುಕು, ಹಾಗಿದ್ದಲ್ಲಿ ಇನ್ನೂ ಸ್ವಲ್ಪ ದಿವಸಗಳ ಕಾಲ ಬದುಕಬಹುದು, ಇಲ್ಲದಿದ್ದರೆ ಕಷ್ಟವಾಗಿ ಬೀಟೀತು ಎನ್ನುವಂತಾಗಿದೆ. ನೇರವಾಗಿ ಹೇಳಿದರೆ ಬದುಕುವುದೇ ಕಷ್ಟ ಎನ್ನುವ ಸ್ಥಿತಿಗೆ ಬಂದು ಹೋಗಿದೆ. ಇದನ್ನು ಹೇಳಿಕೊಳ್ಳಬೇಕಾದರೂ ಸಹಿತ ಸ್ವಲ್ಪ ಕಿವಿಯಲ್ಲಿ ಮೆತ್ತಗೆ ಹೇಳಿಕೊಳ್ಳಬೇಕು. ಕೆಟ್ಟವರ ಸುದ್ದಿಯನ್ನು ಅಥವಾ ಭ್ರಷ್ಟಾಚಾರ ಮಾಡುವವರ ಸುದ್ದಿಯನ್ನು ಕಿವಿಯಲ್ಲಿ ಹೇಳಿದರೆ ಮಾತ್ರ ನಾವು ಬಚಾವ್ ಆಗುತ್ತೇವೆ. ನಾವು ಆ ಬಗ್ಗೆ ಜೋರಾಗಿ ಏನಾದರೂ ಹೇಳಿದರೆ, ರಾತ್ರಿ ನಮ್ಮ ಮನೆ ಮೇಲೆ ಕಲ್ಲು ಬೀಳುತ್ತವೆ ಅಥವಾ ನಾಳೆ ರಾತ್ರಿ ಯಾರಾದರೂ ನಮ್ಮನ್ನು ದಾದಾಗಳು ಅಡ್ಡ ಹಾಕುವಂತಹ ಸ್ಥಿತಿ ಇದೆ. ಇದು ಬಹಳ ಒಳ್ಳೆಯ ವಿಚಾರವಾಗಿದೆ. ಮಾನ್ಯ ವಾಟಾಳ್ ನಾಗರಾಜ್‌ರವರು ಇದನ್ನು ಕೆದಕಿದ್ದಾರೆ. ಮಾನ್ಯ ರಮೇಶ್‌ಕುಮಾರ್‌ರವರೂ ಸಹ ಅದಕ್ಕೆ ಸ್ಪಂದಿಸಿದ್ದಾರೆ. ಆದರೆ ಮೂಲತಃ ಭ್ರಷ್ಟಾಚಾರವನ್ನು ಹುಡುಕತಕ್ಕ ಕೆಲಸ ಎಲ್ಲಿಂದ ಶುರುವಾಗಬೇಕು? ಮೇಲ್ಗಡೆಯಿಂದ ಅಂದರೆ ಈ ದೇಶದ ಪ್ರಧಾನ ಮಂತ್ರಿ ಅಥವಾ ಮುಖ್ಯಮಂತ್ರಿಗಳಿಂದ ಮೊದಲು ಭ್ರಷ್ಟಾಚಾರ ಅಳಿಯುವುದು ಶುರುವಾಗಬೇಕೋ ಅಥವಾ ಕೆಳಗಡೆಯಿಂದ ಶುರುವಾಗಬೇಕಾ ಎಂದು ನೋಡಬೇಕು. ಒಟ್ಟಿನಲ್ಲಿ ಗೆದ್ದಲು ತಿನ್ನುವಂತೆ ಈ ಸಮಸ್ಯೆ ನಮ್ಮನ್ನು ತಿನ್ನುತ್ತಿದೆ. ನಮ್ಮನ್ನು ನಾವೇ ತಿನ್ನುತ್ತಿದ್ದೇವೆ. ಗಾಂಧಿಯವರ ಹೆಸರನ್ನು ಮಾತ್ರ ಇಟ್ಟುಕೊಂಡು, ಅವರ ಫೋಟೋ-ಗಿಟೋ ಇಟ್ಟುಕೊಂಡು, ಎಲ್ಲರೂ ಗಾಂಧಿಯವರ ಹೆಸರಿನಲ್ಲಿ ಅಥವಾ ಯಾವನೋ ಈ ದೇಶದ ಬಡವ, ಹೊಟ್ಟೆಗಿಲ್ಲದವನು, ಏನಾದರೂ ಒಂಚೂರು ಪಾಪ, ಪುಣ್ಯ ಡೆಮಾಕ್ರೆಸಿ, ಅಥವಾ ಮಾನ-ಮರ್ಯಾದೆ, ನ್ಯಾಯ ಇದ್ದರೆ, ಅವನೆಲ್ಲೋ ಗದ್ದೆ ಅಥವಾ ತೋಟದ ಹತ್ತಿರ ಕಟ್ಟಿ ನೀರು ಕುಡಿದುಕೊಂಡು, ಅಲ್ಲಿ ಯೋಚನೆ ಮಾಡಿಕೊಂಡು ಕುಳಿತಿದ್ದಾನೆ. ಅಷ್ಟೇ ಅವನ ಪರಿಸ್ಥಿತಿಯಾಗಿದೆ

ಒಂದು ಸಣ್ಣ ಗುಮಾಸ್ತನಿಂದ ಹಿಡಿದು ನಾವೆಲ್ಲರೂ ಇವತ್ತು ಬುದ್ಧಿವಂತಿಕೆಯಿಂದಲೇ ಬದುಕುತ್ತಿದ್ದೇವೆ. ಪ್ರಾಮಾಣಿಕವಾಗಿ ಈ ದೇಶದ ಅಧಿಕಾರಿಗಳು ಯಾರಾದರೂ ಸಂಬಳ ತೆಗೆದುಕೊಂಡು ನ್ಯಾಯವಾಗಿ ಬದುಕುತ್ತೇವೆ ಎನ್ನವವರು, ಶೇಕಡ 25ರಷ್ಟು ಇರಬಹುದು, ಅಂತಹವರು ಇಲ್ಲವೇ ಇಲ್ಲವೆಂದು ನಾನು ಹೇಳುವುದಿಲ್ಲ ಇನ್ನು ಶೇಕಡ 75ರಷ್ಟು ಜನರು ಪಗಾರ ತೆಗೆದುಕೊಂಡರೂ ಭ್ರಷ್ಟಾಚಾರದಿಂದಾಗಿ ಕೈಗೆ ಎಷ್ಟು ದುಡ್ಡು ಬರುತ್ತದೆ ಎಂದು ಅನ್ನುವವರೇ ಆಗಿದ್ದಾರೆ. ರಾಜಕೀಯದಲ್ಲಿ ಮರ್ಯಾದಸ್ಥರೇ ಇಲ್ಲವೆಂದು ಜನರಾಡಿಕೊಳ್ಳುವಂತಾಗಿದೆ. ಹೇಗಾಗಿದೆ ಎಂದರೆ, ನಮ್ಮೆಲ್ಲರನ್ನೂ, ಅಂದರೆ ಹಿಟ್ಟು ಬೂದಿ ಎಲ್ಲವನ್ನೂ ಒಂದು ತಕ್ಕಡಿಯಲ್ಲಿ ತೂಗಿ ನೋಡಲಾಗುತ್ತಿದೆ. ಕಾರಿನಲ್ಲಿ ಹೋದರೆ ಪೆಟ್ರೋಲ್ ಖರ್ಚಾಗುತ್ತದೆ ಎಂಬ ಕಾರಣದಿಂದ ಬಸ್ಸಿನಲ್ಲಿ ಬರುವಂತಹ ರಾಜಕಾರಣಿಯನ್ನೂ ಜನ ಭ್ರಷ್ಟನೆನ್ನುತ್ತಾರೆ ಎಣಿಸಲು ಸಮಯವಿಲ್ಲದೆ, ಕಂತೆಗಟ್ಟಲೆ ಹಣವನ್ನು ಮನೆಗೆ ತಂದು ಬಿಸಾಕಿ, ನಮ್ಮ peon ಅದನ್ನು ಎಣಿಸಿ ಲೆಕ್ಕ ಹಾಕಿಕೊಳ್ಳುತ್ತಾನೆ ಎಂದು ಹೇಳುವವನನ್ನೂ ಸಹ ಜನ ಅದೇ ತಕ್ಕಡಿಯಲ್ಲಿ ತೂಗುತ್ತಾರೆ. ಹೀಗಾದರೆ ಈ ರಾಜ್ಯದಲ್ಲಿ ನಾವು ಹೇಗೆ ಬದುಕಬೇಕು? ಅಥವಾ ರಾಜಕೀಯದಲ್ಲಿ ಣಾವು ಹೇಗೆ ಜನರ ಜೊತೆಗೆ ಸಂತ್ರೈಸಿ, ಅವರ ಜೊತೆಗೆ ಹೊಂದಿಕೊಳ್ಳಬೇಕು ಅಥವಾ ಅವರಿಗೆ ಹೇಗೆ ಉತ್ತರ ಹೇಳಬೇಕು ಎಂಬುದೇ ಗೊತ್ತಾಗುತ್ತಿಲ್ಲ ದಯಮಾಡಿ ತಾವೆಲ್ಲರೂ ಸಹ ಇದಕ್ಕೆ ಸ್ಪಷ್ಟನೆ ನೀಡಬೇಕು ಎನ್ನುವಂತಹ ಮಾತನ್ನು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ.

ಉಪಾಧ್ಯಕ್ಷರು:- ಮಾನ್ಯ ವಾಟಾಳ್‌ರವರೇ, ತಾವು ಮಾತನಾಡುವುದನ್ನು ಮುಂದುವರಿಸಿ

ಶ್ರೀ ಬಿ.ಆರ್. ಪಾಟೀಲ್:- ಮಾನ್ಯ ಉಪಾಧ್ಯಕ್ಷರೇ, ಮಾನ್ಯ ವಾಟಾಳ್ ನಾಗರಾಜ್ ರವರು ಬಹಳ ಗಹನವಾದ ವಿಷಯವನ್ನು ಪ್ರಸ್ತಾಪ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ. ಅದು ಈಗಾಗಲೇ ರಾಜ್ಯದಲ್ಲಿ ಅಲ್ಲ ದೇಶದ ಬೇರೆ ಜನತೆಗೂ ಕೂಡ ಈ ಸಂದೇಶ ಮುಟ್ಟಿತು, ಏನೆಂದರೆ, ಈ ರಾಜಕಾರಣಿಗಳು ಮತ್ತು ಈ ಅಧಿಕಾರಿಗಳ ಮಧ್ಯೆ ಭ್ರಷ್ಟಾಚಾರ ನಡೆಯುವಂತಾದ್ದು ತನಿಖೆಯಾಗಬೇಕು ಎನ್ನುವಂಥಾದ್ದು ಸುದ್ದಿಯಂತೂ ಹೋಯಿತು ವಾಟಾಳ್‌ರವರೇ. ಇನ್ನು ಈ ತನಿಖೆಗೆ ನಿರ್ಣಯ ಆಗದೇ ಹೋಗಿದ್ದರೆ, ಅಧಿಕಾರಿಗಳು ಮತ್ತು ರಾಜಕಾರಣಿಗಳು, ಇಬ್ಬರನ್ನೂ ಜನ ಅನುಮಾನದಿಂದ ನೋಡುತ್ತಾರೆ. ದಯಮಾಡಿ ಸರ್ಕಾರದವರು ಒಂದು ಗಂಭೀರವಾದ ನಿರ್ಣಯವನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಂಡು, ಒಂದು ತನಿಖೆಯಾಗಬೇಕು ಎಂದು ನಿರ್ಧಾರ ಮಾಡಬೇಕು. ನಾನೇಕೆ ಈ ಮಾತನ್ನು ಹೇಳುತ್ತಿದ್ದೇನೆ ಎಂದರೆ, ಇವತ್ತು ನಮ್ಮಲ್ಲಿ ನಕ್ಸಲ್ ವಾದ ಏಕೆ ಬೆಳೆಯುತ್ತಿದೆ? ಈ ವ್ಯವಸ್ಥೆ ಮೇಲೆ ನಂಬಿಕೆಯನ್ನೇ ಕಳೆದುಕೊಂಡಂತಹವರು, ಬೇರೆ ದಾರಿ ಹಿಡಿದುಕೊಂಡು, ತಮ್ಮದೇ ಆದಂತಹ ದಾರಿಯಲ್ಲಿ ಹೊರಟಿದ್ದಾರೆ. ದಯಮಾಡಿ ಇದರ ಬಗ್ಗೆ ದಾರಿ ಹಿಡಿದುಕೊಂಡು, ತಮ್ಮದೇ ಆದಂತಹ ದಾರಿಯಲ್ಲಿ ಹೊರಟಿದ್ದಾರೆ. ದಯಮಾಡಿ ಇದರ ಬಗ್ಗೆ ಇಲ್ಲಿ ಕುಳಿತಂತಹ ನಾವೆಲ್ಲರೂ, ಪ್ರಜಾಪ್ರಭುತ್ವದಲ್ಲಿ ನಂಬಿಕೆ ಇಡುವಂತಹ ಜನ, ಬಹಳ ಗಂಭೀರವಾಗಿ ವಿಚಾರ ಮಾಡಬೇಕು. ಈ ವ್ಯವಸ್ಥೆಯನ್ನು ಭದ್ರಗೊಳಿಸಿ, ಒಂದು ಪ್ರಾಮಾಣಿಕವಾದ

ಜೀವನ ನಡೆಸಿ, ಜನರಿಗೆ ಬೇಕಾದಂತಹ ಅನುಕೂಲಗಳನ್ನು ಮಾಡಿಕೊಡದೇ ಹೋದರೆ, ಈ ನಕ್ಷಲ್ವಾದ ಈ ದೇಶದಲ್ಲಿ ಬೆಳೆಯುತ್ತದೆ. ಇದಕ್ಕೆ ಪರ್ಯಾಯವಾದಂತಹ ದಾರಿಯನ್ನು ತಮ್ಮ ಪಾಡಿಗೆ ತಾವು ಈ ಜನ ನೋಡಿಕೊಳ್ಳುತ್ತಾರೆ. ಒಂದು ವ್ಯವಸ್ಥೆ ಕುಸಿದಾಗ, ಇನ್ನೊಂದು ವ್ಯವಸ್ಥೆ ತನ್ನಷ್ಟಕ್ಕೆ ತಾನೇ ರೂಪ ಪಡೆಯುತ್ತದೆ. ಇದನ್ನೂ ಸಹ ನಾವು ಇತಿಹಾಸದಿಂದ ತಿಳಿದುಕೊಳ್ಳಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ. ತಾವು ಬಹಳ ಚೆನ್ನಾಗಿ ವಿಶ್ಲೇಷಣೆ ಮಾಡಿದಿರಿ.....

ಉಪಾಧ್ಯಕ್ಷರು :- ತಾವು ಕುಳಿತುಕೊಳ್ಳಿ ವಾಟಾಳರವರೇ ತಾವು ಮುಂದುವರಿಸಿ.

ಶ್ರೀ ಬಿ.ಆರ್.ಪಾಟೀಲ್ :- ಮಾನ್ಯ ಉಪಾಧ್ಯಕ್ಷರೇ, ಅವರ ಮಾತಿಗೆ ಪೂರಕವಾಗಿ ನಾನು ಹೇಳುತ್ತಿದ್ದೇನೆ.

ಉಪಾಧ್ಯಕ್ಷರು :- ವಿಷಯ ಬೇರೆ ಕಡೆಗೆ ಡೈವರ್ಜ್ ಮಾಡಬೇಡಿ ವಿಷಯ ಎಲ್ಲೆಲ್ಲಿಗೋ ಹೋಗುತ್ತಿದೆ. ವಾಟಾಳರವರೇ, ತಾವು ಮುಂದುವರಿಸಿ.

ಶ್ರೀ ಬಿ.ಆರ್. ಪಾಟೀಲ್ :- ಈಗ ಮಾತನಾಡಲು ಅವಕಾಶ ಕೊಡದೇ ಮತ್ತೆ ಯಾವಾಗ ಅವಕಾಶ ಕೊಡುತ್ತೀರಿ?

ಉಪಾಧ್ಯಕ್ಷರು :- ಏಕೆ ಸುಮ್ಮನೆ ಇವೆಲ್ಲಾ? ಟೈಮ್ ವೇಸ್ಟ್ ಮಾಡುವುದು ಬೇಡ, ವಾಟಾಳರವರೇ, ತಾವು ಮುಂದುವರಿಸಿ.

ಶ್ರೀ ಬಿ.ಆರ್. ಪಾಟೀಲ್ :- ಈ ತರಹ ಬಹಳ ಗಂಭೀರವಾದ ವಿಷಯ ಪ್ರಸ್ತಾಪವಾಗುವಾಗಲೂ ತಾವು ನನಗೆ ಮಾತನಾಡಲು ಅವಕಾಶ ಕೊಡದಿದ್ದರೆ ಹೇಗೆ?

ಉಪಾಧ್ಯಕ್ಷರು :- ವಾಟಾಳರವರೇ, ತಮ್ಮ ಮಾತನ್ನು ತಾವು ಮುಂದುವರಿಸಿ. ತಾವು ತಮ್ಮ ಮಾತನ್ನು ಮುಗಿದ ಮೇಲೆ, ಅವರ ಅವಕಾಶ ಬಂದಾಗ ಅವರು ಬೇಕಾದರೆ ಮಾತನಾಡಲಿ. ಆ ಮಧ್ಯೆ ಇವೆಲ್ಲಾ ಏಕೆ ಬೇಕು?

ಶ್ರೀ ವಾಟಾಳ್ ನಾಗರಾಜ್ :- ಮಾನ್ಯ ಉಪಾಧ್ಯಕ್ಷರೇ, ಚರ್ಚೆಗೆ ತಾವೊಂದು ಅವಕಾಶ ಮಾಡಿಕೊಡಬೇಕು. ಇದು ಚರ್ಚೆ, ಈ ಸದನವೇ ಒಂದು ಚರ್ಚೆ. ನಾನು ಒಬ್ಬನೇ ಹೇಳಿಕೊಂಡು ಹೋಗುವುದಲ್ಲ ಚರ್ಚೆಗೆ ಮಧ್ಯೆ ಯಾರದ್ದಾದರೂ ಚಿಂತನ, ಮಂಥನ ಇರಬೇಕು. ದಯಮಾಡಿ ತಾವು ಅದಕ್ಕೆ ಅವಕಾಶ ಮಾಡಿಕೊಡಬೇಕು. ತಾವು ಹಿರಿಯರಿದ್ದೀರಿ, ತಾವೇಕೆ ಹೀಗೆ ಮಾಡುತ್ತೀರಿ? ಸ್ವಲ್ಪ ಅವಕಾಶ ಮಾಡಿಕೊಡಿ ಮಾನ್ಯ ಬಿ.ಆರ್.ಪಾಟೀಲ್‌ರವರು ಹೇಳುವುದರಲ್ಲೂ ಸಹ ಸ್ವಲ್ಪ ಅರ್ಥವಿದೆ. ತಾವು ಸ್ವಲ್ಪ ದಯವಿಟ್ಟು ಅವರು ಹೇಳುವುದನ್ನು ಕೇಳಿ.

ಉಪಾಧ್ಯಕ್ಷರು :- ಆಯಿತು, ಬೇಗ ಮುಗಿಸಿ.

ಶ್ರೀ ಬಿ.ಆರ್.ಪಾಟೀಲ್ :- ಈಗ ತಾವು ಭ್ರಷ್ಟಾಚಾರದ ಬಗ್ಗೆ ಮಾತನಾಡಿದಿರಿ. ಇದರಲ್ಲಿ ದೇಶದ ವಿಂಗಡಣೆ ಕೂಡ ಮಾಡಿದಿರಿ. ಚೌಧರಿ ಚರಣ್‌ಸಿಂಗ್‌ರವರು ಬಹಳ ಸುಂದರವಾಗಿ ಭಾರತ Vs India ಎಂದು ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ. ಈ ದೇಶ ಒಂದಾಗಿ ಉಳಿದಿಲ್ಲ ಭ್ರಷ್ಟರೇಲ್ಲಾ ಪಟ್ಟಣದಲ್ಲಿ ಸೇರುತ್ತಿದ್ದಾರೆ, ಪ್ರಾಮಾಣಿಕರಲ್ಲಾ ಇನ್ನೂ ಹಳ್ಳಿಗಳಲ್ಲಿ ಜೀವನ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಇದು ವಾಸ್ತವಿಕವಾಗಿ ಇರತಕ್ಕಂಥ ಭಾರತ ದೇಶ. ಅದಕ್ಕಾಗೇ ಚೌಧರಿ ಚರಣ್‌ಸಿಂಗ್‌ರವರು ಭಾರತ

Vs India ಎಂದು ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ. ಈ India ದೇಶ ಒಂದಾಗಿಲ್ಲ, ಈ ದೇಶ ಎರಡಾಗಿದೆ ಎನ್ನುವಂತಹ ಮಾತನ್ನು ಹೇಳುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಈ ಭ್ರಷ್ಟಾಚಾರ ಕೂಡ ಈ India ಬೆಳೆಯಲಿಕ್ಕೆ ಕಾರಣವಾಗಿದೆ ಭಾರತ ಸೊರಗುತ್ತಿದೆ, India ಗಟ್ಟಿಯಾಗುತ್ತಿದೆ.

ಶ್ರೀ ಹೆಚ್. ಆಂಜನೇಯ :- ಮಾನ್ಯ ಉಪಾಧ್ಯಕ್ಷರೇ.....

ಉಪಾಧ್ಯಕ್ಷರು :- ಮಾನ್ಯ ವಾಟಾಳ್ ರವರೇ, ಅವರಿಗೂ ಕೂಡ ಒಂದು ನಿಮಿಷ ಮಾತನಾಡಲು ಅವಕಾಶ ಕೊಟ್ಟು ಬಿಡಿ. ಇದು ಚರ್ಚೆಯಲ್ಲವೇ? ಮಾನ್ಯ ಆಂಜನೇಯರವರೇ, ತಾವೂ ಸಹ ಒಂದು ನಿಮಿಷ ಮಾತನಾಡಿ. ಇದು ಜನರಲ್ ಚರ್ಚೆ ತಾನೇ? ಆದ್ದರಿಂದ ಅವರೂ ಸಹ ಒಂದು ನಿಮಿಷ ಮಾತನಾಡಲಿ ಬಿಡಿ. ತಾವು ಮಾತನಾಡಿ.

ಶ್ರೀ ಹೆಚ್.ಆಂಜನೇಯ :- ಮಾನ್ಯ ಉಪಾಧ್ಯಕ್ಷರೇ, ನಾನೇನು ಬಹಳ ಹೊತ್ತು ಮಾತನಾಡುವುದಿಲ್ಲ. ಒಂದೇ ಒಂದು ಘಟನೆಯನ್ನು ನಾನು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ. ಬೆಂಗಳೂರಿನಲ್ಲಿ ಇರತಕ್ಕಂಥ Village Accountant ಗಳ ಆಸ್ತಿಯನ್ನೇನಾದರೂ ತನಿಖೆ ಮಾಡಿಸಿದರೆ, ಅದು ಇಲ್ಲಿ ಇರತಕ್ಕಂಥ ಐ.ಎ.ಎಸ್. ಅಧಿಕಾರಿಗಳು ಮತ್ತು ಮಂತ್ರಿಗಳಿಗಿಂತ ಹೆಚ್ಚು ಇದೆ ಎಂದು ಜನ ಮಾತನಾಡಿಕೊಳ್ಳುತ್ತಾರೆ. ಒಬ್ಬ ಪ್ರಾಮಾಣಿಕವಾಗಿ ಇರತಕ್ಕಂಥ ಐ.ಎ.ಎಸ್. ಆಫೀಸರ್ ಇರುತ್ತಾರೆ. ಅವರಲ್ಲಿ ಇರತಕ್ಕಂಥ Village Accountant ಒಬ್ಬ ಒಂದು ಮನೆಯನ್ನು ಕಟ್ಟಿರುತ್ತಾನೆ. ಆ ಮನೆಯ ಗೃಹ ಪ್ರವೇಶಕ್ಕೆ ಐ.ಎ.ಎಸ್. ಅಧಿಕಾರಿ ಮತ್ತು ಹೆಂಡತಿ ಇಬ್ಬರೂ ಸಹ ಹೋಗಿರುತ್ತಾರೆ. ಗೃಹ ಪ್ರವೇಶದ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ಆ ಮನೆಯ ವೈಭವವನ್ನು ನೋಡಿಯಾದ ಮೇಲೆ, ಐ.ಎ.ಎಸ್. ಅಧಿಕಾರಿಯ ಪತ್ನಿ, ಇವರು ಏನು ಆಗಿದ್ದಾರೆ? ಎಂದು ತನ್ನ ಗಂಡನನ್ನು ಕೇಳಿದರಂತೆ ಆಗ ಅವರು 'ಅವನು VA ಆಗಿದ್ದಾನೆ' ಎಂದು ಹೇಳಿದರಂತೆ. 'ಇವರು ಎಷ್ಟು ಚೆನ್ನಾಗಿ ಮನೆ ಕಟ್ಟಿದ್ದಾರಲ್ಲವೇ?' ಎಂದಾಗ ಅವರು, 'ಹೌದು, ಬಹಳ ಚೆನ್ನಾಗಿ ಮನೆ ಕಟ್ಟಿದ್ದಾನೆ' ಎಂದರಂತೆ. ಆಗ 'ಅವರಿಗೂ ನಿಮಗೂ ಏನು ವ್ಯತ್ಯಾಸ?' ಎಂದು ಆಕೆ ಕೇಳಿದಾಗ, 'ಆತ ಬರೇ VA ಎಂದು ಅಧಿಕಾರಿ ಹೇಳಿದರಂತೆ. ಆಗ ಅವರ ಪತ್ನಿ 'ನೀವೇಕೆ VA ಆಗಬಾರದು?' ಎಂದಳಂತೆ ! ಒಬ್ಬ ಜಿಲ್ಲಾಧಿಕಾರಿ ಪತ್ನಿ, ತನ್ನ ಗಂಡನಿಗೆ, 'ನೀವೇಕೆ VA ಆಗಬಾರದು' ಎಂದಳಂತೆ. ಆ ರೀತಿಯಾದಂತಹ ಒಂದು ವೈಭವವನ್ನು ಒಬ್ಬ Village Accountant ಮಾಡುತ್ತಾನೆ ಎಂದರೆ, ಅವರು ಯಾವ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಭ್ರಷ್ಟಾಚಾರದಲ್ಲಿ ತೊಡಗಿದ್ದಾರೆ ಎನ್ನುವುದನ್ನು ನೀವೇ ಊಹಿಸಿ. ಇದೊಂದು ಬಹಳ ಸೂಕ್ಷ್ಮವಾಗಿ ಗಮನಿಸಬೇಕಾದುದು ಎಂದು ನಾನು ಇದನ್ನು ಮಾನ್ಯ ಉಪಾಧ್ಯಕ್ಷರ ಗಮನಕ್ಕೆ ತಂದಿದ್ದೇನೆ.

ಶ್ರೀ ವಾಟಾಳ್ ನಾಗರಾಜ್ :- ಮಾನ್ಯ ಉಪಾಧ್ಯಕ್ಷರೇ, ಒಂದು ಮಾತನ್ನು ತಮ್ಮ ಗಮನಕ್ಕೆ ತರುವುದೇನೆಂದರೆ, ಆಡಳಿತ ಸುಧಾರನೆಯಾಗಬೇಕು, ಇದನ್ನು ತಾವೂ ಒಪ್ಪುತ್ತೀರಿ.ಆಡಳಿತ ಸುಧಾರಣೆ ಎಂದರೆ ಏನು? ಅದು ಸುಮ್ಮನೆ ಮಾತಲ್ಲ. ಆಡಳಿತ ಸುಧಾರಣೆ ಆಗಬೇಕಾದರೆ ಆಡಳಿತ ನಡೆಸುವವರು ಸ್ವಚ್ಛವಾಗಿರಬೇಕು, ಅವರು ಸುಧಾರಣೆಯಾಗಬೇಕು. ಈ ಬಗ್ಗೆ ಸರ್ಕಾರ ಚಿಂತನೆ ಮಾಡಬೇಕು. ನಾನು ಮತ್ತೆ ಮತ್ತೆ ಮಾನ್ಯ ಸಿದ್ದರಾಮಯ್ಯನವರನ್ನು

ಸಮರ್ಥರು ಎಂದು ಏಕೆ ಹೇಳುತ್ತೇನೆಂದರೆ, ಇಂತಹ ವಿಚಾರಗಳ ಬಗ್ಗೆ ತಾವು ಸಹಮತ ಇರತಕ್ಕಂಥವರಾಗಿದ್ದೀರಿ. ಅಧಿಕಾರಿಗಳ ಬಗ್ಗೆ, ಭ್ರಷ್ಟಾಚಾರದ ಬಗ್ಗೆ ತಾವು ಚಿಂತನೆ ಇಟ್ಟುಕೊಂಡಂತಹವರಾಗಿದ್ದೀರಿ. ನಾನು ಅನೇಕ ಬಾರಿ ಒತ್ತಾಯ ಮಾಡಿ ಮತ್ತೆ ಮತ್ತೆ ಮಾನ್ಯ ಸಿದ್ದರಾಮಯ್ಯನವರಿಗೆ ಈ ಮಾತನ್ನು ಏಕೆ ಹೇಳುತ್ತೇನೆ ಎಂದರೆ, ಎಲ್ಲೋ ಒಂದು ಕಡೆ ಇದಕ್ಕೊಂದು ಲೆಕ್ಕಾಚಾರ ಇರಬೇಕು, ಜನಗಳ ಮುಂದೆ ಕನ್ನಡಿ ತರಹ ನಮ್ಮ ಮುಖ ನೇರವಾಗಿ ಕಾಣಬೇಕು. ಆ ರೀತಿ ಇರಬೇಕಾದರೆ, ಎಲ್ಲೋ ಒಂದು ಕಡೆ ಜನರ ಮುಂದೆ ಇದನ್ನು ಕೇಳಬೇಕು. ಮಾನ್ಯ ರಮೇಶ್ ಕುಮಾರ್‌ರವರು ಆಯಾಯ ದರ್ಜೆ ಯಾರ್ಯಾರು ಎಂದು ಹೇಳಿದರು. ನಿಜ, ಆ ದರ್ಜೆ ಬಗ್ಗೆ ತನಿಖೆ ಆರಂಭವಾಗಲಿ. ಯಾವ್ಯಾವ ದರ್ಜೆಯವರು , ಎಲ್ಲೆಲ್ಲಿ ತಲುಪಿದ್ದಾರೆ? ಏನೇನು ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ? ಮತ್ತು ನಮ್ಮಲ್ಲಿ ಎಂತೆಂತಹ ಉದ್ಯೋಗಗಳು ಇವೆ? ಎಲ್ಲೆಲ್ಲಿ ಹಾಕಿಸಿಕೊಳ್ಳಬೇಕು? ಎಲ್ಲೆಲ್ಲಿಗೆ ಬೇಕು? ಎಲ್ಲಿಗೆ ಹೋಗಬೇಕು? ಇಂತಹ ಶ್ರೀಮಂತ ದರ್ಜೆ ಉದ್ಯೋಗ, ಎರಡನೇ ದರ್ಜೆ ಉದ್ಯೋಗ, ಮೂರನೇ ದರ್ಜೆ ಉದ್ಯೋಗ, ಪ್ರವಾಹದಂತೆ ಬರತಕ್ಕಂಥ ಭ್ರಷ್ಟಾಚಾರ ಇಂತಹ ಅನೇಕ ಉದ್ಯೋಗಗಳಿವೆ. ಇದೆಲ್ಲವನ್ನೂ ಸರಿಪಡಿಸುವುದಕ್ಕೆ ಎಲ್ಲೋ ಒಂದು ಕಡೆ ತಾವು ಕಡಿವಾಣ ಹಾಕುವುದಕ್ಕೆ ಪ್ರಯತ್ನಿಸಬೇಕು. ನಾವು ನೀವು 10 ವರ್ಷ ಇರಬಹುದು, 15 ವರ್ಷ ಇರಬಹುದು, ಅವತ್ತು ಇಲ್ಲಿ ಕುಳಿತುಕೊಂಡು ತಾವು ಸಮಾಜದ ಬಗ್ಗೆ ಚಿಂತನೆ ಮಾಡಿದಾಗ ನಮಗೆ ಬಹಳ ಸಂತೋಷವಾಯಿತು ಅದರ ಬಗ್ಗೆ ನಮ್ಮ ಸ್ನೇಹಿತರಲ್ಲಾ ಮಾತನಾಡಿಕೊಂಡೆವು. ಏನೋ ಒಂದು ತರಹ ಬೇಸತ್ತು ಒಂದು ಕಡೆ ಚಿಂತನೆ ಮಾಡುತ್ತಿರಬಹುದೆಂದು ನಾವು ಅಂದುಕೊಂಡೆವು. ಈ ಚಿಂತನೆ ಬಂದರೆ, ನಾಳೆ ಸದನದ ಗತಿ ಏನಾಗಬಹುದು? ಈ ಸದನ ಸರ್ವೋಚ್ಚ ಆದ್ದರಿಂದ ಭ್ರಷ್ಟಾಚಾರಕ್ಕೆ ಕಡಿವಾಣ ಹಾಕುವುದಕ್ಕೆ, ಲಗಾಮು ಹಿಡಿಯುವುದಕ್ಕೆ ಎಲ್ಲೋ ಒಂದು ಕಡೆ ತಾವು ಸಿದ್ಧರಾಗಬೇಕು. ನಿಮ್ಮ ಸಮ್ಮಿಶ್ರ ಸರ್ಕಾರದಿಂದ ಇದರ ಬಗ್ಗೆ ನ್ಯಾಯಾಂಗ ತನಿಖೆ ಆಗಬಹುದು ಅಥವಾ ಬೇರೆ ಯಾವುದೇ ಏಜೆನ್ಸಿಯಿಂದಲಾದರೂ ತನಿಖೆ ಮಾಡಿಸಬಹುದು. ಒಟ್ಟಿನಲ್ಲಿ ತನಿಖೆಗೆ ಒಂದು ಆರಂಭ ಮಾಡಿ. 2 ಅಥವಾ 3 ವರ್ಷಗಳದ್ದು ಅದರ ವರದಿ ಹೊರಗೆ ಬರಲಿ. ಯಾವ ರಾಜಕಾರಣಿ ಎಷ್ಟು ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ? ಏನೇನಾಗಿದೆ? ಏನು ಪರಿಸ್ಥಿತಿ? ಅಧಿಕಾರಿಗಳ ಸ್ಥಿತಿ ಏನು? ಇಇಬದಲ್ಲಾ ವಿವರಗಳು ಬಂದರೆ ಒಂದು ಸ್ವಚ್ಛ ಪ್ರಜಾತಂತ್ರ ವ್ಯವಸ್ಥೆಗೆ ದಾರಿಯಾಗುತ್ತದೆಂದು ಭಾವಿಸಿ, ನಾನು ಈ ಬಗ್ಗೆ ತಮಗೆ ಸಲಹೆ ಕೊಡುತ್ತಿದ್ದೇನೆ. ಇದದ ಮೇಲೆ ನಾನು ಈ ಮಾತನ್ನು ಬಹಳ ನೋವಿನಿಂದ ಹೇಳುತ್ತೇನೆ. ಜಿಲ್ಲಾ ಮಂತ್ರಿಗಳ ಕಾರ್ಯಭಾರ ಏನು? ಸಂವಿಧಾನಬದ್ಧವಾಗಿ ಅವರ ಆಡಳಿತ ಏನು? ತಾವು ಇಂಥಂಥ ಜಿಲ್ಲೆಗೆ ಎಂದು ನೇಮಿಸಿ ಬಿಟ್ಟಿರುತ್ತೀರಿ. ಆ ಜಿಲ್ಲೆಯಲ್ಲಿ ಅವರ ಕೆಲಸ ಕಾರ್ಯಗಳೇನು? ಆ ಜಿಲ್ಲೆಯಲ್ಲಿ ಅವರ ವ್ಯವಸ್ಥೆ ಏನು ಎಂಬುದನ್ನು ತಾವು ತಮ್ಮ ಉತ್ತರದಲ್ಲಿ ಸ್ಪಷ್ಟಪಡಿಸಬೇಕು. ಇಲ್ಲದಿದ್ದರೆ.....

ಶ್ರೀ ಬಸವರಾಜ ರಾಯರೆಡ್ಡಿ :- ಸಂವಿಧಾನದಲ್ಲಿ ಜಿಲ್ಲಾ ಮಂತ್ರಿಗಳು ಎಂದು ಇಲ್ಲ

ಶ್ರೀ ವಾಟಾಳ್ ನಾಗರಾಜ್ :- ಇನ್ನೆಲ್ಲಿದೆ?

ಶ್ರೀ ಬಸವರಾಜ ರಾಯರೆಡ್ಡಿ :-ಸಂವಿಧಾನದಲ್ಲಂತೂ ಅದರ ಬಗ್ಗೆ ಇಲ್ಲವೇ ಇಲ್ಲ.

ಶ್ರೀ ವಾಟಾಳ್ ನಾಗರಾಜ್ :- ಅದು ಇನ್ನೇನು ಕಾರ್ಪೊರೇಷನ್‌ನಲ್ಲಿದೆಯೇ?

ಶ್ರೀ ಬಸವರಾಜ ರಾಯರೆಡ್ಡಿ :- ಆಡಳಿತದ ಉದ್ದೇಶಕ್ಕಾಗಿ, ಅದನ್ನು ನಮ್ಮ ಅನುಕೂಲಕ್ಕಾಗಿ ಮಾಡಿಕೊಂಡಿದ್ದೇವೆ ಅಷ್ಟೆ.

ಶ್ರೀ ವಾಟಾಳ್ ನಾಗರಾಜ್ :- ಅದು ಇದೆಯೇ ಎಂದು ನಾನು ಮಾನ್ಯ ಉಪ ಮುಖ್ಯಮಂತ್ರಿಗಳನ್ನು ಕೇಳುತ್ತಿದ್ದೇನೆ.

ಶ್ರೀ ಬಸವರಾಜ ರಾಯರೆಡ್ಡಿ :- ಹಾಗಿದ್ದರೆ ಆಯಿತು. OK, OK

ಶ್ರೀ ವಾಟಾಳ್ ನಾಗರಾಜ್ :- ನಾನು ಇದೆ ಎಂದು ಹೇಳಿಲ್ಲ ಇದೆಯೇ? ಇದ್ದರೆ ತಾವು ತಿಳಿಸಿ ಎಂದು ಕೇಳಿದೆ. ನಾನು ಜನರಿಂದ ಆಯ್ಕೆಯಾದವನು, ಅವರು ಜನರಿಂದ ಆಯ್ಕೆಯಾದವರು. ನಮ್ಮ ಜಿಲ್ಲೆಗೆ ಅವರು ಮಂತ್ರಿಗಳಾಗಿ ಬಂದು ಬಿಡುತ್ತಾರೆ ಅವರು ತಮ್ಮ ಪಕ್ಷದವರನ್ನೇ ಕಟ್ಟಿಕೊಳ್ಳುವುದು, ಪಾಳೇಗಾರಿಕೆ ಮಾಡುವುದು, ಇನ್ನೊಂದು ಪಕ್ಷದ ಪಾಳೇಗಾರಿಕೆ ಮಾಡುವುದು. ಈಗಂತೂ ಬಿಡಿ, ಸಮಿಶ್ರ ಸರ್ಕಾರದಲ್ಲಿ ಕೆಲವು ಜಿಲ್ಲೆಗಳಲ್ಲಿ ಕೆಲವು ಪಕ್ಷದವರಂತೂ ಇಲ್ಲವೇ ಇಲ್ಲ. ಉದಾಹರಣೆಗೆ ಹೇಳುವುದಾದರೆ, ತುಮಕೂರಿನಲ್ಲಿ ಕಾಂಗ್ರೆಸ್‌ನವರು ಇಲ್ಲವೇ ಇಲ್ಲ ಕೋಲಾರದಲ್ಲಿ ಜನತಾ ದಳದವರು ಇಲ್ಲ.

ಶ್ರೀ ಕೆ.ಆರ್. ರಮೇಶ್ ಕುಮಾರ್ :- ಒಬ್ಬರು ಇದ್ದಾರೆ.

ಶ್ರೀ ವಾಟಾಳ್ ನಾಗರಾಜ್ :- ಓಹೋ ! ಅಲ್ಲಿ ಇದ್ದಾರೋ? ಅನೇಕ ಕಡೆ ಸಮಿಶ್ರ ಸರ್ಕಾರದಲ್ಲಿ ಆ ಪಕ್ಷದವರೇ ಒಂದು ತೀವ್ರ ಹೋರಾಟ, ಗೊಂದಲ ಮತ್ತು ಮಾನಸಿಕ ಯಾತನೆ ಅನುಭವಿಸುತ್ತಿರುವುದು ಇದು ನಡೆಯುತ್ತಿದೆ. ಇದು ಒಂದು ಕಡೆ ಮೇಲ್ಕೋಟದಲ್ಲಿ ಸಮಿಶ್ರ ಸರ್ಕಾರ ಮುಂದುವರೆಯುತ್ತಿದ್ದರೂ, ಒಳಗಡೆ ಭಾರೀ ದೊಡ್ಡ ಸಮರವೇ ನಡೆಯುತ್ತಿದೆ. ಅದರಲ್ಲೇನೂ ಬೇರೆ ಮಾತಿಲ್ಲ. ಅದರಿಂದ ಜಿಲ್ಲಾ ಮಂತ್ರಿಗಳ ವ್ಯವಸ್ಥೆ ಬಗ್ಗೆ ತಾವು ದಯವಿಟ್ಟು ನನಗೆ ತಿಳಿಸಬೇಕು. ಇದಕ್ಕೆ ಮುಂಚೆ ಬೇಕಾದಷ್ಟು ಪ್ಯಾಕೇಜ್‌ಗಳ ಪ್ರಚಾರ ಆಯಿತು. 'ಎಲ್ಲಾ ಜಿಲ್ಲೆಗಳಿಗೆ ಪ್ಯಾಕೇಜ್' ಎಂದು ಹೇಳಿ ಮುಖ್ಯ ಮಂತ್ರಿಗಳು ಹೇಳಿ ಕೊಂಡು ಬಂದರು. ಯಾವ ರೀತಿಯ ಪ್ಯಾಕೇಜ್‌ಗಳು ಎಂದರೆ. 100 ಕೋಟಿ. 200 ಕೋಟಿ ಹಾಗೂ 300 ಕೋಟಿ ರೂಪಾಯಿಗಳ ಪ್ಯಾಕೇಜ್‌ಗಳು. ನಿಮ್ಮ ಆಯವ್ಯಯ ಮಂಡನೆಗೆ ಮುಂಚೆ ಪ್ಯಾಕೇಜ್‌ಗಳು ಆಯಿತು. ಆ ಪ್ಯಾಕೇಜ್ ಏನಾಯಿತು? ಅದರ ಪರಿಸ್ಥಿತಿ ಏನು? ಅದನ್ನು ತಾವು ಸಮಗ್ರವಾಗಿ ಹೇಳಬೇಕು. ಬಳ್ಳಾರಿ ಜಿಲ್ಲಾ ಪ್ಯಾಕೇಜ್ ಬಂದವರಲ್ಲಾ ' ಬಳ್ಳಾರಿ ಜಿಲ್ಲಾ ಪ್ಯಾಕೇಜ್' ಎಂದರು. ಕೇಂದ್ರದ ಮಂತ್ರಿಗಳು ಬರಲಿ ಪ್ಯಾಕೇಜ್, ರಾಜ್ಯದ ಮಂತ್ರಿಗಳು ಬರಲಿ ಪ್ಯಾಕೇಜ್, ಬಳ್ಳಾರಿ ಪ್ಯಾಕೇಜ್ ಏನಾಯಿತು? ಅದರ ಬಗ್ಗೆ ಸವಿಸ್ತಾರವಾಗಿ ಮುಖ್ಯ ಮಂತ್ರಿಗಳು ಹೇಳಬೇಕು. ಹಿಂದಿನ ಮುಖ್ಯಮಂತ್ರಿಗಳಾದ ಮತ್ತು ಈಗ ಮಹಾರಾಷ್ಟ್ರ ರಾಜ್ಯದ ರಾಜ್ಯಪಾಲರಾದವರು 107 ಕೋಟಿ

ರೂಪಾಯಿಗಳನ್ನು ಕೊಡಗಿನ ಪ್ಯಾಕೇಜ್‌ಗೆ ಇಟ್ಟಿದ್ದೇವೆ ಎಂದು ಹೇಳಿದರು. ಈಗ ಎಲ್ಲಿ ಇದೆ ಆ ಪ್ಯಾಕೇಜ್? ಮಹಾರಾಷ್ಟ್ರಕ್ಕೆ ಹೋಯಿತಾ? ಎಲ್ಲಿ ಹೋಗಿದೆ ಏನಾಯಿತು? ಅದಕ್ಕೆ ಒಂದು ಗಾಂಭೀರ್ಯ ಬೇಡವಾ? ಒಂದು ಸರ್ಕಾರ ಒಂದು ಪ್ಯಾಕೇಜ್ ಅಂತ ಮಾಡಿದರೆ ಅದಕ್ಕೆ ಒಂದು ಗಾಂಭೀರ್ಯ, ಘನತೆ ಇರಬೇಕು. ಪ್ಯಾಕೇಜ್ ಮಾಡಿದ್ದೇವೆ, ಇಷ್ಟು ಹಣ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದೇವೆ ಎಂದು ಮುಖ್ಯ ಮಂತ್ರಿಗಳು ಹೇಳಿದ ಮಾತಿಗಾಗಲಿ, ಉಪಮುಖ್ಯ ಮಂತ್ರಿಗಳು ಹೇಳಿದ ಮಾತಿಗಾಗಲಿ ಮತ್ತು ಮಂತ್ರಿಗಳು ಹೇಳಿದ ಮಾತಿಗಾಗಲಿ ಬೆಲೆ ಬೇಡವಾ? ನಿಮ್ಮ ಹತ್ತಿರ ದುಡ್ಡು ಇಲ್ಲವೆಂದರೆ, ಇಲ್ಲವೆಂದು ಹೇಳಿ. ಅದು ಒಪ್ಪಿಕೊಳ್ಳೋಣ. ಅದು ಬಿಟ್ಟು ಹೋದ ಸಮಾರಂಬದಲ್ಲಿ ಎಲ್ಲಾ 100 ಕೋಟಿರೂ ಪ್ಯಾಕೇಜ್, 200 ಕೋಟಿ ರೂ ಪ್ಯಾಕೇಜ್ ಎಂದು ಘೋಷಣೆ ಮಾಡುವುದು ಏನಿದು? ಹಿಂದೆ ಹೈದರಾಲಿ ಕಾಲದಲ್ಲಿ ಬಂದವರಿಗೆಲ್ಲಾ ಕಪ್ಪ ಕಾಣಿಕೆ ಕೊಟ್ಟು ಅಗ್ರಹಾರ ತೆಗೆದುಕೋ, ನಿನಗೆ ಒಂದು ಅಗ್ರಹಾರ ತೆಗೆದುಕೋ ಎನ್ನುವುದಿತ್ತು. ನಶ್ತ್ ಕೊಟ್ಟವನಿಗೆ ಒಂದು ಅಗ್ರಹಾರ, ಟವಲ್ ಕೊಟ್ಟವನಿಗೆ ಒಂದು ಅಗ್ರಹಾರ, ದುಪ್ಪಿ ಕೊಟ್ಟವನಿಗೆ ಒಂದು ಅಗ್ರಹಾರ, ಎಂದು ಹಿಂದೆ ರಾಜರು ಬರೆದು ಕೊಡುತ್ತಿದ್ದರು. ರಾಜರ ಬಳಿ ಹೋಗಿ ನಶ್ತ್ ಕೊಟ್ಟ ತಕ್ಷಣ ಅಗ್ರಹಾರ , ಇನ್ನೊಬ್ಬ ಬಂದು ನೀರು ಕೊಟ್ಟ ತಕ್ಷಣ ಅಗ್ರಹಾರ ಅಂತ ಹೀಗೆ ರಾಜರುಗಳು ಘೋಷಣೆ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದರು. ಅವರನ್ನು ಮೀರಿಸಿ ನೀವು ಅಗ್ರಹಾರಗಳನ್ನು ಕೊಟ್ಟಿದ್ದೀರಿ. ಆದ್ದರಿಂದ ಈ ಅಗ್ರಹಾರದ ಸಂಸ್ಕೃತಿ, ಪಾಳೆಗಾರಿಕೆ, ಸಂಸ್ಕೃತಿ ರಾಜಾಧಿರಾಜರ ಸಂಸ್ಕೃತಿಯಿಂದ ಸರ್ಕಾರಕ್ಕೆ ಗೌರವ ಮತ್ತು ಮರ್ಯಾದೆ ಬರತಕ್ಕಂಥಾದ್ದು ಅಲ್ಲ. ಚಾಮರಾಜ ನಗರ ಸೇರಿದಂತೆ ಹಿಂದುಳಿದ ಗಡಿ ಪ್ರದೇಶದ ಸುಮಾರು ಏಳು ಜಿಲ್ಲೆಗಳ ನಿರ್ಮಾಣ ಆಯಿತು. ಆ ಹಿಂದುಳಿದ ಗಡಿ ಪ್ರದೇಶದ ಸಮಗ್ರ ಬೆಳವಣಿಗೆ ಬಗ್ಗೆ ಇವತ್ತಿನವರೆಗೂ ಒಂದು ಪ್ರಮಾಣಿಕವಾದಂಥ ಚಿಂತನೆ ಆಗಲಿಲ್ಲ. ಕುಡಿಯುವ ನೀರು ಇರಬಹುದು, ರಸ್ತೆ ಇರಬಹುದು, ಜಿಲ್ಲಾ ಕಟ್ಟಡಗಳು ಇರಬಹುದು, ಅಧಿಕಾರಿಗಳ ಮನೆಗಳು ಇರಬಹುದು. ಒಂದೂ ಪ್ರಾಮಾಣಿಕವಾಗಿ ಆಗಿಲ್ಲ. ಮಾನ್ಯ ಉಪ ಮುಖ್ಯ ಮಂತ್ರಿಗಳಲ್ಲಿ ಕಳಕಳಿಯಿಂದ ನಾನು ಮನವಿ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದೇನೆ. ಹೊಸ ಜಿಲ್ಲೆಗಳ ನಿರ್ಮಾಣ ನಿಮ್ಮ ಕಾಲದಲ್ಲಿ, ಜಿ.ಹೆಚ್. ಪಟೇಲರ ಕಾಲದಲ್ಲಿ ಆಯಿತು. ಆ ಜಿಲ್ಲೆಗಳ ಸಮಗ್ರ ಅಭಿವೃದ್ಧಿಗೆ ವಿಶೇಷವಾದ ಯೋಜನೆಯನ್ನು ತಾವುಮಾಡಬೇಕು ಎಂದು ತಮಗೆ ಹೇಳುತ್ತಿದ್ದೇನೆ. ಇಲ್ಲಿ ನಾನೇ ಅನೇಕ ಸಾರಿ ನಿಮ್ಮ ಮಂತ್ರಿಮಂಡಲ ಯಶಸ್ವಿಯಾಗಿ ಆಗಬೇಕು, ಚೆನ್ನಾಗಿ ಇರಬೇಕು ಎಂದು ಹೇಳಿದವನು. ಐದು ವರ್ಷ ನಾವೆಲ್ಲಾ ಇರಬೇಕು. ನಾನು ಯಡಿಯೂರಪ್ಪನವರ ತರಹ 'ಇಲ್ಲ ನಡೆಯಿರಿ ಚುನಾವಣೆಗೆ ' ಎಂದು ಹೇಳುವುದಿಲ್ಲ.

ಶ್ರೀ ಗೋವಿಂದ ಎಂ ಕಾರಜೋಳ: ಮಾನ್ಯ ಅಧ್ಯಕ್ಷರೇ ನಾವು ಯಾವತ್ತೂ ಚುನಾವಣೆಗೆ ನಡೆಯಿರಿ ಎಂದು ಹೇಳಲಿಲ್ಲ ಅವರೇ ತಯಾರಾಗಿದ್ದೇವೆಂದು ಹೇಳುತ್ತಾರೆ. ಕಾಂಗ್ರೆಸ್‌ನವರು ತಯಾರಾಗಿದ್ದಾರೆಂದು ಜನತಾದಳದವರು ಹೇಳುತ್ತಾರೆ, ಜನತಾದಳದವರು ತಯಾರಾಗಿದ್ದಾರೆಂದು ಕಾಂಗ್ರೆಸ್‌ನವರು ಹೇಳುತ್ತಾರೆ. ನಾವು ಹೇಳುತ್ತಿಲ್ಲ.

ಶ್ರೀ ಡಿ.ಆರ್. ಪಾಟೀಲ್: ಕಾರಜೋಳ ಮತ್ತು ಅವರ ಎಲ್ಲಾ ಸ್ನೇಹಿತರು ಮಾತ್ರ ಏನಾದರೂ ಮಾಡಿ ಐದು ವರ್ಷ ಈ ಸರ್ಕಾರ ಉಳಿಸಿ ಎಂದು ಕೈ ಮುಗಿದು ಹೇಳುತ್ತಾರೆ.

ಶ್ರೀ ವಾಟಾಳ್ ನಾಗರಾಜ್: ವಸ್ತು ಸ್ಥಿತಿ ನಾವು ಒಪ್ಪಿಕೊಳ್ಳೋಣ. ಈಗ ಹೊರಗಡೆ ಹಲವರು ಮಾತನಾಡುತ್ತಿದ್ದಾರೆ.

ಶ್ರೀ ಎಸ್.ಎಸ್. ಪಾಟೀಲ್: ವಾಟಾಳ್ ನಾಗರಾಜ್‌ರವರೇ, ಈಗ ಅಸೆಂಬ್ಲಿಯಲ್ಲಿ ತಾವು ಬಜೆಟ್ ಮೇಲೆ ಮಾತನಾಡುತ್ತಿದ್ದೀರಿ. ಮಾನ್ಯ ಸಿದ್ದರಾಮಯ್ಯನವರು 13,555 ಕೋಟಿ ರೂಪಾಯಿಗಳ ಬಜೆಟ್ ಮಾಡಿಸಿದ್ದಾರೆ. ಈ ಬಜೆಟ್‌ನ್ನು ಏನು ಮಂಡಿಸಿದ್ದಾರೆ ಅದರ ಮೇಲೆ ತಾವು ಮಾತನಾಡುತ್ತಿದ್ದೀರಿ. ಈಗ ಅದು ಕಡಿಮೆ ಆಯಿತು, ಇದು ಕಡಿಮೆ ಆಯಿತು ಸರಿ ಇಲ್ಲವೆಂದು ಹೇಳುತ್ತಿದ್ದೀರಿ ನಾನು ತಮಗೆ ಹಿರಿಯರಿಗೆ ಏನು ಹೇಳುತ್ತಿದ್ದೇನೆ ಎಂದರೆ, 13, 555 ಕೋಟಿ ಬಜೆಟ್ ಏನ್ನು ಅವರು ಮಂಡಿಸಿದ್ದಾರೆ ನೀವು ಇಂತಿಥ ತಪ್ಪು ಮಾಡಿದ್ದೀರಿ. ಇದರಲ್ಲಿ ಇನ್ನೂ ಇಷ್ಟು ಉತ್ಪನ್ನ ಮಾಡಬಹುದಾಗಿತ್ತು, ಆರೋಗ್ಯಕ್ಕೆ 25,000ರೂಪಾಯಿಗಳಲ್ಲಿ ಡಾಕ್ಟರ್‌ಗಳಿಗೆ ಕೊಡಿ, ಅವರಿಗೆ ಕೊಡಿ ಎಂದು ಎಲ್ಲ ಹೇಳುತ್ತೇವೆ ಆದರೆ ಅದನ್ನು ಹೇಳುವಾಗ ಅದಕ್ಕೆ ಪರಿಹಾರ ಕೂಡ ಹೊಂದಿಸಿ ಹೇಳಿ ಎಂದು ನಾನು ಅವರಿಗೆ ಹೇಳುತ್ತೇನೆ. 13,555 ಕೋಟಿ ಬದಲು 16,000 ಉತ್ಪನ್ನ ಬರುತ್ತಿತ್ತು, ಅಥವಾ ಈ 13,555 ಕೋಟಿಯಲ್ಲಿ ನೀವು ಈ ರೀತಿಯಾಗಿ ಹೊಂದಿಸಬೇಕಾಗಿತ್ತು ಆರೋಗ್ಯಕ್ಕೆ 25,000ರೂ ಗಳನ್ನು ಡಾಕ್ಟರ್‌ಗಳಿಗೆ ಕೊಡಿ ಎಂದು ಹೇಳಿ ಬಿಟ್ಟರೆ ಕೊಡಲು ಸಾಧ್ಯ ಇದೆಯೋ ಇಲ್ಲವೋ ಎಂದು ಕೂಡ ಹೇಳುವವರು ಹೊಂದಿಸಿ ಹೇಳಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ. ದಯವಿಟ್ಟು ಆ ರೀತಿ ಹೇಳಿ ಎಂದು ನನ್ನ ವಿನಂತಿ.

ಶ್ರೀ ವಾಟಾಳ್ ನಾಗರಾಜ್ : ಅಧ್ಯಕ್ಷರೇ ಐದು ವರ್ಷಗಳ ಕಾಲ ಈ ಸರ್ಕಾರ ಇರಬೇಕೆಂಬುದು ನನ್ನ ಇಚ್ಛೆ ನಾನು ಅದಕ್ಕೆ ಹೊರತಾಗಿ ಇಲ್ಲ. ಬಹಳ ಪ್ರಮಾಣಿಕವಾಗಿ ಮಾತನಾಡೋಣ. ಇದರಲ್ಲಿ ರಾಜಕಾರಣ ಮಾತನಾಡತಕ್ಕಂಥಾದ್ದು ಏನೂ ಬೇಕಾಗಿಲ್ಲ. ಈ ಸದನದ ಬಹುತೇಕ 224 ಜನ ಶಾಸಕರಿಗೂ ಚುನಾವಣೆ ಬೇಕಾಗಿಲ್ಲ. ಈ ಚುನಾವಣೆಗೆ ನಾವು ಬರಬೇಕಾದರೆ ಏನೇನು ವ್ಯವಸ್ಥೆ ಅನುಭವಿಸಿದ್ದೇವೆಂದು ನಮಗೆ ಗೊತ್ತು. ಹೊರಗಡೆ ಕೆಲವರು ಮಾತನಾಡುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಇನ್ನೇನು ಮಧ್ಯಮತರ ಚುನಾವಣೆ ಬರುತ್ತಿದೆ, ನಾವು ನೀವು ಒಂದಾಗೋಣ, ಚುನಾವಣೆಗೆ ಹೋಗಿ ಬಿಡೋಣ, ಮುಂದೆ ನಮ್ಮದೇ ಸರ್ಕಾರ ಎಂದು ಬಹಳ ಕನಸು ಕಾಣುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಇದು ನನಗೆ ಅರ್ಥವಾಗುತ್ತಿಲ್ಲ, ಏಕೆ ಅವರು ಹೀಗೆ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದಾರೆಂದು. ಚುನಾವಣೆ ಮೂರು-ಮೂರು ತಿಂಗಳುಗಳಿಗೆ ಅಥವಾ ಆರು ತಿಂಗಳಿಗೆ ಆದರೆ ಅದು ಯಾವ ರೀತಿ ಆರೋಗ್ಯಕರವಾಗಿ ಇರುತ್ತದೆ? ನಾನು ತಮಗೆ ಹೇಳುತ್ತಿದ್ದೇನೆ ಏನೇ ಆದರೂ ನಾವು ಮತ್ತೆ ಮತ್ತೆ ಚುನಾವಣೆಗೆ ಹೋಗತಕ್ಕಂಥಾದ್ದು ಸರಿಯಲ್ಲ ಮತ್ತು ವರ್ಷಕ್ಕೊಮ್ಮೆ ಚುನಾವಣೆಗೆ ಹೋಗಿ ಎಂದು ಜನ ನಮಗೆ ಮತ ಕೊಟ್ಟಿಲ್ಲ. ನಮಗೆ ಮತ ಕೊಟ್ಟಿರುವುದು ಐದು ವರ್ಷಗಳಿಗೆ ಎಂದು ಸಂವಿಧಾನಬದ್ಧವಾಗಿ ಚುನಾವಣೆ ಮಾಡಿದ ಮೇಲೆ ಐದು ವರ್ಷ ಇರಬೇಕು. ಆದರೆ ಸಮಿಶ್ರ

ಸರ್ಕಾರದವರ ಸಮರ ಇವತ್ತು ಯಾರಿಗೂ ಕಾಣುತ್ತಿಲ್ಲ. ದೊಡ್ಡ ಸಮರವೇ ನಡೆಯುತ್ತಿದೆ. ಇಲ್ಲಿ ಮುಖ್ಯ ಮಂತ್ರಿಗಳು ಯಾರೋ, ಉಪ ಮುಖ್ಯ ಮಂತ್ರಿಗಳು ಯಾರೋ, ಮಂತ್ರಿಗಳು ಯಾರೋ, ಆಡಳಿತ ನಡೆಸುವವರು ಯಾರೋ, ಎಲ್ಲೋ ಏನೋ ಇದು ಒಂದು ತರಹ ಮ್ಯಾಜಿಕ್ ಅಥವಾ ಮಾಯಾಜಾಲ ನಡೆಯುತ್ತಿದೆ. ಆದರೆ ನಿಮ್ಮ ಈ ಒಂದು ಧ್ವಂಧ್ವ ನೀತಿಯಿಂದ ಬಹಳ ಅಸಮಾಧಾನ ಇದೆ. ನಿಮಗೆ ನಾನು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ, ನಾನು ಯಾರಿಗೂ ಶಿಫಾರಸ್ಸು ಮಾಡುತ್ತೇನೆ ಎಂದು ಅಲ್ಲ. ದೇಶಪಾಂಡೆ ಮಂತ್ರಿ ಆಗಬಾರದು, ಶಿವಕುಮಾರ್ ಮಂತ್ರಿ ಆಗಬಾರದು, ಅಂದರೆ ದೇಶಪಾಂಡೆ ಮಂತ್ರಿ ಆದ ಮೇಲೆ ಶಿವಕುಮಾರ್‌ರವರು ಮಂತ್ರಿ ಆಗಬಹುದಾಗಿತ್ತಲ್ಲ? ನೀವು ಏಕೆ ಕೊಡಲಿಲ್ಲ, ಕೊಡಬಹುದಾಗಿತ್ತಲ್ಲ? ರೋಷನ್‌ಬೇಗ್‌ರವರಿಗೆ ಕೊಡಬಹುದಾಗಿತ್ತು, ಏಕೆ ಕೊಡಲಿಲ್ಲ? ಕೃಷ್ಣಪ್ಪನವರಿಗೆ ಏಕೆ ಕೊಡಲಿಲ್ಲ ? ನಿಮಗೆ ಯಾರಿಗೂ ಮಂತ್ರಿ ಆಗುವುದಕ್ಕೆ ಆ ಅಂತಸ್ತು ಮತ್ತು ಯೋಗ್ಯತೆ ಇಲ್ಲವೋ ಅಥವಾ ಏನು ಕಾರಣ ಎಂದು ನನಗೆ ಅರ್ಥವಾಗಲಿಲ್ಲ. ಕಾರಣವೇನು? ನಾನು ಏಕೆ ಈ ಮಾತನ್ನು ಹೇಳುತ್ತಿದ್ದೇನೆ ಎಂದರೆ ಪಾಪ ಎಸ್.ಎಸ್. ಪಾಟೀಲರು ಇಲ್ಲಿಂದ ಆ ಕಡೆ ಹೋದರು. ಅವರ ಬಗ್ಗೆ ನನಗೆ ಕರುಣೆ, ಅನುಕಂಪ ಇದೆ. ನಾನು ಬೆಳಿಗ್ಗೆ ಕೂಡ ಹೇಳಿದೆ ನೀವು ಬಹಳ ಹಿರಿಯರು ಇದ್ದೀರಿ ಎಂದು. ಅವರಿಗೆ ಸಿಗಲಿಲ್ಲ.

ಶ್ರೀ ಹೆಚ್.ಎಸ್. ಮಹಾದೇವಪ್ರಸಾದ್ : ಕಳೆದ ವಿಧಾನ ಸಭೆಯಲ್ಲಿ ತಾವು ಇರಲಿಲ್ಲ ಆ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ತಮ್ಮ ಕನ್ನಡದ ಪ್ರತಿಬಿಂಬವನ್ನು ಶಾಸನಸಭೆಯಲ್ಲಿ ಸಮರ್ಥನೀಯವಾಗಿ ಅವರು ನಡೆಸಿದ್ದಾರೆ.

ಶ್ರೀ ವಾಟಾಳ್ ನಾಗರಾಜ್ : ನಾನು ಹೊರಗಡೆ ಇದ್ದರೂ ಅವರ ಬಗ್ಗೆ ನನಗೆ ಬಹಳ ಗೌರವ ಇದೆ.

ಶ್ರೀ ಎಸ್.ಎಸ್. ಪಾಟೀಲ್ : ಅವರಿಗೆ ಮಾಡಬೇಕಾಗಿತ್ತು, ನಿಮಗೆ ಮಾಡ ಬೇಕಾಗಿತ್ತು ಎಂದು ನೀವು ಏನು ಹೇಳುತ್ತಿದ್ದೀರಲ್ಲ ನಮ್ಮ ನಾಯಕರು ಇಲ್ಲಿ ಎಲ್ಲರೂ ಸಮರ್ಥರೇ ಇದ್ದಾರೆ. ಯಾರನ್ನು ಮಂತ್ರಿ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ ಅವರು ಸಮರ್ಥರು ಉಳಿದವರು ಅಸಮರ್ಥರು ಎಂದು ಅಲ್ಲ. ಅವರು 17 ಜನರನ್ನು ಮಂತ್ರಿಗಳಾಗಿ ನೇಮಕ ಮಾಡಬೇಕಲ್ಲ? ಅವರು ಯಾರು ಸರಿ ಎಂದು ಕಾಣುತ್ತಾರೆ ಅವರಿಗೆ ಮಂತ್ರಿಗಳಾಗಿ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ. ಉಳಿದವರು ಅಸಮರ್ಥರು, ಮಂತ್ರಿಗಳಾದವರು ಸಮರ್ಥರು ಎನ್ನುವ ಅರ್ಥವಲ್ಲ.

ಶ್ರೀ ವಾಟಾಳ್ ನಾಗರಾಜ್ : ನಾನು ನೀವು ಮಂತ್ರಿ ಆಗಬೇಕಾದಿತ್ತು ಎಂದು ಹೇಳಿದೆ ನಾ ಮಾಡಿದ ಕರ್ಮ ಬಲವಂತವಾದರೆ, ನೀ ಮಾಡುವುದೇನು ಹರಿಯೆ ಎಂದು ಅದು ನಿಮ್ಮ ಹಣೆ ಬರಹ, ನಾನು ಏನೂ ಮಾಡುವುದಕ್ಕಾಗುವುದಿಲ್ಲ. ಆದ್ದರಿಂದ ಪಾಟೀಲರೇ ನೀವು ಮಂತ್ರಿ ಆಗಬೇಕೆನ್ನುವುದೇ ನನ್ನ ಇಚ್ಛೆ ಎಂದು ಹೇಳಿದೆ. ಬೇಡ ನಾನು ಹೀಗೇ ಇರುತ್ತೇನೆ ಎಂದು ನೀವು ಹೇಳಿದರೆ ಏನೂ ಮಾಡುವುದಕ್ಕಾಗುವುದಿಲ್ಲ. ಏಕೆಂದರೆ ನಾ ಮಾಡಿದ ಕರ್ಮ ಬಲವಂತವಾದರೆ ನೀ ಮಾಡುವುದೇನೋ ಹರಿಯೇ ಎಂದಂತಾಗುತ್ತದೆ. ಆದ್ದರಿಂದ ಅವರ ಹಣೆಬರಹಕ್ಕೆ ನಾವೇನೂ

ಮಾಡುವುದಕ್ಕಾಗುವುದಿಲ್ಲ. ಈಗ ನಮ್ಮ ಎಸ್.ಎಸ್. ಪಾಟೀಲ್‌ರವರು ಮಂತ್ರಿಯಾಗ ಬೇಕಾಗಿತ್ತು. ಎ.ಬಿ. ಪಾಟೀಲ್‌ರವರೂ ಮಂತ್ರಿಯಾಗಬೇಕಾಗಿತ್ತು, ಬಸವರಾಜ ರಾಯರೆಡ್ಡಿಯವರೂ ಮಂತ್ರಿಯಾಗಬೇಕಾಗಿತ್ತು. ಆದರೆ ಆಗಲ್ಲ.

ಶ್ರೀ ಬಸವರಾಜ ರಾಯರೆಡ್ಡಿ :- ನಮಗೇನೂ ಬೇಡ.

ಶ್ರೀ ವಾಟಾಳ್ ನಾಗರಾಜ್ :- ನಿಮಗೆ ಬೇಡವೇ, ಬೇಡ ಬಿಟ್ಟುಬಿಡಿ. ನನ್ನ ಪ್ರಕಾರ ಬಿ.ಕೆ.ಚಂದ್ರಶೇಖರ್‌ರವರೂ ಮಂತ್ರಿಯಾಗಬೇಕಾಗಿತ್ತು, ರಮೇಶ್‌ಕುಮಾರ್ ಆಗಬೇಕಾಗಿತ್ತು, ಕುಮಾರ್ ಬಂಗಾರಪ್ಪ ಆಗಬೇಕಾಗಿತ್ತು. ದಿನೇಶ್ ಗುಂಡೂರಾವ್‌ರವರು ಆಗಬೇಕಾಗಿತ್ತು ಇನ್ನು ಅತ್ಯಂತ ಬಹಳ ಮೇರು ವ್ಯಕ್ತಿತ್ವವನ್ನು ಹೊಂದಿದ್ದು ಹಾಗೂ ಹೆಚ್ಚು ತ್ಯಾಗ ಮತ್ತು ಹೋರಾಟ ಮಾಡಿದಂಥ ಹಾಗೂ ಒಳ್ಳೆಯ ಕಲ್ಪನೆಗಳನ್ನು ಕೊಟ್ಟಂಥ ದಿವಂಗತ ಜೆ.ಹೆಚ್. ಪಟೇಲರ ಮಗನಾದ ಮಹಿಮಾ ಪಟೇಲರವರಿಗೂ ಮಂತ್ರಿ ಸ್ಥಾನ ಕೊಡಬೇಕಾಗಿತ್ತು. ಜೆ.ಹೆಚ್. ಪಟೇಲ್‌ರವರ ಶಿಷ್ಯಕೋಟೆಯಲ್ಲೂ ಆ ಕಡೆಗೆ ಹೋದರು ಆದರೆ ನೀವು ಅವರ ಮಗನ ಕೈಬಿಟ್ಟುಬಿಟ್ಟಿರಿ. ಅವರನ್ನು ಮಂತ್ರಿ ಮಾಡುವುದಕ್ಕಾಗುತ್ತಿರಲಿಲ್ಲವೇ?

ಶ್ರೀ ಮಹಿಮಾ ಪಟೇಲ್ :- ಮಾನ್ಯ ಉಪಾಧ್ಯಕ್ಷರೇ, ನಾನು ಅವರು ಹೇಳಿರುವುದಕ್ಕೆ ಒಂದೆರಡು ಮಾತುಗಳನ್ನಾಡಬಯಸುತ್ತೇನೆ. ನಾನು ಶಾಸಕನಾದ ತಕ್ಷಣ ಮೊದಲಿಗೆ ಹೇಳಿದ್ದು ಏನೆಂದರೆ, ಕಾಂಗ್ರೆಸ್ ಮುಖ್ಯಮಂತ್ರಿ ಕೆಳಗಡೆ ನಾನು ಕೆಲಸ ಮಾಡುವುದಿಲ್ಲ ಎಂದು. ಅದರಲ್ಲೂ ಮಂತ್ರಿಯಾಗಿ ಕೆಲಸ ಮಾಡುವುದಿಲ್ಲವೆಂದು ಹೇಳಿದ್ದೆ. ಆದರೆ ನಮ್ಮ ಕ್ಷೇತ್ರಕ್ಕೆ ಏನಾದರೂ ಉಪಯೋಗ ಆಗಬಹುದು, ನಮ್ಮ ಜಿಲ್ಲೆಗೆ ಏನಾದರೂ ಉಪಯೋಗ ಆಗಬಹುದು ಎನ್ನುವ ದೃಷ್ಟಿಯಿಂದ ನಾನು ಮಂತ್ರಿಯಾಗುವುದಕ್ಕೆ ಪ್ರಯತ್ನವನ್ನೂ ಮಾಡಿದೆ. ಈಗ ಮಂತ್ರಿ ಆಗದೇ ಇರುವುದಕ್ಕೂ ನನಗೆ ಖುಷಿ ಇದೆ. ಈಗ ಪಕ್ಷವನ್ನು ಸಂಘಟನೆ ಮಾಡುವ ಕಡೆ ನಾನು ಕೆಲಸವನ್ನು ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದೇನೆ. ಇದರ ಬಗ್ಗೆ ನನಗೆ ಖುಷಿ ಇದೆ.

ಶ್ರೀ ವಾಟಾಳ್ ನಾಗರಾಜ್ :- ನೀವು ಖುಷಿಯಾಗಿರುವುದಕ್ಕೆ ಬಹಳ ಸಂತೋಷ. ನನ್ನ ದೃಷ್ಟಿಯಲ್ಲಿ ನೀವು ಮಂತ್ರಿಯಾಗಬೇಕು. ಕಾಂಗ್ರೆಸ್ ಮುಖ್ಯಮಂತ್ರಿ ಎನ್ನುವುದಕ್ಕಿಂತ ಹೆಚ್ಚಾಗಿ ಧರ್ಮಸಿಂಗ್ ಬಗ್ಗೆ ನಾವು ಹೇಳಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ. ಏಕೆಂದರೆ ಅವರು ಕಾಂಗ್ರೆಸ್ ಮುಖ್ಯಮಂತ್ರಿ ಎಂದಲ್ಲ. ಇಡೀ ಕರ್ನಾಟಕ ರಾಜ್ಯಕ್ಕೇ ಹಾಗೂ ಒಂದು ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಎಲ್ಲಾ ಪಕ್ಷಕ್ಕೂ ಅವರೇ ಮುಖ್ಯಮಂತ್ರಿ ಎನ್ನುವ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಅವರು ಕಾಣುತ್ತಾರೆ. ಅದರ ಬಗ್ಗೆ ನಾವು ಪ್ರಮಾಣಿಕವಾಗಿ ಒಪ್ಪಿಕೊಳ್ಳಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ. ಅದುದರಿಂದ ಅವರನ್ನು ಕಾಂಗ್ರೆಸ್ ಮುಖ್ಯಮಂತ್ರಿ ಎನ್ನುವುದಕ್ಕಿಂತ ಹೆಚ್ಚಾಗಿ ಒಬ್ಬ ಸ್ನೇಹಜೀವಿ, ಎಲ್ಲರ ಜೊತೆಯಲ್ಲೂ ಸ್ನೇಹಮಯಿಯಾಗಿ ಇರತಕ್ಕಂಥ ಮುಖ್ಯಮಂತ್ರಿ ಎನ್ನುವ ಚಿಂತನೆಯನ್ನು ನೀವು ಮಾಡಬೇಕು.

ಶ್ರೀ ಬಸವರಾಜ ರಾಯರೆಡ್ಡಿ :- ವಾಟಾಳ್‌ರವರೇ, ಮುಖ್ಯಮಂತ್ರಿಯವರನ್ನು ಚಾಮರಾಜನಗರಕ್ಕೆ ಕರೆದುಕೊಂಡು ಹೋಗಲು ತಯಾರಾಗಿದ್ದೀರಿ.

ಶ್ರೀ ಹೆಚ್.ಎಸ್. ಮಹದೇವ್‌ಪ್ರಸಾದ್ :- ವಾಟಾಳ್‌ರವರು ಮುಖ್ಯಮಂತ್ರಿಯವರನ್ನು ಚಾಮರಾಜನಗರಕ್ಕೆ ಕರೆದುಕೊಂಡು ಹೋಗುವುದಕ್ಕೆ ಆಗದಿದ್ದರೂ ಅವರ ಮನೆಗಂತೂ ನಿನ್ನಯ ದಿವಸ ಕರೆದುಕೊಂಡು ಹೋಗಿದ್ದಾರೆ. ಅದರಿಂದಾಗಿಯೇ ಚಾಮರಾಜನಗರ ಜಿಲ್ಲೆಗೆ ಮುಖ್ಯಮಂತ್ರಿಗಳು ಬಂದಷ್ಟು ಸಂತೋಷ ವಾಟಾಳ್‌ರವರಿಗೆ ಆಗಿಬಿಟ್ಟಿದೆ.

ಶ್ರೀ ವಾಟಾಳ್ ನಾಗರಾಜ್ :- ನಾನು ಯಾವಾಗಲೂ ಸಂತೋಷವಾಗಿರುತ್ತೇನೆ ಮಹದೇವ ಪ್ರಸಾದ್‌ರವರೇ ನಾವು ಹೇಳುತ್ತಿರುವುದೇನೆಂದರೆ ಇನ್ನೂ ಅನೇಕ ಜಿಲ್ಲೆಗಳವರಿಗೆ ಮಂತ್ರಿಸ್ಥಾನಕ್ಕೆ ಪ್ರಾತಿನಿಧ್ಯವೇ ಕೊಟ್ಟಿಲ್ಲ. ಮಾನ್ಯ ವೈಜನಾಥ್ ಪಾಟೀಲ್‌ರವರಿಗೆ ಮಂತ್ರಿ ಮಾಡಲಿಲ್ಲ. ಬಿ.ಆರ್. ಪಾಟೀಲ್‌ರವರನ್ನೂ ಮಂತ್ರಿ ಮಾಡಲಿಲ್ಲ. ಬಿ.ಆರ್. ಪಾಟೀಲ್‌ರವರು ವಿಧಾನ ಪರಿಷತ್ತಿನ ಸಭಾಪತಿ ಹಾಗೂ ಉಪಸಭಾಪತಿಯಾಗಿದ್ದವರು ಮತ್ತು ಎಡಪಂಥೀಯ ಚಿಂತನೆಯನ್ನು ಹೊಂದಿದವರಾಗಿ ಗುಲ್ಬರ್ಗಾ ಜಿಲ್ಲೆಯಲ್ಲಿ ಅಪಾರವಾದ ಕೆಲಸವನ್ನು ಮಾಡಿರತಕ್ಕಂಥವರು ಆದ್ದರಿಂದ ನಾವೆಲ್ಲಾ ಅವರು ಮಂತ್ರಿಯಾಗುತ್ತಾರೆ ಎಂದುಕೊಂಡಿದ್ದೆವು. ಇವರನ್ನೆಲ್ಲಾ ಮಾಡಿದ್ದರೆ ದಕ್ಷತೆಗೆ ಒಂದು ಮೆರಗು ಇದ್ದಂತಾಗುತ್ತಿತ್ತು. ಬಿ.ಆರ್. ಪಾಟೀಲ್‌ರವರಂಥವರು ಇದ್ದರೆ ಸರ್ಕಾರದ ದಕ್ಷತೆಗೆ ಇನ್ನೂ ಹೆಚ್ಚಿನ ಶಕ್ತಿ ಬಂದು ಅವರ ಅನುಭವವನ್ನು ಸರ್ಕಾರ ಪಡೆಯ ಬಹುದಾಗಿತ್ತು. ಅವರ ಅನುಭವ ಪಡೆಯದೇ ನಿಮ್ಮ ಇಚ್ಛೆ ಬಂದಹಾಗೆ ಮಾಡಿದರೆ ಅದು ನಿಮಗೇ ಸೇರಿದ್ದು. ಆದರೆ ನಾನು ಇಂಥವರೆಲ್ಲಾ ಸರ್ಕಾರದಲ್ಲಿ ಇರಬೇಕಾಗಿತ್ತು ಎಂದು ಹೇಳುತ್ತಿದ್ದೇನೆ. ಇನ್ನು ಕಡೂರು ಕೃಷ್ಣಮೂರ್ತಿ ಬಗ್ಗೆ ನಾನು ಇಲ್ಲಿ ನಿಂತುಕೊಂಡು ಅವರಿಗೆ ಶುಭಾಸಗಿರಿ ಕೊಡಬೇಕಾಗಿಲ್ಲ. ನಮ್ಮ ನಡುವೆ ಹತ್ತಾರು ವರ್ಷಗಳ ಸ್ನೇಹ, ಬಾಂದವ್ಯ ಎಲ್ಲವೂ ಇದೆ. ಅವರನ್ನು ನೀವು ಯಾವ ಕಾರಣಕ್ಕೆ ಕೈಬಿಟ್ಟಿರಿ? ಅದರ ಉದ್ದೇಶ ಏನು? ಎಲ್ಲೋ ಒಂದು ಕಡೆ ಇವೆಲ್ಲ ಪ್ರಶ್ನೆಗಳು ನನ್ನನ್ನು ಕಾಡುತ್ತವೆ.

ಶ್ರೀ ಬಸವರಾಜ ರಾಯರೆಡ್ಡಿ :- ವಾಟಾಳ್‌ರವರ, ಒಂದು ವೇಳೆ ನೀವು ಮುಖ್ಯಮಂತ್ರಿ ಯಾಗಿದ್ದರೆ ಇವರನ್ನೆಲ್ಲಾ ತಾವು ಮಂತ್ರಿಗಳನ್ನಾಗಿ ಮಾಡುತ್ತೀರಾ ಹೇಗೆ? ಏಕೆಂದರೆ ನೀವು ಇಷ್ಟು ಜನರ ಬಗ್ಗೆ ಪ್ರೀತಿ ತೋರಿಸುತ್ತಿರದಿದ್ದರಲ್ಲಾ, ನೀವು ಮುಖ್ಯಮಂತ್ರಿಗಳಾದರೆ ಇವರನ್ನೆಲ್ಲಾ ಮಂತ್ರಿಗಳನ್ನಾಗಿ ಮಾಡುತ್ತೀರೋ? ಹೇಗೆ ಎನ್ನುವುದೇ ನನ್ನ ಪ್ರಶ್ನೆ.

ಶ್ರೀ ವಾಟಾಳ್ ನಾಗರಾಜ್ :- ನೀವು ನನ್ನನ್ನು ಯಾವಾಗ ಮುಖ್ಯಮಂತ್ರಿಯನ್ನಾಗಿ ಮಾಡುತ್ತೀರಿ ಹೇಳಿ. ನಾನು ಏನು ಮಾಡುತ್ತೇನೆ ಎನ್ನುವುದು ಆಮೇಲೆ

ಶ್ರೀ ಬಸವರಾಜ ರಾಯರೆಡ್ಡಿ :- ತಾವು ತಯಾರಾಗಿ.

ಶ್ರೀ ವಾಟಾಳ್ ನಾಗರಾಜ್ :- ಹಾಗಾದರೆ ನಾಳೆಯೇ ಸಹಿ ಸಂಗ್ರಹಣೆ ನಡೆಯಲಿ.

ಶ್ರೀ ಬಸವರಾಜ ರಾಯರೆಡ್ಡಿ :- ನೀವು 114 ಶಾಸಕರ ಬೆಂಬಲವನ್ನು ಪಡೆದರೆ ಖಂಡಿತವಾಗಿ ನೀವೇ ಮುಖ್ಯಂತ್ರಿ ಆಗುತ್ತೀರಿ.

ಶ್ರೀ ವಾಟಾಳ್ ನಾಗರಾಜ್ :- ಬಸವರಾಜ ರಾಯರೆಡ್ಡಿಯವರೇ, ಆ ವಿಷಯ ಇರಲಿ ನಾನು ಮುಖ್ಯಮಂತ್ರಿ ಆಗಬಾರದು ಎನ್ನುವ ಆಸೆ ಇಲ್ಲವೆಂದಲ್ಲ. ಧರ್ಮಸಿಂಗ್‌ರವರು

ಇರುವವರೆಗೂ ಅವರು ಮುಖ್ಯಮಂತ್ರಿಯಾಗಿರಲಿ, ಅವರು ಹಾಗೂ ಸಿದ್ಧರಾಮಯ್ಯನವರ ಜೋಡಿ ಇರಲಿ, ಅವರನ್ನು ಅಧಿಕಾರದಿಂದ ತೆಗೆಯಬೇಕು ಎನ್ನುವ ಉದ್ದೇಶ ನಮಗಿಲ್ಲ. ನಿಮಗೇನಾದರೂ ಆ ಯೋಚನೆ ಇದ್ದರೆ ದಯವಿಟ್ಟು ಅದನ್ನು ಕೈಬಿಟ್ಟುಬಿಡಿ. ನಾನು ಈಗ ಏನು ಹೇಳುತ್ತಿದ್ದೇನೆಂದರೆ ಇವರೆಲ್ಲರೂ ತಮ್ಮದೇ ಆದಂಥ ಶಕ್ತಿಯನ್ನು ಪಡೆದವರಾಗಿದ್ದಾರೆ. ಇಂಥವರು ನಿಮ್ಮ ಮಂತ್ರಿಮಂಡಲದಲ್ಲಿ ಇರಬೇಕಾಗಿತ್ತು ಎನ್ನುವುದು ನನ್ನ ಇಚ್ಛೆ ಮತ್ತು ವಾದ. ನಾನೇನೂ ಮುಖ್ಯಮಂತ್ರಿ ಆಗಬೇಕು ಅಥವಾ ಮಂತ್ರಿ ಯಾಗಬೇಕು ಎಂದು ತಯಾರಾಗಿಲ್ಲ.

ಶ್ರೀ ವಾಟಾಳ್ ನಾಗರಾಜ್:- ಈಗ ಸದನದಲ್ಲಿ ಇರುವವರೇ ಇಬ್ಬರು, ಮೂವರು ಮಹಿಳೆಯರು. ಅವರೂ ಮಂತ್ರಿ ಯಾಗಿಬಿಟ್ಟರೆ ನಮ್ಮ ಜೊತೆ ಹೋರಾಟ ಮಾಡುವವರಾರು? ಆದ್ದರಿಂದ ನಮ್ಮ ಜೊತೆ ಹೋರಾಟ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಅವರು ಇರಲಿ. ಈಗಾಗಲೇ ಒಬ್ಬ ಮಹಿಳೆ ಮಂತ್ರಿಯಾಗಿದ್ದಾರೆ. ಇನ್ನುಳಿದವರು ನಮ್ಮ ಜೊತೆ ಹೋರಾಟ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಸ್ವಲ್ಪ ಇರಲಿ ಎನ್ನುವುದು ನನ್ನ ವಿಚಾರ. ಇನ್ನು ಈ ವಿಧಾನಸೌಧದಲ್ಲಿ ಮಂತ್ರಿಯಾದವರು ತಕ್ಷಣ ಏನು ಮಾಡುತ್ತಾರೆ ನೋಡಿ. ನಾವೆಲ್ಲರೂ ಈಗಲೂ ಸಣ್ಣ ಮಕ್ಕಳ ಹಾಗೆ ಆಡಬಾರದು. ಮಂತ್ರಿಗಳಾದ ತಕ್ಷಣ ವಿಧಾನಸೌಧದ ಸುತ್ತ ಬಾಳಿಕೆಂಬ ಕಟ್ಟುವುದೇನು, ಮಾವಿನಸೊಪ್ಪನ್ನು ಹಾಕುವುದೇನು. ಮಂಗಳಾರತಿ ಎತ್ತುವುದೇನು, ತಮ್ಮ ಹೆಂಡತಿ ಮಕ್ಕಳುಗಳನ್ನು ಕರೆದುಕೊಂಡು ಬಂದು ನಿಲ್ಲಿಸುವುದೇನು, ಇದೆಲ್ಲ ಏನಿದು? ವಿಧಾನಸೌಧವೇನು ನಮ್ಮ ಅಜ್ಜನ ಆಸ್ತಿಯೇ? ಇದುವಾರದ್ದು? ಎಷ್ಟು ದಿವಸ ನಾವು ಇಲ್ಲಿರುತ್ತೇವೆ? ಏಕೆ ಹೀಗೆ ಮಾಡುತ್ತಾರೆ ಎಂದು ನನಗಂತೂ ಅರ್ಥವಾಗುತ್ತಿಲ್ಲ. ನೋಡಿ, ಈ ವಿಧಾನಸೌಧವನ್ನು ಕೆಂಗಲ್ ಹನುಮಂತಯ್ಯನವರು ಕಟ್ಟಿಸಿದರು. ಆದರೆ ಈ ಸದನದ ಒಳಗೆ ಬರುವುದಕ್ಕೆ ಅವರಿಗೆ ಅವಕಾಶ ಸಿಗಲಿಲ್ಲ. ಕಡೆಯಲ್ಲಿ ಮೂರು ತಿಂಗಳು ಇರುವಾಗ ಮಾನ್ಯ ಕಡಿದಾಳ್ ಮಂಜಪ್ಪನವರು ಹಾಗೂ ಅವರ ಸಚಿವಸಂಪುಟದವರು ಗೆದ್ದುಬಂದರು. ಆದರೆ ಕೆಂಗಲ್ ಹನುಮಂತಯ್ಯನವರಿಗೆ ಈ ಸದನಕ್ಕೆ ಬರುವುದಕ್ಕೆ ಆಗಲೇ ಇಲ್ಲ. ಅವರು ವಿಧಾನಸೌಧದಲ್ಲಿ ತಿರುಗಾಡುವಾಗ ಅಲ್ಲಿ ಬಂದು ಕುಳಿತುಕೊಂಡು ನಾನುಇಂಥ ಸದನ ಕುಟ್ಟಿಸಿದೆ ಎಂದು ಹೇಳುತ್ತಿದ್ದರು ಅಂತಹ ಮಹಾನ್ ವ್ಯಕ್ತಿ ಅವರು ಆದರೆ ಈಗ ಮಂತ್ರಿಗಳಾದವರಲ್ಲಿ ಕೆಲವರು ಇದನ್ನು ತಮ್ಮ ಸ್ವಂತ ಆಸ್ತಿಯೇನೋ ಎನ್ನುವ ಹಾಗೆ ಲೋಕೋಪಯೋಗಿ ಇಲಾಖೆಯವರನ್ನು ಕರೆಸಿ ಈ ಬಾಗಿಲು ಈ ಕಡೆ ಇರಬಾರದು, ಸ್ವಲ್ಪ ಈ ಕಡೆಗೆ ತೆಗೆಯಬೇಕು, ಬಾಗಿಲನ್ನು ಆ ಕಡೆಗೆ ತಿರುಗಿಸು, ವಾಸ್ತು ಈ ಪ್ರಕಾರ ಇರಬೇಕು ಎಂದು ಹೇಳುವವರು ಇದ್ದಾರೆ. ನಮ್ಮ ತಾತನ ಮನೆ ಯಾದರೆ ಆ ರೀತಿ ನಾವು ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳೋಣ. ಅಥವಾ ನಮ್ಮ ಅಪ್ಪನ ಮನೆ ಆಗಿದ್ದರೆ ಆ ರೀತಿ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳೋಣ. ಈ ಮನೆಗೆ ವಾಸ್ತುಪ್ರಕಾರ ಆ ರೀತಿ ಮಾಡುವುದು ಇದು ಸರ್ಕಾರದ ನೀತಿಯೇನು? ಹಿಂದಿನ ಮುಖ್ಯಮಂತ್ರಿ, ಈಗ ಮಹಾರಾಷ್ಟ್ರದ ರಾಜ್ಯಪಾಲರಾಗಿರುವವರು, ಇದು ಅವರ ಸ್ವಂತ ಆಸ್ತಿಯೇನು? ಅವರು ಮುಖ್ಯಮಂತ್ರಿಯಾಗಿದಾಗ ಮುಖ್ಯಮಂತ್ರಿ ಮನೆಯಲ್ಲಿ ಈ ಕಡೆ ಬಾಗಿಲು ತೆಗೆಸಿದರು, ಆ ಕಡೆ ಬಾಗಿಲು ತೆಗೆಸಿದರು, ಬಾಗಿಲು ತೆಗೆದು, ಬಾಗಿಲನ್ನು ಹಾಕಿಸಿ

ಪುರೋಹಿತರುಗಳನ್ನು ಕೆರಸಿ ಪೂಜೆ ಮಾಡಿಸುವುದಕ್ಕೆ ಸರ್ಕಾರದ ನೀತಿಯಲ್ಲಿ ಹೇಳಿದೆಯೇ? ವಾಸ್ತು ಸರ್ಕಾರದ ನೀತಿಯೇ? ಯಾರು ಇವರಿಗೆ ಹೇಳಿದರು?

ಡಾ: ಶರಣ ಪ್ರಕಾಶ್ ರುದ್ರಪ್ಪ ಪಾಟೀಲ್:- ಮಾನ್ಯ ಉಪಾಧ್ಯಕ್ಷರೇ, ನನ್ನ ದೊಂದು ಪಾಯಿಂಟ್ ಆಫ್ ಆರ್ಡರ್ ಇದೆ. ಯಾರು ಇವತ್ತು ಈ ಸದನದಲ್ಲಿ ಇಲ್ಲ ಅವರ ಬಗ್ಗೆ ಮಾನ್ಯ ವಾಟಾಳ್‌ರವರೇ, ನೀವು ಈ ರೀತಿ ಮಾತನಾಡುವುದು ಸರಿಯಾಗುತ್ತದೆಯೇ?

ಶ್ರೀ ವಾಟಾಳ್ ನಾಗರಾಜ್:- ಆಯಿತು. ಅವರ ಬಗ್ಗೆ ನಾನೇನೂ ಮಾತನಾಡಲಿಲ್ಲ. ನಾನು ಹೇಳುವುದೇನೆಂದರೆ ವಾಸ್ತು ಬಗ್ಗೆ ನಾವು ಶಾಸಕರಾದವರು ಮಂತ್ರಿಯಾದವರು ನಾವುಗಳೆಲ್ಲರೂ ಈ ಮೂಡನಂಬಿಕೆಗಳಿಂದ ಎಲ್ಲೋ ಒಂದು ಕಡೆ ದೂರ ಸರಿಯಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ. ನಾವುಗಳೇ ಈ ಮೂಡನಂಬಿಕೆಗಳಿಗೆ ದಾರಿ ತೋರಿಬಿಟ್ಟರೆ ಮುಂದೆ ನಮ್ಮ ಪರಿಸ್ಥಿತಿ ಏನು ಹೇಳಿ. ಇದು ಒಳ್ಳೆಯ ಸೂಚನೆಯೇನೂ ಅಲ್ಲ. ಇನ್ನು ಬಿಜಾಪುರ. ಕೊಡಗು, ದಕ್ಷಿಣ ಕನ್ನಡ, ಉಡುಪಿ, ಚಿಕ್ಕಮಗಳೂರು, ಶಿವಮೊಗ್ಗ, ಹಾವೇರಿ ಹಾಗೂ ಬಾಗಲಕೋಟೆಯ ಶಾಸಕರುಗಳು ಏನು ಮಾಡಿದ್ದರು? ಏಕೆ ಈ ಜಿಲ್ಲೆಗಳವರಿಗೆ ಮಂತ್ರಿ ಸ್ಥಾನಕೊಡಲಿಲ್ಲ? ಈ ಜಿಲ್ಲೆಯ ಜನರು ಏನು ಮಾಡಿದ್ದರು? ಈ ಜಿಲ್ಲೆಗಳಿಗೆ ಯಾರೂ ಮಂತ್ರಿಗಳೂ ಬೇಡವೆ? ಇವರಿಗೆ ಯಾರು ಜಿಲ್ಲಾ ಮಂತ್ರಿಗಳು? ಆಮೇಲೆ ಈ ಜಿಲ್ಲಾ ಮಂತ್ರಿಗಳಿದ್ದು ಇನ್ನೊಂದು ಕಥೆ ಎನೆಂದರೆ ಪಾಪ ಅವರಾದರೂ ಆ ಜಿಲ್ಲೆಯವರಾಗಿದ್ದಾರೆ ಎಂದರೆ ಅದೂ ಸರಿ ಇಲ್ಲ. ಬೇರೆ ಜಿಲ್ಲೆಯವರನ್ನು ಉಸ್ತುವಾರಿ ಸಚಿವರನ್ನಾಗಿ ಏನು ಮಾಡಿದ್ದೀರಿ ಅದೂಕೂಡ ಸರಿಇಲ್ಲ ಅವರಿಗೆ ಆ ಜಿಲ್ಲೆಯ ವ್ಯವಸ್ಥೆಗೊತ್ತಿಲ್ಲ ಈ ಜಿಲ್ಲೆಯ ವ್ಯವಸ್ಥೆಯು ಗೊತ್ತಿಲ್ಲ. ಆದುದರಿಂದ ಈ ಜಿಲ್ಲಾ ಮಂತ್ರಿಗಳನ್ನಾಗಿ ಮಾಡಿರುವುದು ಅಷ್ಟು ಸರಿ ಇಲ್ಲವೆಂದು ಹೇಳಬಯಸುತ್ತೇನೆ. ಇನ್ನು ಬೆಂಗಳೂರಿನ ಪರಿಸ್ಥಿತಿ ಬಗ್ಗೆ ಹೇಳಬೇಕೆಂದರೆ, ಮಾನ್ಯ ಉಪಮುಖ್ಯಮಂತ್ರಿಗಳಿಗೆ ಗೊತ್ತಿರುವಂತೆ ಮತ್ತು ಅವರೇ ಹೇಳಿರುವಂತೆ ಬೆಂಗಳೂರಿನಲ್ಲಿ ಕನ್ನಡಿಗರ ಸಂಖ್ಯೆ 65 ಲಕ್ಷದಲ್ಲಿ ಕೇವಲ ಶೇಕಡಾ 25-45ರಷ್ಟು ಮಾತ್ರ ಆದುದರಿಂದ ನೀವು ಹೊರಗಡೆ ಯಿಂದ ಬರುವ ಜನರನ್ನು ತಡೆಯಲಿಲ್ಲವೆಂದರೆ ಇನ್ನು ಮುಂದೆ ಕನ್ನಡಿಗರ ಸಂಖ್ಯೆ ಕಡಿಮೆ ಯಾಗುವುದು ಒಂದೇ ಅಲ್ಲ, ಇದು ಭಯೋತ್ಪಾಕ ನಗರವಾಗುತ್ತದೆ, ಕೇಡಿಗಳ ನಗರವಾಗುತ್ತದೆ, ದರೋಡೆಕೋರರ ನಗರವಾಗುತ್ತದೆ ಮತ್ತು ಈ ನಗರ ಹಾಳಾಗುತ್ತದೆ. ಇದು ಕರ್ನಾಟಕ ರಾಜಧಾನಿಯಾಗಿರುವುದರಿಂದ ತಾವು ಈ ಬಗ್ಗೆ ಎಚ್ಚರ ವಹಿಸಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ. ತಮಗೆ ಈಗ ನಾನು ಹೇಳುತ್ತಿದ್ದೇನೆ ಎಲ್ಲೋ ಮೂರ್ಖಾಲ್ಯ ಕಡೆ ತಾವು ಮಾತನಾಡುತ್ತಾ ಕನ್ನಡಿಗರ ಸಂಖ್ಯೆ ಬೆಂಗಳೂರಿನಲ್ಲಿ ಕಡಿಮೆಯಾಗುತ್ತಿದೆ, ಕನ್ನಡಿಗರಿಗೆ ಬಹಳ ಅನ್ಯಾಯವಾಗುತ್ತದೆ ಎಂದು ಹೇಳಿದ್ದೀರಿ. ನಿಜಕ್ಕೂ ಕಡಿಮೆಯಾಗುತ್ತಿದೆ ಮತ್ತು ಇದು ಬಹಳ ಅಪಾಯದ ಸೂಚನೆ. ಇದೊಂದು ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಈ ಬೆಂಗಳೂರು ನಗರವನ್ನು ನಾವು ಯಾರಗೋ ಮಾರಿದ ಹಾಗಾಗುತ್ತದೆ. ಇವತ್ತು ಬೆಂಗಳೂರು ನಗರ ಕನ್ನಡಿಗರ ಕೈಯಲ್ಲಿ ಇಲ್ಲ, ಕನ್ನಡಿಗರುಗಳಿಗೆ ನಿವೇಶನ ಇಲ್ಲ, ಕನ್ನಡಿಗರಿಗೆ ಇಲ್ಲಿ ಅಧಿಕಾರವೇ ಇಲ್ಲ ಎನ್ನುವ ಪರಿಸ್ಥಿತಿ ನಿರ್ಮಾಣವಾಗಿದೆ. ಬೆಂಗಳೂರು ನಗರವನ್ನು

ಉಳಿಸಬೇಕು ಮತ್ತು ಇದಕ್ಕೊಂದು ಹೊಸ ರೂಪ ಬರಬೇಕು. ನನಗೆ ಎಷ್ಟು ಬಹಳ ನೋವಾಗುತ್ತದೆ ಎಂದರೆ ಕಾರಜೋಳರವರ, ನಿಮ್ಮ ಪ್ರಕ್ಷದ ವೆಂಕಯ್ಯನಾಯ್ಕರವರು ರಾಜ್ಯಸಭೆಗೆ ಆಯ್ಕೆಯಾಗಿ ಹೋದರು. ಅವರ ಬಗ್ಗೆ ನನಗೆ ಬಹಳ ಗೌರವವಿದೆ. ಅವರು ಬೆಂಗಳೂರಿನಲ್ಲಿ ತೆಲುಗು ಎರಡನೆಯ ಭಾಷೆಯಾಗಬೇಕು ಎಂದು ಹೇಳುತ್ತಾರೆ. ಇದು ಯಾವ ನೀತಿ? ಎರಡನೆಯ ಭಾಷೆಯಾಗಿ ತೆಲುಗು ಬರಕೂಡದು. ಮೂರನೇ ಭಾಷೆಯಾಗಿಯೂ ಅದು ಬರಕೂಡದು. ಒಂದನೇ ಭಾಷೆಯಾಗಿಯೂ ಕನ್ನಡ, ಎರಡನೆಯ ಭಾಷೆಯಾಗಿಯೂ ಕನ್ನಡ, ಮೂರನೇ ಭಾಷೆಯಾಗಿಯೂ ಕನ್ನಡವೇ. ಇಲ್ಲಿ ಎಲ್ಲವೂ ಕನ್ನಡವೇ ಇರಬೇಕು. ನನಗೆ ಅವರ ಬಗ್ಗೆ ಬಹಳ ಗೌರವ ಇದೆ. ಚುನಾಯಿತರಾದವರು ಇಲ್ಲಿ ಬಂದು ತೆಲುಗು ಸಮ್ಮೇಳನದಲ್ಲಿ ಎರಡನೇ ಭಾಷೆ ತೆಲುಗು ಆಗಬೇಕೆಂದು ಹೇಳಿದರೆ, ಇದು ನಿಜಕ್ಕೂ ಅತ್ಯಂತ ಅಪಾಯಕಾರಿ ಬೆಳವಣಿಗೆ. 25 ವರ್ಷವಾದರೂ ಸರೋಜಿನಿ ಮಹಿಷಿ ವರದಿ ಜಾರಿ ಮಾಡಲಿಲ್ಲ. ಸರ್ಕಾರಕ್ಕೆ ಅದರ ಬಗ್ಗೆ ಗಮನವಿಲ್ಲ. ಸರೋಜಿನಿ ಮಹಿಷಿ ವರದಿ ಜಾರಿ ಮಾಡಲಿಲ್ಲ. ಕನ್ನಡಿಗರಿಗೆ ಉದ್ಯೋಗದ ಬಗ್ಗೆ ನಿಮ್ಮಲ್ಲಿ ನೀತಿ ಇಲ್ಲ. ಕನ್ನಡಿಗರಿಗೆ ಉದ್ಯೋಗದ ಬಗ್ಗೆ ಸರ್ಕಾರದಲ್ಲಿ ಪ್ರಾಮಾಣಿಕವಾದಂತಹ ಚಿಂತನೆ ಇಲ್ಲ. ಇವತ್ತು ನಾರಾಯಣ ಮೂರ್ತಿ, ಪ್ರೇಮ್‌ಜಿ ನಿಲಕೇಣಿ ಇವರಲ್ಲಿ ಇದ್ದರಲ್ಲ ಶೇಕಡ 5ರಷ್ಟು ಕೂಡ ಕನ್ನಡಿಗರಿಗೆ ಉದ್ಯೋಗ ಇಲ್ಲ. ಅವರೇನು? ಅವರದೇ ಒಂದು ರಾಜ್ಯ. ಅವರಿಗೆ ನಾವು ಶರಣಾಗಿದ್ದೇವೆ, ಸರ್ಕಾರಗಳು ಗುಲಾಮರಾಗಿದ್ದಾರೆ. ನನಗೆ ಅರ್ಥವಾಗಲಿಲ್ಲ, ಈ ನಾರಾಯಣಮೂರ್ತಿ, ಪ್ರೇಮ್‌ಜಿ ಹತ್ತು ವರ್ಷದ ಹಿಂದೆ ಎಲ್ಲಿದ್ದರು? ಈ ನಕ್ಷತ್ರಗಳು, ಇದ್ದಕ್ಕಿದ್ದ ಹಾಗೆ ಉದ್ಭವವಾಗಿವೆ. ಅವರಿಗೋಸ್ಕರ ರಸ್ತೆಗಳೇನು? ಜಮೀನು ಪಡೆಯುವುದೇನು? ಅವರಿಗೆ ಕೊಡತಕ್ಕಂಥಾದ್ದು ಏನು? ಇದು ಏನೋ ಒಂದು ತರಹ ವ್ಯಾಟಿಕಾನ್ ಸಿಟಿ ರೀತಿಯಾಗಿದೆ. ಪೋಪ್ ಬಿಟ್ಟರೆ ನೆಕ್ಸ್‌ಟೆ ಇವರೇ ಪೋಪ್ ಬಿಟ್ಟರೆ ಇವರದ್ದೇ ಒಂದು ತೀರ್ಮಾನ. ನಾರಾಯಣ ಮೂರ್ತಿ, ಪ್ರೇಮ್‌ಜಿ ನಿಲಕೇಣಿ ಇವರದ್ದೇ ಒಂದು ಲೋಕ. ಈ ಲೋಕಕ್ಕೆ ಸರ್ಕಾರ ಶರಣಾಗಿ ಅವರಿಗೆ ಜಮೀನು, ರಸ್ತೆ ಕೇಳಿದ್ದೆಲ್ಲಾ ಕೊಡುವುದು ನಡೆದಿದೆ ನನಗೆ ಅರ್ಥವಾಗಲಿಲ್ಲ. ಹಳ್ಳಿ ಜನರಿಗೆ ರಸ್ತೆ ಇಲ್ಲ, ಹಳ್ಳಿ ಜನರಿಗೆ ವ್ಯವಸ್ಥೆ ಇಲ್ಲ, ರೈತರನ್ನು ಕೇಳುವವರು ಗತಿಯಿಲ್ಲ. ಆದರೆ ಇಲ್ಲಿ ನಾರಾಯಣ ಮೂರ್ತಿ ಪ್ರೇಮ್‌ಜಿ ಏನು ಇವರು ಏನು ಆಕಾಶದಿಂದ ಇಳಿದಿರುವವರಾ? ಇವರು ಎಷ್ಟು ಜನ ಕನ್ನಡದವರಿಗೆ ಉದ್ಯೋಗಕೊಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ? ಕನ್ನಡ ಅಭಿವೃದ್ಧಿ ಪ್ರಾಧಿಕಾರದ ಅಧ್ಯಕ್ಷರಿಗೆ ಹೇಳಿದ್ದೇವೆ, ತಕ್ಷಣ ಅವರನ್ನು ಬೇಟಿಮಾಡಿ ಎಷ್ಟು ಜನರಿಗೆ ಉದ್ಯೋಗ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ ಎನ್ನುವುದನ್ನು ಕೇಳಬೇಕು ಎಂದು. ಗಡಿ ಅಧ್ಯಯನ ಸಮಿತಿಯು ಸರ್ಕಾರಕ್ಕೆ ವರದಿ ಕೊಟ್ಟು ಸುಮಾರು ವರ್ಷವಾಯಿತೆಂದು ನನಗೆ ಅನಿಸುತ್ತದೆ. ಆದರೆ ಇವತ್ತಿನವರೆಗೂ ಆ ವರದಿ ಜಾರಿಯಾಗಲಿಲ್ಲ. ಇದೇನು? ನಾವು ಎಲ್ಲಿಗೆ ತಲುಪುತ್ತಿದ್ದೇವೆ? ಇದು ಏಲ್ಲೋ ಒಂದುಕಡೆ ನಾವು ಅತ್ಯಂತ ಅಪಾಯದ ಸ್ಥಿತಿಗೆ ತಲುಪುತ್ತಿದ್ದೇವೆ ಯೆಂದು ನನಗನಿಸುತ್ತದೆ ಮಾನ್ಯ ಉಪಾಧ್ಯಕ್ಷರೇ, ಇದು ಒಳ್ಳೆಯ ಸೂಚನೆ ಅಲ್ಲ. ಇವತ್ತು ಇಂತಹ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ಕನ್ನಡಕ್ಕಾಗಿ ಇದ್ದವರನ್ನು ನೆನಪು

ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳಬೇಕು. ಮಾನ್ಯ ಜೆ.ಹೆಚ್.ಪಟೇಲ್ ರವರನ್ನು ನಾನು ನೆನಪು ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳುತ್ತೇನೆ. ಅವರು ಲೋಕಸಭೆಯಲ್ಲಿ ಕನ್ನಡದಲ್ಲೇ ಭಾಷಣ ಮಾಡಿದರು. ಇವತ್ತು ಅವರೆಲ್ಲಾ ನಮ್ಮ ಮುಂದೆ ಇಲ್ಲ. ಈ ಬಗ್ಗೆ ಒಂದು ಶಕ್ತಿಯುತವಾದುದು ನಮ್ಮ ಮಧ್ಯಮಗಳು. ನಿಜಕ್ಕೂ ಇವತ್ತು ಕನ್ನಡ ಪತ್ರಿಕೆಗಳು, ನಮ್ಮ ಪತ್ರಕರ್ತರುಗಳಲ್ಲಿ ಹೊಸ ಚಿಂತನೆ ಹಾಗೂ ಹೊಸ ಯುಗ ಇವತ್ತಿನ ದೃಷ್ಟಿಯಲ್ಲಿ ಆರಂಭವಾಗುತ್ತಿದೆ. ಅವರಿಗೆ ನಾವು ಎಲ್ಲಾ ರೀತಿಯ ಸವಲತ್ತುಗಳನ್ನು ಹಾಗೂ ಎಲ್ಲಾ ರೀತಿಯ ಅನುಕೂಲಗಳನ್ನು ಒದಗಿಸಿಕೊಡಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ. ಎಂತೆಂತಹ ನಕ್ಷತ್ರದಂತಹ ವರದಿಗಾರರು ಮಾಡಿದ ವರದಿಗಳನ್ನು ನಾನು ನೋಡಿದ್ದೇನೆ, ಇವತ್ತು ಕೂಡ ಅಷ್ಟೇ ಪ್ರಭಾವಿಗಳಾದಂತಹ, ಶಕ್ತಿಯುತವಾದಂತಹ ಜನ ಬಂದಿರತಕ್ಕಂಥವರು ಇದ್ದಾರೆ. ಅವತ್ತು ಕೇವಲ ಒಂದೇ ಒಂದು ಪತ್ರಿಕೆ ಇತ್ತು. ಅದು ದೀನಬಂಧು. ನಂತರ ವಿಶ್ವಕರ್ನಾಟಕ, ಆಮೇಲೆ ತಾಯಿ ನಾಡು ಪತ್ರಿಕೆ ಬಂದು ಆ ಮೂರು ಪತ್ರಿಕೆಗಳು ನಿಂತು ಹೋದವು ನಂತರ ಬಂದಂತಹ ಪತ್ರಿಕೆಗಳಲ್ಲಿ ಸಂಯುಕ್ತ ಕರ್ನಾಟಕ ಮುಖ್ಯವಾದುದ್ದು ಇನ್ನೊಂದು * ಪ್ರಜಾವಾಣಿ. ಅವತ್ತು ಪತ್ರಿಕೆಗಳನ್ನು ನೋಡಿದ ತಕ್ಷಣ ಪ್ರಜಾವಾಣಿ ಪತ್ರಿಕೆಯನ್ನು ಓದಬೇಕು ಎಂದು ಅನಿಸುತ್ತಿತ್ತು. ಅದಕ್ಕೆ ಒಂದು ಇತಿಹಾಸ, ಶಕ್ತಿ ಇದೆ. ಅದರಲ್ಲಿ ಸದನ ಸಮೀಕ್ಷೆ ಬರುತ್ತಿತ್ತು. ಸದನ ಸಮೀಕ್ಷೆ ಎಂದು ಆ ಪತ್ರಿಕೆಯಲ್ಲಿ ಮೊದಲು ಆರಂಭವಾಯಿತು. ಆ ಪತ್ರಿಕೆಯನ್ನು ನೋಡಿದರೆ ಇಡೀ ಸದನದ ಕಲಾಪ ಬಗ್ಗೆ ತಿಳಿಯುತ್ತಿತ್ತು. ಇವತ್ತು ನಾಲ್ಕಾರು ಕನ್ನಡ ಪತ್ರಿಕೆಗಳು ಇವೆ ಹಾಗೂ ಪತ್ರಕರ್ತರೂ ಕೂಡ ಒಬ್ಬರಿಗಿಂತ ಒಬ್ಬರು ಪ್ರೈಮೋಟಿಯಿಂದ ಹೆಚ್ಚಿನ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಇದ್ದು ಪತ್ರಿಕೆಗಳು ಹೊರಗೆ ಬರುತ್ತಿದ್ದಾವೆ ಇದು ಸಂತೋಷ ಪಡತಕ್ಕಂಥ ವಿಚಾರ. ನಮ್ಮ ಸದನದ ವರದಿಗಳನ್ನು ನೋಡುತ್ತಿದ್ದರೆ ಅವರದ್ದೇ ಆದಂತಹ ಧಾಟಿಯಲ್ಲಿ ಶಕ್ತಿಯುತವಾಗಿ ವರದಿಗಳು ಬರುತ್ತಿದ್ದು. ಅವರಿಗೆ ನಾವು ಸಹಕಾರವನ್ನು ಎಲ್ಲಾ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಕೊಡಬೇಕು. ನನಗೆ ಪೆಂಡು ನೆನಪು ಇಲ್ಲಿ ಬರುತ್ತದೆ, ಅದು ಹಾಸ್ಯಕ್ಕೆ ಸಂಬಂಧಪಟ್ಟದ್ದು. ಮಾನ್ಯ ಪಾಟೀಲರು ಅಲ್ಲಿ ಕುಳಿತ್ತಿದ್ದರು. ಬಡ ಬ್ರಾಹ್ಮಣ ಎಂದು ಹೇಳಬೇಡಿ ಬ್ರಾಹ್ಮಣ ಎಂದರೆ ಬಡ ಬ್ರಾಹ್ಮಣ ಎಂದು ಅರ್ಥ, ಪತ್ರಕರ್ತ ಎಂದರೆ ಕುಡುಕ ಪತ್ರಕರ್ತ ಎಂದು ಅವರು ಇಲ್ಲಿ ಹೇಳಿದ್ದರು. ಎಂದರೆ ಅವರಿಗೆ ಎಷ್ಟು ಆ ಭಾವನೆ, ಸ್ನೇಹಇತ್ತು ಎಂಬುದು ಗೊತ್ತಾಗುತ್ತದೆ. ನನಗೆ ಅನಿಸುತ್ತದೆ, ಪತ್ರಕರ್ತರಿಗೆ ನಾವು ಎಲ್ಲಾ ಸವಲತ್ತುಗಳನ್ನು ನೀಡಬೇಕು. ನಾನು ಬಾಗಲಕೋಟೆ ಸಮ್ಮೇಳನಕ್ಕೆ ಹೋಗಿದ್ದೆ. ಮಲ್ಲಿಕಾರ್ಜುನಯ್ಯ, ಗುಡಿಯಳ್ಳಿ ನಾಗರಾಜ್ ಅವರು ಸಮ್ಮೇಳನಕ್ಕೆ ನನ್ನನ್ನು ಕರೆದುಕೊಂಡು ಹೋಗಿದ್ದರು. ಅವರು ಅನೇಕ ಬೇಡಿಕೆಗಳನ್ನು ಸರ್ಕಾರದ ಮುಂದೆ ಮಂಡಿಸಿದ್ದಾರೆ. ಅವರೆಲ್ಲರ ಬೇಡಿಕೆಗಳನ್ನು ಸಹಾನುಭೂತಿಯಿಂದ ತಾವು ಈಡೇರಿಸಬೇಕು ಎಂದು ಸರ್ಕಾರವನ್ನು ನಾನು ಕಳಕಳಿಯಿಂದ ಮನವಿ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳುತ್ತಿದ್ದೇನೆ. ಒಂದು ಬಾರಿ ನನ್ನ ಕನಸಿನಲ್ಲಿ ದಿ: ಜೆ.ಹೆಚ್. ಪಟೇಲ್ ರವರು ಬಂದುಬಿಟ್ಟಿದ್ದರು.